FLORIDA

Traducere de
Ludovic-Ștefan Skultéty

LAUREN GROFF

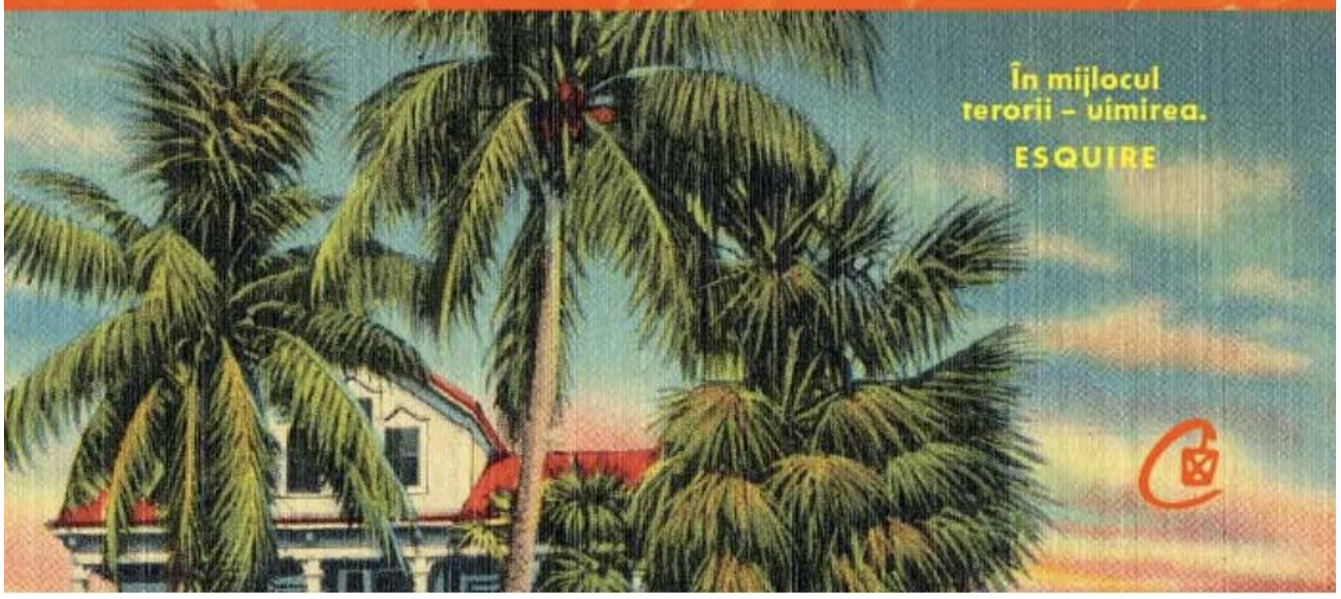

LAUREN GROFF (n. 1978) este autoarea a cinci romane și a două volume de povestiri. A fost recompensată pentru opera ei cu premiile literare The Story Prize, ABA Indies Choice Award și Grand Prix de l'Héroïne *Madame Figaro,* fiind de asemenea nominalizată de trei ori pentru National Book Award for Fiction și de două ori pentru Kirkus Prize. Are un masterat în ficțiune obținut la Universitatea Wisconsin-Madison. Operele ei au fost traduse în peste treizeci de limbi. La Curtea Veche Publishing i-a apărut în traducere romanul *Matrix* (2023). Locuiește împreună cu soțul și cei doi copii în Gainesville, Florida.

LUDOVIC-STEFAN SKULTETY a studiat filozofia și istoria și teoria artei. A tradus din franceză și din engleză. Printre traducerile lui apărute la Curtea Veche Publishing se numără: *Regatul pustiu* (Kira Jane Buxton), *Fantome* (Dolly Aiderton), *Scrisori remarcabile. Pisici* (compilație de Shaun Usher), *Arta narațiunii politice* (Philip Seargeant) și *Ne răspândim* (Iain Reid).

LAUREN GROFF

FLORIDA

Traducere din engleză și note de
LUDOVIC-ȘTEFAN SKULTÉTY

CURTEA VECHE

Lui Heath

GOLURI ȘI NĂLUCI

M-am transformat, habar n-am cum, într-o femeie care țipă și, pentru că nu vreau să fiu o femeie care țipă, cu odraslele foindu-se în jur cu mutre încruntate și stând la pândă, mi-am făcut obiceiul ca după cină să-mi pun adidașii și să ies la plimbare pe străzile învăluite de lumina amurgului, lăsându-i soțului meu sarcina să-i îmbăieze pe băieți, să-i îmbrace în pijamale, să le citească o poveste, să le cânte de nani și să-i învelească, pentru că soțul meu e un bărbat care nu țipă.

În timp ce mă plimb, cartierul se întunecă și un alt cartier apare în locul celui din timpul zilei. Stâlpii de iluminat sunt puțini și, când trec prin dreptul lor, umbra mea e plină de neastâmpăr; rămâne în urmă sau îmi galopează la picioare sau o ia înainte, în salturi. Cealaltă lumină provine de la ferestrele caselor din jur și de la lună, care îmi cere să mă uit în sus. Hai, ridică ochii! Pisici maidaneze îmi țâșnesc printre glezne, flori de pasărea-paradisului se ițesc dintre umbre, simt în aer miresmele: de praf de stejar, de mucegai, de camfor.

E frig în ianuarie în nordul Floridei și iuțesc pasul ca să mă încălzesc, dar și pentru că nu e un cartier foarte sigur, în ciuda vechimii - clădirile victoriene uriașe ajung până lângă bungalourile din deceniul al doilea al secolului trecut, care sunt

urmate, spre periferie, de casele în stilul californian al anilor ’50. În urmă cu o lună aici a avut loc un viol: o femeie pe la cincizeci și ceva de ani, în timp ce făcea jogging, a fost trântită printre azalee. Acum o săptămână, o haită de pitbulli s-a năpustit asupra unei mame și a copilului ei din cărucior, care din fericire au scăpat cu viață. Nu e vina câinilor, ci a stăpânilor! s-au revoltat iubitorii de câini din grupul online al cartierului, dar câinii ăia erau niște sociopați. Când au fost create suburbiile, în anii ’70, casele istorice din centrul orașului au fost abandonate în favoarea studenților care își încălzeau fasolea la lămpi Bunsen, pe parchetul de lemn de pin din apartamentele mici construite din săli de recepție adaptate. Din cauza umidității și a lipsei de îngrijire, au început să putrezească din temelii, să se surpe și să se umple de rugină, astfel că au fost părăsite din nou și ocupate de data asta de oameni ai străzii. Noi ne-am mutat aici acum zece ani pentru că am găsit o casă ieftină, cu armătură de lemn netratat, dar și pentru că eu am decis că, dacă e să locuiesc în Sud, cu arahidele lui fierte și cu mușchiul spaniol care arată ca părul atârnând de la subsuoară, măcar să nu trebuiască să mă baricadez într-o comunitate închisă, rezervată albilor. Nu e cam… riscant? ne întrebau schițând o grimasă cei de vârsta părinților noștri, când le spuneam unde locuim și trebuia să-mi adun toată voința să nu le-o trântesc. Vreți să ziceți într-un cartier cu negri, sau doar cu săraci? Fiindcă erau

și, și.

De atunci, clasele mijlocii de albi au invadat cartierul, peste care s-a abătut o epidemie de renovări. În ultimii ani, negrii au plecat, majoritatea. Cei fără adăpost au rămas ceva mai mult, pentru că e aproape de Bo Diddley Plaza, unde, până de curând, bisericile împărțeau mâncare și Dumnezeu, și unde militanții Occupy[1] au invadat locurile ca o maree, cerând dreptul de a dormi acolo, apoi, sătui de murdărie, s-au cărat, lăsând în urmă epavele plutitoare ale oamenilor străzii în sacii lor de dormit. În primele luni de stat în casa asta am adăpostit un cuplu de homleși, pe care îi vedeam strecurându-se afară doar în zori. Pe înserat, deschideau fără zgomot grilajul care dădea spre spațiul auxiliar unde sunt țevile, sub casă, și înnoptau acolo, acoperișul lor era podeaua dormitorului nostru și când ne trezeam în mijlocul nopții, încercam să pășim încet, pentru că ni se părea urât să mergem la câțiva centimetri deasupra feței unui om adormit.

În plimbările mele nocturne, viețile vecinilor mi se dezvăluie, ferestrele luminate fiind asemenea unor acvarii domestice. Uneori sunt martora tăcută a unor certuri care arată ca niște dansuri lente, fără muzică. E incredibil felul în care trăiesc oamenii, dezordinea lor, delicioasele arome plutind din bucătării până în stradă, decorațiunile de sărbători contopindu-se încet în decorul zilnic. Toată luna ianuarie am văzut pe un șemineu un buchet de

trandafiri pus acolo de Crăciun, ținut până când florile s-au zbârcit și s-au fărâmițat, iar apa a prins o spumă verzuie, în vreme ce un enorm Moș Crăciun pe un băț continua să zâmbească vesel din mijlocul ruinelor. Ferestre trec una după alta, încremenesc în bruma albastră a televizorului sau asupra vreunui cuplu aplecat deasupra feliilor de pizza, rămân imobile când trec pe lângă ele, apoi alunecă în uitare. Mă gândesc la felul în care apa alunecă de-a lungul unei stalactite, se oprește, se acumulează într-o picătură mare și scânteietoare, devine prea grea pentru a mai sta atârnată și plonjează.

Mai e în cartier o clădire care aproape că nu are ferestre, dar tot îmi place, fiindcă în ea stau călugărițe. Erau șase, dar efectivele s-au redus, așa cum se întâmplă în cazul doamnelor foarte în vârstă, iar acum sunt doar trei călugărițe simpatice care cutreieră acel spațiu imens în pantofii lor confortabili. Un amic agent imobiliar ne-a spus că încă de când a fost construită, în anii ’50, în calcarul poros din fundul grădinii a fost săpat un adăpost antiatomic, iar în nopțile mele albe, când trupul îmi rămâne în pat, dar spiritul continuă să vagabondeze în penumbră, îmi place să mi le imaginez pe surori în acel adăpost, îmbrăcate în cele mai bune veșminte ale lor, cântând imnuri și pedalând la o bicicletă staționară ca să mențină lumina pâlpâitoare a becului, în vreme ce afară totul s-a transformat în scrum și balamale ruginite scârțâie

în bătaia vântului.

Nopțile sunt atât de friguroase, încât întâlnesc puțini trecători. E un cuplu tânăr care aleargă un pic mai încet decât merg eu cu mersul meu rapid. Sunt în urma lor, ascultându-i vorbind despre planurile de căsătorie și certurile cu prietenii. Într-o zi nu m-am putut abține să nu râd de o chestie pe care o spuseseră, iar ei s-au întors privindu-mă furioși, apoi au iuțit pasul și au cotit-o după primul colț, dispărând în beznă.

Apoi e acea femeie înaltă și elegantă care plimbă un dog german de culoarea scamelor rămase în uscătorul de haine. Îmi fac griji pentru sănătatea ei, fiindcă merge rigid și fața i se crispează de parcă în răstimpuri e curentată de dureri puternice. Uneori îmi imaginez că iau colțul în grabă și o descopăr prăbușită pe jos, că o ridic și o așez pe spatele câinelui, îi dau acestuia câteva la fund ușurel ca s-o ia din loc și mă uit după el cum o duce, cu aerul lui demn, acasă.

Mai e un băiat, pe la cincisprezece ani, înfiorător de gras, cu cămașa mereu scoasă afară din pantaloni, veșnic pe o bandă de alergare de pe veranda lui cu geamuri. Indiferent de câte ori trec pe lângă fereastra aia, e acolo, pășind cu atâta greutate, încât îl aud de la două străzi distantă. Pentru că toate luminile sunt înăuntru, nu vede nimic dincolo de geamul întunecat și mă întreb dacă se

uită la reflexia lui așa cum mă uit eu la el și dacă vede că burta i se vălurește, cu fiecare pas făcut, de parcă cineva aruncă într-o baltă o piatră de mărimea unui pumn.

Pe urmă, doamna fără adăpost, sperioasă, care murmură întruna și adună cutii goale, își înalță sacii zdrăngănitori pe portbagajul bicicletei și se folosește de dalele vechi de beton din dreptul caselor înalte ca să se urce în șa. Mirosul pe care îl lasă în urma ei mă face să mă gândesc la acele femei bogate din Sud îmbrăcate în mătase neagră care se foloseau adesea de aceleași dale pentru a urca în caleștile lor, răspândind un miros grețos asemănător de natură intimă feminină. Igiena poate că a evoluat de-a lungul timpului, dar nu și corpul uman.

Sau bărbatul care șuieră printre dinți comentarii porcoase în vreme ce stă în lumina din fata unei băcănii cu zăbrele la ferestre. Îmi iau aerul de „nu te pune cu mine , fiindcă sigur are de gând ceva mai mult decât să toarne mizerii, dar o parte din mine este mai mult decât gata să-i facă față, pregătită să dea pe-afară ce s-a strâns înăuntru.

Uneori am impresia că dau peste cuplul discret care a locuit sub casa noastră, cu felul lui, al bărbatului, de a-și ține mâna pe spatele companioanei sale, dar când mă apropii, îmi dau seama că e un arbore de papaya aplecat asupra unui jgheab pentru apa de ploaie sau doi băieți care fumează într-un tufiș și devin brusc neliniștiți

când trec pe lângă ei.

Și mai e psihoterapeutul, așezat în fiecare seară la biroul din reședința lui victoriană, care arată ca un galion putrezit. A fost surprins în pat cu nevasta unui pacient, chiar de către acesta. Pacientul avea în permanență în mașină o pușcă încărcată. Nevasta a murit în plin coit, iar psihoterapeutul a supraviețuit cu un glonț în șold, de-aia șchioapătă când se duce să-și mai toarne niște whisky. Se spune că îl vizitează săptămânal pe soțul încornorat în pușcărie, însă motivul rămâne neclar, nu se știe dacă se duce din bunătate sau pentru a-i face în ciudă, dar oare motivele sunt vreodată simple? Eu și soțul meu abia ne mutaserăm când a avut loc crima. Tocmai răzuiam vopseaua de pe ornamentele din lemn de stejar din sufragerie când s-au auzit împușcăturile, dar desigur, am crezut că sunt focuri de artificii trase de puștii de la câteva case mai încolo.

Pe drum întâlnesc necunoscuți, dar și oameni pe care îi cunosc. La începutul lui februarie, ridic ochii și văd o prietenă la fereastra ei, îmbrăcată într-un costum de gimnastică roz mulat, făcând exerciții de întindere, dar apoi am o revelație, de fapt nu face exerciții de întindere, ci își șterge picioarele, și nu are niciun costum, e corpul ei, roz din cauza apei fierbinți. Am vizitat-o la spital când i-a născut pe cei doi băieți, i-am ținut în brațe pe nou-născuții care miroseau ca ea, i-am văzut tăietura de la cezariană

și, totuși, până nu am văzut-o ștergându-se, nu mi-am dat seama că e o ființă sexuală, iar când ne vorbim data următoare, nu mă pot împiedica să nu roșesc la amintirea acelei poziții erotice extreme. In cea mai mare parte a timpului, însă, văd mame pe care le cunosc din vedere, îndoite de spate ca un toiag de păstoriță, scrutând podeaua în căutare de piese de Lego sau boabe de strugure pe jumătate mestecate, ori ghemuite într-un colț, în căutarea celor care au fost ele însele odinioară.

M-am săturat, m-am săturat, strig la bărbatul meu în unele nopți când mă întorc acasă, iar el se uită la mine speriat, un uriaș blând, se ridică mai sus în pat, cu laptopul în brațe și spune calm. Nu cred că te-ai plimbat suficient, iubire, ar trebui să mai faci un tur. Mă reped afară, furioasă, pentru că străzile sunt și mai periculoase la ora asta, și cum își permite să mă trimită afară în ciuda tuturor riscurilor, deși mă știe vulnerabilă?! Dar, din nou, casa mea cea călduroasă e și mai plină de primejdii. În timpul zilei, când băieții sunt la școală, citesc articole despre toate dezastrele care lovesc lumea, ghețarii care mor întocmai ca niște ființe vii, marea insulă de gunoaie din Pacific, sutele de specii care se sting chiar fără ca cineva să le fi descoperit încă, milenii de viață șterse de parcă n-ar avea nicio valoare. Citesc, plină de o jale feroce, de parcă lectura mi-ar putea potoli această insațiabilă poftă de doliu, când, dimpotrivă, nu face decât să o întețească.

Nu-mi mai pasă unde merg, dar încerc să trec în fiecare seară pe lângă Duck Pond, unde luminițele de Crăciun uitate deja de săptămâni bune se declanșează mereu, trezind la viață iazul cu broaștele care își încep cântecelul lor sincopat. Perechea noastră de lebede negre țipă la batracieni cu glasurile lor de alamă ca să îi facă să tacă, dar, fiind în inferioritate numerică, sunt nevoite să bată în retragere, să se refugieze pe insulița din mijlocul iazului și să-și încolăcească gâturile unul în jurul celuilalt ca să adoarmă. Primăvara trecută, lebedele au avut patru lebedițe, niște pufușori al căror piuit dulce făcea deliciul băieților mei, care le aruncau crănțănele pentru câini în fiecare zi, până într-o dimineață, când, în timp ce lebedele erau atente la mâncarea pe care o aduseserăm, unul dintre puișori a scos un sunet înăbușit, a căzut într-o parte și s-a dus la fund. A reapărut la suprafață în capătul celălalt al iazului, în labele unei vidre care mânca din el cu înghițituri mici, plutind senină pe spate. Vidra a mai prins încă un pui înainte să apară serviciul de protecție a faunei și să îi ia pe ceilalți doi rămași, dar am aflat mai târziu din buletinul informativ al cartierului că inimioarele lor de lebădă cedaseră din cauza spaimei. Lebedele au plutit fără direcție luni în șir, imposibil de consolat. Poate că e doar o proiecție: din moment ce sunt părinți și au penele negre, poartă cu ele doliul încă de la început.

De Sf. Valentin, observ de la distanță luminițe albe și roșii în curtea călugărițelor și grăbesc pasul, sperând că e vreo sărbătoare a iubirii, o seară disco, dar în loc de asta, văd o ambulanță care se îndepărtează, iar în următoarea zi, temerile îmi sunt confirmate: efectivele de călugărițe au fost din nou reduse, n-au mai rămas decât două. Să te abții de la plăcerile cărnii întru gloria Domnului pare un anacronism în epoca noastră hedonistă și, în virtutea fragilității lor și a imensității locuinței prin care se învârteau, sa decis ca femeile rămase să ridice tabăra. Vin să le văd în seara plecării, așteptându-mă să fie vreun camion special pentru mutat, dar sunt doar câteva valize de piele și o cutie sau două puse în partea din spate a unui break. Pe chipurile ridate li se citește ușurarea în momentul în care mașina demarează.

Frigul zăbovește până în martie. A fost o iarnă grea pentru toți, deși nu atât de cruntă ca în Nord, și mă gândesc la prietenii și la familia de acolo, cu zidurile lor de zăpadă murdară, și încerc să-mi aduc aminte că aici cameliile, piersicii, arbuștii de corn și portocalii sunt înfloriți, se văd chiar și în întuneric. Simt parfumul puternic de iasomie în părul meu a doua zi dimineață, așa cum îmi mirosea a fum de țigară și a sudoare după o noapte în club pe vremuri, pe când eram tânără și capabilă să fac astfel de lucruri inimaginabile. Există un stil arhitectural local care se numește, fără intenția de a jigni, *cracker*[2], de la numele primilor coloniști

anglo-saxoni veniți în Florida, și e caracterizat de verande și tavane înalte. Spre mijlocul lui martie începe renovarea uneia dintre cele mai vechi case în stil *cracker* din Florida central-nordică. Fațada rămâne neatinsă, dar tot restul e eviscerat. Seară de seară, văd ce rămâne din casa demolată puțin câte puțin în timpul zilei, până într-o seară, când casa a dispărut cu totul: dimineața, se prăbușise peste un muncitor, care a supraviețuit, ca Buster Keaton, pentru că stătea în cadrul ferestrei când a cedat structura. Cercetez gaura unde un fragment modest și neremarcat de istorie a existat timp îndelungat, fiindcă această casă a văzut orașul ridicându-se de la pământ și întinzându-se în jurul ei și încerc să mi-l imaginez pe muncitorul care a ieșit teafăr de acolo, la ce se gândea în acel moment? Într-o seară, chiar înainte de Crăciun, mă întorceam acasă după o plimbare târzie, soțul meu era la baie și computerul lui era deschis, astfel că am văzut ce am văzut, o conversație care nu-mi era destinată, o bucată de piele goală care nu era a lui, așa că, fără să-i spun că am fost acasă, m-am răsucit pe călcâie și am ieșit din nou afară și am hoinărit până s-a făcut prea frig, până spre zori, când rouă putea fi foarte bine înghețată.

Stau în fața casei dărâmate, când femeia cu dogul german se strecoară pe lângă mine în penumbră și observ că paloarea i-a devenit agresivă, e atât de slabă, încât probabil că obrajii i se ating

în interiorul gurii, iar peruca strâmbă îi dezvăluie o porțiune de scalp deasupra bretonului. Poate că, la rândul ei, mi-a observat ghimpii întunecați ai neliniștii, dar abia murmură un bună seara, iar câinele mă privește cu un soi de compătimire omenească, apoi se îndepărtează amândoi, impunători și delicați, în beznă.

Cele mai multe schimbări nu sunt atât de bruște la casa prăbușită și abia în timpul zilei îmi dau seama câte kilograme a pierdut băiatul de pe veranda cu ferestre, din sunetul pașilor, fiindcă nu se mai mulțumește să meargă, ci aleargă de-a dreptul pe bandă, apoi îl privesc în sfârșit de aproape după atâta timp, dragul meu prieten molâu despre care credeam că va rămâne așa mereu, dar care a suferit o schimbare pur și simplu extraordinară, de parcă ar fi o fecioară metamorfozată într-un mesteacăn sau într-un pârâu. În aceste câteva luni, copilul supraponderal a devenit un tânăr subțirel cu pectoralii ca niște boboci de trandafiri, transpirând, zâmbindu-i reflexiei din geam, și îmi scapă o mică exclamație în fața rapidității de care dă dovadă tinerețea, a acestor magnifice transformări care demonstrează că niciun lucru nu se prăpădește atât de repede încât să nu ai timp să-l iubești.

Trec mai departe și, pe măsură ce zgomotul pașilor lui se stinge, aud ceva ca un tors neliniștitor, dar nu reușesc să depistez sursa. E o noapte clisoasă: am renunțat la jachetă săptămâna trecută și

abia acum înțeleg că zumzetul vine de la primul aparat de aer condiționat deschis anul ăsta. În curând vor funcționa toate, ghemuite sub ferestre ca niște troli, iar bâzâitul lor colectiv va îneca de tot cântecul păsărilor de noapte și orăcăitul broaștelor, timpul va face un salt înainte, noaptea va cădea cu o ezitare din ce în ce mai îndelungată și, în tărăgănarea reavănă a amurgului, cei însetați de aer natural vor ieși afară, după o zi de stat în răcoarea artificială și nesănătoasă, iar eu nu voi mai avea toate acele străzi întunecate și periculoase doar pentru mine. În aer plutește un miros plăcut, asemănător cu cel al focului de tabără, și îmi închipui că bătrânii terebinți care înconjoară orașul au luat foc, ceea ce se întâmplă cam o dată la jumătate de an, și mă gândesc la toate acele biete păsări smulse din somn de dogoare și zburătăcind în beznă.

A doua zi dimineață descopăr că a fost și mai grav, un incendiu provocat voluntar într-o zonă în care homleșii stau cu zecile în corturi, așa că mă duc până acolo, dar nu văd decât niște stejari uriași, solitari și înnegriți în partea de jos, în mijlocul unui câmp de resturi carbonizate fumegând. Întorcându-mă, observ gardul de un metru optzeci care înconjoară Bo Diddley Plaza, ridicat în aceeași noapte când a început construcția, dacă e să dai crezare la ce scrie pe panouri, și mi-e clar că e vorba de un proiect de anvergură, executat cu precizia unui spectacol de balet. Rămân pe

loc, mijind ochii din cauza luminii puternice, și îmi vine să strig și să caut după cei care au fost mutați de acolo. Te rog, îmi zic în gând, te rog să fie cuplul meu, să le mai văd fețele o dată, să îi pot lua de mână. Le-aș face niște sandviciuri, le-aș da niște pături, spunându-le că totul va fi bine, că se pot întoarce să stea sub casa mea. Mai târziu, mă bucur că nu i-am găsit acolo, când îmi aduc aminte că nu e frumos să le spui unor ființe omenești că pot să locuiască sub casa ta.

Săptămâna călduroasă se dovedește a fi ceva temporar, un început înșelător. Vremea redevine umidă și friguroasă și nu mai iese nimeni, iar tremur de frig până când intru în magazin să-mi cumpăr săruri de baie care să- mi risipească oboseala. Ce șoc să intru în acest univers de culori amețitoare, în căldura asta feroce, după ce am simțit apăsarea frigului cenușiu! După sute de kilometri pe trotuarele crăpate, printre palmierii rari, pisicile negre care îmi taie calea și de care mă feresc, să intru în acest loc plin până la refuz de fleacuri, ambalaje inutile și căpăcele de plastic etanșe dintre care vreunul se va înțepeni în gâtlejul ultimei broaște-țestoase de apă sărată de pe pământ. Mă surprind șchiopătând, iar șchiopătatul se transformă într-un fel de dans dureros, pentru că muzica îmi amintește de școală, de vremea când părinții mei erau, fapt incredibil, mai tineri decât sunt eu acum, și de acea vară lungă în care îl ascultau la nesfârșit pe Paul

Simon cântând la tobe africane despre o călătorie cu fiul lui, despre trambulina umană și fereastra inimii.[3] E prea mult, și prea puțin în același timp, și ies fără să fi cumpărat sare de baie, fiindcă nu sunt gata pentru o astfel de binecuvântare. Nu pot să fac asta.

Așa că merg și merg și, la un moment dat, lângă un cor de broaște infernal, ridic privirea și observ în întuneric ceva care mă năucește: noul proprietar al mănăstirii a instalat un sistem de iluminat, nu pe suprafața vidă și estetică a cubului, ci pe stejarul din față, care, deși foarte bătrân, e foarte viu și atât de mare, încât se întinde pe jumătate de acru. Îl știu dintotdeauna, copiii mei se legănau pe ramurile lui de jos și culegeau ferigi și epifite pe care apoi mi le puneau în păr. Dar niciodată nu mi s-a părut atât de uriaș, cu crengile lui atât de grele, că ajung până la pământ, atingându-l, pentru a se înălța din nou; să îl văd aplecându-se astfel mă face să mă gândesc la o femeie așezată la masa din bucătărie, visând cu capul sprijinit în palmă. Rămân încremenită în fața acestei splendori și îmi închipui că lebedele văd de pe insulița lor lumina răzbătând în noapte și inimile lor de lebede sunt răscolite. Am auzit că au început să-și construiască un nou cuib și e un mister pentru mine cum de pot să facă asta după tot ce-au pierdut.

Sper ca băieții mei să înțeleagă, acum și în viitorul care se

materializează în beznă, că în tot acest timp în care mama lor se îndepărtează atât de brusc de ei ca să cutreiere străzile cu orele, eu nu sunt plecată, că spiritul meu s-a întors acasă acum câteva ore, s-a strecurat în camera în care tatăl lor, matinal de felul lui, deja a adormit, cum se întâmplă de obicei, înainte de ora opt seara, ıam atins pe acest bărbat bun pe care îl iubesc la disperare și de care într-o anumită măsură mă tem, i-am pus mâna la tâmplă, în locul unde zvâcnește pulsul, și i-am simțit visele, prea îndepărtate pentru cei de felul meu. Pe urmă am urcat pe vechea scară care scârțâie și, în capătul ei, m-am despărțit în două ca să intru în camerele băieților și să alunec pe sub ușile lor, m-am ghemuit deasupra pernelor, să inspir aerul pe care îl expiră. Fiecare răgaz între inspirație și expirație mi se pare prea lung; dar, din nou, totul e într-o stare de tranziție. În curând, mâine, băieții vor fi bărbați în toată firea, și acești bărbați vor pleca, iar eu și soțul meu ne vom uita unul la altul cum ne ofilim sub povara a tot ce nu am vrut sau nu am putut să strigăm și a tuturor acelor ore petrecute de mine afară, corpul meu, umbra mea și luna, împreună. Este teribil de adevărat, chiar dacă acest adevăr nu aduce nicio consolare, că dacă te uiți la lună suficient de mult, noapte de noapte, așa cum fac eu, vei vedea că desenele animate vechi au dreptate: luna chiar râde. Nu râde de noi, biete făpturi omenești solitare, fiindcă suntem prea neînsemnați, iar viețile noastre trec prea repede ca ea să ne

poată măcar remarca prezența.

ÎN COLȚURILE IMAGINARE ALE PĂMÂNTULUI NOSTRU ROTUND

Jude s-a născut într-o casă în stil *cracker* de la marginea unei mlaștini mișunând de reptile din tot felul de specii fără nume. Pe vremea aia nu locuiau mulți oameni în centrul Floridei. Aerul condiționat era rezervat celor cu bani, ceilalți compensau lipsa lui având tavane înalte, verande amenajate ca dormitoare și ventilatoare în pod. Tatăl lui Jude era cercetător în herpetologie la universitate, iar dacă șerpii nu s-ar fi furișat în casa lor călduroasă, el oricum ar fi umplut-o de ei. Pervazurile erau decorate cu șerpi-cu-clopoței încolăciți în jurul cozii în borcane de formol. Șerpi încolăciți unii în alții viețuiau în cuștile din curte, unde mama lui încercase cândva să crească găini. Jude a învățat la o vârstă fragedă să-și țină firea când atingea acele făpturi cu colți. Încă nu mergea cum trebuie pe piciorușele lui când, într-o zi, maică-sa a intrat în bucătărie și a văzut un șarpe-coral înfășurându-și coada cu roșu și galben în jurul încheieturii băiatului. Tatăl urmărea scena din celălalt capăt al încăperii, râzând. Mama era din neam de yankei și prezbiteriană. Era mereu obosită. Se lupta de una singură cu mucegaiul, umezeala și duhoarea diavolească lăsată în urmă de reptile. Tatăl n-ar fi permis ca un negru să-i intre în casă, iar bani

să angajeze o femeie albă nu aveau. Mamei lui Jude îi era frică de creaturile solzoase și cânta imnuri sperând că așa le va ține departe. Era însărcinată cu sora lui Jude când, într-o noapte de august, a intrat fără ochelari în baie ca să se îmbăieze cu apă rece și n-a văzut aligatorul albinos lung de un metru pe care soțul ei îl instalase în cadă. A doua zi dimineață, mama nu mai era. S-a întors după o săptămână. Sora lui Jude, un bebeluș perfect ca o petală, murise la naștere și de atunci maică-sa nu se mai oprise din fredonat.

Larma războiului nu înceta să se întețească. În cele din urmă, ți-era imposibil s-o ignori. Jude avea doi ani. Mama lui i-a călcat tatălui noua uniformă kaki și absenta acestuia a umplut casa cu un fel de briză răcoroasă. Bărbatul pilota avioane de tip cargo în Franța. Jude și-l imagina călărind furios creaturi solzoase care bat din aripi prin aer.

În prima zi în care au rămas singuri acasă, iar Jude dormea de amiază, mama a aruncat toate borcanele cu șerpi morți în mlaștină și i-a decapitat metodic pe toți cei vii cu o săpăligă. Apoi și-a tuns părul în formă de castron cu foarfecă de grădină. O săptămână mai târziu, ea și Jude s-au mutat la o sută cincizeci de kilometri depărtare, lângă plajă. Prima noapte în noua casă, când credea că fiul ei a adormit, a coborât sub clar de lună la țărm și și-

a scufundat picioarele în nisip. Marginea scânteietoare a oceanului părea să o devoreze încet până la genunchi. Jude și-a ținut respirația, cuprins de neliniște. Un val uriaș a acoperit-o până la umeri, dar când s-a retras, mama lui era din nou întreagă.

Era un univers nou, plin cu delfini care străbăteau coasta în arcuri strălucitoare. Lui Jude îi plăcea la nebunie să vadă cârdurile triunghiulare de pelicani trecându-i pe deasupra capului ca niște fantome și să sape frenetic după melcișorii care se afundau tot mai adânc în nisipul umed. Pornea vânătoarea și îi număra, iar când ajungea acasă, o anunța pe mama, de pildă, că a scos la iveală patru sute șaizeci și unu. Ea l-a cercetat neîncrezătoare dindărătul ochelarilor și a numărat cu glas tare moluștele. Când a terminat, s-a spălat îndelung pe mâini la chiuvetă.

Îți plac numerele, i-a spus în cele din urmă, întorcându-se spre el.

Da, a răspuns băiatul. Mama i-a zâmbit, iar el a fost uimit să vadă lumina blândă care emana din ea. A simțit cum acea lumină îl pătrunde și i se fixează în oase. Mama l-a sărutat pe creștet și l-a pus să doarmă, iar când s-a trezit în mijlocul nopții, a văzut-o lângă el și și-a pus mâna sub bărbia ei, ținând-o așa până a doua zi dimineață.

Începea să înțeleagă că lumea funcționează în moduri care lui îi

scapă, că putea să apuce doar câteva fire din marea ei țesătură. Mama lui a deschis o librărie. Pentru că femeile nu puteau cumpăra terenuri în Florida, unchiul lui, un omuleț dolofan care nu semăna nici pe departe cu tatăl lui Jude, a cumpărat magazinul cu banii ei și a semnat cu numele său. Mama a început să poarte ținute decoltate și să-și dea jos ochelarii înainte să urce în tramvai, pentru a-și îmblânzi privirea adresată celorlalți. În loc să-i cânte, așa cum făcea pe când locuiau în casa cu șerpi, acum îi citea. Îi citea Shakespeare, Neruda, Rilke, iar el adormea în acea cadență împletită cu tempoul lent al valurilor.

Lui Jude îi plăcea tare mult librăria. Era un loc luminos care mirosea a hârtie nouă. Neveste de soldați plecați pe front intrau aici cu cărucioarele lor și plecau cu brațele pline de clasici de la editura Modern Library, marinari aflați în permisie se fâțâiau de colo- colo căscând gura, fermecați, și ieșeau cu maldăre de cărți pe care le țineau la piept. La sfârșitul programului, mama stingea lumina și deschidea ușa din spate pentru negri, care așteptau cumințI, bărbatul cu un aer distins și fes de marinar, căruia îi plăcea Galsworthy, și femeia grasă care lucra ca servitoare și citea un roman pe zi. Tatăl tău ar fi făcut tărăboi. Ei bine, să-l ia naiba, i-a spus mama lui Jude cu un aer atât de fioros, încât a șters din mintea lui orice urmă din imaginea femeii temătoare care fusese odată.

Într-o dimineață, chiar înainte de ivirea zorilor, cum stătea singur pe plajă, a văzut la vreo sută de metri de țărm un obiect mare de metal. Submarinul l-a privit prin singurul său ochi al periscopului, după care a alunecat silențios în adâncuri. Jude n-a spus nimănui despre asta. A ținut această informație periculoasă în el, unde s-a contractat și s-a întărit, dar de acolo nu avea cum să amenințe lumea cea mare.

Mama lui Jude a adus cu ea o negresă pe nume Sandy s-o ajute cu treburile din gospodărie și să stea cu ochii pe băiat cât timp ea e la librărie. Sandy și mama lui s-au împrietenit și, în unele nopți, îl trezea râsul lor, ieșea pe verandă și le găsea bucurându-se de briza oceanului. Beau *sloe gin-fizz* și savurau prăjituri de lămâie - Sandy avea grijă să nu lipsească niciodată, chiar dacă zahărul devenise tot mai rar. Îi dădeau și lui o felie și adormea în poala generoasă a femeii, cu gustul de zahăr din ce în ce mai acru pe limbă și cu respirația oceanului și vocile celor două în urechi.

La șase ani a descoperit singur înmulțirea, pe când stătea, în soarele necruțător, deasupra unui mușuroi de furnici. Dacă într-un minut, douăsprezece furnici părăsesc mușuroiul, s-a gândit el, asta înseamnă șapte sute douăzeci de plecări pe oră, o mulțime de părăsiri și reveniri. A alergat până la librărie, mut de fericire. Și -a

îngropat capul în poala mamei, iar doamnele care vorbeau cu ea în dreptul tejghelei au crezut că plânge.

Sunt sigură că îi lipsește tatăl, a spus una dintre ele, simțind nevoia să fie amabilă.

Nu, a răspuns mama. Doar ea înțelegea exploziile care aveau loc în inima lui și l-a mângâiat drăgăstos pe creștet. Dar ceva se schimbase în străfundul sufletului băiatului; și a început să se gândească la tatăl său, despre care mama vorbea rar în acești din urmă ani, în care bărbatul dispăruse puțin câte puțin. Jude abia își amintea sunetul aspru făcut de solzi pe solzi, de întunericul din casa în stil *cracker* de lângă mlaștină, de perdelele trase în calea razelor ce încingeau și împuțeau aerul.

Dar a fost ca și cum doamna cea bine intenționată îl chemase, fiindcă tatăl lui Jude s-a întors acasă. A luat loc, uriaș și cu obrazul ars de soare, în mijlocul solariului. Mama s-a așezat în fața lui, pe canapea, neliniștită și ferindu-și genunchii să nu se atingă de ai lui. Băiatul se juca pe jos, în tăcere, cu trenulețul de lemn. Sandy a intrat cu niște fursecuri abia coapte, iar când s-a întors în bucătărie, tatăl a zis ceva atât de încet, încât Jude n-a înțeles nimic. Mama l-a privit îndelung, apoi s-a ridicat, s-a dus la bucătărie, s-a auzit trântindu-se ușa cu plasă împotriva țânțarilor, iar băiatul n-a mai văzut-o niciodată pe Sandy.

În absența mamei, tatăl i-a spus: Mergem acasă.

Jude s-a ferit să-l privească. Spațiul în care exista bărbatul era prea greu și întunecat. A întors trenulețul pe după piciorul unui scaun. Vino aici, i-a spus tatăl și, încet, copilul s-a ridicat și s-a dus la el.

O mână uriașă s-a mișcat brusc și fata lui Jude a început să ardă de la urechi până la gură. A căzut, dar n-a țipat. Și -a supt sângele care îi curgea din nas și l-a simțit cum se adună în gâtlej.

Mama a intrat în goană și l-a luat în brațe. Ce s-a întâmplat? a strigat, iar tatăl lui a răspuns cu vocea sa glacială: Băiatul ăsta e un fricos. Ceva nu e în regulă cu el.

Ține totul în el. E timid, a spus mama luându-l de acolo. Jude i-a simțit tremurul în timp ce îi ștergea fața de sânge. Când tatăl a intrat în baie, femeia a șuierat printre dinți: Să nu te mai atingi de el niciodată.

Nu va fi nevoie, a răspuns acesta.

Mama a stat lipită de el până când a adormit, dar l-au trezit razele lunii prin parbriz și a văzut profilurile neregulate ale părinților ațintite asupra drumului întunecat care intra într-un tunel.

Casa de lângă mlaștină a fost din nou umplută cu șerpi. Unchiul care o ajutase pe mama lui cu librăria devenise indezirabil, deși

era singura rudă care îi mai rămăsese tatălui său. Mama făcea friptură cu cartofi în fiecare seară, dar ea nu se atingea de mâncare. Devenise piele și os. Se așeza cu rochia ei de casă în balansoarul de pe verandă, cu părul lucindu-i de sudoare. Jude venea lângă ea și îi șoptea la ureche vechile lor sonete. Îl trăgea spre ea și își sprijinea capul pe omoplatul lui, iar când clipea din ochii ei umezi, îl gâdila și el știa că nu trebuie să se miște.

Tatăl său începuse să vândă reptile grădinilor zoologice și universităților, în afara serviciului. Se făcea nevăzut două, trei nopți și se întorcea cu hainele impregnate de fum și saci plini cu șerpi-cu-clopoței și șerpi din specia *Coluber constrictor*. Lipsea deja de două nopți când mama lui a băgat lucrurile lui Jude într-o parte și pe ale ei în cealaltă parte în valiza sa de carton albastru. Nu a zis nimic, dar s-a dat de gol fredonând. Au pornit-o pe jos pe străzile scufundate în beznă și au așteptat trenul ore în șir. Gara era pustie; trenul lor era ultimul înaintea sfârșitului de săptămână. I-a dat să sugă niște caramele și o simțea cum tremură lipită de coapsa lui.

Se strânsese atât de mult în el în timp ce așteptau, încât a fost aproape o ușurare când locomotiva a intrat în gară cu un geamăt prelung. Mama s-a ridicat și i-a întins mâna. A ridicat privirea și i-a văzut zâmbetul întrebător și i-a zâmbit la rândul lui.

Chiar în acel moment, tatăl lui a ieșit din umbră și l-a smuls de

lângă ea. Trupul îi era țeapăn, iar asta l-a speriat atât de tare, încât țipătul i-a rămas înăbușit în gâtlej. Mama i-a ignorat pe amândoi. Semăna cu o statuie, subțire și palidă.

În cele din urmă, când conductorul a strigat. Toată lumea, în vagoane!, a scos un sunet sugrumat și înfiorător și a dispărut pe una dintre ușile trenului. Cu un șuierat, locomotiva a pornit agale. Lui Jude i-a revenit glasul și a urlat, cât de tare a putut, în timp ce tatăl său îl ținea cu putere, să nu scape, dar trenul a luat-o cu el pe mama, fără să se oprească.

Jude și tatăl lui au rămas singuri în casa de lângă mlaștină.

Între ei, cuvintele s-au ofilit. Acum, Jude era cel care dădea cu mătura și cu cârpa și făcea sandviciuri pentru cină. Când taică-său era plecat, deschidea ferestrele să mai arunce din reptilele putrezite. Tatăl lui a smuls din rădăcini tufele de liliac și de trandafiri puse de mama lui și a plantat mandarini și afine, zicând că fructele atrag păsările, iar păsările - șerpi. Băiatul mergea cinci kilometri până la școală, dar nu spunea nimănui că știe numerele mai bine decât profesorii. Era mic de statură, dar nimeni nu se lega de el. În prima zi, când un băiat de zece ani își bătuse joc de hainele lui. Jude se repezise la el cu acea ferocitate pe care o văzuse la șerpii-cu-clopoței și îi spărsese capul. Ceilalți îl evitau. Era o creatură intermediară, fără mamă, dar nu fără tată, pipernicit și

prost îmbrăcat, ca un copil sărac, dar fiu de profesor, răspunzând mereu corect când era întrebat la ore, dar care altfel nu deschidea gura din proprie inițiativă. Ceilalți păstrau distanța. Jude se juca de unul singur sau cu vreunul din șirul nesfârșit de căței pe care taică-său îi aducea acasă. În mod inevitabil, câinii ajungeau la marginea mlaștinii și sfârșeau mâncați de vreunul dintre aligatorii lungi de patru, cinci metri.

Singurătatea lui Jude sporea, prindea viață, urmărindu-l ca o umbră, mai puțin atunci când era în compania numerelor. Erau jucăriile lui, în loc de bile colorate și soldăței de plumb. Îl făceau să saliveze mai mult decât prunele sau acadelele în formă de bastonașe. Lumea n-avea decât să fie haotică. Numerele, previzibile și politicoase, restabileau ordinea.

Jude avea zece ani când un domn scund și gras l-a oprit pe stradă și i-a pus în brațe un pachet învelit în hârtie maro. Bărbatul i s-a părut vag familiar lui Jude, dar nu știa de unde să-l ia. Acesta și-a dus un deget la buze, după care s-a depărtat cu pași mărunți. În acea seară, în camera lui. Jude a deschis pachetul cu cărți. Era o culegere de poezii de Robert Frost. Cealaltă, un manual de geometrie, lumea redusă la o serie de linii și de unghiuri. Când a ridicat privirea, dimineața se strecura în cameră printre frunzele stejarilor. În afară de geometrie, cartea îl învățase pe Jude că în el

sălășluiește un lucru de care până atunci nu fusese conștient.

În pachet a mai găsit o scrisoare. Avea scrisul rotund al mamei și îi era adresată. Când împărțea în minte orele de la școală pentru a deduce cât timp liber îi rămânea, sau când pregătea sandviciurile cu ton, când mânca împreună cu tatăl lui, care dirija piesele lui Benny Goodman de la radio, când se spăla pe dinți și se îmbrăca în pijamaua prea mică pentru el, cele patru unghiuri perfecte ale scrisorii îl chemau. O punea sub pernă, fără s-o deschidă. Timp de o săptămână a simțit scrisoarea cum arde de oriunde o ascundea, ca soarele care, într-o zi fierbinte, dar înnorată, e ferit privirii, dar prezent.

Odată ce a învățat tot ce putea învăța din manualul de geometrie, a strecurat între filele lui plicul încă nedesfăcut, i-a lipit copertele cu bandă adezivă și l-a vârât între saltea și somieră. Îl verifica în fiecare seară, după rugăciune, iar faptul că-l știa acolo îl ajuta să adoarmă. Într-o seară, a văzut că banda adezivă fusese desprinsă și scrisoarea dispăruse și a știut că tatăl lui o găsise și că nu se putea face nimic.

A doua oară când s-a întâlnit cu omulețul cel rotofei. Ta oprit. Cine ești? Ta întrebat, iar bărbatul a clipit și a răspuns: Unchi-tău. Cum Jude nu părea să-l recunoască, a ridicat brațele spunând: Oh, dragul meu! și se pregătea să-l îmbrățișeze, dar băiatul îi întorsese deja spatele și se îndepărtase.

Inevitabil, universitatea se extindea. Își mărea suprafața, creștea umflându-se de la un curent continuu de aer condiționat, înghițind terenurile care o separau de mlaștină, până când aleile ei au ajuns până în dreptul proprietății tatălui său. Cinele erau acum presărate de invectivele acestuia: Cum de nu înțelege universitatea că șerpii au nevoie de un habitat, că pământurile nisipoase de aici sunt pentru ei cele mai fertile din America de Nord? El, unul, nu va vinde, niciodată. Va ucide, dacă va fi nevoie, ca să-și țină proprietatea intactă.

În timp ce spunea toate astea, trădătorul din Jude visa la banii care îi fuseseră oferiți tatălui său. Părea atât de simplu să faci banii să sporească. Spre deosebire de alte numere, banii se auto-fertilizează; se dublează, se dublează din nou și tot așa până când devin o mulțime gălăgioasă. Dacă ai destui, iar Jude o știa bine, nu mai ai de ce să-ți faci griji.

La treisprezece ani. Jude a descoperit biblioteca universității. Într-o zi de vară, a ridicat ochii de la vraful de cărți pe care le cerceta mulțumit - trigonometrie, calcul, statistică, tot ce găsise - și l-a văzut pe taică- său. Habar n-avea de cât timp stă acolo. Era o dimineață umedă și chiar și în bibliotecă aerul era sufocant, dar bărbatul lăsa impresia că nu-i pasă, așa cum era în cămașa lui

decolorată de soare și cu eșarfa roșie la gât.

Hai, să mergem, i-a spus. Jude l-a urmat, simțindu-se rău. Au mers două ore cu camioneta până când Jude a priceput că vor vâna șerpi. Era prima oară pentru băiat. Mai demult, îl implorase să îl ia cu el, dar de fiecare dată i se răspunsese, nu, e prea periculos, iar Jude nu replicase la rândul lui că să lași un copil o săptămână întreagă singur într-o casă plină de venin, arme de foc și fire electrice neizolate e la fel de periculos.

Bărbatul a ridicat cortul și au mâncat fasole direct din conservă, pe întuneric. S-au întins unul lângă celălalt în sacii de dormit și tatăl lui i-a spus: Ești bun la matematică.

Jude a răspuns: Da, dar o astfel de subestimare suna mai degrabă a minciună. Ceva se schimbase între ei și au adormit într-o liniște care era mai moale spre margini.

L-a trezit înainte de ivirea zorilor și Jude a ieșit din cort buimac. A băut cafea granuloasă cu lapte condensat și a mâncat crochete calde. Bărbatul voia să vâneze vipere de apă și i-a dat lui Jude cizmele lui de cauciuc înalte, iar el a pornit prin apa mlaștinii doar în bocanci și blugi. Spunea că a fost de atâtea ori mușcat, încât a devenit ceva obișnuit. Când i-a întins un băț și i-a arătat o dungă neagră stând la soare pe un bolovan, băiatul a trebuit să-și imagineze că șarpele e doar o linie în spațiu, ceva care leagă un punct de altul, pentru a-l putea prinde. Șarpele s-a îndoit de la

numărul unu la numărul trei, apoi la opt, până când a cedat, învins, iar Jude l-a băgat în sac. Lucrau în liniște, tot ce se auzea era zgomotul naturii exuberante a Floridei, păsările fără nicio teamă și bâzâitul insectelor.

La sfârșitul zilei. Jude a urcat în camionetă și picioarele îi tremurau de la tot acel efort de a fi curajos. Acum știi, i-a spus tatăl lui cu o voce stranie și sacră, dar era prea obosit să se gândească la asta și a fost nevoie să ajungă la vârsta tatălui său ca să înțeleagă.

Acesta a început să strângă șoareci în dulapul lui și, ca să nu le audă chițăitul de ființe condamnate, Jude s-a înscris în echipa de atletism a liceului. Si-a dat seama că e bun la cursa de două sute de metri garduri. Când a venit acasă cu trofeul primit la etapa pe regiune, taică-său l-a ținut în mână câteva momente, apoi l-a lăsat jos.

Ar fi cu totul alta treaba, dacă i-ar lăsa pe negrotei s-alerge, a zis.

Jude a tăcut, iar tatăl a continuat: Dumnezeu mi-e martor că nu mi-e dragă rasa aia, dar un negru obișnuit întrece orice băiat alb din câți știu.

Din nou. Jude n-a zis nimic, doar l-a evitat și nu i-a pregătit și lui friptură pentru cină. Nu i-a zis nimic nici când într-o noapte

taică-său a plecat și nu s-a întors o săptămână întreagă. Se obișnuise și s-a neliniștit doar când s-au terminat banii.

L-a anunțat pe secretarul universității, care a trimis un grup de doctoranzi în locul în care tatăl lui Jude fusese văzut ultima dată. L-au găsit pe bătrân în cort, umflat, cu fața neagră și limba atârnându-i afară. Jude a înțeles că până și lucrul pe care îl iubești mai mult decât orice altceva te poate omorî. A păstrat adânc în el această învățătură și, din acea azi, a reflectat la ea de fiecare dată înainte să ia o decizie.

La înmormântare, dintr-un soi de loialitate bizară față de tatăl său, l-a evitat pe unchi. Nu știa dacă mama lui aflase că e văduvă. Probabil că nu. La școală, n-a spus nimănui că taică-său a murit. Se vedea pe sine ca pe o insulă în mijlocul oceanului, fără nicio speranță de a zări vreo altă insulă la orizont, ori măcar vreo corabie.

Jude a rămas singur în casă. A lăsat șoarecii să moară, apoi a aruncat șerpii, parabole înalte, zvârcolindu-se, în mlaștină. A frecat totul prin casă până a strălucit și a dispărut putoarea de reptile, a dat cu ceară, a văruit, a lustruit, să fie o locuință demnă de mama lui. Și a așteptat. N-a venit.

În ziua absolvirii liceului, și-a pus hainele în bagaj, a încuiat ușa de la intrare și a luat primul tren spre Boston. Auzise de la unchiul

lui că maică-sa locuia acolo, așa că trimisese o cerere de înscriere și fusese admis la universitatea din acel oraș. Mama lui ținea o librărie aflată pe o străduță întunecată. I-a trebuit o lună de preumblări prin fața magazinului ca să adune suficient curaj să intre. De fiecare dată, femeia ori era în camera din spate, ori aranja cărțile pe rafturi, ori discuta zâmbind cu careva, iar el își simțea stomacul străbătut de valuri de tenebre și știa că destinul îi spune că nu e ziua potrivită. S-a hotărât să intre când ea era la casă și chipul ei - ostenit, ca de ceară - era atât de trist în acel moment de repaos, încât vederea lui i-a alungat orice gând din minte.

N-a spus nimic, a scos doar un strigăt și s-a repezit spre el. A strâns-o în brațe, stoic. Mirosea a pisici și hainele îi atârnau de parcă ar fi pierdut brusc din greutate. Când a anunțat-o despre moartea tatălui, a dat din cap și a spus: Știu, dragul meu, l-am văzut în vis.

N-a vrut să-l mai lase să plece. L-a târât până la ea acasă, i-a pregătit *spaghetti Carbonara* și a pus așternuturi curate pe canapea. Cele trei pisici au mieunat la ușa camerei ei până când s-a întors la ele. În mijlocul nopții, s-a trezit și a văzut-o în fotoliu, cu mâinile adunate strâns și privindu-l cu ochi strălucitori. Jude a strâns pleoapele și a încleștat pumnii. A rămas așa, înțepenit, aproape urlând de furie că e privit.

A mers s-o vadă o dată pe săptămână, dar a refuzat orice

invitație la masă. Nu suporta intensitatea acelei iubiri târzii. Era în al treilea an de studiu când boala care o chinuia de mult a învins și mama l-a părăsit la rândul ei. Acum nu mai avea pe nimeni.

Nu mai avea nimic în afară de numere.

După un timp au fost numerele, dar și acea magnifică mașinărie greoaie din laborator în care introducea niște cartele cu găuri mici și motocicleta pe care și-o luase fiindcă făcea un zgomot infernal. I se încredințase o clasă, dar după o lună i-au luat-o înapoi, spunându-i că era făcut mai degrabă pentru cercetare decât pentru învățământ. Între douăzeci și cinci și treizeci de ani a reușit să seducă fete bete și prostuțe fără să zică un cuvânt, fiindcă fetele simțeau un soi de pericol ascuns în el.

Conducea motocicleta prea repede pe șoselele înghețate. Noaptea, înota în golfuri în care fuseseră zăriți rechini albi. Țâșnea în jos pe pârtiile de schi având doar o vagă idee despre mecanica zăpezii. Bea atât de multă bere, încât într-o dimineață a observat că are o burtă ca de femeie gravidă. A râs ca s-o vadă cum se mișcă, i-a plăcut cum se unduiește. Era o senzație plăcută, ca și cum ar fi avut o pernă pentru copii atașată de pântec.

Până la treizeci de ani era deja obosit. Era interesat de poduri, de rezistența la tracțiune, de râurile glaciale care curgeau dedesubtul lor. O hotărâre prindea contur îndărătul gândurilor,

ca un cucui care ți se întărește sub piele.

Apoi a traversat o stradă fără să se uite în dreapta și în stânga și a fost lovit de o camionetă care transporta chifle atât de fierbinți și moi, încât continuau să se umfle pe tăvile lor. Când și-a venit în simțiri, piciorul îi era de nerecunoscut, atât de tare se răsucise, își pierduse un dinte și capul îi odihnea pe genunchiul unei femei care îl plângea, deși era o străină, și a cărei rochie era împroșcată toată de sânge, iar în jurul lor zăceau împrăștiate pe jos bucăți de chifle calde. Mirosul pâinii aburinde a fost cel care i-a readus durerea în corp, acea aromă caldă și bună. A mușcat cu putere tivul rochiei femeii, ca să nu urle.

L-a însoțit la spital și a rămas la căpătâiul lui toată noaptea, să-l împiedice să adoarmă și astfel să intre în comă. Lipsită de frumusețe, mai în vârstă cu trei ani decât el, cu picioare butucănoase, lucra ca anticar la un magazin aflat pe o străduță atât de îngustă, spunea ea, încât soarele nu-i atinge niciodată ferestrele. Și -a imaginat-o plutind de la un bufet vechi la altul, în semiîntunericul anticariatului. Când venea în vizită la spital, îi dădea să mănânce orez cu lapte cu linguriță și îi pieptăna părul rebel până rămânea lipit de scalp.

Într-o noapte, s-a trezit cu o tresărire: stelele străluceau bătăios prin fereastră și în cameră se auzea cineva respirând. A simțit o greutate pe piept și, când a coborât privirea, a văzut capul adormit

al unei femei. Pentru moment, n-a recunoscut-o. Până când a identificat-o, acea impresie, că îi e imposibil s-o cunoască, i se înfipsese adânc în suflet. N-o cunoscuse niciodată. Să cunoști o altă ființă omenească e ceva imposibil. O iluzie. N-ar fi putut vreodată să îl conceapă pe celălalt ca pe o ecuație, în puritatea și integralitatea ei.

S-a concentrat asupra părului subțire, care în acea beznă și de la apropiere arăta ca niște dâre inepte în ceară albă. Le-a contemplat până când oroarea a dispărut, iar mirosul acru al părului nespălat și al săpunului de lavandă pe care îl folosea pentru față a urcat până la el și și-a scufundat nasul în căldura ei, inspirând-o.

În zori, femeia s-a trezit. Avea pe obraz cute de la pijamaua lui. L-a privit cu un aer buimac, iar el a început să râdă. Și -a șters dâra de salivă din colțul gurii, întorcând capul, ca și cum ar fi fost dezamăgită. A luat- o de soție, pentru că, în timpul acelei nopți, posibilitatea de a nu face asta dispăruse.

În timp ce se deprindea din nou cu mersul, a primit o scrisoare de la universitatea din Florida care îi propunea o sumă enormă în schimbul terenurilor de la tatăl lui.

Și , în loc de luna de miere în Thousand Islands de pe fluviul St. Lawrence, în loc de pini și apă rece și bikini strângând carnea

moale a soției, au luat trenul de noapte spre Florida și au mers pe jos prin zăpușeală până la marginea campusului universitar. Acolo unde își amintea că fuseseră niște terase naturale imense plantate cu stejari, se ridicau acum clădiri de cărămidă rectilinii. lazurile mocirloase fuseseră transformate în parcare.

Numai proprietatea tatălui său, de patruzeci de hectare, era o junglă de palmieri și plante agățătoare. A alungat gândăceii agățați de pantalonii de călătorie lejeri ai soției și a luat-o în brațe pentru a o trece pragul casei. Termitele săpaseră șanțuri lungi în podea, dar în general, robusta locuință în stil *cracker* ținuse la distantă fauna. Femeia și-a plimbat mâna pe șemineul din lemn masiv de pin și s-a întors spre el cu un aer mulțumit. Mai târziu, întors acasă cu o pungă mare de cumpărături, a găsit bucătăria făcută lună și, în acel moment, de la etaj s-au auzit trei bufnituri și, repezindu-se într-acolo, a găsit-o râzând de una singură din cauza surprizei că tocmai omorâse un șarpe negru în cadă, cu călcâiul gol.

I s-a părut magnifică, o adevărată valkirie, o războinică pe jumătate goală, cu un șarpe mort la picioare. În trupul ei, apogeul întregii existențe. N-a spus-o, evident. Nu putea. S-a mulțumit s-o ia în brațe.

În acea noapte, s-a apropiat de el și i-a cuprins gleznele cu ale ei. Bine, a spus ea. Putem să rămânem.

Nu am zis nimic, a răspuns el.

Ea a schițat un zâmbet amar și a adăugat: într-adevăr.

Și -au adus lucrurile în casa în care se născuse. Au instalat un aparat de aer condiționat, au refăcut structura, au construit dependințe. Soția lui a deschis un magazin și s-a dus să achiziționeze lucruri vechi din Miami și Atlanta. El a vândut terenurile tatălui său, dar încet, pe bucăți, la prețuri care creșteau vertiginos cu fiecare vânzare. Numerele erau vii în el, îl încălzeau, îi aduceau o bucurie copleșitoare. Jude a făcut investiții atât de inteligente, încât la treizeci și cinci de ani a deschis o sticlă de vin și si-a anunțat soția că din acel moment niciunul dintre ei nu mai e nevoit să lucreze vreodată. Ea a râs și a băut până la fund, dar a păstrat magazinul. Când aproape că era prea bătrână pentru asta, au avut o fată, căreia i-au dat prenumele mamei lui Jude.

Când a ținut-o prima dată în brațe pe nou-născută, a înțeles că nimic nu l-a speriat vreodată mai tare decât acel bulgăre de carne pătat. Cât de ușor l-ar fi putut distruge fără so vrea. Îi putea scăpa din mâini, să se zdrobească de podea. Putea să facă pneumonie în timp ce îi făcea baie. Putea să-i spună vreun lucru îngrozitor la supărare, iar ea să se închidă în ea însăși. Toate greșelile pe care le putea face i se perindau dinaintea ochilor minții. Femeia Ta văzut pălind și i-a luat-o din brațe pe micuță exact înainte să cadă leșinat. Când și-a revenit, ea era lividă, dar calmă. Ta pus bebelușul în brațe, în ciuda protestelor lui.

Încearcă din nou, i-a zis.

Fata a crescut, blondă și masivă, ca maică-sa, fără să fi moștenit nimic din geniul matematic al lui Jude. Pentru ea, numerele erau ca niște biscuiți uscați. Prefera muzica și literatura. Tatăl ei era bucuros.

Fata avea să iubească cu moderație, exteriorizându-se mai mult. Chiar dacă nu era la fel de afectuos cu ea cum era mama ei. Jude se considera un tată bun: n-o lovea niciodată, n-o lăsa singură în casă, îi arăta cât de mult o iubește dându-i tot ce credea că îi face plăcere. Era un părinte tăcut, dar avea convingerea că fata îi cunoaște adâncimile inimii.

Totuși, fiica lui nu s-a dezbărat niciodată de o anumită atitudine iritantă, accentuată de spiritul de competiție, adoptată pe când, mică fiind, pornise la o vânătoare de ouă de Paște. Abia putea să meargă, îmbrăcată în pantalonașii bufanți pătați de iarbă, dar când ceilalți copii rămăseseră la umbră să se odihnească feriți de soarele puternic al Floridei, savurându-și comorile de ciocolată, fata lui Jude continuase să strângă ouă prea ingenios ascunse în palmierii pitici ca să fie găsite în frenezia de început a vânătorii. Le adunase în poală până când dăduseră pe- afară, iar când tatăl ei îi spusese că ar trebui să se oprească, se pusese pe urlat.

Unchiul său bătrân și gras a venit o dată la cină, apoi a început să

vină o dată pe săptămână și s-au împrietenit. Când a murit, din cauza unui anevrism, în timp ce-și hrănea canarul, nepotului i-au rămas moștenire câteva sacouri roase de molii și fotografii de familie în rame ornate.

Universitatea s-a întins și mai mult în jurul celor patru hectare care îi rămăseseră lui Jude, un spațiu protector între vechea casă și restul lumii. Pe măsură ce se înălțau noile construcții, șerpii se împuținau, astfel că Jude a început să meargă în picioarele goale prin buruienile de iarba-câinelui ca să scoată tomberoanele la stradă. Și -a împrejmuit cu gard proprietatea și își râdea de ofertele făcute de cei de la universitate, a căror disperare creștea odată cu cifrele propuse.

Se imagina ca un virus în nucleul unei celule pline de activitate - ascuns, așteptând. Izvoarele care alimentau mlaștina au fost blocate de construcțiile universității, iar aceasta a devenit un lac, unde Jude a instalat un sistem de oxigenare pentru a ține țânțarii departe. Rămăseseră aligatori, unii chiar mari, dar a făcut și un gard invizibil care i-a împiedicat pe câinii familiei să se apropie prea mult și să fie mâncați. Tot ce puteau să facă aligatorii era să se uite la ei de pe mal.

Într-o zi. Jude a avut senzația că a fost acoperit cu un clopot de sticlă. A făcut duș, sâcâit de neliniște, apoi a stat câteva momente așezat pe marginea patului. A intrat soția, i-a spus câteva cuvinte,

iar el a privit-o nedumerit cum deschide și închide gura, ca un pește, fără să scoată un sunet.

Cred că am surzit, a spus și, în loc să-și audă vorbele, le-a simțit vibrându-i în oasele craniului.

I s-au făcut teste peste teste, dar medicii nu înțelegeau ce nu e în regulă cu creierul sau cu urechile lui. I-au instalat un aparat auditiv, care îi dădea impresia că se vorbește pe sub apă. În cea mai mare parte a timpului, îl lăsa închis.

Noaptea, se furișa în bucătărie pe întuneric, poftind la curry de pui, ceapă goală, piersici din conservă, gusturi simple și puternice care să-i aducă aminte că încă e în viață. O găsea pe fata lui așezată la masă, cu chipul ei drăgălaș și răutăcios iluminat de ecran. Îl privea încruntându-se și întorcea laptopul spre el să vadă ce-a descoperit: implanturi cohleare, reabilitare auditivă, miracole.

Dar nimic pentru el. Era condamnat. La masa de Ziua Recunoștinței, ar fi vrut să plângă peste cartofii lui dulci. Se adunaseră familia, nevasta, fiica, prietenii apropiați cu copiii lor, îi vedea râzând, dar nu le auzea glumele. Și -ar fi dorit ca cineva să ridice ochii, să-l vadă în capul mesei, să se întindă spre el și să-l bată ușurel pe mână. Dar erau prea fericiți ca să facă asta. Îndesau furculițele pline în gură și le scoteau curate. Smulgeau fâșii de carne din curcan, culegeau nucile pecan din plăcintă.

Odată cina încheiată, când încă simțea pe mâini pișcăturile apei

fierbinți de la spălatul vaselor, s-au așezat cu toții să se uite la fotbal, iar el s-a afundat în fotoliul lui, cu picioarele ridicate, în timp ce copiii adormeau lângă el pe canapea, și a rămas să-i vegheze, privindu-i cum dorm.

În ziua în care fata lui a plecat la facultate, la Boston, soția a însoțit-o.

Buzele ei au schițat cu grijă următoarele cuvinte: Te descurci patru zile? O să ai grijă de tine?

A răspuns: Da, bineînțeles. Sunt *adult,* draga mea. Dar, din felul în care clipise soția, și-a dat seama că vorbise prea tare. Le-a încărcat bagajele în mașină, fata îi plângea în brațe și îl săruta din nou și din nou pe creștet. Soția Ta privit cu un aer îngrijorat, dar i-a dat un sărut la rândul ei și a urcat în mașină. După care, în tăcere, ca toate celelalte lucruri, mașina a pornit la drum.

În jurul lui, casa părea imensă. Stătea în birou, care fusese camera lui din copilărie, și i s-a părut că o vede cum era pe vremuri, inutilă și plină de șerpi, la etajul casei, cu marmura și pereții strălucitori și urmele ei de lumină deasupra capului său.

În acea noapte, a așteptat, cu protezele auditive reglate la maximum, astfel încât au început să emită sunete ascuțite, dureroase, își dorea să simtă durerea. A adormit în timp ce se uita la un serial de comedie, fără sonor, doar niște oameni cu expresii

ciudate întipărite pe chipuri, și s-a trezit, era abia opt seara și a avut senzația că a fost dintotdeauna singur.

A alungat gândul că îi e dor de trupul greu al soției, ca și de sandviciurile făcute de ea (punea prea multă maioneză, dar nu i-o spusese niciodată), de mirosul gelului ei de duș dimineața, în baie.

în noaptea următoare, a rămas pe scaunul de pe verandă, în atmosfera neagră și densă, privind spre lacul care fusese odată mlaștină. S-a întrebat de soarta reptilelor, unde s-au dus. Singur în beznă, lui Jude îi părea rău că nu mai deslușește zgomotele nocturne ale universității, strigătele studenților beți.

Zdrăngănitul de chitare bas, forfota dinspre terenul de fotbal care îi enerva la culme pe el și pe nevastă-sa. Putea fi oriunde, în mijlocul a sute de hectare de teren pustiu, atât de tăcută era noaptea pentru el. Până și țânțarii erau mai puțini. Copil să fi fost încă, l-ar fi umplut deja de bășici care i-ar fi dat mâncărimi.

Fiindu-i imposibil să adoarmă. Jude a urcat pe acoperiș să îndrepte un jgheab care se strâmbase sub greutatea unei crengi de stejar. S-a târât în patru labe pe șindrila de azbest încă fierbinte ca să repare armătura de tablă a hornului. De acolo de sus a văzut universitatea înfășurându-se în jurul lui și, în lumina lampadarelor, un grup de fete, membrele vreunei surorități, în rochii strâmte, colorate strident și cu tocuri înalte, mergând încet în șir indian, ca niște furnici, pe deal.

A coborât în zori, fără tragere de inimă, a luat o conservă de ton, o sticlă de apă rece și s-a dus până pe malul lacului, unde a întors cu fața în sus bărcuța de aluminiu pe care i-o cumpărase soția în speranța că se va apuca de pescuit.

Pescuit? întrebase el. N-am mai pescuit de când eram mic. Si-a amintit de scrumbiile și știucile pe care tatăl lui le gătea cu lămâi culese din pomul de lângă ușa din spate și pe care le mânca fără să spună vreun cuvânt de laudă. Probabil că n-avea un aer prea vesel, fiindcă soția lui făcuse un pas în spate, speriată.

Mă gândeam că așa ai avea o ocupație, spusese ea. Dacă nu-ți place, găsește altceva. *Orice*.

Îi mulțumise, dar nu își făcuse niciodată timp nici pentru undiță, nici pentru barcă. Zăcuse acolo răsturnată cu fața în jos și cu strălucirea pântecelui înecată sub straturile de polen. Dar venise momentul. Simțea o nevoie puternică de ceva de nedefinit, de ceva ce lăsase în urmă de mult. A crezut că poate va găsi acel ceva acolo, în lac.

A împins barca în apă și a început să vâslească. Nu era niciun pic de vânt și deja ardea soarele. Apa era caldă, grea de alge. Un bâtlan se odihnea într-un picior lângă chiparoși. Ceva mare a țâșnit din apă, răspândind cercuri și făcând barca să se legene ușor. Jude a încercat să se liniștească, însă transpira din plin, iar țânțarii l-au simțit și au început să roiască în jurul lui. Era o liniște

stranie, își amintea lacul ca pe o întrețesere de zgomote, vâjâitul cocorilor, greierii, bufnițele, țipete misterioase, subumane, prea depărtate ca să poată fi identificate. A sperat să găsească un lucru pe care îl pierduse, dar nu era acolo.

S-a dat bătut. A vrut să întoarcă, dar în acel moment vâslele au scăpat din tacheți și sau depărtat luate de apă. Au plutit câțiva metri și au rămas prinse în lintiță.

Lacul își ținea ascunse primejdiile sub un văl greu, dar Jude știa ce e dincolo. Aligatori, cu ochii lor ca niște globuri, îl pândeau chiar în acel moment. Cu o zi înainte văzuse din camera lui, prin binoclu, unul lung de cel puțin patru metri. Era în apropiere, o simțea. Și chiar dacă preria dispăruse, rămăseseră câțiva șerpi în humusul de la mal - vipere de apă sau din cele cu cap arămiu, crotali pigmei. Apoi era chiar apa, supraîncălzită, plină de paraziți care îți intrau în nări și îți infectau creierul, devorându-l cu infinite mușcături minuscule. Soarele necruțător deasupra capului și țânțarii care se hrăneau cu sângele lui. Și mai era tăcerea. Nu voia să înoate în acel coșmar. S-a ridicat în picioare. Cuprins de neliniște, simțind cum barca alunecă sub el, și s-a trântit la loc, prinzându-se cu putere de margini. Era la treizeci de metri de mal, într-o zi fără vânt. Nimic nu îl împingea spre liman. Va rămâne acolo pe vecie; soția se va întoarce două zile mai târziu și îi va descoperi leșul în barca plutind fără țintă. A băut un pic de apă, să

se calmeze. A încercat să-și reamintească niște algoritmi, dar aceștia își pierduseră orice savoare.

Totul era tăcut în acel moment, păsările, soarele, țânțarii. Dedesubt, o lume de prădători la pândă. În delicata coajă a bărcuței era singur. A închis ochii și și-a simțit bătăile inimii în urechi.

Niciodată n-avusese răgazul să se lase cuprins de îndoială. Acum, avea tot timpul din lume. Orele treceau parcă stoarse dintr-o pipetă. Era plin de transpirație. I se făcuse rău. Soarele ardea tot mai tare, nu lăsa nicio clipă loc de umbră.

Jude s-a cufundat în cele din urmă în somn și, când s-a trezit, a știut că dacă va deschide ochii, îl va vedea pe tatăl lui aplecat deasupra sa, privindu-l încruntat. Ce copil rău era Jude, să distrugă tot ce avea tatăl lui mai drag! O spaimă veche s-a trezit în el și a încercat s-o facă să alunece înapoi pe gâtul acum uscat. A refuzat să deschidă ochii, să-i dea satisfacție bătrânului.

Pleacă, a zis. Lasă-mă în pace. În capul lui, vocea era doar un huruit.

Tatăl aștepta, răbdător și tăcut, o masă neagră și densă în capătul bărcii.

Eu nu sunt ca tine, tată, a zis Jude într-un târziu. Nu prefer șerpii oamenilor.

Soarele apunea. Simțea în aer mirosul tatălui său. A început să

respire pe gură.

Chiar și mai târziu, nu erai decât un om rău și nefericit, a spus el. Și întotdeauna team urât.

Dar cuvintele i s-au părut prea dure și a adăugat: Nu asta am vrut să spun.

S-a gândit la acel lac. La ce credea tatăl lui despre viața pe care o ducea. Un ecosistem atât de fragil, calibrat cu atâta precizie, distrus în cele din urmă de Jude, care divizase grijuliu iubirea, pământul. Lăcomia, devorarea de către universitate. Acele creaturi solzoase, ucise. Înfiorarea din glasul tatălui său din ziua când au ieșit să vâneze vipere de apă; dragostea puternică și strălucitoare pe care o simțea pe vremea când îndrăgea cifrele. Promisiunea fată de viitor nu fusese ținută, în alegerile făcute nu ținuse cont de pasiune. Alesese siguranța.

Și totuși, iată-l acolo. Singur, ca tatăl său când a murit în cort. Izolat. Ars de soare, îmbătrânit.

Disperat, s-a gândit să sară în apa plină de pericole, merita fără îndoială să fie mușcat. Dar în acel moment a început să bată vântul, împingându-l în direcția casei. Când a deschis ochii, tatăl lui nu era acolo, a văzut însă casa înălțându-se la prora, o dărăpănătură, căminul unui nebun. A întors privirea, incapabil să suporte vederea ei. Soarele s-a stins singur, ca o lumânare. Îl dureau toate, pielea arsă pe mâini și pe picioare, locurile în care

fusese mușcat de țânțari, dar a adormit, după cum și-a dat seama mai târziu, fiindcă atunci când a deschis în cele din urmă ochii, cerul era împânzit de stele și barca se izbea de mal.

S-a ridicat și, cu durerea în oase, a pășit șovăitor pe pământ ferm.

O formă albă și mare s-a năpustit spre el și, pentru că își petrecuse întreaga zi cu fantoma tatălui său, a înțeles că și asta e o fantomă, așa că a ridicat privirea, calm.

Pregătit. Strălucea aureolată în lumina casei din spatele ei. S-a oprit însă chiar în dreptul lui, iar el a fost surprins s-o recunoască pe soția sa, că acea aureolă era efectul părului ei sur captând lumina și a priceput că se întorsese mai devreme, că întindea mâna să-l mângâie pe obraz, rostind cuvinte ce aveau să se piardă pentru totdeauna, ghicind din surâsul ei că îl dojenește. S-a apropiat și și-a sprijinit capul pe umărul ei, a răsuflat ușurat de toată neputința lui, i-a inhalat iubirea și mirosul greu al călătoriilor și a înțeles că scăpase încă o dată din tenebrele flămânde.

...ȘI CÂINELE SE FĂCU LUP

Furtuna își anunță prezența tulburând tăcerea.

E în regulă, își zise sora cea mare, o insulă nu e niciodată cu adevărat liniștită. Chiar și dacă n-ar fi fost furtuna, erau valurile, vântul, aparatele de aer condiționat, generatoarele și animalele mișunând în întuneric.

Ceea ce tulburase furtuna fusese liniștea din cabana de alături. De ore bune, nu se mai auziseră de acolo nici râsete, nici capace de sticlă căzând sau certurile cu care fetele se obișnuiseră în ultimele două zile.

Asta, pentru că acolo nu mai era niciun adult. Fuseseră lăsate singure pe insulă, două fetițe. De patru și de șapte ani. Ce drăgălașe, spuneau necunoscuții. Ca niște păpuși! Aveau chipul mamei lor. Niște parașute în devenire, glumea mama lor, dar le urmărea neliniștită cu coada ochiului. Era o mamă bună.

Măcar cățelul alb și pufos terminase de urlat. Se strecurase lângă patul fetelor, dar când încercaseră să-l mângâie, se repezise să le muște de mână. Era împărțit între ura față de copii și cea față de furtuna care făcea prăpăd afară.

A fost odată ca niciodată..., începu sora mai mare. O prințesă, completă mezina.

Un iepure, o întoarse prima.

O iepurică prințesă, hotărî soră-sa.

A fost odată ca niciodată o iepurică mică, mică și mov, reluă fata mai mare. Când a văzut-o, un om a și prins-o în plasa lui. Familia ei a încercat s-o salveze, dar n-a fost chip. Bărbatul a dus-o în oraș, la un magazin pentru animale și a pus-o într-o cutie, în vitrină. Cât era ziua de lungă, oamenii își vârau mâinile în cutie ca să pună mâna pe iepurică cea mov. În cele din urmă, a venit o fată care a cumpărat-o și a dus-o la ea acasă. Iepurică se făcea mare și dormea cu fetița, dar în timpul zilei rămânea cu privirea pierdută pe fereastră, copleșită de tristețe.

Într-o bună zi, fetița i-a pus o lesă și a dus-o în parc. Acolo, animăluțul a văzut o altă iepurică, privind-o de la marginea pădurii. S-au uitat îndelung una la alta, iar micuța si-a amintit că nu e o fată din neam omenesc, ci o iepurică, iar cealaltă iepurică îi este soră. Fata de oameni se purta drăguț cu ea și îi dădea de mâncare, dar văzând-o pe sora ei adevărată, a știut că acolo, în pădure, îi e dat să trăiască. Și -a dat jos zgarda și a fugit prin iarbă cât o țineau lăbuțele și împreună cu sora ei s-au făcut nevăzute în pădure. Familia a fost foarte fericită s-o revadă. Au făcut o petrecere, au dansat și au cântat și au mâncat varză și morcovi. Sfârșit.

Sora cea mică adormise. Cele două cabane de pescuit se

zgâlțâiau din temelii, pontonul se lovea de mal, vântul se strecura prin crăpăturile obloanelor, palmierii șfichiuiau prin aer, valurile mugeau spărgându-se de țărm. Sora mai mare o strânse în brațe pe mezină.

Ea și insula rămaseră treze toată noaptea - insula, pentru că nu dormea niciodată, iar fata, pentru că știa că doar atenția ei îndârjită le ține la adăpost.

Înainte să rămână singure în cabana de pescuit, pe acea insulă din mijlocul oceanului, erau cu Smokey Joe și cu Melanie. Nu îi cunoșteau. El purta o bandană roșie pe cap. Ea avea tricouri de sub care i se revărsau cărnurile.

Fata mai mare știa că cei doi sunt nervoși, fiindcă fumau țigară de la țigară și se certau în surdină în timp ce ele două se uitau la *Albă-ca-Zăpada* a nu știu câta oară. Era singura casetă pe care o aduseseră. Într-o după-amiază, Smokey Joe le luă pe fete la plimbare pe malul lacului din centrul insulei. Era un loc tare ciudat. Dincolo de golful cu nisip unde se afla cabana, terenul devenea mai dur, cu un soi de piatră spongioasă, iar arborii păreau că s-au micșorat, îndoiți de vânturi.

Ia fiți atente la mine, le spuse el. Chiar aici, pe vremuri, s-a turnat un film produs la Hollywood și mai multe maimuțe au scăpat. Dacă nu stați departe de ele, o să vă smulgă părul din cap,

o să vă fure mâncarea din farfurii și o să arunce cu caca în capul vostru. Probabil că glumea. Greu de spus.

Nu văzură nicio maimuță, în schimb descoperiră niște gândaci de palmieri, negri, uriași, un șarpe dintr-o specie care se hrănește cu șobolani, făcând plajă pe o cărare cu nisip, și niște păsări albe cu gât lung cărora Smokey Joe le spunea ibiși.

Odată întoarse la cabană, Melanie le dădu să mănânce hamburger!, fără ketchup și fără chifle, și le avertiză să lase câinele în pace, că e un mic ticălos. Fata cea mică n-o ascultă și, într-o clipă, se trezi cu mâna sângerând. Melanie ridică din umeri: Eu v-am zis. Sora cea mare luă un absorbant igienic din trusa maică-sii și i-l înfășură, cu partea lipicioasă în afară, în jurul mâinii.

Smokey Joe rămase afară toată după- amiaza, așezat sub arborele violet cu banane verzi și noduroase în formă de degete. Asculta radioul. La un moment dat, se ridică și o strigă pe Melanie, care ieși în grabă, cu sânii și pântecul mișcându-i-se pe sub tricou în toate direcțiile. Fata cea mare îl auzi pe Smokey Joe spunând: E mai sigur să plecăm fără ele.

Melanie vârî capul pe ușa cabanei. Era palidă pe sub bronzul portocaliu.

Le spuse: Stați aici. Oricine apare, nu mergeți cu nimeni. Fetelor, ascultați-mă bine. Rămâneți aici și fiți cuminți. O să trimit o doamnă să vă ia peste câteva ore.

Fetele ieșiră afară și îi văzură pe Smokey Joe și pe Melanie alergând pe ponton. Melanie strigă după câine, dar câinele nici nu se clinti, nu voia s-o urmeze. Joe desfăcu cablurile și Melanie sări în barca cu motor, cât pe ce s-o rateze. Un picior îi ajunse în apă, dar reuși să-l ridice și demarară în trombă.

Înainte de asta, cu exact o zi înainte ca Smokey Joe și Melanie să le părăsească, mama lor venise să le vadă în cabana lor, era îmbrăcată frumos și mirosea ca o grădină. Ea și iubitul ei, Ernesto, vor face un tur cu vaporașul lui, le anunțase ea. Vom fi plecați o oră, două, dragile mele. Le-a strâns tare în brațe, avea pleoapele fardate cu albastru și genele atât de lungi și grele, că era o minune că putea să vadă pe sub ele. Urmele buzelor ei rujate cu roșu le rămaseră întipărite pe obraji.

Dar orele trecură, iar mama lor nu se întorsese. Noaptea, fetele fuseseră nevoite să doarmă în cabana lui Melanie și a lui Smokey Joe, iar Melanie și Smokey Joe șușotiseră în spatele ușii camerei lor până dimineața.

Și , două zile mai devreme, mama intrase în camera lor din Fort Lauderdale în toiul nopții, începuse să adune în grabă niște lucruri într-o geantă și le spusese: Păpușile mele, mergem în excursie cu vaporașul! Ernesto o să ne facă bogate, adăugase și râsese. Era atât de frumoasă, iradia pur și simplu frumusețe. Chiar înainte să răsară soarele, se instalaseră deja pe vaporașul lui Ernesto, care

gonea în întuneric. Și ajunseseră pe această insuliță, iar adulții discutaseră toată ziua și toată noaptea în cabana de alături și mama lor părea foarte supărată și se înroșise la fată.

Și , cu multe nopți înainte să apară Ernesto, mama se întorcea acasă foarte târziu și făcând mult zgomot. De obicei, le pregătea cina, după aia o însărcina pe cea mare s-o supravegheze pe mezină în timp ce se spăla pe dinți și apoi să îi citească ceva înainte de culcare. Fata cea mare nu dormea în patul ei, ci rămânea lângă sora ei până la întoarcerea mamei. Uneori le trezea când încă era noapte adâncă la ferestre și stropitoarele automate din grădină își vedeau de treaba lor și, mirosind a vodcă, a tutun și a bani, punea muzică tare și dansau tustrele, ele două așa cum erau, în cămăși de noapte. Cu țigara în colțul gurii, făcea ouă prăjite și clătite, peste care punea înghețată de căpșuni. Vorbea despre celelalte femei cu care lucra: niște idioate, spunea ea. Niște zdrențe. Nu avea încredere în alte femei. Nu sunt decât niște ticăloase care te înjunghie pe la spate, care mai degrabă te-ar jefui decât să te ajute. Bărbații îi plăceau. Cu ei e simplu. În cazul lor, știi cum stă treaba. Femeile sunt prea complicate. Trebuie să ghicești ce gândesc. Le întinzi un deget și îți iau toată mâna, mai spunea.

Până să ajungă sub soarele necruțător de la Fort Lauderdale, locuiseră în Traverse City, o perioadă din care cea mare își mai amintea doar cireșele și degetele înghețate.

Înainte de Traverse City, fusese San Jose, cu tufele sale uriașe de aloe și cu mașina de spălat rufe care huruia sub apartamentul lor cât era ziua de lungă.

Înainte de San Jose, Brookline, unde apăruse surioara ei, într-o păturică albastră cu dungi roz și bonetă.

Înainte de Brookline, Phoenix, unde au locuit cu un bărbat care e posibil să fi fost tatăl micuței.

Iar până la Phoenix fusese prea mică și nu-și mai amintea. Sau poate nu fusese nimic.

Dimineața era de o claritate dureroasă.

Odată, la Goodwill, mama ei găsise un pahar pe care îl lovise cu unghia, iar paharul scosese un sunet ascuțit, perfect. Așa cum era soarele de după furtună.

Cum nu era nimeni să le oprească, la micul-dejun mâncară jeleu de struguri cu linguriță. Apoi, se uitară la caseta cu *Albă-ca-Zăpada* din nou.

Câinele chelălăi la ușă. Avea în baie o lădiță în care își făcea nevoile. Melanie asta e o putoare, bodogănise mama când văzuse prima oară lădița. O leneșă nesimțită. Dar poate că animalul voia doar să iasă la aer, se gândi sora cea mare. Se sculă, îi puse lesa roz și îi dădu drumul afară. Câinele coborî pe scări atât de repede, că îi smulse lesa din mână. Se întoarse și o privi, iar ea putu să vadă

cum i se mișcă rotițele în cap, îl strigă, dar nu vru să vină.

Întoarsă înăuntru, nu-i spuse surorii ei ce s-a întâmplat. Abia la cină - ton, biscuiți și cașcaval -, mezina privi în jur și întrebă: Unde e cățelul?

Fata cea mare ridică din umeri: Cred că a plecat.

Soră-sa începu să plângă și ieșiră amândouă cu o cutie de ton, pe care o deschiseră în timp ce chemau câinele. În cele din urmă, îl văzură ieșind din pădure în pas iute. Avea blana plină de scaieți și noroi pe burtă, dar părea fericit. Nu se apropie prea mult, doar o ținu într-un mârâit până când fetele intrară în casă, de unde îl urmăriră prin grilajul ușii cum înghite lacom mâncarea. Fata mai mare se repezi afară pe ușă, încercând să-i apuce lesa, dar animalul fu mai rapid și se făcu nevăzut din nou.

Sora ei nu se opri din plâns decât când îi aduse biscuiții lui Melanie. Să nu cumva să vă atingeți de biscuiții mei Oreo, le zisese, dar acum nu mai era acolo să urle la ele. Îi mâncară pe toți.

Noaptea târziu auziră niște zgomote înfiorătoare, ca niște scrâșnete și, când ieșiră să inspecteze aparatul de aer condiționat cu lanternele aprinse, descoperiră un șarpe căzut înăuntru dintr-un palmier. Cu fiecare învârtire a lamelor, încă un milimetru din corpul șarpelui era mâncat de ventilator. Îl văzură micșorându-se treptat până când pielea îi căzu pe jos, goală de carne.

Se treziră scăldate în sudoare, cu pielea lipicioasă. Aparatul de aer condiționat își dăduse sufletul cândva înainte de crăpatul zorilor.

Fata mai mare se gândi că șarpele stricase ceva, dar nu mai funcționa nimic - lumina, pompa de apă, frigiderul - și înțelese că problema e la generator. Ieși afară și îi trase un șut. Descoperi o gaură în rezervor în locul în care intra gazul și aruncă o privire înăuntru, luminând cu lanterna.

Am rămas fără gaz, îi spuse surorii sale, care își sugea iar degetul, ca atunci când era bebeluș.

Repară tu, mie mi-e prea cald, răspunse copila. Dar oricât cercetară, nu mai aveau ce face, rămăseseră fără combustibil. Când fata mai mare vru să tragă apa la toaletă, nu mergea. Când în cabană se răspândi mirosul de la WC și cel de la lădița câinelui, se mutară înapoi în cealaltă cabană, unde lucrurile mamei lor rămăseseră aranjate în dulap și în comodă. Începură să-și facă nevoile afară.

În cabana lor nu era nimic de mâncare, așa că aduseră tot ce găsiră la Melanie și Smokey Joe. Mazăre înghețată, pe care o mâncară cu popcorn, un platou Hungry-Man TV, pe care îl deschiseră și îl lăsară afară, pentru câine. O bucată de cașcaval și muștar. Pâine albă, din nou cașcaval, la cutie, o conservă de fasole. Bourbon și trabucuri care miroseau a condimente.

Spre seară își puseră hainele mamei și se machiară. Arătau,

amândouă, ca niște versiuni în miniatură ale ei, chiar dacă cea mică nu avea nevoie să stea la soare ca să fie bronzată.

Sora mai mare îi citea surioarei tot ce putea. Pe noptiera lui Melanie era o carte groasă, galbenă și umflată. Pe copertă avea un bărbat la bustul gol, ținând un topor pe umăr. Citea ce scria pe cutia de cereale pe care o scosese din gunoi. Revistele vechi de pe măsuța de cafea.

Abia când își dădu seama cât îi e de sete și deschise robinetul, înțelese că nu mai au apă. Nu mai băuse de mult și își simțea gâtlejul de parcă era plin cu bumbac, iar cea mică nu se mai oprea din văicăreală.

Cam într-o jumătate de oră avea să fie întuneric. Soarele pârjolea marginile oceanului.

Scoase un suspin și zise: Cred că trebuie să mergem până la lac.

Cea mică începu să plângă. Dar maimuțele...

O să facem zgomot. Dacă stăm împreună, n-or să se sinchisească de noi, a zis sora cea mare și au pornit iute, iute, ținându-se de mână, spre lac, unde au ajuns la amurg. Văzură o explozie de lumină albă în pădure, iar surorii mai mici i se făcu atât de frică, încât scăpă găleata, vărsând-o pe jumătate și fugi fără să se oprească o clipă, până ajunse la cabană, unde trânti ușa în urma ei. Cealaltă plânse de furie și aduse ambele găleți. Din răutate n-o lăsă pe cea mică să bea, ci turnă apa într-un castron pe

care îl puse pe cărbuni aprinși, ca să fiarbă, ceea ce dură mult, până când luna se ridică pe cer, rotundă și strălucitoare.

Dimineața, îi despleti părul, iar acesta se desfăcu într-un nor negru magnific.

Luară cuțitul de friptură, singurul pe care îl aveau, ascuțiră capetele unor bețe și intrară în apa rece să pescuiască, fiindcă trebuiau să facă rost de mâncare cât mai repede. Dar apa era plăcută, iar peștii, mititei, așa că lăsară deoparte sulițele și se bălăciră toată dimineața.

Își pictară unghiile de la mâini cu lac de unghii găsit în trusa medicală a lui Melanie. Mai târziu veni rândul unghiilor de la picioare și își făcură tatuaje cu inimioare pe bicepși, care le dădură mâncărimi și fură nevoite să le șteargă complet.

Descoperiră o tabletă de ciocolată într-o noptieră, apoi o revistă porcoasă sub patul lui Smokey Joe. O femeie lingea o perlă aflată între pliurile roz ale părții intime a alteia.

Bleah, făcu fata mai mare și aruncă revista, iar cealaltă începu să imite sunetele pe care le făcea mama lor când era în camera sa cu vreun iubit. După aia o bușsi plânsul. Soră-sa o întrebă de ce plânge, la care nu făcu decât să scuture din cap. În cele din urmă, zise: Cățelu', mi-e dor de el.

Nimănui nu-i poate fi dor de câinele ăla, își zise fata cea mare.

Cum a putut Melanie să-l părăsească? întrebă mezina.

Oh, spuse în sinea ei soră-sa.

Hai să vânăm câini, ce zici? rosti cu glas tare.

Luară cuțitul de friptură, binoclul și o sticlă de whisky veche, pe care o umplură cu apă fiartă, iar cea mare își puse o pălărie panama uriașă, pentru că mereu făcea bășici din cauza soarelui. Adunară ultimii biscuiți și se pulverizară cu ce mai rămăsese din sprayul anti-insecte al lui Melanie.

Sora cea mică era din nou fericită. Se făcuse deja amiază. Nu bătea vântul și, când intrară în pădure, simțiră răcoarea. Mergeau înainte și își strigau câinele, cântând. Cea mare cerceta neliniștită crengile în căutare de maimuțe.

Pe lac văzură un stârc-cenușiu nemișcat, ca o sculptură. Acolo unde apa nu era adâncă, se înălțau chiparoși-de-baltă, arătând ca niște stalagmite.

Pe celălalt mal zăcea o barcă răsturnată, cu vopseaua albastră scorojită. Sora mai mare o lovi cu piciorul, întrebându-se cum ar putea s-o târască prin pădure până în golf, la ponton. După care încercă să-și dea seama cum ar putea, odată ajunse pe apă, să conducă spre uscat, nu spre larg. Poate ar fi mai bine s-o aștepte pe doamna pe care zicea Melanie că o va trimite.

Când ridică privirea, cea mică dispăruse. Simți o săgetare în inimă. O chemă, îi strigă numele din nou și din nou.

Auzi un chicotit și mezina ieși de sub o stâncă sub care se forma o grotă ferită privirii. Ești îngrozitor de rea, urlă soră-sa, iar cealaltă ridică din umeri, spunând: îmi pare rău, deși nu-i părea cu adevărat.

Puteau să fie șerpi acolo, zise fata mai mare.

Ei bine, nu erau, răspunse cealaltă.

Traversară insula și descoperiră o plajă cu nisip galben. Când ajunseră înapoi lângă lac, rochiile le erau ude de transpirație și se apucară să umple sticla de whisky cu apă verzuie.

Făcură cale întoarsă la cabana de pescuit, unde câinele le aștepta pe trepte. Fetele îi turnară apă nefiartă în castron, iar câinele bău pleoscăind și privindu-le cu ochii lui ca niște năsturei negri, plini de furie. Sora cea mică îi cântă cu acea voce despre care mama ei spunea că îi face pe îngeri să cadă din ceruri, dar animalul refuză să se apropie și se întoarse în pădure.

Hainele fetelor erau atât de murdare, încât se văzură nevoite să îmbrace ultimele două tricouri curate ale lui Smokey Joe. Le fluturau în urmă ca pe niște rochii de bal când alergau, un fulger roșu și unul albastru prin verdele-auriu al pădurii.

Sora cea mică își cără singură găleata cu apă din lac tot drumul înapoi, fără să crâcnească.

Prinseră cu mâinile goale trei crabi sub ponton și îi fierseră,

carnea lor avea gust de unt, iar apa folosită la fiert o băură ca pe o supă și o vreme se simțiră sătule.

Apoi, se termină toată mâncarea. Bananele din pomi nu erau coapte, după cum spusese Smokey Joe, și li s-ar fi făcut rău dacă ar fi mâncat din ele. Sora mai mare auzise că unii mănâncă insecte, iar în împrejurimi era plin de gândaci, dar numai gândul că i-ar crănțăni în dinți îi întorcea stomacul pe dos.

Mâncară balsam pentru buze cu gust de cireșe. Deschiseră o cutie de conserve fără etichetă găsită în fundul dulapului și descoperiră că era de mandarine. Mâncară un soi de bobițe roșii ciudate dintr-un tufiș, deși mama lor le spusese mereu să nu cumva să facă asta.

Mi-e foame, zise fata cea mică.

A fost odată, începu sora cea mare, un băiat și o fată, a căror familie nu avea mâncare deloc. Le puteai număra coastele. Mama lor avea un prieten care nu-i avea la inimă pe cei doi copii. Într-o bună zi, acesta i-a spus mamei lor că trebuie să scape de copii și că îi va lua el într-o excursie și îi va lăsa în pădure. Fetița a auzit tot ce-au vorbit adulții întreaga noapte și, dis-de-dimineață, și-a umplut buzunarele cu cereale.

Înseamnă că n-au murit de foame, dacă aveau cereale, reflectă sora cea mică.

Fetița și-a umplut buzunarele cu pietricele albastre din acvariu.

Prietenul mamei le-a dus în pădure, dar ea a lăsat să îi scape pietricelele, una câte una, pe drum, astfel încât să găsească drumul înapoi atunci când bărbatul avea să dispară. Băiatul și fata au mers pe urma pietricelelor și mama lor a fost fericită să-i revadă. Dar prietenul ei era furios. A doua zi, i-a dus din nou în pădure, dar de data asta avusese grijă să le coasă buzunarele ca să nu mai poată lăsa nimic în urmă. I-a părăsit, iar ei au mers și au mers și au descoperit o peșteră, unde s-au adăpostit peste noapte. A doua zi dimineață au simțit miros de foc, s-au luat după el și au ajuns la o colibă făcută toată numai din prăjituri și bomboane. Au dat fuga la ea și s-au pus pe îndopat, fiindcă de mult nu mai puseseră nimic în gură. Dar atunci a ieșit o doamnă. Ea s-a purtat drăguț cu ei și le-a tot dat prăjituri și mini-pizza.

Și lapte, adăugă surioara. Și mere.

Doamna avea și televizor. Nici măcar nu i-a obligat să stea la masă până termină de mâncat. Au stat așa, la televizor și s-au uitat la desene animate cât era ziua de lungă. Fata și băiatul s-au îngrășat foarte tare. Iar când au ajuns super-grăsani, doamna i-a legat fedeleș și a încercat să îi bage în cuptor, ca pe curcani. Dar fata era isteață. A zis: Oh, vreau să vă îmbrățișez pentru ultima oară! Doamna s-a aplecat spre ea, iar fata a mușcat-o de gât. Pentru că devenise o adevărată campioană la mâncat cât stătuse în casa femeii, a înfulecat și a înfulecat la ea până n-a rămas nimic,

nici măcar sânge. Iar băiatul și fata au rămas toată iarna acolo și au mâncat casa făcută din prăjituri și, când a venit primăvara, au devenit oameni mari. După aia, s-au dus să-l caute pe prietenul mamei.

De ce? vru să știe sora cea mică.

Să-l mănânce, veni răspunsul.

Oamenii mănâncă oameni? întrebă sora cea mică.

Uneori n-ai încotro, zise sora cea mare.

Ba da.

Bine. Atunci, doamna aia era făcută toată din frișcă, declară sora cea mare. Și nu l-au găsit pe prietenul mamei lor. Dar l-ar fi mâncat, dacă l-ar fi găsit.

Sora mai mare avea capul plin de nori. După ea, nisipul micului golf mirosea a migdale. Stătea singură în dreptul grătarului și aștepta să fiarbă apa. Cea mică era în casă, cântându-și ca să adoarmă. Lipsită de griji, își dădu seama soră-sa. Deasupra capului se vedea luna, ca o seceră. Dinspre mare se auzea gălăgia veselă făcută de păsările mari cu gâtul de culoare sângerie care călătoreau spre un loc mai răcoros, mai vast, mai bun.

Am văzut un om, zise copila cea mică din dreptul ușii cu plasă pentru insecte.

Nu e niciun om, spuse sora ei cu un aer visător.

E într-o barcă. La ponton, nu se lăsă mezina, iar acum cealaltă putu să audă torsul motorului. Se ridică atât de repede, că sângele n-avu timp să i se urce în cap și căzu, dar se ridică în genunchi, și din nou în picioare.

Mergi, șopti și își trase surioara din ușă, pe scări și o târî în pădure.

Se ghemuiră printre ferigi, care le acoperiră complet. Erau goale, iar pe pământul de sub picioarele lor desculțe putea fi plin de șerpi, șopârle, păianjeni.

Cizmele bărbatului răsunară pe ponton. Intră în raza lor vizuală. Un tip îndesat, în blugi și tricou transpirat și cu un lanț de aur gros la gât. Sora cea mare știa - ceva îi șoptise în minte - că este un om rău.

Să nu faceți niciun zgomot, îi mai șopti vocea. Fugiți.

Bărbatul intră în cabana fetelor și se auzi zgomot de lucruri sparte. Apoi se duse la cabana lui Melanie și Smokey Joe și hărmălaia reîncepu. Ieși și răsturnă grătarul cu o lovitură de picior, iar fata mai mare îi puse mâna la gură surorii ei ca s-o împiedice să țipe. Bărbatul se întoarse încet, scrutând pădurea.

Ieșiți de-acolo! strigă el. Vorbea cu accent. Știu că sunteți acolo.

Așteptă câteva clipe și spuse: Mama voastră e cu noi. Nu vreți s-o vedeți pe mama voastră? O să vă pregătească o masă mare ca pe

vremuri, o să-i stați pe genunchi și o să mâncați tot ce poftiți. Pun pariu că vă e foame.

Fata mai mare se luptă s-o țină jos pe sora ei, care voia să se ridice. Probabil că le auzise, pentru că se întoarse în direcția lor.

Fugi, spuse sora cea mare și o rupseră la goană printre copaci, printre frunzele de palmieri pitici care le tăiau gleznele, făcându-le să sângereze. Găsiră drumul și ajunseră lângă lac.

Cea mare se ascunse în peștera de lângă barcă, după aceea veni și cea mică și se lipi strâns de ea.

Nu după mult timp, auziră pașii bărbatului strivind vegetația și respirația lui șuierătoare. Fetelor, v-am văzut, spuse el. Știu că sunteți aici.

Îi văzură cizmele, foarte aproape. Se apropie de barcă, o lovi cu piciorul, apoi încă o dată, iar lemnul putrezit al bărcii cedă și dinăuntru ieșiră zeci de gândaci speriați.

Bine. N-o să umblu după voi toată ziua. N-aveți decât să crăpați de foame, dacă așa vreți.

Fetele tremurau, fără să scoată niciun sunet, și în cele din urmă îl auziră îndepărtându-se. După câteva clipe care li se părură o eternitate, barca demară, apoi zgomotul motorului se auzi tot mai slab, bărbatul plecase. Și totuși nu ieșiră imediat.

Simțiră un foșnet la picioare și văzură cățelul strecurându-se afară din peștera în care fusese în tot acel timp, la câțiva centimetri

de ele. Îl priviră cum își ia lesa în dinți și fuge, dispărând.

Unde e doamna aia? întrebă sora mai mică.

De ce întârzie atâta?

Care doamnă?

Care trebuia să ne salveze, explică ea. Pe care trebuia s-o trimită Melanie.

Fata cea mare uitase complet de asta. Cele două erau în cuibul făcut ele. Luaseră toate pernele și cearșafurile din tabără și le adunaseră în mijlocul camerei de zi din cabana lor, unde briza, în drumul ei dinspre ușa cu plasă până la fereastră, le mângâia trupurile scăldate de sudoare. Era spre amiază, dar oasele lor nu voiau să se ridice. Rămâneți nemișcate, le spuneau ele. Inimile lor le cântau în urechi.

Fata mai mare aproape că putea s-o vadă pe doamna care trebuia să vină, sosind la ponton. Avea o rochie albastră, atât de lungă, încât fetele se puteau ascunde sub ea. Avea părul galben al mamei lor, cu rădăcinile închise la culoare. Le zâmbea. Fetelor, șoptea ea. Veniți acasă cu mine.

Nu mâncaseră nimic de trei zile. Undeva, nu departe, câinele cel alb uriașe toată noaptea, până când urletele lui începură să sune ca geamătul vântului. Fata mai mare visa cu ochii deschis! la curtea din fata apartamentului lor din Fort Lauderdale, la fântâna

turcoaz, la stratul roșiatic de frunze putrede de la rădăcina cedrului, la portocalul cu fructe grele care ți se descojeau singure între degete, la soarele care își turna culoarea aurie peste toate lucrurile, totul strălucea, dar nimic nu putea fi atins, ca și cum s-ar fi aflat îndărătul unei vitrine.

Veni noaptea, pe urmă ziua și din nou noaptea.

Câinele tăcuse. Surorii celei mici i se simțeau coastele pe sub piele. Ochii îi ardeau în cap așa cum văzuseră la mama lor când se întorcea de la muncă și voia să danseze, să fumeze și să cânte.

Trupul surorii celei mari era făcut din aer. Era un balon, plutind deasupra pământului. Lumina ce cădea peste valurile golfului o făcea să plângă, dar nu de tristețe. Era atât de frumoasă, parcă voia să-i spună ceva. Dacă o privea suficient de mult, părea că-i vorbește.

Bâzâitul unui țânțar chiar lângă urechea ei i se păru de o frumusețe dureroasă. Îl lăsă să i se așeze pe piele, simți cum pulsează și pompează încetișor și cum sângele ei se ridică și umple minuscula creatură.

Atâtea lucruri… În anii următori își va aminti acele zile de liniște desăvârșită. Le va păstra dulceața în suflet, pe măsura trecerii anilor, de la cei groaznici la cei suportabili și apoi la cei mai buni, și va simți cum crește și devine tot mai lucidă. Va învăța limba

bărbaților și-o va folosi împotriva lor: va deveni avocată. Surioara ei, atât de drăgălașă. Atât de gingașă, va vrea doar să fie ținută în brațe. Pentru multă vreme, fata cea mare va fi cea care o va ocroti. Ea va fi cochilia. Pe urmă, sora cea mică va cunoaște un bărbat, care la început îi va dărui dragoste, apoi i-o va lua înapoi până când ea va crede în aceleași lucruri în care crede el. O va obliga să renunțe la numele ei de familie, asta după ce toată copilăria, sora mai mare va lupta să îl păstreze, chiar și când va fi vorba să fie adoptate de cea de-a treia familie, pentru că e singurul lucru care le va rămâne de la mama lor. După care într-o bună zi, fata mai mare va sta pe bancă în biserică și își va vedea sora măritându-se cu acel bărbat. Va purta o rochie albă și lungă în care abia poate să pășească și își va uni destinul cu cel al bărbatului. Sora cea mare va privi și va începe să tremure. Va plânge. Un regret teribil i se va răspândi în suflet ca cerneala în apă: și-ar dori să fi rămas pe insulă toți acești ani. Să se fi împuținat încet de foame amândouă până când s-ar fi transformat în raze de soare și în praf.

A fost odată, zise sora mai mare, răgușită, dar cealaltă o opri: Nu. Șșș... Te rog.

Au fost odată, reluă sora mai mare, două fetite făcute din aer. Erau într-atât de frumoase, încât oricine le vedea voia să le pună în buzunar. Într-o bună zi, le-a văzut zeul vântului, care le-a îndrăgit atât de tare, încât le-a dus cu el în nori, ca să fie fiicele

sale. Și au trăit acolo pentru totdeauna cu părintele lor, iar acolo erau mereu curcubeie și ființe care cântau și tot felul de bunătăți și paturi moi făcute din fulgi.

Sfârșit, zise fata cea mică.

Micuța moțăia în cabană. Sora mai mare își lăsă trupul să plutească pe cărarea spre lac, de unde se întoarse cu apă. Nu mai erau cărbuni, așa că trebuia să facă focul cu lemnele pe care le adunase pe drum.

La câțiva metri de cabane auzi un zgomot ușor. Privi printre palmierii pitici și văzu o scânteiere metalică. Păși printre frunzele tăioase, dar niciuna nu se atinse de ea.

Era câinele. Își prinsese lesa și o înfășurase atât de strâns în jurul unui stejar, încât limba îi atârna afară și ochii îi ieșiseră din orbite. Nu mai era un bulgăre alb de puf, ci un pachet de noduri galbene și laţe maronii.

Fata scoase cuțitul de friptură de la brâu și începu să taie, și tot tăie. Trebuia să se oprească din când în când, din cauza amețelii. În cele din urmă, lesa cedă și câinele se ridică și se făcu nevăzut în vegetația pitică. Acolo o să trăiască de acum încolo, își zise ea. Va rămâne în pădure pentru totdeauna, fugind și urlând și mâncând păsări și pești și șopârle. Câinele ăsta e prea rău să moară.

La întoarcere își găsi surioara complet dezbrăcată în fața

cabanei, sub bananier. Uite, îi zise ea, sugându-și degetul cu un aer visător.

Sora cea mare privi în jur, dar nu văzu nimic. Nu remarcă absenta bananelor necoapte, care încă atârnau în pom ca niște degete îndoite când plecase să aducă apă. Nu observă cojile, pe care avea să le găsească mai târziu în pubelă.

A fost o maimuțică, zise sora cea mică. Una mică, mică. Avea degețelele ca la oameni. A stat pe acoperiș și a desfăcut cojile și a mâncat toate bananele.

Fata mai mare se întoarse spre ea. Cea mică îi înfruntă privirea cu ochii ei rotunzi. Urmă o tăcere lungă și ceva din sora mai mare cedă. Dădu din cap:

Cum zici tu. A fost o maimuțică.

Deodată, pe deasupra vântului, de dincolo de lac, dinspre plaja din cealaltă parte a insulei, se făcu auzit un sunet, pe care cea mare îl deslușI, pe urmă îl pierdu și îl prinse din nou. Era o melodie de la radio pe care o fredona mama lor în timp ce conducea. O melodie: asta înseamnă radio. Îi cuprinse micuței fața în mâini. Trebuie să fim gata repede, zise ea. Apoi, trebuie să fugim.

Se frecară pe tot corpul în valuri și, încă ude, își puseră două rochii de-ale mamei, singurele haine curate. Celei mari, rochița cu motive tropicale îi venea până sub genunchi, iar celei mici, una

asemănătoare, până la glezne. Pe mama lor, acestea erau atât de scurte, încât puteai să-i vezi chiloții atunci când stătea așezată. Se dădură cu parfum la încheieturi și în cap.

Apoi fugiră. Se opriră când încă erau în pădure, răsuflând din greu.

Văzură un vapor ancorat nu departe și o barcă pneumatică trasă la mal, în nisipul umed, iar lângă ea era înfiptă o undiță. O femeie stătea culcată pe o pătură. Avea pielea albă, în afară de cea de pe umeri și de pe coapse, unde prinsese o nuanță roz. Era durdulie. Acum fredona o altă melodie care se auzea la radio, bătând măsura cu picioarele.

Lângă barca pneumatică văzură un bărbat cu slipul în vine. Făcea pipi, după toate aparențele. Nu se obosi să-și spele mâinile în valuri, ci se apropie de femeie, se aplecă și își vârî mâinile în geanta frigorifică, și le ținu acolo un minut, pe urmă și le strecură în chiloții femeii, care începu să strige și să-l lovească.

Bărbatul izbucni în râs, luă o cutie de bere din geanta frigorifică, o deschise, bău îndelung, după care scoase un sandvici învelit în hârtie cerată. Fetei mai mari îi lăsă gura apă. Se declară mulțumită când bărbatul, în loc să arunce hârtia făcută cocoloș pe jos, o puse cu grijă în geanta frigorifică.

Întoarse privirea spre sora ei. Avea înfățișarea unui copil crescut în sălbăticie. I se vedeau oasele. Îi culese frunzulițele din păr, îi

scutură praful de pe rochie, apoi scoase rujul pe care îl pusese în buzunar înainte să iasă din cabană. O dădu pe sora ei cu ruj pe buze și îi desenă cerculețe pe obraji. Acum eu, îi ordonase, iar fetița se încruntase sub efectul concentrării, în timp ce fata cea mare simțea cum o gâdilă rujul pe obraji și pe buze.

Puse rujul înapoi în buzunar. Avea să păstreze tubul auriu mult timp după ce conținutul lui se va fi terminat și nu va fi rămas decât mirosul dulceag de ceară al mamei.

Ești gata? întrebă ea. Cea mică dădu din cap și îi întinse mâna. Ieșiră împreună din umbră și pășiră pe plaja scânteietoare.

Femeia de pe pătură le zări și își puse mâna Streașină la ochi să le vadă mai bine. Mai târziu avea să le viziteze, lăsându-i în dar celei mari o viziune: cum arătau în acel moment, două copile ca niște stafii, machiate ca niște clovni, în rochii înflorate, ieșind din pădurea întunecată. Femeia deschise gura, dar strigătul de spaimă îi rămase blocat în gât. Ridicase brațele, uluită. Fetele îl considerară un gest de bun-venit. Deși erau obosite și se simțeau micuțe sub soarele mânios, o luară la fugă.

ABIS

Era o cabană de vânătoare veche, în ruină, la treizeci de kilometri în inima pădurii. Cu doar câteva zile înainte, amicul nostru văzuse acolo o panteră de Florida alunecând printre arbori. Lucrurile nu mergeau grozav în familia noastră, iar cabana părăsită era într- un loc liniștit, așa că am învins rezistența prudentului meu soț și a băieților mei, care visau la crabi-pustnici, zmeie, plăci de surfing și plajă pentru vacanța lor de primăvară. În schimb, aveau parte de doline pline de ferigi și de o sălbăticiune periculoasă.

Unul dintre lucrurile care îmi plăceau era cum pulsau plasele de la uși sub mișcarea pântecelor moi ale șopârlelor.

Chiar și înfofolită în sacul meu de dormit alături de mezinul familiei, blondinul, răcoarea lui martie îmi pătrundea în oase. Deși eram o gurmandă, slăbisem mult și ajunsesem să mă mișc ușor, de parcă devenisem străvezie.

Generatorul electric pe gaz nu făcea față, nu era internet și trebuia să te sui pe acoperiș, prin lucarna podului, ca să poți spera să prinzi semnal pe telefon. A treia zi, pe când băieții dormeau, am făcut lumina mai mică, iar soțul meu s-a suit pe acoperiș, i-am auzit pașii pe metal, ca un frate gigantic al ratonilor care ne trezeau în toiul nopții alergând pe sus, ca hoții.

Apoi, soțul meu a încetat să se mai miște și a rămas așa mult și

bine, până am uitat de el. Când a coborât pe scară din pod, era alb ca varul.

A murit careva? am întrebat în glumă, fiindcă dacă ar fi fost să moară cineva, noi am fi fost aceia, cu capetele sfărâmate între colții unei pisici pe cale de dispariție. S-a dovedit a fi o glumă proastă, pentru că cineva într-adevăr murise în acea dimineață, într-unul dintre imobilele de care se ocupa bărbatul meu. O femeie de la etajul patru se omorâse, probabil intenționat, amestecând aspirină, vodcă și o baie fierbinte. Cei de la etajele trei, doi și unu erau plecați la plajă sau în căutare de smoothie-uri cu alcool, iar cel de la parter descoperise problema doar în momentul în care mocheta i se îmbibase de apa morții.

Soțul meu trebuia să se întoarcă. Îl concediase de curând pe unul dintre oamenii buni la toate, iar celălalt își trăia propriile aventuri prin Caraibe, în vreo croazieră, îndopându-se la bufete pe ritmuri *calipso*. Să ne facem bagajele, a zis, dar, în acel moment, elanul vâscos al răzvrătirii îmi inundase trupul și refuza să-l părăsească, soarele nu avea ce să caute înăuntru, astfel că am spus că eu și copiii rămânem. S-a uitat la mine de parcă eram nebună și a vrut să știe cum o să mă descurc fără mașină. Oare crede că s-a căsătorit cu o incompetentă, am întrebat la rândul meu, iar argumentul l-a atins la locul sensibil, pentru că, de fapt, chiar asta credea. Ani la rând nu fusesem bună decât la lucrurile care mă

interesau și, de vreme ce tot ce mă interesa erau cărțile mele și copiii, cumva mă îndepărtasem treptat de restul vieții. Și , cu toate că era adevărat că ăștia mici mă fascinau neîntrerupt, două vase Petri în care creșteau culturi umane, rolul de mamă nu mă entuziasma și refuzam să îndeplinesc îndatoririle impuse doar fiindcă eram femeie, pentru că mă simțeam jignită. Nu cumpăram haine, nu pregăteam masa, n-aveam de gând să respect vreun program, cu atât mai puțin să îi scot la joacă în funcție de vreunul - niciodată. Să fiu mamă însemna, pentru mine, să fiu plecată câte o lună întreagă cu băieții, aventurându-ne în Europa, să aprindem rachete, să înotăm pentru glorie. Îi învățasem să citească, dar trebuiau să-și pregătească singuri micul-dejun. Îi îmbrățișam cât voiau, dar era ceva omenesc. Soțul meu trebuia să compenseze crasa mea incompetență. E epuizant să trăiești cu o datorie care crește pe zi ce trece și pe care nai de gând s-o plătești vreodată.

Două zile, a promis el. Două zile și se va întoarce până la amiază în cea de-a treia zi. Sa aplecat să mă sărute, dar i-am întins obrazul, apoi m-am întors pe o parte și am urmărit pe perete lumina farurilor apărând și dispărând. Zgomotul motorului s-a stins în cele din urmă și noaptea a prins curaj. Inspirate de vântul care murmura răgușit, neomenesc printre pini, animalele se chemau unele pe altele. M-au ținut trează până în preajma zorilor, când am ațipit câteva minute și m-a trezit scheunatul cățelușei.

Băiatul cel mare se smiorcăia: ieșise din sacul lui de dormit în timpul nopții și îi era frig, dar și prea somn ca să rezolve situația.

Am făcut ouă jumări punând unt și brânză cheddar în dușmănie, pe urmă ciocolată caldă cu bezea, cu scopul de a-i tranchiliza pe copii cu caloriile, dar n-am făcut decât să-i umplu de energie.

Amicul nostru dăduse prin luminiș cu o soluție specială împotriva panterelor, un fel de urină sintetică de super-prădători, așa că ne simțeam întrucâtva mai în siguranță prin jurul cabanei. Ne-am alergat unii pe alții până când cățelușa a luat-o razna și a început să-i muște pe băieți de mâini cu dințișorii ei de pui. Ăștia s-au pus pe urlat de durere și furie și mi-au arătat urmele roz de pe piele. Am certat-o rău, iar cățelușa s-a târât până pe verandă, de unde ne-a urmărit cu botul pe labe. Am jucat fotbal. Ne-am legănat în hamac. Am urmărit din priviri șorecarii-cu- coadă-roșie făcând ocoluri pe cer. L-am pus pe băiatul mai mare să-i citească fratelui său din *Alice în Țara Minunilor,* o experiență dezastruoasă având în vedere că e o carte plină de jocuri de cuvinte și prea victoriană pentru niște copii obișnuiți cu desene animate. După masa de prânz, cel mare a încercat să facă focul frecând niște bețe, asistat cu un aer solemn de cel mic și și-au petrecut restul zilei construind o colibă din crengi. Au urmat cina, căutatul de cântecele, îmbăiatul în copaia improvizată dintr-o iesle din oțel

galvanizat, căutatul de căpușe și de larve de păianjeni, înlăturate cu penseta, și asta a fost tot pentru prima zi.

Simțeam ca un fel de apăsare în timp ce ne jucam afară, nu ca atunci când ești urmărit, ci dimpotrivă, fiindcă eram atât de departe de civilizație, în acel colț sălbatic al Floridei.

A doua zi ar fi trebuit să fie ca prima. Am dublat numărul de calorii, adăugând clătite la micul-dejun, și am reușit să-i fac pe băieți să zacă o vreme în hamac, să digere mâncarea într-o atitudine contemplativă, înainte s-o zbughească ricoșând printre arbori.

Dar după-amiaza, singurul bec s-a ars. Lemnul cabanei era închis la culoare și nu distingeam nici măcar modelul de pe farfuriile pe care le spălam. Am găsit un bec nou într-un dulap, am tras un taburet de lângă bar, l-am pus pe fiu-meu mai mare să-l țină nemișcat, să nu se rotească, și m-am urcat pe el. Vechiul bec era fierbinte și l-am trecut dintr-o mână în alta, ținându-l pe cel nou la subsuoară, iar în acel moment cățeaua a sărit să-l lingă pe față pe băiat. Acesta a dat drumul taburetului, care s-a învârtit pe sfert, am căzut și m-am izbit cu capul de podea și sunt sigură că am leșinat.

La un moment dat, am deschis ochii. Doi copii se zgâiau la mine. Erau palizi și îmi păreau cunoscuți. Unul blond, celălalt, brunet. Unul mititel, altul mai mare.

Mami? a făcut băiatul cel mic, ca de sub apă.

Am întors capul și am vomitat. Celălalt a târât cățeaua, care începuse să mă miroasă, și a scos-o afară.

Capul mi-era gol complet, nu știam decât că mi-e rău și că n-ar trebui să mă mise. Băiatul s-a aplecat asupra mea și a ridicat cu un aer triumfător un bec intact de sub brațul meu. Eu - găina, becul - oul.

Cel mic m-a șters pe obraji cu un prosop de hârtie umezit. Mi s-a făcut din nou rău de la mirosul de sânge. Am închis ochii și am simțit cum mă tamponează pe frunte, pe gât, în jurul gurii. Vocea băiețelului era ascuțită. Cânta ceva.

Am început să plâng cu ochii închiși, cu lacrimile curgându-mi pe tâmple și intrându-mi în urechi.

Mamă! a urlat băiatul cel mare, brunetul cu mină serioasă, iar când am deschis ochii, i-am văzut pe amândoi plângând și așa am înțeles că sunt ai mei.

Lăsați-mă să stau așa câteva minute, am zis. Fiecare mi-a luat câte o mână. Le-am simțit mânuțele calde, era plăcut. Mi-am mișcat degetele de la picioare, apoi labele picioarelor. Mi-am mișcat capul într-o parte și în alta. Gâtul funcționa, deși am văzut scântei în colțurile ochilor.

Pot să mă duc în oraș, l-am auzit ca prin pâslă pe băiatul cel mare spunându-i celuilalt, dar cel mai apropiat oraș era la treizeci

de kilometri distantă. Salvarea se afla la treizeci de kilometri distanță, iar între noi și acel loc era o panteră, dar poate că mai erau și oameni răi, doline, aligatori, capătul lumii. Nu exista linie telefonică, nici cordon ombilical, iar niște copii ca ei sigur ar fi alunecat de pe acoperișul acela metalic înclinat și neted, dacă s-ar fi urcat să prindă semnal la telefonul mobil.

Și dacă moare dintr-odată și rămân singur? a întrebat mezinul.

OK, o să mă ridic acum în fund, am zis eu.

Cățeaua urla la ușă.

M-am ridicat în coate. Pe urmă, cu mare grijă, în capul oaselor. Încăperea a început să se învârtă, să se legene și am vomitat din nou.

Fiul cel mare a ieșit în fugă și s-a întors cu o mătură. Nu! am spus eu. Mereu sunt dură cu el, cu acest copil frumos și deștept, lipsit de orice logică.

Iubire, am zis și m-a bușit plânsul și nu mă mai opream, pentru că îi spusesem „iubire“ în loc să-i spun pe nume, pe care nu mi-l aminteam în acel moment. Am inspirat și expirat de cinci, șase ori. Mulțumesc, am spus, cu o voce mai calmă. Acoperă cu câteva prosoape de hârtie și trage covorul peste ele, să nu se atingă câinele. Băiatul cel mic a preluat sarcina și a dus-o la bun sfârșit metodic, ceea ce nu e stilul lui. Întotdeauna sa bucurat să-i vadă pe alții făcând treabă în locul lui.

Fratele lui a încercat să-mi dea să beau apă, asta facem noi în familia noastră în loc să aplicăm pansamente, pe care refuz să le cumpăr, fiindcă nu sunt decât niște chestii de culoarea pielii care strâng mizerie.

Băiatul cel mic a început să țipe, pentru că ajunsese în spatele meu și văzuse unde îmi spărsesem capul, și s-a apucat să-mi tamponeze rana cu prosopul de hârtie cu care mai devreme mă șterse de vomă la gură. Hârtia i s-a dezintegrat în mâini. S-a târât pe genunchii mei și și-a pus capul pe stomacul meu. Cel mare a aplicat ceva rece pe rană, mai târziu am descoperit că era o cutie de bere din frigider.

Au rămas tăcuți o vreme. Numele lor au revenit, dansând sfioase undeva în fața mea, dar le-am înhățat în mână, erau ale mele.

În liceu am jucat fotbal, eram o mijlocașă rapidă și agresivă, așa că traumatismul cranian era un vechi prieten. În urma unei vizite la urgență, rămăsesem cu impresia că se poate întâmpla oricând. Starea de confuzie și sentimentul că sunt condamnată mi-erau de asemenea familiare. Mi-am adus aminte de un moment în care mama, la căpătâiul meu, mă scutura să nu cumva să adorm și voiam din tot sufletul să fi fost din nou acolo, nu cum era în acel moment, o pensionară fragilă și împuținată la trup, ci cum fusese în tinerețe, micuță, dar uriașă, capabilă să acopere soarele.

L-am trimis pe cel mic să aducă o rolă de scotch veche, iar pe

frate-său, tifon din trusa mea de toaletă. Când s-au întors, mi-am lipit tifon de cap, plângând deja după părul meu lung, cel mai mare lux pe care mi-l permiteam.

M-am târât până la pat și am urcat în el, ignorând stelele verzi pe care le vedeam îndărătul ochilor. Băieții i-au dat drumul nefericitei cățele și, deschizând ușa, au lăsat și noaptea să intre, căzătura mea ne luase ore bune din viaţă.

Abia atunci, odată cu intruziunea nopții, am înțeles profunzimea timpului care ne așteaptă. I-am pus pe băieți să aducă lanternele, apoi un desfăcător de conserve, niște conserve de ton și de fasole, pe care le- am desfăcut încet, pentru că nu e așa ușor să faci asta în timp ce stai întins în pat, și am transformat cina într-un joc, deși chiar și ideea de mâncare îmi dădea frisoane. Băiatul mai mare a adus borcane de lapte. I-am lăsat să dea gata o cutie de doi litri de înghețată care fusese a lui bărbatu-meu, răsplata lui zilnică pentru că era bun și drăguț cu noi, dar în acel moment, nu mai merita recunoștința noastră, având în vedere că lipsea.

A început să plouă, la început doar un zăngănit ușor pe acoperișul de tablă.

Am avut o tentativă de a le spune o poveste cu tâlc despre o fetiță care a căzut într-un puț și a trebuit să aștepte o săptămână până când pompierii și-au dat seama cum ar putea s-o scoată de

acolo, o întâmplare care chiar avusese loc într-un moment obscur al copilăriei mele, dar ori povestea era prea abstractă, ori eu nu eram foarte coerentă, pentru că n-au înțeles ce încercam să îi învăț, adică să rămână în cabană, să nu plece nicăieri, dacă avea să se întâmple un lucru groaznic, pe care îl simțeam atât de aproape în acele clipe, ca și cum un puț s-ar fi căscat în fața fiecărei fraze pe care mă străduiam s-o rostesc. Insistau să știe dacă fetița a căpătat multe, multe jucării când a ieșit în cele din urmă. Asta era atât de departe de ceea ce voiam să spun, încât am răspuns: Nu, din păcate n-a primit.

I-am forțat să mă țină trează cu propriile lor povești. Mezinul urmărea un serial de la o televiziune britanică despre viața subacvatică, despre care fratele lui susținea că e pentru țânci, până când l-am făcut să tacă susținând că nu cred o iotă din ce îmi spun. Atunci, au început să-mi povestească despre rechinul- trabuc, care face găuri perfect rotunde în carnea balenelor, ca și cum ar avea în loc de gură o formă de tăiat aluatul de fursecuri[4]. Mi-au povestit despre un pește numit *humuhumunukunukuāpua,* un nume frumos, pe care n-am reușit să-l spun corect, chiar dacă mi l-au repetat încontinuu, ba chiar mi l-au cântat, râzând, pe melodia „Strălucești, micuță stea“. Mi-au zis despre somnul umblător, care poate să stea pe uscat trei zile la rând, bălăcindu-se în noroi. Despre zona pelagică a mărilor, unde poate ajunge lumina solară,

pe urmă despre cea în care lumina e abia o licărire, apoi despre cea a abisurilor, în care e beznă desăvârșită. Mi-au povestit despre Vârtejul Lumii, cel în care un curent merge într-o direcție și altul, în alta, iar acolo unde se întâlnesc formează o tornadă de aer, care se întinde din zona abisului, unde peștii sunt orbi, tocmai până sus, sus, la păsări.

Am început să tremur din tot corpul, iar copiii, niște adevărați gentlemeni, s-au făcut că nu observă. În schimb, au adunat deasupra mea toții sacii de dormit și toate păturile, apoi s-au strecurat sub toate și au adormit fără să fi făcut baie, fără să se fi spălat pe dinți sau să-și fi scos hainele murdare, pe care oricum le-au umplut de transpirație în mai puțin de o oră.

Cățelușa n-a primit mâncarea de seară, dar nu s-a plâns și, cu toate că n-avea voie, s-a urcat în pat și a dormit cu capul pe stomacul băiatului mai mare, pentru că era preferatul ei, fiind puiul cel mare.

Astfel că am rămas singură să veghez asupra mea însămi și era abia ora nouă sau zece.

Am citit din romanul european pe care îl aveam pe noptieră, dar m-a umplut de groază, așa că am încercat *Alice în Țara Minunilor,* din care n-am înțeles nimic, având în vedere că eram cu creierii varză. Am răsfoit o revistă de vânătoare, care mi-a amintit de pantera de Florida. Nu uitasem complet de ea, dar nu eram

capabilă să mă gândesc la toate ororile odată, iar când s-au trezit copiii, una dintre ele mi s-a părut mai urgentă. În urmă cu trei zile, în timp ce ne plimbam prin pădure, văzuserăm niște excremente, enorme, de urs sau de panteră, în orice caz de la un carnivor uriaș. Pericolul fusese unul abstract până în acel moment, când descoperiserăm dovada materială a existentei carnivorului, așa că eu și soțul meu am adus înapoi copiii, cântând și ținându-ne tuspatru de mâini, cu cățeaua slobozită din lesă alergând veselă în jurul nostru, fiindcă, așa mică cum era, în caz de pericol, îi era scris să se sacrifice pentru noi.

Ploaia s-a întețit, dar în ciuda zgomotului, copiii mei cei transpirați dormeau duși. Mi-am imaginat valurile de somn împrăștiindu-se în creierii lor, spălând rămășițele lipsite de importanță ale acelei zile, ca să poată intra adevărurile grele de a doua zi. Răpăitul ploii pe acoperiș îți lăsa o plăcută impresie de soliditate, ca și cum zgomotul ar fi fost o barieră dincoace de care nu putea să intre nimic, un zid de apărare împotriva nopții iminente.

Am încercat să-mi amintesc poezii pe care le citeam când eram mai tânără, dar numi veneau în minte decât câteva versuri stinghere, pe care le-am aranjat într-o poezie tristă de Blake, Dickinson, Frost, Milton și Sexton, o compoziție la mâna a doua, cu prețul pe ea, cu o metrică lipicioasă, care totuși a prins viață și

m-a ținut de mână preț de câteva clipe.

Mai târziu, ploaia a încetinit și nu s-au mai auzit decât picăturile răzlețe căzând de pe ramurile pinilor. Bateriile uneia dintre lanterne s-au terminat, iar lumina de la cealaltă slăbise și începuse să pâlpâie. Abia îmi distingeam mâna sau umbra pe care o lăsa pe perete când o ridicam. Lanterna asta era infirmiera mea; în orice clipă putea să se stingă, ca și cealaltă. Mi-am delectat ochii cu interiorul cabanei, care, în obscuritatea invadatoare, părea scăldat în auriu, dar umbrele deveniseră prea grele, fremătând pe margini, mișcându-se când întorceam privirea de la ele. Mi-am zis că mai bine mă uit la obrajii copiilor mei adormiți, cremoși ca niște brânzeturi de soi.

În acea ultimă oră de lumină care crea o atmosferă elegiacă, am încercat să le transmit fiilor mei întreaga mea dragoste prin pielea care intra în contact cu a lor.

Vântul s-a trezit la viață, i-am simțit personalitatea, era viclean și răutăcios. S-a frecat de cabana noastră mică, jucându-se la colțuri și rupând crengile arborilor, ca să le azvârle pe acoperiș, de unde se rostogoleau ca niște creaturi vii zgâriind metalul cu ghearele lor ciudate. Împingea foșnind cu trupul său fără de capăt în ușa de la intrare.

Trebuia să rămân nemișcată - totul depindea de asta -, dar pielea mă furnica peste tot. Ceva dinăuntru, un lucru teribil și

sumbru, voia să-mi izbească țeasta de tăblia de lemn a patului. Mi-am imaginat din nou și din nou acel pocnet sec și pacea ce avea să pună stăpânire pe mine.

Am început să-mi număr inspirațiile și expirațiile, dar ajunsă la două sute, încă nu mă liniștisem; am continuat până la o mie.

Lanterna s-a stins și întunericul a înghițit totul în jur.

Luna a răsărit în dreptul lucarnei, susținută de tenebre.

Când a dispărut și am rămas din nou singură, am simțit un fel de disociere, de transformare fizică, ca și cum ce era mai bun din mine s-ar fi detașat de corpul meu și s-ar fi așezat la câțiva metri distantă. Am simțit o mare ușurare.

Pentru câteva momente, ne-am observat reciproc, așteptând parcă ceva definitiv, deși nu se întâmpla nimic, apoi eu cea fără trup m-am ridicat și m-am plimbat prin cabană. Cățeaua s-a mișcat și a scos un scâncet, dar nu s-a trezit. Am simțit podelele reci sub picioarele desculțe. Capul mi s-a frecat de grinzi, deși erau la o înălțime de doi metri și jumătate. Locul în care erau culcate corpul meu și cele ale băieților se vedea ca o masă neagră pulsândă, o gaură în lumină.

Am ieșit. Cărarea presărată cu ierburi sălbatice și luminată palid era răcoroasă și îmbibată de ploaie. Picături mari căzute de pe crengile pinilor au lăsat un gust de pin în mine. Pădurea nu era întunecată, pentru că întunericul nu are nimic de-a face cu

pădurea - pădurea e făcută din viață, din lumină -, însă copacii fremătau în bătaia vântului și foșneau de creaturi nebănuite. Nu eram în vreun loc anume. Mă aflam alături de ratonii de pe acoperiș, care acum își făceau de lucru cu încuietoarea de bicicletă agățată de pubela din capătul cărării, alături de puii de șorecari-cu-coadă-roșie care respirau singuri în cuib, alături de un tatu care își croia drum prin tufișuri cu corpul lui implătoșat. Nu mi-am dat seama că mi-am pierdut simțul mirosului decât în momentul în care mi l-am redobândit, mai flămând ca niciodată. Simțeam mirosul viermilor făcându-și drum sub acele de pin și mucegaiul respirând spori noi, aduși la viață de ploaie.

Am rămas cu toate simțurile treze, înaintând încet prin vegetație, printre palmierii pitici care îmi zgâriau corpul cu frunzele lor ascuțite ca niște unghii.

Cabana nu se mai vedea, dar era prezentă, o durere în coaste, o senzație de densitate și sufocare. Nu puteam s-o părăsesc, nu puteam să mă întorc la ea, tot ce puteam era să merg în cerc în jurul ei, la nesfârșit. Cu fiecare ocol, o suferință teribilă creștea în mine și a trebuit să mă mișc din ce în ce mai repede, cu fiecare cerc încheiat, goana mea devenea tot mai sălbatică. Construcția care părea solidă era fragilă în fața timpului, de vreme ce timpul este indiferent, mai asemănător cu un animal decât cu omul. Timpului nu-i pasă dacă vei cădea în afara lui. Va continua fără

tine. Nu te poate vedea. Întotdeauna a fost orb în privința omului și nepăsător la încercările noastre de a-l opri, la taxonomii, curățare, aranjare, ordonare. Nici chiar acea cabană cu unghiurile ei perfect calculate, cu vinele ei de țevi și fire nu era mai durabilă decât urmele lăsate în praf de grebla noastră, în dimineața trecută, pe care timpul le șterse deja.

Sinele meu din pădure fugea fără oprire, dar nu putea să înfrâneze lenta metamorfoză. Din sol s-a ridicat bruma, care s-a limpezit treptat. Primele păsări și-au lansat întrebările în aerul rece. Cerul si-a extins albastrul. A ieșit soarele.

Revenirea a fost graduală. Fiul cel mare a deschis ochii lui căprui și m-a văzut aplecată deasupra sa.

Arăți groaznic, mi-a spus mângâindu-mă pe față, iar acum îl auzeam doar pe jumătate, ca și cum aș fi în apă.

Mă durea capul, așa că am ținut gura închisă, zâmbind cu ochii, iar el s-a dus în vârful picioarelor până la bucătărie și s-a întors cu sandviciuri cu unt de arahide și jeleu, cu un joc de cărți Uno și cu cafea rece, de ziua trecută, ca tratament pentru fulgerele care îmi străbăteau constant creierul, dar și cu cățeaua, pe care o scosese să-și facă nevoile și o hrănise singur.

L-am privit. Radia. Băiatul cel mic s-a trezit și a rămas culcat, ca și cum fața i-ar fi fost atașată de umărul meu. Își freca de buze o șuviță de-a mea de păr năclăită de sânge, așa cum făcea cu diverse

lucruri după ce fusese înțărcat.

Băieții mei nu erau nefericiți. În general, eram o mamă ocupată, lipsită de răbdare, mereu cu ceva de făcut, până când mă apuca cheful să mă joc cu ei, apoi mă întorceam în bârlogul meu la lucru; acum, tot ce puteam să fac era să stau și să vorbesc cu ei. Nu puteam nici măcar să citesc. Erau drăguți cu mine, îmi aminteau de o cățelușă golden retriever cu care copilărisem, care avea o gură atât de gingașă, încât aducea în ea pui de rață de la iaz și îi ținea așa ore în șir, până când o observam într-un colț, într-o poziție nefiresc de dreaptă și cu un aer șmecheresc. Băieții mei erau ca tatăl lor. Odată ajunși bărbați în toată firea, aveau să aibă grijă de cei dragi.

Am închis ochii și am rămas așa, în timp ce copiii au jucat Uno partidă după partidă.

După-amiaza a plecat așa cum venise, dar bărbatul meu nu s-a întors.

La un moment dat, ceva a străbătut pădurea, ca un frison, pe urmă totul a încremenit, iar băieții și câinele s-au uitat la mine cu chipuri palide de păsări luându-și zborul, dar fiindcă nu-mi revenise auzul. N-am înțeles ce declanșase acea teroare abruptă în toate ființele pământului în afară de mine.

Când, pe la patru după-amiaza, am auzit mașina, băieții au sărit în picioare. S-au precipitat afară din cabană, lăsând ușa deschisă,

iar lumina orbitoare m-a năucit. Am auzit vocea, apoi pașii tatălui lor, alerga, iar în spatele lui băieții alergau și ei, și cățeaua de asemenea. S-au auzit apoi tălpile soțului meu călcând pe alee. După care pasul lui greu pe verandă.

Pentru o clipă, am vrut să dispar, întruchipam tot ce ne supăra pe amândoi, regina pasivă a haosului, cu coroana ei de scotch însângerată. A apărut în cadrul ușii și l-a umplut cu silueta lui. Bărbatul meu e pur și simplu făcut să umple cadrul ușii. Am închis ochii. Când i-am deschis, stătea aplecat deasupra mea, enorm. Ceva din expresia figurii m-a făcut să tac înăuntru, un fior a urcat încet din vârful degetelor înspre brațe, fiindcă ceea ce vedeam pe chipul lui era răul inimaginabil, era teamă, fără margini, primară, ca vântul însuși, ca soarele rece pe care l-am simțit sub mătasea blănii mele scurte.

OCHIUL CICLONULUI

Totul a început cu găinile. Rasa roșie de Rhode Island, pe care le crescusem de când erau mici. Le-am strigat până am rămas fără glas, dar degeaba, au rămas înghesuite sub casă, în întuneric, o adunătură compactă abia deslușită, fremătând. Treaba voastră, scârnăvii ingrate! le-am strigat, hotărâtă să le las pradă furtunii. În bucătărie, am stat în fața singurei ferestre rămase nebaricadată și am urmărit uraganul care se lățește ca o vânătaie spre apus. Prin podea am simțit spaima păsărilor înălțându-se până în mine ca o rugăciune.

Am așteptat. Omul de la meteo imita vârtejul uraganului, un gest curajos, dar inept. Toate celelalte creaturi se făcuseră una cu pământul sau se băgaseră în el. Eram încă în dreptul ferestrei, ca un căpitan la cârma corăbiei, când prima rafală a atins stejarii de pe malul celălalt al lacului și a pornit să străbată întinderea apei. A făcut să tremure peluza, grădina, iar *zucchini* rămași neculeși s-au legănat ca niște clopote de biserică. Apoi, vântul a lovit casa. Hai, să te văd! am strigat la el. Ori poate e încă un lucru pe care doar l-am murmurat de-a lungul vieții mele absurde.

La început, n-a fost mare chestie. Suprafața lacului s-a încrețit. Am avut impresia că mă uit la pielea de găină a unei șopârle uriașe.

Leagănul fixat de stejar descria arce largi deasupra apei. Palmierii pitici se înclinau, acceptând invitația la dans.

Vinul pe care îl beam era excelent. Am deschis o sticlă nouă. Fusese ținută în cămară, într-un *cooler* special făcut să reproducă exact nivelurile de umiditate din faimoasele *caves*[5] din Burgundia. O sticlă costa pensia pe un an, sau o oră de privit conul unui uragan.

Jeepul vecinului și-a făcut apariția pe șosea stârnind nori de praf gălbui. Bărbatul m-a văzut la fereastră și a oprit. A coborât geamul și a strigat spre mine. Își băgase fața pătrățoasă de culoarea cărămizii între umeri. Vântul se întețise, ducându-i vorbele departe și am simțit un val de afecțiune pentru bărbatul care ieșise pe geam și gesticula. Avuseserăm un moment de intimitate câțiva ani mai devreme, după plecarea soțului meu, la o reuniune legată de conservarea mediului, cu trupurile noastre de patruzeci și ceva de ani înțolite de mare efect. Țin minte gustul whiskyului și senzația ciudată pe care mi-o lăsa mustața lui pe dinți. Am ridicat paharul în cinstea lui, în timp ce el răcnea atât de tare, încât se înroșise tot la fată și câinele lui de vânătoare a scos capul pe fereastra din spate și a început să urle. Am ridicat două degete și l-am binecuvântat senină, așa cum face papa. S-a întunecat la față și a ridicat geamul. A mimat că face cocoloș o bucată de hârtie și că o aruncă peste umăr, apoi a pornit din loc, alăturându-se

coloanei de întârziați care goneau spre nord cât îi țineau motoarele. Uriașul vârtej avea să-i mături de pe șosea. Jeepul vecinului, am aflat mai târziu, care gonea cu peste o sută cincizeci pe oră, sărutase tandru stâlpul de beton al unui pasaj. Câinele aterizase peste cele șase benzi, într-un canal de scurgere orientat spre sud, și rămăsese ascuns acolo. După ce a trecut noaptea, în calmul dimineții, a urcat pe șosea și s-a trezit singura ființă care supraviețuise în mod miraculos pe o porțiune de un kilometru și jumătate, arătând ca un sandvici de carne și metal.

Am început să cânt de una singură cântece din copilărie, cu versuri pe care nu le înțelegeam și nu le înțeleg nici acum, melodii populare sau din reclame și un cântecel de leagăn pe care mi-l cânta tata în timpul nenumăratelor nopți albe de pe vremuri. Eram un copil neliniștit, cu sprâncene stufoase, iar cântecele nu făceau decât să-mi doresc să stau trează și mai mult, până când tata însuși adormea, cu trupul strâmb sprijinit de tăblia patului, și îi puteam vedea visele mișcându-i-se pe sub chipul arătos. Stoarsă de vlagă, dar vigilentă, a doua zi la școală eram incapabilă să urmăresc vocea învățătoarei, firul frazelor care ne conducea prin istorie, prin limba engleză ori matematică, și îmi umpleam caietul de notițe cu desene - sute de case diferite, podele, ferestre și uși. Mâzgăleam frenetic toată ziua. Dacă as fi reușit să desenez casa

care mi se potrivea, aș fi putut să evadez din acele ore de clasă ucigătoare, să mă adăpostesc, să fiu în siguranță.

Casa a inspirat un suflu cutremurător, placajul a gemut, în vreme ce ferestrele sau tras înapoi. Bezna s-a lăsat asupra lumii de afară. S-a dezlănțuit ploaia. Marfar gonind, motor cu reacție, cascadă furioasă - nu era niciuna din toate astea, și în același timp erau toate la un loc, în jurul meu. Acoperișul mugea sub apăsarea apei, prin geam se vedea ca prin ceață. Când furtuna s-a mai calmat, am văzut o ramură de mărimea unei locomotive desprinzându-se de bătrânul stejar de lângă lac și căzând melancolic, licheni dezmembrați, îmbibați de ploaie, plutind și întinzându-se pe suprafața lacului ca niște aripi întunecate, inutile.

Mai degrabă am simțit decât văzut când s-a oprit curentul. Timpul s-a șters din afișaje și luminile s-au stins. În spatele meu, casa și-a dezvăluit personalitatea sinistră, tiranică în întunericul ei jilav. Când m-am întors, l-am văzut pe soțul meu în cadrul ușii.

Îmi bei vinul, a spus. L-am auzit perfect, în ciuda vijeliei. Era un bărbat îndesat, cu treizeci de ani mai în vârstă decât mine. Simțeam mirosul gumei lui de mestecat mentolate și al cremei contra psoriazisului.

M-am gândit că nu te superi, i-am răspuns. Nu mai ai nevoie de el.

Și -a pus ambele mâini pe piept și a schițat un zâmbet. La o săptămână după ce mă părăsise, inima îi cedase. Era în pat, cu amanta. Aia era înfiorător de tânără, bănuiesc că i se adresa ca unui copil mic. Nu vrusese niciodată copii, dar uite că până la urmă futuse unul. Mă bucurasem că ea fusese cea care rămăsese prinsă sub corpul lui umed și în curs de răcire, cea care îl strigase pe nume, fără să primească vreun răspuns.

S-a apropiat și a rămas lângă mine, la fereastră. Am rămas nemișcată, așa cum rămâneam de fiecare dată când mă aflam în prezența lui. Ne-am uitat afară, la desfrâul naturii. Roșiile mele minunate erau strivite, iar cuștile de metal ajunseseră împrăștiate pe peluză, ca niște fantome în crinoline.

Ai rămas, normal, a zis el. Deși ți s-a spus să pleci acum câteva zile.

E o casă veche, am spus eu. A mai trecut prin furtuni.

N-asculți niciodată de nimeni, a conchis el.

Ia niște vin, i-am propus. Stai cu mine. Ne uităm împreună. Dar pentru numele lui Dumnezeu, taci!

M-a privit cu un aer grav. Ochii căprui îi rămăseseră tineri, oricât de rău ajunsese să arate pielea lui ca de aligator. Ochii aceia mă făcuseră să mă îndrăgostesc de el. Era un poet bun. În seara în care făcusem cunoștință cu el, la acea serată de poezie la care mă târâse un prieten, rămăsesem nemișcată ca sub puterea unei vrăji,

în timp ce cuvintele poetului mă răscoleau blând, astfel că, atunci când a ridicat privirea spre mine, ochii lui bruni au făcut tunel în mine.

A luat o înghițitură de vin și a mormăit satisfăcut. A ajuns la maturitate. E perfect. Bea-l acum.

Asta și aveam de gând, am zis.

A început să fie nebulos. Poeziile lui, îmi dădusem seama, nu erau bune de nimic când își pierdeau limpezimea. Cum merge cu posteritatea? a întrebat, în timp ce degetele i s-au topit și au început să arate ca niște mănuși. Eu eram executorul lui testamentar. Nu avusese timp să modifice acest ultim amănunt.

O las să se ducă naibii, am spus.

Ah, a făcut el. *La Belle Dame sans Merci*[6].

Nu știu italiană, am zis.

E franceză.

Oh, ca să vezi. Probabil că ignoranța mea te-a scos mereu din sărite.

Draga mea, nu știi nici jumătate din ce credeam.

Ei bine, *știu* jumătatea mea.

Nu am spus - nu, n-am spus niciodată: Oh, Doamne, cât de mult mi-am dorit o versiune a ta pe care s-o pot ține în întregime în brațe.

Mi-a făcut cu ochiul, mirosul de mentă a devenit mai pregnant

și am simțit o presiune asupra gurii, doar o clipă. Și dintr-odată, nu mai eram decât eu, uraganul și casa.

Întunericul s-a întețit, zgomotul s-a amplificat. Vene bleumarin pulsau în norii grei. Mi-am amintit de-o expediție de vânătoare împreună cu soțul meu, când văzusem măruntaiele unui cerb împrăștiate pe jos. Camforul, magnolia și liliacul indian se curbau până la pământ ca niște acrobați. Masa mea din lemn de tec din grădină o pornise pe șosea stângace ca o matahală, pe urmele scaunelor care zburaseră mai devreme.

Cea mai bună găină ouătoare a mea a fost smulsă de sub casă și a descris o oribilă diagonală, izbindu-se de fereastră. Pentru câteva clipe, ne-am uitat una la alta, ochii mei umani în ochii ei de reptilă. Am respirat din nou. Geamul s-a aburit, iar când aburul a dispărut, găina nu mai era. În acel moment, o perdea de apă părea să se ridice de pe oglinda lacului și să se izbească de casă. Adusă de vânt, apa a inundat șoseaua, iar grădina s-a transformat într-o fosă, unde un zărgan și un pui de aligator s-au apucat să scobească furioși în sol. Dindărătul afinilor s-a ivit o creatură de coșmar, plină de noroi, pășind încovoiată împotriva vântului. Mi-am dat seama că e o ființă umană doar în clipa în care vântul a luat-o pe sus și a izbit-o de ușă. Fără să stau pe gânduri, am alergat să deschid ușa, iar bărbatul s-a rostogolit înăuntru. Am fost smulsă

din loc, dar am reușit să mă apuc de clanță, ca să nu-mi iau zborul. Vârtejul a apucat un ghiveci de flori și l-a trântit de cuptorul cu microunde. Bărbatul s-a târât până la mine și m-a ajutat să împing ușa, care în cele din urmă s-a închis, iar furtuna a urlat de furie că a fost lăsată din nou afară.

Era gol, înnoroiat și începuse să râdă. Din părul murdar îi ieșea o buclă aurie. Când i- am șters fața cu poala rochiei, am descoperit că e iubitul meu din facultate. M-am așezat pe podea lângă el, răzuind cu unghiile noroiul de pe corpul lui până când l-am putut vedea în întregime.

Oh, a exclamat când a putut vorbi, întotdeauna fusese un băiat vesel, vorbăreț și drăgăstos. Mi-a cuprins fața în mâinile sale și mi-a zis: Ai îmbătrânit! Ar trebui deci, manșetele de la pantaloni să le sufleci![7]

Nu port pantaloni, am spus, smulgându-mă din mâinile lui. Mai rămăsese niște apă pe conducte, așa că l-am spălat. Și-a înfășurat un prosop de bucătărie în jurul taliei. A continuat să se uite la mine cu coada ochiului până când l-am apucat de bărbie și l-am obligat să mă privească în ochi. Iată și trandafirul roșu și umed din spatele urechii. L-am urmărit cum ia o înghițitură zdravănă de vin și am observat felul în care ligamentul roșiatic se mișca deasupra osului.

Deci, chiar ai făcut-o, am zis.

Prietenul unui prieten al unui prieten îmi povestise niște lucruri: despre Calgary, cel mai rău motel în care fusese vreodată, și despre un vechi pistol de duel, moștenire de familie. Dar n-avusesem încredere nici în prieten, nici în prietenul prietenului, cu atât mai puțin în povestea aia la mâna a treia, și acest act păruse atât de improbabil pentru o ființă cu un suflet atât de tânăr, încât decretasem că nu poate fi o poveste adevărată.

E atât de straniu, am zis. Erai cel mai fericit om pe care l-am cunoscut vreodată. Erai atât de fericit, că a trebuit să mă despart de tine.

A ridicat capul, m-a prins în brațe și m-a așezat pe genunchi. Fericit, zici?

Mi-am sprijinit capul de pieptul său tânăr și plăpând. Mi-am adus aminte de cât de obosită devenisem după doi ani cu el, cum nu mai puteam suporta *nevoia* lui de a mă suna la trei noaptea ca să-mi citească cine știe ce pasaj din Benjamin, sâmbetele în care trebuia să-l caut prin baruri sau faptul că-l găseam în sufrageria vreunui necunoscut, simțeam că explodez în bucăți mici, mici dacă mai sunt nevoită să îi pregătesc nenorocitele alea de sandviciuri cu ou ca să-i umplu gura să tacă și să-l fac să adoarmă în zori. Ultima lună ne-o petrecuserăm în Spania. A trebuit să-mi vând un ovar ca să ne plătim sejurul, iar el a dispărut în Barcelona. Am plâns o oră întreagă în mijlocul unui grup de spanioli

îngrijorați, până când a apărut pășind voios, ducând în lesă un ogar afgan furat. În ochi îi apăruse o strălucire stranie; luminând în jur ca un far, anunța un caracter ciudat. M-am uitat la el în penumbra casei lovite de furtună, la gaura din spatele urechii.

A zâmbit, parcă așteptând ceva, frecându-și buzele de încheieturile mele. Oh, am zis.

Să uităm ce-a fost, a rostit. A dat pe gât jumătate de sticlă de vin, de parcă ar fi fost un pahar de plastic plin cu bere. O armată de gândaci de palmieri pitici s-a ivit din aparatul de aer de condiționat, încolonați ca la paradă, cu un aer politicos. Am simțit subțirimea prosopului între pielea lui și picioarele mele; băiatul ăsta frumos întotdeauna mă tulburase.

Dumnezeule, cât te-am iubit, am spus. O ținusem pentru mine mereu. Credeam că în asta consta puterea mea asupra lui, să nu-i spun.

Să uităm, am repetat după el. Acum, spune-mi ce cauți aici.

Barca sălta pe valuri, mișcând vâslele ca înotătorii din brațe. S-a repezit în trunchiurile stejarilor și a rămas înțepenită acolo. Geamul ferestrei pulsa, cu întunericul atât de dens zugrăvit pe ea, încât îmi deslușeam propria reflexie, cu tâmplele cărunte și ridurile de deasupra buzelor. Am simțit casa ca pe o cavernă. M-am gândit că ar fi fost plină acum: soțul meu, voci abia auzite, măcar găinile.

îți amintești de copiii noștri? am întrebat.

Un zâmbet larg i s-a întipărit pe față. Clothilde, a zis el. Rupert. Haricot și Abricot, gemenii. Dodie. Australopithecus. Și Dirk. Niște genii, toți, cu mintea ta și frumusețea mea.

L-ai uitat pe Cleanth, am spus eu.

Preferatul meu! Nu-mi vine să cred că ıam uitat. Crea careuri de cuvinte încrucișate, câștiga concursuri de ortografie. Bunul, bătrânul Cleanth.

Mi-a ridicat mâna și a sărutat-o. Ce păcat, a zis în șoaptă.

În momentul în care am vrut să-l întreb ce regretă, fereastra a explodat într-o ploaie de cioburi. Vântul a intrat și mi l-a răpit. M-am prins de marginile bufetului și l-am văzut pe frumosul meu băiat executând saltul îngerului în balta de un metru adâncime care devenise grădina mea. S-a întors pe spate și a început să înoate. Pe urmă a imitat una dintre găinile mele moarte, care plutea pe apă, cu aripile întinse spre cer, ca o imprecație. S-au învârtit unul în jurul celuilalt, ca niște înotători în sincron, cu brațele ridicate, și au fost înghițiți de ape în același timp.

Am băgat două sticle și un tirbușon în mâneci și am înaintat spre ușă, împotriva vântului. Odată ieșită afară, mi-a fost aproape imposibil să merg. Casa se umfla în jurul meu, iar vijelia m-a urmat, răsturnând ceasuri și scaune, răsfoind foile partiturii de

pian înainte de a o lua pe sus. Mi-a răscolit prin cărți, luându-le pe rând, ca și cum ar fi căutat marginalii, apoi a răsturnat rafturile, pur și simplu. Dedesubtul casei, apa a început să se ridice, strecurându-se prin crăpăturile podelei, prin sistemul de ventilație, transformându-mi covoarele într-o mlaștină. Șobolani galopau pe scări, spre dormitorul meu. Mi-am croit drum în tot acel haos, înaintând cu greu în coate și în genunchi. O broască-țestoasă a trecut pe lângă mine, urmată de un raton cu un pui în spinare, care m-a privit cu ochii lui mari de pungaș. Cucu-bau! am făcut eu, iar el și-a ascuns căpșorul în blana mamei. La lumina unui ceas pe baterii, am văzut ochi lucind în întuneric, șobolani, un șarpe, un oposum și o mulțime de insecte împrăștiate prin încăpere, de ziceai că au pus de-o petrecere în pijamale. Baia era singurul loc fără fereastră, în centrul casei și, odată intrată înăuntru, i-am încuiat pe toți pe din afară.

M-am culcat în cadă, simțindu-i răcoarea plăcută îmbrățișându-mă. Întotdeauna am simțit o legătură profundă cu căzile de baie, ca și cum am fi surori. Fără cineva înăuntrul nostru, suntem doar niște coji albe, goale. Era o beznă totală în baia închisă ermetic. Casa se sucea și se clătina; deasupra, acoperișul se desfăcea încet, încet. Vântul se juca pe horn, făcând întreaga casă să fluiere ca un cimpoi. Am savurat fiecare înghițitură de vin, întrebându-mă cum

se vor termina toate astea: acoperișul smuls, furtuna pătrunzând înăuntru; casa clătinându-se și azvârlindu-mă afară. O viperă-de-apă strecurându-se pe țevi și venind să se cuibărească la căldură între picioarele mele.

Pe deasupra urletului furtunii s-a auzit sfârâitul și trosnetul unui băț de chibrit ud aprinzându-se. Undeva, lângă toaletă, a izbucnit o flăcăruie, care s-a stins după câteva clipe. În locul ei s-a înălțat în aer aroma tutunului de pipă.

Isuse Cristoase, am zis eu.

Nu. Taică-tu, m-a corectat el cu accentul lui ușor. I-am simțit zâmbetul când a adăugat: ai grijă cum vorbești, draga mea.

L-am auzit cum se așază lângă mine, pe marginea căzii, de parcă ar fi fost căpătâiul patului. Mâna lui mi-a îndepărtat o șuviță de păr ud din gură. Mâna mea s-a întâlnit cu a lui și i-am simțit pielea flască pe oasele fragile. M-am bucurat că e întuneric. Era mâncat pe dinăuntru de cancer. Mama, după mai multe pahare de gin și tonic, devenea crudă. Odată, îmi descrisese cum sfârșise tata. În ultimele câteva zile, zisese, era doar un sac de carne umflat.

Nu fusesem acolo. Nici măcar nu știam că e bolnav. Fusesem trimisă în tabără de cercetașe. În timp ce el se stingea, eu învățam să fac noduri. El delira despre satul lui natal, despre cireși, despre taurul care mugea toată noaptea pentru că voia o vacă, iar eu sărutam o fată pe nume Julia Pfeffernuss. Mulți ani după aceea,

am crezut că toate limbile au gustul trifoiului căruia îi sugeam tulpina ca să-i simțim nectarul. În timp ce tata uita engleza pe care o știuse și își striga mama în maghiară, eu mă plimbam în mijlocul lacului cu o barcă cu pânze furată. Înainte să se fi construit barajul, acolo fusese un sat. Am coborât pânzele, am lăsat ancora în apă și am plonjat în adâncuri. Când am deschis ochii, m-am trezit dinaintea unei camere de fată, pieptenii și periile erau scoase din trusa de cosmetică și mi-am văzut în oglinda plină de alge reflexia, încadrată de fereastră. Într-o sufragerie, un somn zăcea pe un platou, ca și cum s-ar fi servit singur. S-a uitat la mine, a scuturat din cap și, cu un aer înțelept, s-a îndepărtat înotând. Am văzut pe o frânghie cearșafuri uitate, fluturând în sus, spre soare. Am ieșit la suprafață, m-am suit în barcă și am vâslit spre tabără. N-am spus niciodată. Nici măcar o singură dată, ce-am văzut, nici măcar soțului meu, care și-ar fi însușit amintirea.

Le-aș fi putut spune prietenelor din tabără, bănuiesc. Nu cred că voiam să păstrez pentru mine acel miracol. Dar la ponton mă aștepta directoarea, cu buzele strânse într-o expresie de compasiune flămândă, cu gluga roșie a hanoracului mișcându-i-se ritmic în vânt. Încă îmi răscolește amintirile, limbă mare și urâtă.

Prima dată când am văzut această casă cu terenul ei de douăzeci și cinci de hectare, nu m-am îndrăgostit de podelele ei de duramen

de pin, de ventilatorul din pod, care făcea răcoare toată vara în lipsa unui aparat de aer condiționat, sau de magnoliile care arborau cupe de lumină albă. M-am îndrăgostit de leagănul prins de bătrânul stejar aplecat asupra lacului, care făcuse fericit vreun copil și acum aștepta un altul. Soțul meu a cercetat din priviri biroul cu lambriuri de mahon și a murmurat: Da. Eu eram în bucătărie și mă uitam la leagăn, la lumina soarelui care cădea blând pe trunchiul copacului, ca o promisiune, și mi-am spus: Da. Zece ani, zi de zi, privind acel leagăn mișcându-se în briza dimineții, m-am gândit: Da, și cuvântul îmi străpungea delicat diafragma, cuvânt care s-a perpetuat până la plecarea soțului meu, și chiar și după aceea, și după moartea lui; chiar și atunci, încă sperând.

Am stat mult așa, eu ținându-l pe tata de mână, în tenebrele dezlănțuite. Am așteptat să-l aud vorbind, dar fusese genul de om care știe cum să cultive momentele de tăcere între oameni. El fuma, eu beam, iar lumea obosea de propriile accese de furie.

Am pierdut conștiința propriului corp. Simțeam doar netezimea emailului sub mine și căldura mâinii tatălui meu. Timpul a trecut, nesfârșit, cât ai răsufla o dată.

Încet, vântul s-a îmblânzit. A suspinat. A încetat să bată. Casa a tremurat și a gemut revenind la poziția firească. Răsăritul timid

picta o panglică cenușie pe sub ușă. Mi-am recăpătat trupul. Tot ce auzeam era bătaia inimii și ploaia răpăind pe acoperiș și am zis: Ții minte cum îți sunai familia din Ungaria?

Erai mereu atât de furioasă, a răspuns el. Urlai la mine în timp ce încercam să vorbesc. Maică-ta te scotea afară să-ți cumpere înghețată când voiam să-i sun.

Nu puteam să mănânc, mă uitam la ea cum se topește.

Știu, a zis.

Nici acum nu pot, am reluat eu. Uram să te văd cum deschizi gura și devii alt om.

Am așteptat. Aerul părea făcut din noroi, în același timp umed și lipicios. Am zis: Nu mi-am închipuit niciodată c-o să mă simt atât de singură.

Toți suntem singuri, a replicat el.

Tu m-ai avut pe mine, am zis.

E-adevărat, a recunoscut el. Mi-a masat ceafa, netezindu-mi nodurile.

Am ascultat transformarea lumii de afară. Ori suntem în ochiul ciclonului, ori am scăpat cu totul, am reflectat eu.

Eh, a făcut el. Întotdeauna vor mai fi furtuni, știi doar.

M-am ridicat, ametită, cu sticlele rostogolindu-se de pe mine și zăngănind până au rămas nemișcate în cadă. Știu, am răspuns.

Va fi bine, a spus el.

Mă așteptam la mai multă înțelepciune de la tine, am zis. Morții n-au niciun fel de probleme.

Am deschis ușa dormitorului și lumina dinăuntru m-a orbit. Placajul care acoperea geamul fusese luat de vânt, ca o velă, și zburase odată cu rama ferestrei. În ziduri erau găuri dreptunghiulare. Animalele plecaseră. Ca un musafir bine-crescut, furtuna strânsese și luase cearșafurile, cu excepția unuia, atârnat ca un drapaj perfect pe oglindă, scutindu-mă de propria reflexie.

Daunele erau totale: arbori de trei sute de ani smulși din rădăcini, orașe făcute una cu pământul, ca și cum un pumn uriaș venit din soare le-ar fi zdrobit cu o lovitură, după care le-ar fi pisat. Viața mea se împrăștiase în trei ținuturi. Cineva a găsit un roman pe care scrisesem că-mi aparține pe capota însorită a unei mașini în Georgia. Oriunde priveam, vedeam numai moarte. Copilul unui vecin, scăpat teafăr din uragan, ieșise afară în vreme ce restul familiei salva ce era de salvat, căzuse într-o piscină și se înecase. Echipa de baschet a liceului, ignorând orice avertisment, trecuse un pod și fusese înghițită de apele golfului. Doi vechi prieteni fuseseră luați de torente. Alții, când au văzut ce au pierdut, au rămas cu inimile frânte. Furtuna furase restul de vin, cu tot cu cămara unde se afla. Găinile mele se înecaseră, se făcuseră bucăți,

iar pământul pe care erau împrăștiați fulgii lor arăta ca o față pistruiată. Săptămâni la rând, putoarea cadavrelor putrezite avea să-mi bântuie visele. Luna următoare, mucegaiul avea să mistuie tencuiala, lăsând în urma lui magnifice fresce în verde-cenușiu și siena arsă. Dar scheletul casei rezistase, la fel și ușile. Casa însăși rezistase.

Am coborât scările și, la parter, am dat peste o colonie de tatu epuizați. Solariul era plin de păsări-cardinali, caprimulgi-strigători și bufnițe. Insectele au fugit fără grabă din calea mea. Am scuturat covoarele și din ele sau scurs pe podea vopselurile vegetale cu care fuseseră impregnate. Creierul îmi era prea mic pentru craniul meu și se izbea dintr-o parte în alta în timp ce pășeam. Să merg prin acea umiditate era ca și cum mi-as fi făcut drum prin mătase jilavă. Totuși, am deschis ușa să mă uit la dezastrul de afară.

Și atunci m-am oprit, cu respirația întretăiată. Am izbucnit în râs. Hai că asta chiar e de pomină, am zis cu glas tare. Sau poate n-am zis cu glas tare.

Casele noastre ne conțin. Cine poate spune noi înșine ce conținem? Acolo jos, în locul unde fuseseră treptele, stând în echilibru la marginea pantei: un ou, întreg și mut, conținând în coaja lui toată lumina zorilor.

PENTRU DUMNEZEUL IUBIRII, PENTRU IUBIREA DE DUMNEZEU

O casă de piatră, la poalele unui deal cu viță- de-vie. Sub acoperiș, o cameră mare, luminoasă.

Noaptea fusese alungată de felul în care casa eclipsase aurora. Soarele licări din spatele versantului și dintr-odată începu să ardă puternic. Ceea ce, în beznă, fusese o glumă devenise ceva serios pentru bărbatul de pe câmp, care conducea un tractor ciudat, a cărui înălțime o întrecea pe cea a viței-de-vie. Opri în dreptul ferestrei, să iscodească. Amanda se gândi că e ceva specific francezilor. Se-mbujorase, dar nu pentru că era goală, ci mai degrabă din cauza plagiatului. Ideea îi venise când trecuse tractorul prima oară pe sub ferestrele lor. Îi trăsese una soțului în stomac și spusese: Să terminăm.

Un minut mai târziu, se sculă din pat, merse la fereastră și trase perdelele, presându-și pieptul de geam, aţâţător. Bărbatul de pe tractor nu era decât un băieţandru. Râdea.

Din camera deodată întunecată auziră tractorul pornind și depărtându-se, apoi agitația cocoșilor în depărtare, în sat.

O surpriză plăcută, zise Grant, mângâind-o pe coapsă. Sper că nu i-am trezit. Se întinse, leneș. Amanda și le imagină pe gazde în

camera de dedesubt: Manfred, cu privirea fixată pe pereți. Cu un firicel de salivă în colțul gurii. Geneviève, bâzâind pasiv-agresiv sub plapumă.

Cui îi pasă? făcu Amanda.

Mai e și Leo, zise Grant.

Uitasem.

Bietul copil, toți uită de el, remarcă bărbatul.

Amanda coborî îmbrăcată în ținuta ei de alergat. Trecu prin dreptul camerei lui Leo, după care se întoarse.

Leo stătea în picioare pe marginea ferestrei înalte, lipit de geam. În casa asta, chiar și dacă doar suflai pe geamuri, vibrau. Putreziciunea lemnului era mai în vârstă decât Amanda însăși. Leo era un copil atât de agitat și de încăpățânat. Îl privi câteva clipe, pe urmă își aminti că auzise că sticla nu e decât un lichid foarte încet. Atunci o rupse la fugă spre el.

Era incredibil de ușor pentru cei patru ani ai lui. Se răsuci în brațele ei și o apucă furios de gât, murmurând: *Tu!*

Leo, zise ea. E foarte periculos. Puteai să mori.

Mă uitam la pasăre, spuse băiatul. Apăsă cu degetul pe geam și ea văzu, pe niște pietre albe, un fel de pasăre răpitoare cu cioc scurt. Enormă și periculoasă, chiar și moartă.

A căzut din cer, continuă el. Mă uitam la negru care s-a făcut

albastru. Și a căzut. Buf. Am crezut că e ceva rău, dar e doar o pasăre.

Ceva rău? întrebă ea, dar Leo nu răspunse. Leo, ești un băiat dat naibii.

Mama zice așa, spuse el. Zice că o scot din sărite. Dar trebuie să merg la masă acum, adăugă el, ștergându-și nasul de breteaua sutienului ei de sport.

Leo mușcă delicat din tartina lui cu Nutella, fără s-o scape din ochi pe Amanda. Femeia nu mai văzuse niciodată un copil cu ochi așa de triști. Tristețea își face loc în ochi după valuri de lente dezamăgiri, de obicei la vârsta maturității. Se văzu nevoită să-și întoarcă privirea de la el și observă lumina care se întindea peste piscină, făcând-o să strălucească.

Tu ești copil sau mamă? întrebă Leo.

Doamne ferește, Leo! Nu sunt nici una, nici alta. Deocamdată.

De ce? vru el să știe.

Copiii nu trebuie mințiți, credea ea. În fine, ar fi putut să reconsidere treaba asta, dacă avea să aibă vreodată unul. Eu și Grant suntem săraci.

De ce?

Femeia ridică din umeri. Taxele de facultate. Eu lucrez cu oameni fără adăpost. Compania lui a pornit de la zero. Chestii

obișnuite. Dar ne străduim. Poate că în curând o să fiu și eu mama cuiva. Poate la anu'.

Deci nu sunteți foarte săraci? întrebă el.

Văd că ești adeptul sincerității absolute, zise ea. Suntem, da. Dar nu pot să aștept o veșnicie.

Leo îi văzu tatuajul cu girafa care urca de la cot până sub ureche, ca și cum ar fi vrut s-o muște. Descoperirea îi stârni un vag entuziasm. Îi cercetă pielea înfiorată de răcoare dintre sutienul de sport și pantalonii scurți. Mama zice că doar americanii fac jogging. Zice că n-au niciun pic de demnitate.

Ah! exclamă Amanda. Am cunoscut-o pe maică-ta când încă o chema Jennifer. Și ea e cât se poate de americancă.

Cum așa? Cine e americancă? întrebă Geneviève din cadrul ușii. Sunt atâția care vin în dimineața asta! adăugă ea, dezvelindu-și dinții mari și albi.

Îmi pare rău, minți Amanda.

Geneviève păși veselă pe podeaua acoperită cu gresie și își sărută băiatul pe ciuful blond. Era îmbrăcată într-o bluză de mătase transparentă, pe sub care se vedeau niște bikini negri. Purta ochelari de soare.

Bună, Jennifer, făcu Leo pe un ton șiret.

Prea mult vin aseară? întrebă Amanda. Chiar a fost restaurantul de toate stelele alea?

Dar Geneviève era atentă la băiatul ei. Mi-ai spus Jennifer? îl întrebă ea.

Tanti Amanda mi-a zis, răspunse el. Și azi vine cineva. O fată. Fata care o să aibă grijă de mine până mergem acasă.

Geneviève își ridică ochelarii în creștetul capului, strâmbându-se. Amanda închise ochii și zise: O, Doamne, Geneviève! Vine Mina. Nepoată-mea.

Ah, da, e adevărat. La ce oră aterizează? La trei. Făcu niște calcule și mormăi: Ei poftim, se duce naibii toată ziua.

Asta pentru că ai treburi importante, făcu Amanda. Pilates. Aranjamente florale. Altă excursie la o altă peșteră unde să guști altă șampanie. Ar fl un mare sacrificiu să-ți rupi din timp câteva ore să te duci s-o aduci pe Mina, care mi-e ca o soră și care o să stea de fundul copilului tău tot restul verii la prețul unui bilet de avion...

Am înțeles, o întrerupse Geneviève.

...Bilet de avion, reluă Amanda, plătit de mine și Grant, ca să putem să ieșim și noi cel puțin o dată în singura noastră vacanță din ultimii patru ani, în loc să facem pe babysitterii cu Leo în săptămâna în care ești plecată.

Ambele se uitară la Leo, tresărind.

Leo, pe care îl iubesc enorm, zise Amanda. Dar chiar și așa...

Te simți mai bine? întrebă Geneviève. Unii nu devin mai buni

odată cu vârsta, i se adresă ea băiatului.

Leo se lăsă să alunece de pe taburetul lui și ieși pe verandă, apoi coborî pe panta cea lungă care ducea spre piscină.

Dacă nu te-aș iubi ca pe-o soră, te-aș strânge de gât, spuse Amanda.

Odată cu băiatul ei dispăru și zâmbetul lui Geneviève. Pielea feței îi arăta ca o pânză de mătase care a fost strânsă în pumn. Cred că ai tot dreptul să fii supărată, reflectă ea. Dar știi că singurul lucru care îl ține pe Manfred treaz e mâncarea și nu putem să-l luăm pe Leo la restaurantele alea.

Amanda suspină. Supărarea nu ținea niciodată prea mult la ea. Se apropie încet și își îmbrățișă prietena, atât de împuținată în ultima vreme, încât ai fi zis că are oase de cretă. Sunt doar dezamăgită, spuse ea, răsuflând în creștetul femeii. Știi doar că în general ne simțim bine, mai ales de când ne lași să îți bem toată șampania.

Geneviève se aplecă spre Amanda și rămase așa câteva clipe.

Hei! Bună ziua, doamnelor, se auzi Grant, care coborâse scările pe nesimțite. Își ținea brațele lungi și fine sprijinite de cadrul ușii, iar ochii încă adormiți îl făceau și mai frumos. E atât de frumos bărbatul ei, gândi Amanda. Neglijent, cu lumina căzându-i pe tâmplele cu șuvițe cărunte. E nedrept că bărbații devin mai seducători odată cu vârsta. Fusese un pic mai frumos decât

Amanda când se cunoscuseră. Poate că își ascunsese frumusețea în spatele marijuanei și al idealismului.

Când cele două se depărtară una de alta. Grant zise: Am o idee și mai bună. Hai sus, și le făcu cu ochiul.

Pervers ordinar ce ești, făcu Amanda, sărutându-l, apoi își trecu degetele prin părul lui buclat. Ieși pe alee, ocolind pasărea moartă, și se îndreptă în jos spre sat, pe lângă poalele dealului.

Geneviève și Grant ascultară sunetul pașilor Amandei stingându-se în depărtare. Grant zâmbi. Geneviève zâmbi. Grant ridică privirea și făcu un gest în direcția camerei de sub acoperiș. Geneviève își mușcă buza inferioară. Se uită spre peluză. Leo trecuse de mult de piscină, ajunsese în dreptul cireșilor, stătea aplecat, cercetând ceva în iarbă. Se strâmbă la Grant, care îi întinse mâna.

Se îndreptă spre el, dar înainte să se atingă, auziră pași greoi pe scări. Manfred.

Băga-mi-aș, mormăi Grant.

Altă dată, șopti Geneviève. Aprinse aragazul și scoase ouăle din frigider. Roșeața din obraji îi dispăruse deja când se apucă să le spargă în tigaie.

Grant puse cafetiera pe plită. Manfred își făcu apariția în bucătărie. Avea părul cărunt dat pe spate și, după felul în care pășea, ai fi zis că măsoară treizeci de centimetri mai mult și

cântărește vreo patruzeci de kilograme mai puțin.

Văzându-l în cămașa aia albă perfectă și în mocasini, Geneviève simți o veche zbatere de inimă. Bărbatul se așeză la masa din lemn de pin, într-o pată de soare, și întinse gâtul ca un motan spre căldură.

Dragul meu, spuse ea. Cum te simți azi?

Mici probleme, răspunse el încet. Unele lucruri nu se mai întorc.

Îi numără pastilele și umplu un pahar cu apă minerală. Încă n-au trecut trei săptămâni, observă ea. Data trecută a fost nevoie de trei săptămâni să te recuperezi. Îi întinse pastilele și paharul. Își sprijini obrazul de creștetul bărbatului și îi inspiră mirosul.

Se ard ouăle, zise Grant.

Întoarce-le pe cealaltă parte, îi răspunse ea fără să-l privească.

Albinele făceau gălăgie deasupra capului băiatului. Iarba înrourată era rece. Leo mânuia crenguțele cu grijă. Nu se uita la vița- de-vie din depărtare. Prea semăna cu niște șiruri de bărbați care își țin brațele petrecute pe după umeri unii altora. Dincolo, pe câmp, erau tractoarele și francezii, prea departe să deslușească ce spun: *jajajajaja.* Înainte să apară Amanda, înainte să se întoarcă tatăl lui de la spital, arătând ca un cartof fiert, le făcea de mâncare o bătrână simpatică din sat. Îl lăsase pe Leo să stea cu ea când maică-sa nu se mai oprea din plâns. În beciul ei lung și rece se înșirau

borcane strălucitoare și cutii de fursecuri. În curte avea găini și un smochin, iar băiatul ei îi aducea smântână. Acolo va merge, dacă Manda n-o să-l ia cu ea când va pleca. La acest gând, ceva bâzâi înăuntrul lui, de parcă ar fi fost plin de albine. Amanda era girafa lui frumoasă. Tuturor celorlalți le-ar fi dat foc, dacă ar fi putut. Odată ce își termină treaba, începu să urce dealul.

În bucătărie. Grant sorbea din cafea și citea un roman, în timp ce tatăl lui Leo tăia cu grijă ouăle, făcându-le gălbenușul să sângereze pe felia de șuncă. Se murdărise de gălbenuș pe bărbie. Leo luă vătraiul și un făraș de lângă șemineul mare de piatră. Într-un colț era o bucățică de cașcaval, pe care o privi îndelung, închipuindu-și că o bagă în gură și își implântă molarii prin crusta tare până în interiorul moale. Se abținu. Odată ieșit afară, își dădu seama că șoimul e mai greu decât își închipuise. Se opri de trei ori până ajunse în dreptul mamei lui, care stătea în postura pisicii lângă piscină. Mereu încercase să-l facă să intre în acea postură de yoga împreună cu ea, dar băiatul nu vedea niciun rost în asta. Postura cadavrului însă era preferata lui. Ajunse în grădină, unde așeză pasărea pe un maldăr de crenguțe adunate. Se ridică și își ținu răsuflarea, începu să bată vântul, răsfirând penele păsării. Privi, simțind că se va petrece un miracol. Dar vântul se potoli și pasărea rămase țeapănă în cuibul construit pentru ea. Ca tot restul, și ea era moartă.

De îndată ce se instalară în mașină, Amanda simți că i s-a luat o povară de pe umeri. Nu-i plăcea să se gândească în felul acesta, dar ceva din ființa lui Manfred o apăsa. Ca o stea neagră, care absoarbe toată lumina.

Am putea să luăm masa în oraș, spuse Geneviève în timp ce străbăteau satul.

Nu-mi vine să cred că mergem la Paris, zise Amanda. Se gândi la pateuri, la clătite, cu care nu fusese niciodată servită de un francez adevărat. Părul ei încă ud umpluse interiorul mașinii cu parfum de rozmarin. Pe bancheta din spate, Leo, cu ochii închiși, inspira adânc.

N-ai fost niciodată la Paris? întrebă Geneviève. Dar ai făcut cursuri de franceză la facultate, nu?

Fuseseră acei ani în care prietenia lor cunoscuse declinul. Geneviève fusese trimisă la facultatea ei cochetă din New England și, înconjurată de noii prieteni, nu mai dăduse niciun semn de viață. Amanda rămăsese blocată în Universitatea Floridei, pretinzând că n-a crescut la colțul străzii. Se revăzuseră la câțiva ani după absolvire, când Geneviève își luase un serviciu în Florida, deși Sarasota era la limita acceptabilității.

N-am ajuns niciodată în Franța, răspunse Amanda. Chiar și cu trei joburi, abia mă descurcam.

Dar pentru asta sunt împrumuturile pentru studenți, zise

Geneviève. Văzând că Amanda rămâne tăcută, oftă și, descriind un cerc în aer, continuă: Ah, am comis-o din nou. Privilegiile. Îmi pare rău.

După câteva momente, Amanda zise: La un moment dat, mama se lăsase de fumat, să strângă bani ca să pot merge. Dar a dat tata peste ascunzătoarea unde își ținea economiile. Știi prea bine cum e la noi în familie.

Știu. Îmi vine rău când mă gândesc. Cum mai merge treaba?

Mai bine, răspunse Amanda. Tata a fost dus la un centru de veterani, iar mama se fâțâie singură prin casă. Frații au rămas fără afacerea cu stivuitoare, dar sunt OK. Soră- mea e în Oregon, cred. Nu mai știe nimeni de ea de vreo trei ani.

Nici chiar Mina? vru să știe Geneviève. Ziceai că e la facultate. Nici ea nu mai știe nimic de trei ani de maică-sa?

Nici chiar Mina. Stă la noi, într-o cameră de care nu avem nevoie, ca să strângă bani. E minunat s-o avem în preajmă, e o comoară, spală vasele, are grijă de grădină. Dar, aproape că doar eu am crescut-o, chiar de pe vremea când eram eu însămi un copil. Ții minte. Trebuia să schimb mizeriile alea de scutece și nu mai aveam timp să mă antrenez la fotbal. Sophie era o curvă ordinară.

Geneviève izbucni în râs și, văzându-l pe Leo urmărindu-le în oglindă, se opri, umflându-și obrajii. Părinții mei sunt la fel ca întotdeauna, spuse ea. Mărșăluiesc îndârjiți spre eternitate, cu

clăbuci la gură.

Mai ții minte poezia aia de Robert Frost pe care o recitam când ne întrebam care dintre familiile noastre ne va omorî prima? „Unii spun că lumea va pieri în flăcări, alții, că-nghețată.“ Et cetera. Aș fi dat orice pentru puțină gheață.

Cel puțin tu ai avut parte de ceva veselie la tine în familie. Măcar a fost un pic de iubire, răspunse Geneviève.

Dar familia ta nu te-a făcut să sângerezi, i-o întoarse Amanda. Mereu și mereu.

Uitat complet, Leo își făcu auzit glăsciorul: Credeam că sunteți surori.

O, Doamne, nu! zise Geneviève, apoi se uită la Amanda și adăugă: Scuze.

Amanda schiță un zâmbet: Nu m-ar fi deranjat să am ceva gene de la maică-ta. Mi-ar fi plăcut să am fața ei. Sau măcar pometii ăia. Aș fi făcut orice să am unii la fel. Aș fi condus lumea.

Ești frumoasă și tu, în felul tău, spuse Geneviève.

Iar vorbesc privilegiile, făcu Amanda, schițând cu mâna gestul circular.

Leo reflectă la toate astea pe parcursul următoarelor două sate. Pe câmp era plin de caravane, copii alergând și o haită de câini, lucruri după care tânjea atât de mult. De ce ar vrea Amanda să arate ca mama lui, când Amanda e atât de drăguță? Dar când vru

să rostească întrebarea cu glas tare, femeile vorbeau deja despre altceva.

Soarele se deplasa pe cer. Manfred își deplasa scaunul odată cu el. Nu se gândea la nimic, timpul avea consistența apei. Strângea energie până avea să aibă suficientă să-i dea drumul și să se epuizeze. N-o vedea, dar o simțea adunându-se. Aștepta cu nerăbdare consecințele. Tăcerea, neantul. Păsările se opriseră din cântat. Afară, totul încremenise. Bărbatul înalt pe care femeile îl lăsaseră în urma lor se fâțâia de colo-colo, n- avea stare. Manfred nu se sinchisi să asculte ce spune când deschise gura. Soarele trecu de amiază și se risipi și ultima fărâmă de căldură. Manfred rămase acolo, în frig. Avea să se ridice în cele din urmă. Se gândea la cina pe care urma s-o pregătească, plănuind fiecare înghițitură. În definitiv, trebuia să-și economisească energia limitată. Își desfăcu palmele, ca să descopere că pastilele i se transformaseră într-o pastă, așa cum se întâmplase și în ziua anterioară și cu o zi înainte de ea.

Femeile se așezară la o masă într-o piațetă încadrată de platani. Un carusel se învârtea, gol. Odată, Amanda văzuse o mamă care își pierduse copiii într-un magazin și afișa aceeași strălucire isterică.

Monoprix, serios? zise Amanda. Era prima oară când mânca în Paris, și era ceva de la un chioșc.

Scumpo, avem doar o oră la dispoziție și nu e chiar atât de groaznic aici. În plus, Leo e înnebunit după carusele, răspunse Geneviève.

Amanda avu senzația că i-a intrat nisip în ochi.

Fac cinste! anunță Geneviève.

Bine, atunci. Amanda comandă salată de homar și o sticlă întreagă de vin alb rece. Când o auzi vorbind în franceză, chelnerița se încruntă și îi răspunse în engleză. Deși trebuia să conducă, Geneviève își turnă un pahar.

Leo rămăsese cu ochii pironiți la carusel, fără să se atingă de porția lui de friptură și cartofi prăjiți, până când Geneviève îi întinse un pumn de euro și băiatul o luă la fugă. Îi vorbi fiecărui animal la ureche până se hotărî asupra unui maimuțoi zburător. Operatorul îl ajută să se așeze, Leo se prinse de gâtul maimuțoiului, muzica porni, iar figurina de la capătul barei începu să se miște în sus și în jos. Amanda îl urmări pe băiat făcând trei ture. Era serios, nu schița nici măcar un zâmbet. Îi mâncă toți cartofii, să nu se răcească.

Îmi pare rău că nu e mai frumos, spuse Geneviève. O să ai timp să mănânci ca lumea înainte să iei avionul, săptămâna viitoare.

Sper, răspunse Amanda.

Adevărul e că trebuie să cam reducem din cheltuieli, zise Geneviève cu un aer obosit.

Pe Amanda o bușsi râsul și râse până îi dădură lacrimile. Era ridicol. De ce faceți economii? întrebă când putu să respire normal. Si casa voastră de o mie cinci sute de metri pătrați din Sarasota? Și castelul din Alpi?

Pe chipul lui Geneviève apăru o umbră de iritare, dar o alungă imediat. Sarasota i-a fost închiriată unui rapper pentru un an. Iar castelul a fost vândut.

Poftim?! Stai puțin. Credeam că e reședința familiei lui Manfred, zise Amanda.

De trei secole, confirmă Geneviève. N-au avut de ales.

Amanda luă paharul și bău până nu mai rămase niciun strop. Chiar sunteți lefteri, spuse ea.

Nu e nicio glumă, zise Geneviève. Faliment. Nebunia lui Manfred a luat proporții internaționale de data asta. Chiria pe care ne-o plătește rapperul, asta ne menține pe linia de plutire. Cum se zice? Benjaminii sunt totul.[8]

Așa se spunea când eram tinere. Mă rog, când aveam douăzeci și ceva de ani. Credeam că acea casă în care am stat e a voastră.

Nu. E a surorii lui Manfred. Săraca familiei. În fine, cel puțin până acum șase luni.

Of! răbufni Amanda. Simți pe neașteptate o părere de rău

pentru prietena ei. Se obișnuise să vadă în Geneviève propriul ideal naiv. Varianta mai bună a ei.

Nu e cazul să plângi din cauza mea, zise Geneviève pe un ton lejer, strângând-o ușurel de mână. O să ne descurcăm.

Mă plâng pe *mine!* răspunse Amanda. Nu mai am pe cine să invidiez acum.

Geneviève se aplecă spre ea și deschise gura să spună ceva. Dar orice voia să spună rămase nespus, pentru că își făcu apariția Leo, traversând în goană piațeta, cu capul înainte. Caruselul se oprise. Aerul încremenise și brusc se lăsase liniștea, ca atunci când ai urechile înfundate cu vată. Dragul meu! strigă Geneviève și se ridică pe jumătate, răsturnând sticla de vin aproape goală.

În acel moment, cuvertura cerului se sfâșie și Leo, încă alergând, dispăru înghițit de aversă. Leo! strigară cele două femei într-un glas. În clipa următoare, băiatul apăru lângă Amanda și își lipi fața rece de pulpele ei goale. Porniră într-o goană oarbă prin ploaie, ținându-l pe băiat de mâini între ele. Ajunseră în parcare, un zid protector și luminos. Râseră ușurate și se întoarseră să contemple perdeaua de ploaie care cădea la un pas de ele, în crepusculul umed abătut din senin.

Dar în timp ce priveau cerul, tremurând, se auzi un zgomot teribil și un fulger despică piațeta. Lumina lui se dedublă pe solul umed, caruselul deveni cenușiu și animalele fugiră înspăimântate,

cu ochii ieșiți din orbite. Cei doi se lipiră de Amanda, femeia înfundându-și fața în umărul ei, băiatul - în șold. Îi strânse în brațe și privi tumultul prin văpaia roșie care i se stingea încet din ochi. Ceva se trezise înăuntrul ei odată cu ploaia, ceva exulta.

Erau încă uzi când ajunseră la aeroport.

Rochia lui Geneviève era leoarcă pe umeri și pe spate, părul ei devenise o mare masă roșcată încâlcită. Leo părea ca turnat în ceară.

Mina, dimpotrivă, arăta ca scoasă din cutie în momentul în care coborî din avion. O splendoare. Ruj roșu, tocuri înalte, fustă mini, o bluză cu un umăr dezgolit. Cu căștile în urechi, era acompaniată de propria ei coloană sonoră. Chiar și la Paris, bărbații cădeau ca muștele în jur când trecea ea. Amanda abia-și încăpea în piele de mândrie privind-o cum se apropie.

Încă un an de facultate, și lumea va exploda în orice loc o va atinge Mina. Deșteaptă, puternică, superbă, tot ce vrei. Amandei nu-i venea să creadă că sunt rude și se trezi că își spune rugăciunea pe care și-o repeta de fiecare dată când o vedea pe nepoată-sa. Fata își îmbrățișă mătușa și apoi se întoarse spre Leo și Geneviève.

Leo o privi de jos în sus, cu gura căscată.

Dar tu n-ai cum să fii Mina, spuse Geneviève.

Nu? râse fata. Ba sunt.

Geneviève se întoarse spre Amanda, descumpănită. Dar am fost acolo când s-a născut, zise ea. Am fost la spital cu tine, am văzut bebelușul înaintea maică-sii, pentru că Sophie pierduse mult sânge și leșinase. Am plecat la facultate când Mina avea cinci ani. Arăta fix ca soră-ta. Era blondă toată ziua.

Oh, făcu Mina, aplecându-se spre Amanda. Înțeleg. Zice că nu pot să fiu eu pentru că sunt neagră.

Amanda își reținu hohotul de râs, apoi spuse; Se pare că tatăl ei era afroamerican, Geneviève.

Poftim?!

Da, am crescut și totul s-a închis la culoare, lămuri Mina. Se întâmplă. Nu e cine știe ce chestie. Salutare, zise, aplecându-se spre Leo. Tu trebuie să fii băiețelul meu personal. Sunt mega-încântată să te cunosc, domnule Leo.

Tu, murmură băiatul.

O să ne împrietenim, zise Mina.

Scuze. Ziceam doar că ești incredibil de frumoasă, reluă Geneviève. Nu-mi vine să cred că ești deja atât de mare și de frumoasă.

Mina îi răspunse: Și tu ești drăguță.

Oh, Doamne! Câtă condescendență în tonul ei! Amanda simți nevoia s-o scuture.

Bun, să mergem, zise Amanda. Trebuie să ne grăbim spre casă,

dacă vrem să cumpărăm câte ceva de la magazinele din sat înainte să închidă.

Amanda știa că, în mașină, Geneviève va vorbi încontinuu despre ea, îi va povesti Minei despre terapia cu electroșocuri a lui Manfred, despre enurezisul lui Leo, despre propriile probleme de digestie când mănâncă prea multă pâine. Stând pe locul din față, se va abține cu ostentație să își dea cu părerea. Pe bancheta din spate. Mina și Leo vor juca în tăcere jocul atingerilor de mâini, cimentându-și astfel complicitatea.

În parcare, ziua părea să se fi înviorat, după furtună se lăsase răcoare. Ajunseră în afara orașului, unde auriul și verdele câmpurilor spălate strălucea în bătaia soarelui de după-amiază.

Venise momentul. Manfred se ridică de pe scaun. Grant aproape că se înecă cu o bucată de măr. Toată dimineața înotase în piscină și se prefăcuse că lucrează la site-ul căruia îi crea designul - care putea să fie ultimul, căci nu se mai întrevedeau alte colaborări la orizont - și jucase toată după- amiaza Solitaire pe computer. Ajunsese să creadă că fusese lăsat singur. Celălalt bărbat era atât de nemișcat, încât parcă se transformase într-o piesă de mobilier. Lui Grant îi era mai simplu să se creadă singur. Toată ziua încercase să alunge gândurile legate de Mina: sărutul furat în spălătorie, zbârnâitul mașinii de spălat și mirosul de balsam de

rufe, lovitura de pumn atât de violentă, încât vânătaia nu-i trecuse o săptămână întreagă. Era scuzabil. Totul avea să se sfârșească, orice s-ar fi întâmplat.

Femeile vor apărea în curând. Trebuie să ne pregătim, anunță Manfred, ieșind afară și mergând până la Fiatul închiriat de Grant și Amanda.

Cretinu' naibii, își spuse Grant, dar își culese cheile și portofelul. Porni mașina și vru să iasă pe șosea, dar se opri în dreptul unui șir de tractoare care urcau panta, întorcându-se acasă. Trebuiau să lase să treacă acele chestii cu membre lungi. Unde mergem? întrebă Grant, în timp ce privea tractoarele virând.

În sat, bineînțeles, răspunse Manfred, cu mâinile pe genunchi.

Bineînțeles, repetă Grant.

La brutărie nu mai erau pâinici rotunde, așa că Manfred se hotărî, fără nicio tragere de inimă, să cumpere baghete. Pentru desert alese prăjitură Napoleon; mai cumpără un sortiment de pricomigdale pastel. Lui Leo îi plac mult, îi explică lui Grant, dar înainte să ajungă la raionul de legume, le mâncase deja pe cea cu fistic și pe cea cu gust de trandafiri.

Cumpără vinete, praz, andive și struguri; apoi cumpără unt, smântână și șase feluri de brânză ambalate în hârtie maro.

La magazinul de vinuri cumpără o ladă cu sticle de vin bun de Burgundia. Cred că avem destulă șampanie acasă, spuse Manfred.

Grant își aduse aminte de lăzile pline dintr-un colț al bucătăriei. Nu sunt sigur, zise el.

Manfred îl privi în ochi pentru prima dată și păru îngrijorat, dar se destinse imediat. Ah. Era o glumă.

La măcelar, în vitrină, carnea era lividă. Manfred cumpără cârnați, carne de vițel, o ruladă de carne acoperită de grăsime, felii subțiri de jambon. Grant, care cără aproape toate lăzile și sacoșele, reuși cu greu să-și dezmorțească mâinile odată ajuns în mașină. Manfred aruncă o privire spre cer și șuieră ceva printre dinți, dar Grant nu-i dădu atenție.

Ar trebui să dăm o petrecere diseară, spuse Manfred după ce se instală și închise portiera.

Ar trebui, fu de acord Grant.

Mica mașină porni în sus pe deal, încărcată până la refuz.

Din spate, dinspre est. Grant auzi ca un fel de șuierat și văzu în oglinda retrovizoare un perete de apă ridicându-se deasupra colinei cu o viteză mai mare decât cea a mașinii. Aprinse farurile și puse în funcțiune ștergătoarele de parbriz exact în momentul în care ploaia grea se abătu asupra capotei. Grant nu mai vedea pe unde mergea. Trase pe dreapta, într-un șanț, rămânând cu două roți pe șosea. Dacă ar fi venit cineva în viteză din spate, ar fi făcut praf Fiatul.

Manfred contempla perdeaua de ploaie cu un aer visător, iar

Grant lăsă tăcerea să se adâncească între ei. Nu era chiar neplăcut să stai așa alături de un alt bărbat. Dintr-odată, Manfred spuse, cu o voce care se auzi ca o șoaptă sub răpăitul ploii: îmi place soția ta.

Lui Grant nu-i veni niciun răspuns în minte. Tăcerea deveni stânjenitoare, iar Manfred schiță un zâmbet: Mai mult decât ție, probabil.

Oh, nu, zise Grant. Amanda e mișto.

Manfred aștepta continuarea și Grant, simțind că trebuie să se arate entuziasmat, continuă: Pe bune, e atât de drăguță. Și inteligentă. E cea mai tare.

Dar, adăugă Manfred.

Nu. Nu, zise Grant. Niciun „dar“. Chiar este. Doar că m-am înscris la drept în Ann Arbor și ea încă nu știe. Că plec.

Nu voia să spună că Amanda n-ar fi plecat niciodată împreună cu el, lăsând-o pe maică-sa cea nebună și maltratată în Florida. Nici că, de îndată ce și-a dat seama că va pleca singur la Michigan, lăsând în urmă motanul bătrân și incontinent pe care îl ura, linoleumul ăla de rahat, economiile făcute la sânge, hârtia igienică de proastă calitate cumpărată pe bonuri de reduceri. Florida cu căldura ei care îți usca sufletul, s-a simțit ușurat. Cu o săptămână în urmă, când ajunseseră în această casă veche de piatră încadrată de viță-de-vie, știuse că era ceea ce- și dorea: istorie, lenjerii de pat

în stil vechi, cristale. Europa, frumusețe. Amanda nu se potrivea. Iar acum era atât de departe de el.

Simți ca o durere lângă plămâni. Dezamăgirea. Ceea ce spusese era lipsit de importanță, dar tot sunase ca un fel de trădare.

Aștept momentul potrivit să-i spun, așa că te rog să nu pomenești de asta.

Manfred își ținea mâinile încrucișate. Fața îi era lipsită de expresie. Rămăsese cu privirea ațintită asupra cortinei de apă care se prelingea pe parbriz.

Grant expiră și spuse: îmi pare rău. Nici măcar n-ai ascultat ce-am zis.

Manfred se întoarse clipind des spre el. Atunci, pleacă. Ce mai contează. Toată lumea pleacă. Până la urmă, nu e nicio scofală.

Grant simți cum dispare întreaga greutate care îl apăsa. Zâmbi. Prietene, asta e înțelepciune de înaltă clasă, spuse el.

Un fulger sfâșie cerul în depărtare. Îl văzură amândoi.

Totuși, trebuie să mă lămurești în legătură cu un lucru, zise Manfred pe neașteptate.

Cine e tipa asta, Ann Arbor? Văzându-l nedumerit, zâmbi din nou, spunând: Era tot o glumă, iar Grant râse ușurat: Serios, nu-i spune Amandei, la care Manfred dădu din cap.

Grant nu se simțea prea confortabil în mașina aia mică, atât de aproape de Manfred. Voia să spună ceva încă din urmă cu zece ani,

de la nunta lui Geneviève la Sarasota, eveniment pe care acum, retrospectiv, îl considera influențat de dispoziția maniacală a lui Manfred. Prin grădină se plimbau păuni. Invitații beau din cești de argint. Grant observase totul, făcând unele comentarii despre excesele Amandei, care era confuză și plină de amar. Acum vedea lucrurile altfel.

Să mă scuzi că zic asta, începu Grant. Dar uneori semeni cu un conte austriac. Ai un aer nobil.

Dar nu sunt decât un baron elvețian, zise Manfred. Nu înseamnă nimic.

Pentru mine înseamnă.

Desigur, răspunse Manfred. Tu ești foarte american. Voi toți sunteți regaliști în secret.

La orizont, norii se sparseră și din ei se repeziră fâșii de lumină spre pământ.

Manfred oftă. Spuse: Mi-a făcut plăcere discuția noastră. Cred că trebuie s-o luăm din loc.

Grant porni mașina și conduse în sus pe deal, până acasă.

Femeile scoaseră strigăte de surpriză când ajunseră acasă și îi găsiră pe bărbați cu șorțuri de bucătărie, tăind legume. Cei doi o priviră pe Mina coborând din mașină, iar Leo simți cum energia își schimbă direcția înspre ea, ca atunci când așeza pietre în albia

pârâiașului de la poalele dealului. Afară mirosea a sol bogat și a vaci. Manfred le turnă șampanie, aduse un platou afară și băură stând pe pietrișul de culoare albă, contemplând vița-de-vie strălucind în lumina înserării, sub un cer în tonuri verzi și violet, „în cinstea Minei“, spuseră în cor. Până și Leo primi un pic de șampanie, preferata lui alături de coca-cola. O bău dintr-o înghițitură. O observă pe maică-sa supraveghindu-l pe deasupra paharului pe tatăl lui - e adevărat că acesta prinsese o roșeață nesănătoasă în obraji. Ceva rău își făcu loc înăuntrul băiatului. Se furișă în bucătăria acum cufundată în semiîntunericul amurgului, se duse la șemineu, unde se afla o cutie mică de ceramică pe care scria „allumettes“[9], sau cel puțin așa spusese cu câteva zile în urmă Manda, în franceza ei timidă. Leo trebui să aștepte ca Grant să treacă mai departe, bălăngănind valizele Minei pe scări. Maică-sa și Mina îl urmară, prima explicându-i celeilalte că dușul nu prea merge, că Leo are un program bătut în cuie și că nu știe să înoate, așadar mare atenție la piscină. Taică-său îi înmână cu un aer solemn o pricomigdală mov și se întoarse la gătit, iar băiatul aruncă în șemineu bucățica cea dulce, s-o mănânce porumbeii. Nu putea să sufere pricomigdalele. Ieși afară, pe peluză, trecu de piscină și ajunse în grădina cu arome vâscoase. Șoimul părea să se fi mărit în absenta lui. În umbra care îl învăluia era uriaș. Stând în picioare deasupra sa și a cuibului, băiatul spuse câteva cuvinte în

germană, pe urmă în engleză și în franceză. Inventă și rosti cu glas tare cuvinte magice, într-una dintre cărțile vechi ale tatălui său, de acasă, din castelul din Alpi, era o ilustrație cu o pasăre care lua foc, iar în următoarea imagine, pasărea reapărea întreagă, transfigurată în glorie. Îl apucă dorul de patul lui de acolo, de cărți și de jucării, de muntele care se vedea prin fereastră când se trezea. Scoase un băț de chibrit și îl frecă de o piatră. Chibritul se aprinse cu un fâsâit. Bețele erau ude, dar nu și cele de sub pasăre, iar acestea se aprinseră în momentul în care flacăra îi ajunse la buricele degetelor. Penele cuprinse de flăcări degajară o putoare neașteptată. Se trase îndărăt, se lăsă pe vine și așteptă, învolburări de fum negru. Când privi în jur, observă că se făcuse târziu. Umbrele se adânciseră. Pasărea calcinată, pe jumătate pene, pe jumătate carne, devenise ceva monstruos. Focul se stinsese definitiv. Jarul nu mai pâlpâia. Cineva îl strigă: Leo! Leo! Se ridică și o luă la goană în sus pe deal, simțind oboseala în picioare și în ceafă. Mina era cea care îl striga, cu un pahar de șampanie în mână și cu lumina amurgului conturându-i părul. Cineva a dat foc la ceva care miroase oribil, zise ea. Un băiat cu o față portocalie trecu pe lângă ei, cocoțat pe un tractor care părea o fiară cu picioare lungi. Se ridică în picioare și, plin de veselie, le strigă ceva, dar nu înțeleseră niciunul nimic din cauza zgomotului. Fata îi făcu cu mâna, zâmbind cu toată gura. Se uită la fața și la mâinile murdare

ale lui Leo. Spuse, râzând: Du-te să te speli pe mâini, mănâncă repede și după aia îți fac baie și te bag în pat. Era prea mult pentru inima lui tot ce simțea în acel moment. Era ca și cum s-ar fi umflat ajungând până la cer sau s-ar fi micșorat până la dimensiunile unei gămălii, greu de spus. Leo, îl chemă mama lui, hai să-mi dai un pupic. „Mori", zise în sinea lui, dar o sărută totuși pe obrazul neted și pudrat. O sărută pe Manda pe gâtul girafei de pe gâtul ei, iar ea se înroși, izbucnind în râs. Tatăl lui nu vru să fie sărutat. Lăsați copilul în pace, mormăi el către nevastă-sa. Strălucirea picioarelor Minei urcând scările. Ar fi mâncat-o, dacă ar fi putut. O lăsă să-l spele cu apă fierbinte, să-i pună pijama curată și o mângâie pe obraz și o adulmecă în timp ce ea îi cânta ca să adoarmă.

Pe verandă se făcuse răcoare. Amanda avea pe ea o geacă, iar Geneviève, un șal de brocart. Așteptau să fie gata mâncarea și între timp gustau din ruladă și baghete și beau șampanie, trăgând cu urechea la discuția care se auzea prin boxele sistemului de supraveghere: vocea subțiratică a lui Leo și cea, mai groasă, a Minei, răspunzându-i. În bucătărie se vedea lumină, pe masă era o lumânare într-un sfeșnic care părea să fie vechi. Manfred pusese *Petrică și lupul*[10], unul dintre CD-urile lui Leo, dar toate celelalte înregistrări muzicale din casă îi aparțineau surorii sale și erau doar *grunge* din anii '90. În ochii lui Manfred apăruse o sclipire nouă,

pe care Amanda n-o putea privi direct. Ceva se schimbase între el și Grant. Apăruse ca un fel de complicitate, inexistentă până atunci.

Ieri, începu Manfred ca din senin, am otrăvit șobolanii din bucătărie. Am uitat să vă zic. Să nu mâncați cașcaval din colțuri.

Săracii de ei, zise Geneviève. Poate ar fi fost bine să-mi spui. Aș fi găsit o metodă mai umană de a scăpa de ei. Să mori de sete e groaznic. Se înveli și mai strâns cu șalul.

Ah, așa se explică treaba cu șoimul, interveni Amanda. Ceilalți întoarseră privirile spre ea.

Leo a văzut un șoim mort picat din cer azi-dimineață, continuă femeia. Unul enorm. Pe alee. Nu-mi dau seama cum de v-a scăpat. Fac pariu că a mâncat vreun șobolan otrăvit și a crăpat în zbor.

Nu, replică imediat Geneviève.

Pare foarte probabil, își dădu cu părerea Manfred. Of. E mare ghinion să omori o pasăre răpitoare. Înseamnă sfârșitul lumii.

Adică, vreau să spun, probabil a avut un atac de cord, zise Amanda și își sprijini capul pe umărul soțului ei, iar lui îi luă un moment să-și tragă scaunul mai aproape și să-și petreacă mâna pe după mijlocul ei.

Vântul se potoli, coroanele copacilor tăcură. Din spatele unui nor apăru luna și se oglindi în piscină.

Acum, Mina cânta în boxe, iar Amanda spuse; Ascultați! „Au

clair de la lune“[11]. O acompanie preț de o strofă, după care se opri.

De ce plângi, prostuțo? o întrebă Geneviève cu blândețe, mângâind-o pe cap. E a doua oară pe ziua de azi, și înainte nu plângeai niciodată. La un moment dat i-am văzut pe toți cei patru frați mai mari ai tăi tăbărând pe tine, unul dintre ei îți sărea în cap, iar tu nu ziceai nici păs. Te zbăteai ca o sălbăticiune, atât.

Din cauza hormonilor, cred, spuse Amanda. Nu știu. Pur și simplu, în nopțile în care Sophie pleca și o lăsa pe Mina la noi acasă, îi cântam până adormea. Ore întregi. La parter, toată lumea striga tot felul de chestii nasoale, din când în când își făceau apariția polițiștii și vedeai fasciculele lanternelor prin ferestre. Dar în patul meu era acea copiliță frumoasă și dulce care își sugea degetul și zicea: încă o dată! Așa că o luam de la capăt și cântam și cântam, era tot ce puteam face.

Ascultară vocea aspră a Minei. *Il dit à son tour,/ Ouvrez votre porte, pour le dieu d'amour.*[12]

Să-i mulțumim bunului Dumnezeu pentru *madame* Dupont, spuse Geneviève, că ne-a forțat s-o învățăm într-a șaptea. Ne punea s-o cântăm la adunările generale, ții minte? îmi venea să mor.

Nimeni nu se uita la Manfred; fiecare își studia tacâmurile și pâinea. Momentul trecu.

Ce spune? vru să știe Grant.

Amanda observă că avea lacrimi în ochi, îl mângâie pe ceafă. Era emoționată. Trecuse multă vreme de când văzuse această latură a lui, faptul că putea să plângă la documentare despre delfini masacrați. Un Grant diferit crescuse pe deasupra aceluia, unul mai insensibil.

Manfred nu părea dornic să traducă. Amanda ascultă câteva clipe. E o poveste, spuse ea. Arlechino vrea să scrie o scrisoare, dar nu are pană, iar focul i s-a stins în sobă, așa că se duce la prietenul său Pierrot, să facă rost. Dar Pierrot e în pat și nu vrea să deschidă. Îi spune lui Arlechino să-i ceară vecinei, pentru că a auzit făcându-se focul la ea. Și atunci, Arlechino și vecina se îndrăgostesc unul de celălalt. E o prostioară. Un drăguț cântec de leagăn.

Manfred o urmărea din penumbră. Se aplecă în față. Draga mea, spuse el. Probabil că lumea e un loc ostil pentru tine. Numai substanță, nicio nuanță. Arlechino a pornit la vânătoare. Vrea sex, *pour l'amour de Dieu*[13]. Când Pierrot îl refuză, se duce la vecina pentru a *battre le briquet*[14]. Are dublu sens, te-ai prins? Una peste alta, și-o trage cu vecina.

Geneviève se lăsă încet pe spate în întuneric.

Manfred îi zâmbi Amandei și atmosfera se încărcă brusc de o electricitate stranie. Ceva se petrecea, ceva i se revela în spatele capului. Revelația era acolo. Își ținu răsuflarea, lăsând acel lucru să pășească timid în lumină.

Mina observase cele două cupluri de când intrase pe ușă, având senzația că încă zboară deasupra Atlanticului, foarte sus și foarte repede. Nimeni nu vorbea. Nu se uitau unii la alții. Ceva se înrăutățise în jumătatea de oră în care îi lăsase singuri. Ea provenea dintr-o familie în care toată lumea se certa. Chiar și la o scurtă privire își putea da seama că urma să aibă loc o ceartă din senin și că avea să fie una serioasă.

Încercă să le distragă atenția. Începu să cânte. Nu avea cine știe ce voce, dar acasă la ea putea să acopere orice conflict s-ar fi iscat, cântând. Patru perechi de ochi se ațintiră asupra ei. Ca de fiecare dată când era privită, simți că intră complet în posesia propriului corp. În seara aceea se simțea într-un fel în care nu se mai simțise niciodată, ciudat. Tot ce pusese în gură de când părăsise Orlando fusese șampanie, iar asta o făcuse să se simtă toropită, ca o pisică.

Cândva după momentul în care sosise cu avionul, luase o hotărâre la care se gândise în ultimele zile. Și un lucru anume pe care ei nu-l știau, dar ea da, o umplea de o bucurie secretă. Heliu lăuntric. N-avea să ia avionul înapoi la sfârșitul verii. Școala era atât de cenușie și inutilă în comparație cu ce o aștepta la Paris, întreaga ei viață rămăsese în suspans, în acel loc fierbinte în care copilărise. Florida. Bun. O terminase cu toate astea. Un continent întreg lăsat în urmă, în trecut. Se îndrepta spre un viitor plin de

glamour. N-avea decât douăzeci și unu de ani. Era frumoasă. Putea să facă tot ce voia. Era pe panta ascendentă a vieții și o încerca un soi de exaltare. Cei de la masă încetaseră ascensiunea, se clătinau la marginea prăpastie! (până și Amanda, biata de ea, atât de obosită). Tipul ăla, Manfred, o luase deja în jos. Era la o bătaie de inimă distanță de stânci.

Acel nesfârșit cer înstelat. Magnific, își spuse Mina în timp ce venea spre ei. Răceala din aer, mirosul cireșelor plutind dinspre pomi, cel al cărnii de vițel și al andivelor care se găteau în bucătărie, piscina cu propria ei lună, casa de piatră, vița-de-vie, țara plină de francezi cu ochi de catifea. Chiar și lumina lumânărilor pâlpâind pe acele chipuri supărate avea un aer romantic. Totul era superb. Orice era posibil. Lumea întreagă fusese deschisă ca o piersică. Și amărâții ăștia nenorociți... Să fie oare prea bătrâni să vadă toate astea? Trebuiau doar să întindă și ei mâna, să culeagă fructul și să-l ducă la gură, ca să-i simtă savoarea.

SALVADOR

Apartamentul pe care îl închiriase în Salvador avea tavan înalt, marmură pe jos și ferestre imense. Era mereu răcoare, chiar și când soarele brazilian se strecura înăuntru, în după-amiezile târzii. Aplecată peste balcon, Helena vedea fosta mănăstire curbându-se pe după colțul străzii. Pe deasupra acoperișurilor cu țigle roșii, privirea ajungea până în portul care se deschidea înspre ocean. Era atât de aproape, încât putea să simtă mirosul putreziciunilor de pe mal și să guste sarea adusă de vânt. În primele câteva dimineți, ieșea cu cafeaua pe balcon, în cămașa ei de noapte de bumbac și privea valurile verzi îndepărtându-se spre orizont, acolo unde cerul și oceanul se contopeau într-o ceață ușoară.

Într-o dimineață, în timp ce se afla pe balcon, în cămașa de noapte care i se freca plăcut de glezne, și se bucura de lumina vioaie a soarelui de vară, coborî privirea spre stradă și îl surprinse pe proprietarul magazinului de peste drum uitându-se la ea. Avea o mătură în mână, dar n-o folosea. Fața rotundă și întunecată, strălucind de parcă ar fi fost frecată cu unt topit, era ridicată spre ea. Prin gura întredeschisă i se vedea limba frecându-se de strungăreață, roșie, umedă, libidinoasă.

Intră înăuntru, trântind ușa balconului în urma ei, și puse cu

mare atenție ceașca de cafea pe măsuța de sticlă. Se simțea rău. Merse în dormitor să se privească în oglindă. Aceeași lumină de pe balcon intra întretăiată prin ferestrele de aici și Helena rămase în mijlocul camerei să vadă ce văzuse bărbatul, în oglindă, totul era la vedere, literalmente: își putea vedea corpul în întregime - picioarele, pubisul întunecat, sfârcurile brune, rotunde -, ca și cum cămașa de noapte n-ar fi fost decât o umbră palidă a pielii sale. Helena își imagină ce putuse zări bărbatul de jos, tălpile trandafirii presând pe motivele în formă de gaură de cheie ale pardoselii balconului, coloanele zvelte ale picioarelor urcând spre bust, capul ei încununat de claia de păr ciufulit, vopsit blond.

Doamne sfinte, arăt ca o prostituată, spuse ea. Râse la acest gând, iar râsul rupse vraja. Făcu duș, se îmbrăcă și se pregăti pentru o nouă zi. Când trecu prin dreptul magazinului, privi țintă înainte, nevrând să-i dea băcanului satisfacția de a o vedea scrutând întunericul dinăuntru.

Helena înainta prin anii vâscoși din apropierea vârstei de patruzeci și simțea cum frumusețea o părăsește încet, încet. Într-o vreme fusese fermecătoare, apoi drăguță, atrăgătoare, iar în acel moment, dacă nu făcea nimic să oprească transformarea, avea să ajungă la vârsta mijlocie arătând binișor, ceea ce nu o încânta deloc. Era fata mai mică a unei mame prea bolnăvicioase ca să se

descurce singură, și cum încă nu era măritată când debutase boala mamei sale, Helenei i se încredințase rolul de îngrijitoare. În cea mai mare parte a timpului, viața lângă mama ei era liniștită, chiar plăcută, cu partide de vist și belotă și puzzle-uri și uitat la televizor, cu toate slujbele alea de duminică, în latină, anticipate cu neplăcere, cu vălurile acoperindu-le fețele. Helena nu credea în niciun dumnezeu, în afară de cel care apărea pe chipul mamei când aceasta îngenunchea pe perna de catifea și uita cât e de bolnavă.

În general, îi conveneau toate astea, n-o deranja să se îngrijească de mama sa. Dar trebuie spus că o viață amoroasă era imposibilă cu o mamă bolnavă și cuprinsă de sfințenie, care își îndura cu stoicism nopțile de insomnie în camera de alături. Nu se punea problema nici de ieșit la întâlniri, fiindcă mama ei avea nevoie de ajutor o dată la fiecare câteva ore, să meargă la toaletă sau să i se amintească să ia pastilele sau să i se facă injecția, să i se țină capul în poală și să i se șteargă sudoarea de pe tâmple.

Surorile ei se simțeau groaznic de vinovate văzând-o pe frumoasa lor soră ofilindu-se în acea servitute devotată și fiecare dintre ele îi dădea câte o sumă frumușică, s-o cheltuie în două săptămâni, timp în care îi luau locul la căpătâiul mamei. O lună pe an, Helena avea libertatea și banii necesari să-și petreacă timpul oricum voia. Prefera să viziteze locuri liniștite, impregnate

de romantism -, Verona, Ialta, Davos, Aracataca - și, ca să-i ajungă banii cât mai mult timp, stătea în apartamente închiriate și mânca doar seara în oraș. Își petrecea zilele în muzee, cafenele și grădini botanice, iar seara, de cele mai multe ori, se întorcea acasă râzând, cu sandalele într-o mână și sărutându-se pasional cu vreun necunoscut în lift.

N-avea nicio problemă să găsească bărbați, chiar dacă era clar că nu mai e la fel de frumoasă. Dacă n-o aborda niciun bărbat la restaurant, mergea în barul vreunui hotel de lux. Dacă nici în acel bar nu se întâmpla nimic, se ducea într-un club de noapte și aducea acasă băieți având jumătate din vârsta ei, beți. Preferați! ei erau afaceriștii blonzi, dar plăcerea era diferită și uneori mai intensă cu acești tineri de-ai locului, era ceva adorabil în felul în care cuvintele le alunecau unele pe lângă altele, neînțelese.

Bărbații nu sunt atât de disciplinați și de inteligenți ca femeile, își zicea ea. Bărbații iau întotdeauna ce li se oferă, apetitul lor e primar și animalic, nu se abțin niciodată. Sunt precum copiii, înfulecând lacom bomboana oferită, fără să se gândească la consecințele lăcomiei lor. Ea și vizitatorii ei îi țineau treji pe vecini, dar aceștia rareori se plângeau. Când o întâlneau pe hol, de obicei rămâneau uluiți în fata rochiilor ei cenușii elegante, a cocului perfect strâns și a chipului palid cu aer princiar. Dintr-odată, li se părea că, într-un fel, ar fi ceva deplasat să se plângă de o femeie

care arată perfect.

După o lună în care își potolea setea de aventură, Helena descoperea că e aproape dornică să se întoarcă acasă, în apartamentul plin de șervețele și de strigătele de durere pe jumătate înăbușite din timpul nopții.

La o săptămână după ce bărbatul de peste drum o văzuse în toată splendoarea ei, după paisprezece zile de stat în Salvador, într-o dimineață foarte devreme se întoarse acasă cu unul dintre amanții ei tineri. Cunoscuse un grup de însoțitori de zbor la un bar, iar singurul bărbat de acolo era în mod vădit neinteresat de ea, sau poate de femei în general, așa că mersese cu gașca cea veselă la un club de noapte. Nu păreau să se integreze în peisaj, în mijlocul acelor magnifice creaturi tinere aproape dezbrăcate, suple ca niște feline. În cele din urmă, stewardesele se făcură nevăzute, iar Helena rămase să danseze cu un tânăr foarte închis la culoare, înalt, de până în douăzeci de ani. Deși engleza lui se limita la versurile de rap pe care le rostea pe muzică, reuși să-l facă să înțeleagă ce vrea de la el. Fața tânărului se lumină de un zâmbet plăcut. Traversară orașul pe scuterul lui, cu Helena lipindu-și bazinul de al lui și mângâindu-1, și merseră atât de repede, încât băiatul aproape că pierdu controlul asupra vehiculului când ajunseră pe porțiunea de caldarâm. Râseră ușurați, el opri

motorul, se dădură jos și, îndemnându-se reciproc să tacă, intrară pe poarta de fier forjat. În timp ce trăgea după ea grilajul, aruncă o privire pe stradă. Tresări: îl zărise pe bărbatul cu fața ca o lună plină. Ghemuit pe vine, se pregătea să ridice grilajul metalic de protecție al magazinului. O privea. Zâmbetul îi dispăru în momentul în care bărbatul clătină din cap abia perceptibil și întoarse spatele. În acel moment, simți o nevoie dureroasă să-i strige adevăruri cumplite, să-i spună despre toți acei ani lungi și serbezi din pustietatea dominată de boala mamei, dar tânărul o cuprinse de talie și o trase înăuntru, vocea lui caldă, sibilantă șoptindu-i în ureche lucruri fără noimă, iar când întoarse capul, băcanul se făcuse nevăzut.

Când se trezi, pe la mijlocul dimineții, tânărul dispăruse. În bucătărie descoperi o farfurie pe care acesta desenase cu sos iute un *smiley*. O puse în chiuvetă și urmări fața zâmbitoare dizolvându-se sub șuvoiul de apă. Își petrecu dimineața ocupându-se de ea, zăbovind în cada plină de clăbuci, curățându-și tenul și depilându-se, pilindu-și și lustruindu-și unghiile, îngrijindu-și cu atenție părul. Senzația sâcâitoare de la trezire încă nu dispăruse, astfel că se îmbrăcă în cea mai austeră ținută posibilă, într-o rochie neagră lungă și sandale fără tocuri. Ezită o clipă, apoi își aruncă pe umeri un șal, ca să accentueze acel aer de

seriozitate. Până atunci nu făcuse niciodată cumpărături de la magazinul de vizavi - proprietarul apartamentului o avertizase într-o scrisoare că la supermarketul de la trei străzi distanță prețurile sunt de două ori mai mici decât cele din apropiere -, dar avea nevoie de banane, papaya, cafea și pâine, așa că își făcu curaj să- ı înfrunte pe băcan.

Înăuntru mirosea puternic a fructe pe cale să se descompună, rafturile erau pline ochi, iar rândurile, foarte strânse. Doi oameni cu coșuri abia puteau să treacă unul pe lângă celălalt. Răsuflă ușurată: nu mai era nimeni în magazin, în afară de băcan și un prieten cu care discuta lângă casa de marcat. Îi salută cu un gest scurt din cap, la care ei răspunseră în același fel, fără să zâmbească.

Se fâțâi nehotărâtă prin fața rafturilor până când cei doi își reluară discuția, pe un ton mai jos. În capătul magazinului, lângă rafturile cu hârtie igienică și șervețele pentru petreceri, văzu un cadru de ușă îngust, gol. Privi mai atent și distinse un picior mic, după care o mână și un cap întunecat. Când arătarea ieși din umbră, înțelese că e ori o fată, ori o femeie minionă. Își închipui că e o indigenă, din cauza pielii închise la culoare și a pomeților largi, apoi se întrebă dacă nu cumva e fiica proprietarului, despre care crezuse la început că este negru. Era aproape la fel de negru ca băiatul cu care își petrecuse noaptea. Dar în Brazilia - și cu atât mai mult în Salvador, unde pe vremuri comerțul de sclavi făcuse

ravagii -, toți erau atât de amestecați, încât practic era imposibil să ghicești de unde provenea cineva. Fusese surprinsă să descopere că acel oraș îi dezechilibrase un anumit simț al ordinii pe care îl dobândise locuind în emisfera de nord și de care nu fusese conștientă până atunci.

Când o văzu pe fată, sau pe femeie, băcanul se răsti la ea. Teama care apăru pe chipul acesteia, felul în care își încovoie umerii, supusă, dispărând în grabă, o făcu pe Helena să creadă că ceva nu e în regulă în acel loc. Nu știa ce ar trebui să facă. Își sprijini capul pe etajerele metalice răcoroase, încercând să se adune. Când lăsă lucrurile pe care voia să le cumpere în fața băcanului, mâinile îi tremurau și nu se putu uita în ochii lui, nu îi vedea decât statura mică și umerii largi. Își aținti privirea pe o statuetă de tinichea dintr-o vitrină de deasupra capului. Reprezenta o femeie îngenuncheată în niște valuri caligrafice. Yemanjá, zeiță a mării, își aminti ea de la târg. Bărbatul se mulțumi să-i indice suma totală cu degetul lui butucănos. Helena îi plăti Yemanjei, nu lui.

În timp ce îi punea cumpărăturile într-o sacoșă de plastic, ridică în sfârșit privirea și spuse în gând: „Ești un om rău și sunt cu ochii pe tine.“ își petrecu restul zilei îngrijorându-se pentru acea fată, întrebându-se dacă n-ar trebui s-o salveze. Era însă satisfăcută că bărbatul nu îndrăznise să îi înfrunte privirea.

Timp de trei zile, îmbrăcată ostentativ extravagant, Helena veni să cumpere tot felul de fleacuri, dar bărbatul n-o salută nici măcar o dată, iar fata, ori femeia, nu-și făcu apariția. A treia zi, entuziasmul ei se dezumflase deja. Se întreba dacă fata nu este pur și simplu soția, iubita sau o angajată, o ființă căreia nu e corect să i te adresezi astfel, dar n-ar fi nici vreo crimă. Simți un junghi de vinovăție fiindcă se grăbise să judece - arogant și tipic americănesc - și, ca să evite toată acea agitație sufletească, se hotărî ca din acel moment să-și facă cumpărăturile la supermarket.

Într-o zi, în timp ce se întorcea acasă, legănând sacoșa cu laptele și ouăle la nivelul șoldului, îl zări pe băcan în fața magazinului. Văzând-o cum duce sacoșa, zâmbi și o salută într-un fel mai degrabă prietenesc, dar din cauza zăpăcelii, se făcu că nu îl vede.

Ajunsă în apartament, o apucă disperarea. Oare nu va mai putea ieși niciodată fără să fie asaltată de gânduri negre? îi va strica ăla ce i-a mai rămas din vacantă? își făcu o salată de fructe și, drept răzbunare, o mâncă pe balcon. Pe cer se formase un nor uriaș și greu, iar vântul se întețise. Când termină de mâncat, se ridică în picioare și privi oceanul. O perdea de ploaie cobora din norii întunecați și se îndrepta în goană spre ea, acoperind treptat navele de croazieră, apoi bărcile pescarilor și întregul port și, în cele din urmă, clopotnița catedralei. Când aversa se abătu asupra țiglelor roșiatice ale acoperișului de vizavi, intră în cameră și închise ușa

balconului, chiar în clipa în care furtuna se năpustea asupra ei, de parcă ar fi fost furioasă că Helena e la adăpost, în vreme ce restul lumii e vulnerabilă.

Zgomotul făcut de furtună izbind în ferestre era înspăimântător și Helena rămase închisă în apartament o zi întreagă, nu putea să meargă nici la cinematograf, nici la vreun restaurant, bar sau club de noapte. Citi toate cărțile pe care le avea, le scrise surorilor, mamei, povestindu-le despre acel oraș straniu și plin de vise, cu ale sale culori pastel, coline, grupuri de fete cu tobe dansând în lumina lampadarelor și cântând feroce în fostul târg de sclavi, acum încărcat de stofe și obiecte de artizanat. Le spuse despre primul bărbat pe care l-a întâlnit acolo, exagerând și depărtându-se binișor de adevăr, transformând ceea ce fusese pur și simplu o oră de oboseală și confuzie într-o poveste de dragoste, așa cum făcea întotdeauna în scrisorile ei din timpul vacanțelor. Mama ei era o romantică incurabilă, iar surorile, înțepenite în căsniciile lor mulțumitoare, doar se prefăceau că îi critică legăturile amoroase, șicanând-o și delectându-se un an întreg să facă aluzii cu subînțeles. Le scrise despre vizita la catedrala Nosso Senhor do Bonfim, traducându-i numele în Domnul Nostru al Unui Bun Sfârșit, știind că mama ei își va spune în minte numele portughez și își va imagina un Isus negru răstignit, în timp ce surorile sale

vor gusta gluma și vor chicoti pe-nfundate.

Când un fel de seară se lăsă peste după-amiază, își puse disperată o sacoșă de plastic pe cap și se îmbrăcă în singurul impermeabil pe care îl adusese, pentru că, în definitiv, se presupune că în emisfera sudică e vară. Cu pantofii în mână, alergă până la capătul străzii, la mănăstirea transformată în hotel. În ultima secundă, portarul îi deschise și ea se repezi în hol, râzând și scuturându-și părul vopsit galben, și își scoase punga de plastic de pe cap în fața unei oglinzi imense cu cadru aurit. Mult mai bine, se gândi ea cercetând cu privirea hotelul cu jungla lui de plante și verificându-și coafura și machiajul. Era îmbujorată și frumușică. Își puse pantofii, în aplauzele portarului, care îi făcu semn arătându-i căminul în care ardea focul.

Clătină din cap și se îndreptă spre bar, care, în alte ocazii, i s-ar fi părut prea scump pentru buzunarul ei. Furtuna o împiedicase să iasă în oraș, așa că nu-i mai păsa câți bani mai are. Simțea nevoia să recupereze timpul pierdut și, pe de altă parte, afaceriștii care îi plăceau ei frecventau exact acest gen de hoteluri. Își trase sufletul în fața unui pahar de whisky, privind vitrina de deasupra barului, în care bule minuscule urcau cu o lentoare absurdă într-un fel de ulei luminat de o lumină albastră.

Le zâmbi celor doi americani de la bar, care îi întoarseră zâmbetul, dar nu trecu mult și li se alăturară soțiile, îmbrăcate în

rochii cu imprimeuri. Îi făcu cu ochiul unui bătrânel, care păru ofuscat și se îndepărtă șchiopătând. Se rujă cu mișcări lente privind în direcția unui afacerist japonez total absorbit de ecranul laptopului. Ăia erau toți, iar la bar servea o femeie. Helena comandă un hamburger cu un strat uriaș de ceapă prăjită, cu gorgonzola pe deasupra, și îl mâncă fără grabă, cu înghițituri mici, supraveghind ușa de la intrare, pe care nu intra nimeni.

Luminile începură să pâlpâie, apoi se stinseră, dar pe masă continuau să ardă lumânările ca o constelație delicată. O văzu pe barmaniță aprinzând și altele, până când o strălucire crepusculară cuprinse întreaga încăpere.

Odată ce termină de mâncat, se simți animată de o energie frenetică, dar zgomotul asurzitor al ploii de afară îi dădea de înțeles că nu avea să se întâmple nimic interesant în acea noapte. Niciun om teafăr la minte n-ar fi ieșit pe o vreme ca aia. În lumina jucăușă a focului din cămin și a lumânărilor, Helena își legă din nou punga de plastic pe cap și îmbrăcă impermeabilul, încă ud, fără nicio tragere de inimă. Când să iasă, portarul scutură din cap, spunându-i: Nu, nu, doamnă! și agitându-și brațele.

Da, plouă cu găleata, dar apartamentul meu e literalmente la doi pași de aici, îi explică ea, mișcată de atâta grijă. Vru să-i arate prin geam unde locuiește, dar ploaia deasă și noaptea neagră ca smoala lichefiau universul la doar un metru în fața lor. Îi zâmbi -

tipul, clăpăug, era simpatic, în lipsă de altceva, ar fi mers de-o aventură -, dar bărbatul se îndreptă spre recepție și sună din clopoțel. O femeie apăru în grabă. Era înaltă, o braziliancă cu ceva sânge german, se gândi Helena, cu ochi căprui și părul lung împletit în codițe. Se simți cuprinsă brusc de un val de ură, pentru că femeia era frumoasă, mult mai frumoasă decât fusese ea însăși chiar și în cea mai bună perioadă a ei.

Doamnă, i se adresă aceasta. Nu vă putem lăsa să ieșiți. Plouă prea tare. Și bate vântul. Cum se zice?

Nu e uragan, răspunse Helena. Nu există uragane în Atlanticul de Sud. Știa asta, pentru că maică-sa căutase înfrigurată în vechea lor enciclopedie la cuvântul „Brazilia“ ca să se convingă că totul e în regulă.

OK, spuse femeia ridicând din umeri. Dar chiar dacă e doar o furtună, ar fi bine să rămâneți aici.

Helena explică din nou că apartamentul ei e la câțiva pași, făcându-i în acest timp ochi dulci portarului, încercând să îi dea de înțeles că i-ar plăcea s-o însoțească. Dar acesta se dădu un pas înapoi și pe chipul lui palid se putu citi o asemenea teroare, încât o bușsi râsul. N-o să pățesc nimic, spuse ea.

Vă rog să rămâneți, zise femeia. Vă ofer o cameră la jumătate de preț.

Helena simți cum roșește, dar întrebă: Si cât ar însemna asta?

Femeia îi spuse prețul - atât era chiria pe o lună la apartamentul ei. Prea scump, zise ea.

Un sfert, atunci, negocie femeia, exasperată. Nu am voie să las prețul mai jos.

Mulțumesc, zise Helena. Mă descurc. Își luă pantofii în mâini, deschise singură ușa, ieși afară și imediat înțelese că a făcut o greșeală.

Vântul îi tăie respirația, ploaia i se năpusti în ochi. Merse de-a-ndăratelea până dădu cu mâinile de peretele aspru al hotelului. Nu se mai vedea nici ușa, nici covorașul pe care, cu puțin timp înainte, zăbovise o clipă, și nu putea respira decât dacă își proteja fața ținând-o în încheietura brațului. Nu era genul care să dea înapoi, asta în niciun caz. Apartamentul era la câțiva metri distanță. Mai devreme, îi luase cel mult un minut de alergat în picioarele goale. Aruncă pantofii și înaintă orbecăind, urmând curba clădirii fostei mănăstiri și ajungând la grilajul de fier forjat din fața curții. Aici era mai ușor, fiindcă putu să se apuce de bare și să înainteze ca un marinar care se ține de funii, ajungând în cele din urmă la peretele clădirii învecinate.

În fața porții imobilului izbucni în plâns. Se împinse cu întregul corp în ușa de sticlă încercând s-o deschidă, dar aceasta ori era încuiată, ori o bloca vântul. Rămase la adăpostul unei cutii poștale,

respirând, până se opri din plâns, își șterse ochii umflați și porni din nou. Imbecilo, se apostrofă singură. Femeie imbecilă, cretină, îngrozitoare. O meriți cu vârf și-ndesat!

Avansa centimetru cu centimetru. Rămăseseră trei uși, socoti ea, până la clădirea unde locuia, cu un grilaj de fier forjat care se deschidea spre interior. Când îl va deschide, vântul îl va izbi cu putere, măturând-o și pe ea în interiorul curții. Sau poate erau patru uși? Nu-și amintea exact și nu-i venea să creadă că n-a dat atenție acestui aspect.

Dar înainte de a ajunge la a treia ușă, se împiedică și căzu, julindu-și genunchii dureros. Se făcu ghem ca să-și adune forțele și rămase acolo plângând de furie și epuizare. Era singură și înțelese că așa va fi mereu, că va zăcea acolo pentru totdeauna, în balta aia care continua să crească. Si rămase așa mult timp, și nu era nimic îngrozitor în asta, în ciuda vântului și a ploii. Îi era totuna.

Deodată, din furtună o arătare se năpusti asupra ei, o prinse de încheietura mâinii și se simți târâtă pe pavajul ale cărui pietre îi zdrobeau membrele. Pe urmă, absența de pe fața ei mai întâi a vântului, apoi a ploii. Deschise ochii în beznă. Era atât de fericită că poate respira, încât nu se întrebă unde se află decât în momentul în care își recăpătă suflul și își înăbuși un geamăt pe

care îl simțise pornind din piept. Un scrâșnet metalic acoperi zgomotul furtunii, urmat de izbitura vântului furios că fusese lăsat afară. Se ridică în capul oaselor cu greu și își trase picioarele spre ea, rănile o dureau îngrozitor și simți îndărătul ei ceva moale, acoperit de plastic. Pipăi obiectul, era un pachet cu suluri de prosoape de hârtie, și atunci mintea ei toropită înțelese că se află în magazin. Dintre toate ființele omenești de pe pământ, tocmai el o salvase. Locul mirosea a mucegai și făină, îl auzi proptind ceva greu în ușă.

O senzație hidoasă de panică începu să i se extindă în piept. Se dădu înapoi cât putu, printre rolele de prosoape de hârtie, izbind cu spatele în etajeră, de pe care căzură alte role. Tremura din toate încheieturile și muscă gulerul rochiei ca să-și oprească dinții să clănțăne. În acea beznă, singura sursă de lumină, inutilă, era o mică veioză roșie al cărei bec pâlpâia.

Helena spera că fata sau femeia pe care o văzuse la prima ei vizită e acolo. Ar fi vrut săi simtă trupul plăpând lipit de al ei, să o ia de mână, să i-o încălzească, dar își încordă auzul și înțelese că nu mai e nimeni în magazin, nimeni în afară de ea și acel bărbat. Se auzea doar zgomotul respirației lui și a ei. Se sforță să asculte. Pașii lui grei se apropiau de locul unde stătea pe jos. În trecere, o lovi în picior, probabil întâmplător. Nu-și putea imagina ce vede individul. Își ținu respirația, dar bărbatul știa locul mult prea bine

și se apropie și mai mult. Îi simțea mirosul - un iz caracteristic de picioare, subsuori și blugi purtați până au prins luciu.

Bărbatul tăcea, dar zăbovi un timp în picioare, deasupra ei. Mai făcu încă un pas și materialul blugilor îi atinse obrazul. Dacă n-ar fi strâns între dinți rochia, ar fi urlat - fu bucuroasă din cauza asta.

Într-un târziu, individul spuse ceva cu o voce aspră, dar nu înțelese și nu se sinchisi să-i răspundă. Încerca să-și controleze respirația, să nu se audă, dar stomacul ei, chinuit de efort și de mâncarea grea, lăsă să-i scape un gâlgâit. Vânzătorul scoase un chicotit neplăcut.

După care se îndepărtă, iar femeia își simți umerii destinzându-se. Îl auzi scotocind după ceva prin magazin și sunetul ca de sărut al frigiderului deschizându-se și închizându-se la loc. Îi trecu prin minte o idee nebunească, să fugă, dar știa că îi va fi imposibil să deschidă ușa metalică, nu pe vântul acela, era sigură că nu va putea ieși din magazin. Poate că vânzătorul era un nenorocit, dar ea fusese afară, în furtună, și acolo ar fi fost mult mai rău.

Bărbatul se întoarse lângă ea. În loc să rămână în picioare, se lăsă pe vine în fața ei. Simți brusc o durere în gât, care se transformă într-o senzație de răcoare: îi întindea o sticlă. O acceptă. Pe obraz, o altă senzație, de plastic neted, și bărbatul îi spuse: *Biscoitos*. Luă cutia de biscuiți cu cealaltă mână și mâncă unul, din politețe.

Obrigado[15], murmură ea, dar vânzătorul nu-i răspunse.

Sticla era de bere. Își încleștă degetele de gâtul ei. Bărbatul era, firește, mai puternic decât ea, dar măcar îi furnizase o armă. Luă înghițituri mici, să nu ușureze prea mult sticla. Din capătul celălalt al culoarului întunecat se auzeau gâlgâiturile lui lacome, probabil că băuse deja mai multe beri, pentru că auzea la intervale regulate sticle lăsate pe ciment, fâsâitul făcut de o nouă sticlă deschizându-se și clinchetul capacului căzând pe jos. Afară, uraganul ataca, furios. Apa ajunsese la picioarele Helenei. Furtuna își făcuse loc înăuntru.

Mai groaznic decât să te afli în mijlocul furtunii era să nu-i știi intențiile. Era omniprezentă: în apa înghețată care îi atingea fundul așezat pe mica etajeră, în șuieratul vântului, zgâlțâitul clădirii, izbiturile din depărtări, bărcile care se zdrobeau, fără îndoială, de maluri. Se gândi la incendiile care puteau izbucni în șandramalele vechi și instabile din acea parte a orașului, la ce ar mai fi rămas până dimineață. Dacă va supraviețui acelei nopți, bărbatului masiv ascuns în penumbră, va închide ochii în taxiul care o va duce la aeroport, va urca în avion, se va înălța deasupra dezastrului, va ateriza și va fi întâmpinată de mama ei radiind de fericire în scaunul său cu rotile, lângă liftul din sala unde se recuperează bagajele. Nu era datoria ei să lupte cu acel haos. Nu

era decât o turistă. Asta o scutea de orice efort. Dar slabă consolare... Furtuna părea să nu se mai termine, iar ea trecuse de orice prag al oboselii. Orele de așteptare, acolo, în întuneric, anii de pândă în întunericul de acasă - era prea mult. Valurile de epuizare o zdrobiseră. Era imposibil să-și dea seama cu ce viteză se înălța apa. Dar n-avea importanță: bărbatul era deja acolo. Helena aștepta să se arunce asupra ei. Era puternic, nu i-ar fi rezistat mult timp.

De afară se auzi o pocnitură. Vânzătorul se apropie de ea, îi spuse ceva cu vocea lui guturală, dar n-o atinse.

Întunericul și faptul că bărbatul nu se mișca, doar bea, o liniștiseră. Se făcuse dimineață, probabil. Frica îi amorțise, gândurile îi adormiseră, grele. Își sprijini capul de șervetele de hârtie învelite în plastic și se fâțâi un pic pe loc, ca să-și dezmorțească fesele, închise ochii, ca și cum ar fi putut să facă negrul și mai întunecat și să alunge furtuna și pe bărbatul din apropiere.

Vânzătorul se ridică de trei ori, zgomotul ca de sărut al frigiderului se auzi de trei ori, și tot de trei ori se așează bărbatul în fața ei, mormăind. A treia oară aproape că ațipise, când se aplecase spre ea și îi atinse glezna. Mai devreme ținuse o bere în mână și ea îi simți degetele izbitor de reci pe pielea ei.

Îi fusese teamă de asta de atâta timp, încât, atunci când se petrecu, aproape că fu o ușurare. Simți cum o copleșește furia. Își retrase piciorul tresărind, dar i-l prinse din nou, cu putere, dureros. Scoase fără să vrea un țipăt, iar el râse, ca și cum ar fi vrut să-i spună că a fost departe de a o strânge cu toată forța. Își mușcă buzele până la sânge. Bărbatul slăbi strânsoarea.

Se gândi la mama ei, la Miami, cu soarele lui uscat și nimic mai mult, la crucifixul atârnat deasupra patului, acoperit de umbre. La micuța *orixá* de tinichea de deasupra tejghelei, zeița mării, netulburată în întuneric. Se surprinse că se roagă și nu știa dacă se roagă la mama ei, la una dintre cele două divinități sau la un amestec din toate trei, pentru că ar fi fost un efort în plus și oricum nu mai avea nicio importanță.

Vânzătorul își retrase mâna doar ca să se ducă să ia încă o bere și niște mâncare de pe rafturi. Crănțănea, plescăia și respira zgomotos. Își aminti de limba lui roză, pulsând obscen între dinți în ziua în care o observase pe balcon. Întors înapoi, îi puse din nou mâna pe picior, alunecând în sus, pe gambă. Ușa de la intrare se zbătea cu mai puțină furie, vântul părea să se mai fi potolit. Când mâna lui îi ajunse la genunchi, simți rana încă umedă și nu-și putu stăpâni un șuierat de durere, care atinse ceva înăuntrul lui.

Pipăi cu degetul conturul rănii. O atingea din când în când în

mijlocul ei. Atunci, ea țipa, iar el râdea. Îi vorbi. Era complet beat, nu încăpea îndoială, limba îi era grea, vorbele - atât de stranii, nu înțelegea nimic din ele, deși știa portugheza.

În anticiparea durerii, i se făcu rău. Așteptând, se crispă, creierul i se lansă în transliterări suprarealiste, fraze lungi se spărgeau în unități mici, care păreau să aibă un anume ritm. Găsi consolare în imaginile care răsăreau în fața ei în beznă. „Sânge de taur cu dovlecel și floare-stea“, își închipuia că spune. „Cinema colațiune de stranii zebre smintite.“

Asculta. Cuvintele lui deveniră din ce în ce mai tărăgănate. Mâna i se retrase de pe genunchi, coborând înapoi pe gambă. De afară se auzeau foșnetul frunzelor - înseamnă că încă mai erau copaci, cu frunze -, ploaia răpăind intermitent. Poate că suntem în mijlocul uraganului, își spuse. Dacă era așa. trebuia să suporte din nou asprimea vântului, prezența apăsătoare a bărbatului și știa ce se va întâmpla dacă mai stă cu el, la adăpost de furia dezlănțuită de afară. Nu putea să rămână prea mult nemișcată, astfel încât el să uite de ea. Dar în cele din urmă, vânzătorul tăcu și începu să sforăie. Adormise.

Cu mișcări lente, se retrase de sub mâna lui.

Se ridică din băltoaca în care stătuse așezată și, înfrigurată și înțepenită, se îndreptă spre locul în care își amintea că era ușa.

Trebui să renunțe la sticla pe care o ținuse cu îndârjire toată noaptea, ca să ridice o poliță și să scoată lacătul. Cu un elan de energie, ridică ușa metalică.

Soarele o orbi. Aburii se ridicau de pe stradă, un văl lichid curat acoperea pavajul, pielea clădirilor scânteia umedă. Picături de aur cădeau din copaci și o boare blândă îi alungă părul de pe chip. Piciorul îi era acoperit de sânge, rana i se căsca lividă, o durea fiecare încheietură. Nu-i păsa.

În spatele ei, vânzătorul se ridică în picioare cu greutate, împrăștiind sticlele de bere pe podeaua udă. Se întoarse, gata să strige, dar bărbatul privea afară, dincolo de ea. Lumina reflectată de pavaj pătrundea în cotloanele cele mai îndepărtate ale magazinului și fața rotundă și lucioasă a vânzătorului strălucea în soarele mobil. Se agăță de rafturi, iar ea îi putu vedea frica, diferită, mai subtilă decât a sa, înălțându-se din el și depărtându-se în întuneric. Bărbatul închise ochii, aplecând capul, și zise: *Campainhas,* iar ea înțelese: clopotele bisericii sunând în văzduhul dimineții. Da, răspunse ea. O privi, parcă surprins s-o vadă acolo. O uitase. Nu fusese pentru el decât un post-scriptum la acea noapte de furtună. O simplă turistă. Lipsită de importanță. Helena luă în mână micuța *orixá* de deasupra tejghelei: era mai ușoară și mai ascuțită decât își imaginase, gând devenit materie, o idee ce îi încăpea în palmă.

Rămase un timp în cadrul ușii, ascultând clopotele, bucurându-se pentru ele. Băteau încontinuu și deja începuse să se sature. La fiecare nouă bătaie, era convinsă că e ultima. Sunetul vibrant se dizolva în vântul atins de mare, zgomotele obișnuite ale orașului se înălțau, reluându-și locul: frânturi de voci, un scuter, lătratul unui câine, o tobă. Helena era liberă să pășească înainte, să iasă, să se înalțe. Dar notele se dezintegrau pe rând, urmate de altele, și se simțea împotmolită în acel loc și un sentiment absurd își făcea loc în sufletul ei. O tensiune insuportabilă îi cuprinse trupul. Inima începu să-i bată atât de tare, încât crezu că o să-i zboare din piept.

Atunci văzu, la fel de clară ca strada din fața ei, imaginea mamei sale, în camera ei, între perne, palidă. Nu-și dădea seama dacă e moartă sau încă mai trăiește. Era atât de liniștită, de împăcată. Soarele din Miami se juca pe marginile storurilor. Moșmonul japonez pe care mama îl plantase cu mâinile ei în fata ferestrei înainte să se nască Helena era plin de păsări, care, după ce mâncau din fructele deja răscoapte, cântau bete, ca niște nebune.

Dădu din mâini să alunge vedenia. Unghia arătătorului, acolo unde se lovise în lemnul ușii, începu să-i pulseze. Strada jilavă se întindea din nou în fața ei, aerul era umplut de clopotele înfricoșătoare. Aruncă o ultimă privire înăuntru, în magazin, și-l

văzu pe vânzător îngenuncheat în mijlocul dezastrului. Ținea în mâini o cutie care rămăsese fără etichetă și un pachet de prosoape de hârtie roz intact. Trăsăturile feței i se prăbușiseră, dându-i un aer ciudat. Scotea un șuierat jos prin strungăreață.

Fără să gândească, făcu un pas spre el, apoi se opri. Se urî pentru acel prim impuls, de a consola. Nu voia să fie cea care are grijă de ceilalți - nu era făcută pentru asta -, dar cumva asta devenise.

Se văzu de undeva de sus intrând în magazin și culegând lucrurile împrăștiate pe jos. Când o văzu apropiindu-se, vânzătorul se ridică. Mirosea a denim ud, sudoare îmbibată cu alcool și zone intime nespălate. Când ajunse în dreptul lui, o privi o clipă, cu o expresie de câine flămând și rușinat. Poate că avea familie, o nevastă neliniștită că nu se întorsese acasă în noaptea aceea. Era, fără îndoială, și copilul mamei lui, ori moartă, ori foarte bătrână.

Ridică ochii spre ea, pe urmă îi închise, ca și cum vederea ei, în acea dimineață, ar fi fost peste puterile lui.

Întinse mâna să-l atingă, dar nu se putu hotărî. Se dădu înapoi și începu să adune obiectele de pe jos. Un stilou. Un făraș. O jucărie pentru baie. I le puse pe toate, încetișor, în brațe. Văzându-l că nu se mișcă din loc, se aplecă și culese și altele: creioane, fursecuri, banane. O portocală perfectă, cu pori regulați, curată.

VÂNĂTORII DE FLORI

Halloween. Aproape c-a uitat.

La colțul străzii, un bărbat bagă nisip și lumânări-pastile în pungi de hârtie albă.

Se va întoarce mai târziu cu o brichetă și cartierul va fi luminat cu șiruri de luminițe în așteptarea copiilor porniți după bomboane.

Se întreabă dacă respectivul ia o decizie înțeleaptă, dacă nu cumva e periculos să-i lase pe omuleții aceia prost coordonați să se fâțâie în apropierea flăcărilor în costumele lor de poliester.

Ca și cu o zi în urmă, a citit din William Bartram[16], un naturalist care a călătorit în Florida în anul 1774. Din cauza lui a uitat de Halloween.

S-a îndrăgostit definitiv de quakerul defunct.

Asta nu înseamnă că nu-și mai iubește soțul. Dar după șaisprezece ani de trăit împreună, probabil că au mai pălit unul în ochii celuilalt.

I se adresează câinelui, care observă împreună cu ea ritualul aprinderii lumânărilor, de la fereastră. Într-o zi, o să te trezești și o să observi că ființa preferată s-a transformat într-un nor cu formă de om.

Câinele nu-i dă atenție, fiindcă e un animal înțelept.

Oricum ar fi, soțul va câștiga, pentru că Bartram ia forma arborilor morți și a viselor, iar soțul - pe cea a cărnii calde și pragmatice.

Pune mâna pe telefon, s-o sune pe Meg, prietena ei cea mai bună, să-i spună despre pasiunea ei pentru duhul unui quaker naturalist, dar își amintește că Meg nu mai vrea să fie prietena ei cea mai bună.

În urmă cu o săptămână i-a spus-o cu blândețe: îmi pare rău, dar am nevoie de o pauză.

Afară, în Florida, aceeași lână galbenă și fierbinte a zilei.

În bucătărie, băieții ei mănâncă *tacos* și fasole, cu un aer posac.

Voiau să se îmbrace în ninja, dar ea a trebuit să improvizeze ceva rapid, iar costumele lor îi așteaptă acum atârnate în spălătorie.

Mai devreme, celui mai mic i-a pus bluza ei albă, pe dos, i-a legat mânecile încrucișate la spate, a adăugat o mască de gaze pe care a colorat-o cu un marker argintiu și, pentru că nu-și putea folosi mâinile, i-a atârnat în talie o găletușă pentru bomboane.

Cannibal Lecture[17], s-a botezat el singur, un pic prea evident.

Pentru cel mare a decupat doi ochi într-o bucată de pânză albă, ca la o stafie de pe vremuri, deși e ușor jenant, având în vedere că e vorba de un copil alb îmbrăcat în alb, iar Florida e totuși în Sudul istoric[18]. Speră că efectul va fi îndulcit de nasturii sub formă de

boboci de trandafir de pe tiv.

Pe de altă parte, a pierdut cu totul din vedere Micul-Dejun al Groazei de la grădiniță, a uitat să aducă sinistrele brioșe albastre, iar mezinul a rămas pe scăunelul lui roșu, în hainele lui obișnuite, cu privirea ațintită asupra ușii pe care defilau măști și peruci de mămici și tătici, iar mama lui nu mai apărea odată.

În acel moment, nici măcar nu se gândea la el. Gândurile ei erau la William Bartram.

Soțul se întoarce de la serviciu, observă costumele, ridică o sprânceană, rămâne îngăduitor.

Dintr-odată, ca la comandă, băieții se înseninează. Tatăl lor a pus melodia „Thriller”[19], pentru ambianță, iar ea îi urmărește cum țopăie și are o strângere de inimă.

Umbrele s-au extins, deși mai e până la amurg.

Bărbatul își pune o perucă cu creastă punk, verde, băieții se chinuie să reintre în costumele lor și ies tustrei.

A rămas singură acasă, cu câinele, cu William Bartram și pungile cu acadele, singurele dulciuri pe care le-a mai găsit pe rafturile magazinului.

Bomboanele sunt obligatorii. Anul trecut, când s-a mutat aici, a dăruit cu toată seriozitatea periuțe de dinți, iar faptul că în acea noapte o creangă masivă de stejar i-a intrat într-una din ferestre

n-a fost o întâmplare.

Aproape că vede, la trei străzi distanță, în bucătăria lui Meg, costumele făcute manual, magnifice.

Lui Meg îi plac prostiile astea.

În urmă cu o săptămână, când Meg i-a dat papucii, mâncau fursecuri cu ghimbir, pe care Meg le făcuse de la zero, iar bucata pe care o băgase în gură devenise brusc atât de uscată, încât multă vreme nu fu în stare să înghită.

Se mulțumise să dea din cap în timp ce Meg vorbea ferm și cu blândețe și își simțise inima fărâmițându-se în mâinile îndemânatice ale lui Meg.

Meg are niște ochi cenușii enormi, șolduri și umeri zdraveni și un păr ca un borcan de miere brună presărat cu raze de soare.

Meg e cea mai bună persoană pe care o cunoaște, mai bună decât ea însăși sau decât soțul ei, și chiar și decât William Bartram.

Meg este medic și conduce o clinică de avorturi, și toată ziua, bună ziua trebuie să asculte poveștile pacientelor, să se ocupe de corpurile lor și să suporte lamentabila lipsă de imaginație a manifestanților care scandează lozinci pe trotuar în fața sediului.

Pentru oricine altcineva ar fi prea mult, dar nu și pentru Meg.

Acasă la ea, pe policioara de pe șemineu, sunt fotografii cu ea și copiii, bebeluși, fixați în chingi pe spinarea ei, toți trei cu privirile înspre aparatul foto, semănând cu niște ursuleți koala.

De multe ori, ea însăși ar fi vrut să se plimbe cuibărită confortabil în spatele lui Meg. S-ar fi simțit în siguranță, cu obrazul lipit de prietena ei cea puternică.

Dar, de o săptămână încoace, îi respectă dorința și o lasă în pace, până-ntr-acolo încât nici n-o sună, nu se oprește la ea să bea o cafea, nici nu-și trimite copiii să se joace cu ai lui Meg până când unul dintre ei fuge în casă urlând din cauza vreunei vânătăi sau pentru că i-a scăzut glicemia.

Dar ce problemă am eu de le trebuie oamenilor să ia o pauză? îl întreabă pe patruped. Acesta are aerul că îi vine să răspundă, dar că îl împiedică bunul-simț înnăscut.

O specie generoasă, labradorii ăștia.

Cel puțin William Bartram nu simte nevoia să se distanțeze de mine.

Morții nu așteaptă nimic de la noi, cei vii, în schimb, tot iau și iau.

Însoțită de câine, îl aduce pe William Bartram, costumat în carte, pe veranda din față, unde e un pic mai răcoare. Și -a luat dulciurile într-un bol și un pahar de vin atât de mare, că poate să încapă în el tot conținutul sticlei de syrah de zece dolari.

Aprinde lămpile în formă de lilieci, pentru că a uitat să facă lampadare din dovleci, și se uită la liliecii adevărați zburătăcind de la un acoperiș la altul.

William Bartram a sedus-o cu desenele lui cu țestoase cu corn și aligatori cu fețe de câini, cu elanurile sale de gratitudine extaziată pe care le înalță spre Dumnezeu.

Acum o săptămână, după fursecurile cu ghimbir, sufocându-se de tristețe, și-a luat o după-amiază liberă și a condus până în Micanopy, ca să meargă pe la anticari: contactul cu obiectele care au supraviețuit generațiilor de mâini omenești îi aduce alinare.

În centrul orășelului, pe când regreta că își luase acel ceai fără zahăr servit într-un pahar de polistiren care avea să se dezintegreze și să plutească veșnic pe ape, descoperise placa memorială cu numele lui William Bartram, care trecuse prin Micanopy în 1774, pe când localitatea era doar o agenție comercială a populației seminole[20] numită Cuscowilla.

Șeful de trib de atunci se numea Cowkeeper.

Când a auzit că Bartram cutreiera Florida în căutare de eșantioane de floră și pentru a observa fauna. Cowkeeper l-a supranumit Puc-Puggy.

Care s-ar traduce aproximativ Vânătorul de flori, nume care, din partea unui războinic și vânător, mândru proprietar de sclavi din rândul triburilor pe care le-a supus cu brutalitate, nu era, cu siguranță, un mare compliment.

Totuși, ce văzuseră ochii strălucitori ai lui Puc-Puggy în Florida, înainte de apariția automobilului, a avionului, a comunităților

planificate, înainte de hoardele de membri ai clubului Mickey Mouse?

O junglă umedă, densă.

Un paradis pentru creaturile periculoase.

Un trio de vrăjitoare își face apariția pe alee. Niciuna nu zice merși când le pune în săculețe bomboanele alea îngrozitoare.

Un mucos în costum de supererou, cu obrajii mânjiți cu ceva ce pare a fi piure de cartofi dulci, devenit crustă, se uită la mama lui, care deschide sacoșa să primească bomboane și apoi plescăie din limbă, dezamăgită.

Dar strada ei e una întunecată și plină de chiriași, nu de locatari permanenți, astfel încât colindătorii cu simț practic o ocolesc în general.

S-a lăsat amurgul și cerul e de un portocaliu strălucitor.

Ea e înăuntrul dovleacului.

În lipsa micilor vampiri, șopârlele ies pentru ultima dată, își etalează gâturile roșii și fac flotări pe trotuar.

Ca și Bartram, și ea provine din nord și a rămas fascinată de flora și fauna exuberantă a Floridei, dar asta se întâmpla acum zece ani, iar toate lucrurile care-i erau pe atunci străine au devenit parte din viața ei.

Nu-i mai este frică de reptile, ei, care era speriată de orice.

Îi e frică de schimbările climatice, vara asta e cea mai caldă din câte s-au înregistrat, în jur plantele mor.

Îi e frică de dolina deschisă de ploaie cu o zi înainte lângă colțul dinspre sud-est al casei și care putea reprezenta primul pas timid, explorator, al unei doline mai largi.

Îi e frică de copiii ei, pentru că, din moment ce au apărut pe lume, ea trebuie să rămână aici cât mai mult timp, dar nu mai mult decât ei.

Îi e frică pentru că a devenit atât de nebuloasă pentru soțul ei, încât a început să privească prin ea. E înspăimântată de ceea ce vede dincolo de ea.

Și că nu mai există destui oameni pe acest pământ pe care să-i suporte.

Adevărul e că tu iubești omenirea prea mult, dar oamenii te dezamăgesc mereu, i-a zis Meg odată, pe vremea când încă era prietena ei cea mai bună.

Meg iubește omenirea și oamenii. William Bartram iubea omenirea, oamenii și natura.

Era un om de știință talentat și clarvăzător care, peste toate, credea în Dumnezeu, ceea ce aduce mai degrabă cu o gimnastică filozofică.

Ei îi e dor să mai creadă în Dumnezeu.

Apare unul îmbrăcat în explorator, cu un mic târnăcop. Doi

clovni adolescenți înspăimântători, îmbrăcați în hainele de zi cu zi. O familie regală: părinții - suverani încoronați, băiatul - cavaler în plastic argintiu, fata - o prințesă galbenă și agitată.

Ce ușurare să ai băieți, poveștile alea stupide cu prințese sunt o tragedie de proporții multi-generaționale.

Încetați să mai sperați că vine careva să vă salveze, omenirea nu e capabilă să se salveze pe ea însăși! se trezește că zice cu glas tare spre cohortele de prințese care îi mișună prin creier. Câinele ei negru clipește în semn că e de acord.

Citește la lumina lămpilor-lilieci și vede doi Bartrami: exploratorul de treizeci și patru de ani cu ochi strălucitori, mușchi puternici și bronzați, cu carnetul lui de schițe, atacat de aligatori, cinând liniștit în compania țânțarilor, și apoi pe Bartram cel îmbătrânit, palid, în grădina lui pașnică din Pennsylvania, proiectându-și încântarea și eul său de altădată pe foaia scrisă.

Cei doi Bartrami, trupul simțitor și creierul care își aduce aminte, apar în descrierea pe care o face unui aligator mascul: *Iată-l cum zorește din stuf, printre stânjenei. Trupul uriaș i se umflă. Coada împletită flutură ridicată. Plutește pe lac. Din botul căscat, apa îi curge ca o cascadă. Nori de fum îi ies din nările dilatate. Pământul se cutremură ca la un tunet.*

De obicei, ea e cea care merge cu băieții la colindat, împreună cu Meg și cei trei copii ai ei, dar anul ăsta, Meg e cu Amara, care

lucrează la bancă, o țipă destul de simpatică, dar care concurează pe furiș prin copiii ei.

O tolerează pe Amara în doze mici, așa cum tolerează tot restul lumii, cu excepția băieților, a soțului și a lui Meg, singurele patru ființe pe care le suportă fără niciun fel de restricții.

Își închipuie că Meg și Amara ar putea discuta despre ea.

Nu discută despre mine, îi spune câinelui.

Simte o schimbare în aer. Vântul s-a întețit și ai impresia că ceva pândește din umbră.

Sufletele morților, și-ar spune ea, dacă ar fi superstițioasă.

Întunericul e mai adânc și se aude muzica de la vila din josul străzii, care an de an e transformată extravagant într-o casă bântuită.

E singură, de o oră niciun copil nu se mai aventurează pe acolo, lumânările din pungile de hârtie s-au stins, vecinii au stins și ei luminile, pretinzând că nu sunt acasă.

Citește prologul în care Bartram descrie cum tovarășul lui de vânătoare ucide o ursoaică, după care se întoarce să facă același lucru cu puiul ei, fără milă.

Țipetele necontenite ale copilului deznădăjduit, lăsat fără părinți, mă îndurerară nespus, compasiunea îmi puse stăpânire pe suflet și, considerându-mă părtaș la ceea ce se înfățișa a fi o faptă

neomenoasă, simții nevoia să înclin balanța spre vrerea de a salva acea făptură. Zadarnic însă!, căci, deprins cu năravˌ nesimțitor față de creatura Domnului și aflându-se acu la câțiva coți de înfricoșatul animal lipsit de putință, îl pușcă și-l lăsă mort deasupra leșului maică-sii.

A bușit-o plânsul.

Nu plâng, îi spune câinelui, care oftează.

Câinele are nevoie de o pauză.

Se ridică în patru labe, se duce înăuntru și se întinde sub pianul pe care stăpână-sa l-a cumpărat în urmă cu mult timp de la o bătrână singuratică și la care nu cântă nimeni niciodată.

Un pian bătrân și singuratic.

Întotdeauna și-a dorit să fie genul care cântă *Sonata lunii* la pian.

Își ascunde eșecul, ca pe toate celelalte, în lectură.

Vinul s-a terminat. Suge o acadea cu gust de roșu, de nimic altceva.

Citește îndelung, până are impresia că îi chiorăie stomacul. E un tunet, în apropiere.

Imediat după tunet, își face apariția ploaia și, odată cu ea, amintirea acelei mici doline din colțul de sud-est al casei.

Primește un SMS de la soțul ei: el și băieții s-au refugiat în casa bântuită, e o tonă de mâncare, toți prietenii sunt acolo și se

distrează maxim, ar trebui să vină și ea! - doar că o cunoaște mai bine de atât, pentru ea ar fi al treilea cerc al infernului, ea detestă petrecerile și n-ar putea suporta alți prieteni când tocmai și-a pierdut prietena care conta cel mai mult.

Nu mai poate să citească din Bartram, dolina aia seamănă cu gaura ei din gură, din locul în care a fost o măsea.

În mintea ei, nu încetează să zgândăre dolina.

Ploaia răpăie pe acoperișul de tablă, și-o imaginează lingând calcarul de sub casă, cum ling copiii săi bomboane „care durează la nesfârșit”[21] și le sunt interzise, dar ea încă le mai găsește în mijlocul unui curcubeu lipicios în sertarele lor cu șosete.

Plouă și mai tare, așa că își pune pelerina galbenă de ploaie și cizmele de cauciuc și iese înarmată cu o lanternă.

O mână uriașă se abate asupra feței sale și o alta o lovește în moalele capului.

Își duce pumnul la gură, încercând să respire, în dreptul dolinei se apleacă, pentru că lumina lanternei nu face față potopului.

Apa ploii nu se acumulează în dolină, semn rău, pentru că asta înseamnă că apa se strecoară prin fisuri și se strânge într-un alt loc și, prin urmare, ar putea exista o gaură uriașă undeva, sub picioarele ei.

Un firicel de apă îi curge din vârful unei șuvițe pe sub gulerul pelerinei, coboară liniștit de pe umăr pe sânul stâng, traversează

partea inferioară a cutiei toracice, îi intră în buric și de acolo i se revarsă senzual pe șoldul drept.

Un efect remarcabil, ca al unei minunate lame reci pe piele.

Erotic, se gândește ea, ceea ce nu e același lucru cu sexual.

Erotism e nou-născutul care suge, acel miros și acea senzație de animal, căldura, tandrețea.

Să-ți pui capul pe umărul prietenei tale și să-i simți mirosul de săpun al pielii.

Să lași soarele să-ți alunece pe față fără să te gândești la cancer sau la calotele glaciare care se topesc.

Își aduce aminte de Bartram în pădurea sa semi-tropicală, departe de soția lui, tulburat la vederea unei flori albastre evocatoare care există sub formă de sămânță chiar în grădina ei, scriind, dacă nu freudian, cel puțin cu dublu înțeles: *Ce minunată arătare, această* Clitoria *ușuratică ce învăluie arbuștii, în priveliștile din jurul crângurilor!*

Și te mai întrebi de ce îi place atât de mult Bartram!...

Felul în care îi îngăduie laturii sale animalice să se exprime, senzualității, capacității de a glorifica dorințele și desfătările trupești.

Florida e erotică, asta încearcă să-i spună fantoma lui Bartram încă de la început.

De ani buni, e incapabilă să vadă în jurul ei acel erotism.

Ploaia devine insuportabil de violentă și lanterna nu-i mai este de niciun folos.

E udă leoarcă, singură, aplecată deasupra găurii insondabile și în acel moment localizează punctul de ruptură.

Ciudat că i-a luat atât de mult.

În urmă cu două săptămâni, a sunat-o pe Meg la unsprezece noaptea, pentru că tocmai citise un articol despre recifele de corali din Golful Mexicului, acoperite încet-încet de o misterioasă mâzgă albă care le ucide, soartă ce urmează să fie împărtășită de vietățile dependente de acel loc, iar când se va întâmpla asta, s-a terminat cu oceanul. Meg tocmai îl culcase pe cel mic, era ruptă de oboseală după o zi de ajutat atâtea femei și i-a zis: Hei, relax, nu poți să faci nimic legat de treaba asta, termină vinul ăla, fă o baie și vorbim mâine-dimineață dacă nu ți-a trecut tristețea.

Si aia a fost ultima lor conversație la telefon.

Biata Meg.

De ce trebuie ea să-i stoarcă de vlagă pe toți?

Poate că ar trebui să ia o pauză de la relația cu ea însăși, dar asta e imposibil.

Preț de un minut, își dă voie să-și imagineze dolina uriașă de sub cea de dimensiuni modeste, cum se cască lent, o înghite cu tot cu casă, cu câine, cu pian, îi trage în hăul de calcar, lăsându-i încetișor într-un loc atât de adânc, încât nimeni n-o va putea

vizita, iar ea va vedea din când în când capetele membrilor familiei apărând la margine, mici pete pale pe albastrul cerului.

De acolo de jos, toată lumea ar părea fericită.

Exasperată de ploaie, intră în cele din urmă în casă.

Lumina din bucătărie o orbește.

Desigur, în istoria omenirii, nu e singura care să se fi simțit așa.

Desigur, în istoria ei personală, cu toate acele versiuni care se suprapun una peste alta, s-a simțit și mult mai rău de atât.

I s-a spus Lumea Nouă, dar Puc-Puggy știa foarte bine că nu era nimic nou aici, *căci cu fiecare pas, sau aproape cu fiecare pas ce-l facem, pe aceste culmi înverzite, descoperim rămășițe și urme ale celor din vechime și ale celor ce-au sădit aceia.*

Își scoate cizmele și pelerina, fusta și bluza, toate leoarcă. Încă tremurând, pune mâna pe telefon, să-l sune pe bărbatu-său.

Câinele linge apa care i se scurge de pe genunchi cu limba lui caldă și iubitoare.

Dacă o să spună cuvântul „dolină“, soțul ei o să se năpustească înapoi acasă, cu copiii și bunătățile primite după ei.

Îi vor trimite la culcare pe băieți și vor sta la marginea dolinei și poate atunci ea își va reveni în fire.

Așa că, atunci când va răspunde, îi va spune: Iubitule, cred că avem o problemă - dar o va spune pe tonul cel mai drăgăstos,

pentru că a învățat de la un maestru cum se dau veștile proaste.

Dorința de a-i auzi vocea e din ce în ce mai puternică, aproape că simte c-o arde.

Și în timp ce telefonul sună și sună, îi spune câinelui, care se uită la ea: Cel puțin nu poate să spună nimeni că nu-mi dau toată silința.

CELE DE SUS ȘI CELE DE JOS

Nu închisese un ochi toată noaptea din cauza fructelor de *acai* care băteau încontinuu în acoperiș, iar dimineața, când dogoarea soarelui i-a pătruns în cameră, își zise că a îndurat destul. *Gata cu toate astea!,* se puse ea pe cântat și încărcă puținele lucruri pe care le avea în partea din spate a mașinii break: chitara fostului iubit, echipamentul de camping cumpărat în primul an de masterat (în singura seară pe care o petrecuseră în Suwannee, împietriți de spaimă din cauza mugetelor aligatorilor masculi), o ladă cu cărți. Își luă adio de la celelalte câteva sute rămase în mormane lângă pereți. *Nu valorează nimic,* îi spusese tipul căruia încercase să le vândă.

Adio, munți de datorii de sub care încercase să se strecoare. Adio, aviz de evacuare portocaliu. Adio, dorință. De acum încolo va fi goală, pentru că a ales să piardă.

Apartamentul era o cochilie, curățată până la sidef. Ieși pe verandă și oftă adânc. O încercă o ușoară amețeală când alungă motanul. Oh, n-o să pățești nimic, îi spuse, scărpinându-l după urechi, dar acesta o zgârie pe neașteptate. Își privi mâna pe care se formau încet patru perle de sânge la capătul urmelor, iar motanul se făcu nevăzut, încă cineva care dispărea.

Trecu pe lângă clădirea de cărămidă a universității, în fața căreia studenții din primul an deja își goleau mașinile, cu părinții alături cuprinzându-se singuri pe după umeri, încercând să se consoleze. Adio, spuse ea cu voce tare în zgomotul pneurilor pe asfalt.

După o vară fără electricitate, în care citise cu fereastra deschisă, îmbrăcată doar în chiloți, uzi de transpirație, aerul condiționat din mașină i se părea glacial. Deschise fereastra să respire straniul miros umed, moscat, al centrului Floridei. Aici, oamenii își decorau grădinile cu pietre și credeau că pot vorbi cu Dumnezeu. Aici, „Derrida“ nu era decât un cuvânt franțuzesc care însemna fund.

Scoase pe fereastră mâna făcută pumn și o deschise încet. Aproape că își vedea speranțele desprinzându-se din palmă și rămânând să plutească în urma mașinii: cărțile cu numele ei pe ele, anul sabatic la Florența, casa în stil modern strălucind la marginea pădurii. Pierdute pentru totdeauna.

Își privi din nou mâna, era umflată, caldă, umedă. O duse la gură. Când, în cele din urmă se opri la intrarea într-o mică stațiune balneară și scrută marea dincolo de dunele de verdeață, simți pe limbă gustul de cupru al sângelui.

Cineva lăsase pe plajă o cutie frigorifică, în care mai erau niște mere, un sandvici pe jumătate mâncat și două sticle de coca-cola.

Se așeză și, cu privirea pierdută în crepusculul de culoarea mușt arului, apoi a pepenelui, mâncă totul. Păsări marine se adunaseră pe nisipul umed, după aceea își deschiseseră aripile, înălțându-se în văzduh. Când fu prea întuneric să mai distingă ceva în jur, duse cutia frigorifică în mașină și conduse până la autostrada A1A în căutarea unui telefon public.

Era gata să închidă telefonul în cazul în care ar fi răspuns tatăl ei vitreg, dar auzi vocea neclară și indolentă a maică-sii: Alo, alo?

Nu-i venea să spună nimic. Și-o imagină în cămașă de noapte, în bucătărie. Afară se lăsa amurgul, copii se jucau în curțile vecinilor.

Alo? repetă maică-sa. Reuși să articuleze: Alo, mamă?

Scumpa mamii, ce mă bucur să te aud.

Mamă. Voiam să te anunț că m-am mutat, încă nu am un număr nou.

Așteptă. Începu să-și simtă obrajii dogorind acolo unde îi arsese soarele. Maică- sa se mulțumi să spună un „Ah, da?“ pe un ton absent. De când se recăsătorise, suferea de dureri cronice idiopatice, pe care le trata la fel de cronic cu analgezice. Era al treilea an când uitase de ziua de naștere a fiică-sii. Nu o dată îi trimisese pachete goale. Într-o zi toridă de iulie, după ce se zgâise o vreme la contul ei gol afișat pe monitorul unui ATM, îi trecuse prin minte să ceară ajutor. Dar ceva îi spuse că plicul va ajunge de

asemenea gol.

Auzi zgomot de motor apropiindu-se și mama ei zise: Oh! A venit taică-tu. Ascultară amândouă sunetul făcut de portiera închizându-se, pașii grei pe trepte și tânăra se gândi fără s-o spună: Omul ăla nu e tatăl meu.

În schimb, spuse: Mamă, tot ce vreau e să nu fii îngrijorată dacă o vreme n-o să ai vești de la mine. De acord? Sunt bine, crede-mă.

Bine, draga mea, spuse mama ei cu o voce deja mai blândă, în așteptarea soțului. Să nu faci nimic din ce n-aș face eu.

Tânăra se întoarse pe șosea cu farurile torcând în beznă și rosti cu glas tare: Fac exact ce-aș face eu, și râse, deși nu era deloc amuzant.

În timpul zilei, zăcu la soare ore în șir, iar de câte ori i se făcea sete își umplea bidonul cu apă de la furtunul folosit de pescari să spele peștii. După cum putea vedea în oglinda retrovizoare, pielea i se făcuse brună și părul trecuse de la culoarea mierii la cea a lămâii. Hainele îi deveniseră prea largi. Reflectă la miile de dolari cheltuite de-a lungul anilor pentru a se pune în evidență: toată nebunia aia, toate acele diete, când tot ce avea nevoie ca să fie drăguță era să lenevească și să se înfometeze un pic! Mânca ton la conservă, biscuiți sărați și, din când în când, bea cafea la cafeneaua de pe plajă ca să aibă energie. Banii se topeau într-un ritm

îngrijorător. La lumina soarelui, zgârieturile de pe dosul palmei prinseseră o nuanță argintie drăguță și uneori le mângâia absentă, semnificant fără semnificat, cicatricile unei vieți apuse.

Noaptea, se întindea în spatele mașinii și citea din *Middlemarch* cu o lanternă în formă de stilou până adormea.

Când începu să miroasă prea tare și apa mării nu-i mai era suficientă să se spele, se îmbrăcă sport și se duse la sala unui complex de lux de pe malul mării. Se așteptă să strige careva la ea, dar locul nu era supravegheat. La dușuri era pustiu și avea la dispoziție coșulețe cu loțiuni, mini-săpunuri și lame de unică folosință. Făcu duș, simțind cum singurătatea dispare odată cu apa. Înainte chiar ca iubitul ei s-o părăsească pentru o studentă din primul an de masterat, deja se închisese în ea. Nu mai primea bursă și avea doar salariul de asistentă universitară, care abia acoperea jumătate din chirie, de cumpărături nici nu putea fi vorba. Era o situație fără ieșire, chiar dacă trecuse peste rușine privindu-i în ochi pe colegii mai bogați. Iubitul luase cu el totul: brunch-urile de duminică, ghidul bunelor maniere pe care, deloc subtil, i-l făcuse cadou de Crăciun, ceasul a cărui alarmă îi trezea zilnic la șase fără zece. Era foarte tipicar, se vedea din felul în care întindea cearșaful ca să stea perfect, ca la spital, cum ridica greutăți și cum lua notițe, iar când plecase, luase rutina cu el. Cel mai neplăcut era că nu avea să-i mai vadă pe ai lui, care o primiseră

cu drag patru ani în casa lor mare din Pennsylvania. Săptămâni întregi aşteptase să-i telefoneze mama lui, o femeie cu păr mătăsos şi îmbrăţişări zdravene, dar degeaba.

Uşa se deschise şi baia fu inundată de voci, tocmai se terminase o oră de aerobic. Se întoarse cu faţa spre duş, brusc ruşinată. Când deschise ochii, celelalte duşuri erau ocupate de femei mature care se săpuneau şi râdeau. Pe degete aveau inele cu diamante, dinţii le străluceau şi abdomenele şi coapsele generoase trădau o viaţă lipsită de griji.

Se trezi la bătăile în geam, chiar lângă urechea ei şi se luptă să se smulgă din somn în întuneric. La lumina lanternei-stilou văzu partea de sus a unor pantaloni de stofa neagră, o centură de piele lucitoare cu un toc de revolver atârnată de ea şi o lanternă uriaşă.

Un poliţist, îşi spuse. Penis al morţii, penis al luminii.

Deschideţi, zise poliţistul. Da, domnule, răspunse ea, alunecând pe bancheta din spate şi coborî geamul.

De ce zâmbiţi? o întrebă.

Aşa, pur şi simplu, spuse ea oprind lanterna-stilou.

Sunteţi de o săptămână aici, reluă el. V-am tot văzut.

Da, domnule poliţist.

E ilegal, continuă el. Din când în când, mai am de-a face cu câte un puşti care nu vrea să plătească motelul, şi înţeleg. Mai dau

peste hipioți bătrâni veniți cu furgoneta. Dar dumneavoastră sunteți o femeie tânără. N-aș vrea să vi se întâmple ceva. Doar știți, sunt tot felul de oameni răi.

Știu, răspunse ea. Am grijă să-mi încui portierele.

Polițistul pufni, sarcastic: Mda, desigur. Apoi se opri. V-ați părăsit bărbatul? Despre asta-i vorba? Există un refugiu pentru femei maltratate în oraș. Vă pot obține un loc.

Nu, zise ea. Nu despre asta-i vorba. Cred că mi-am luat o vacanţă de la viaţă.

Bun, făcu bărbatul și din tonul lui pierise orice urmă de bunăvoință. În acest caz, dă-i drumul de aici. Dacă te mai văd, te salt pentru vagabondaj.

Își petrecu câteva zile pe o altă plajă, unde parca o camionetă pe nisip și muzica bubuia până se terminau bateriile. Scotoci fără succes după monede prin pliurile banchetei din spate, încercând să strângă de un baton de ciocolată. După care merse pe jos până în oraș, gândindu-se ce ar putea face. În momentul în care ajunse acolo, îi tremurau picioarele.

Clădirile din piața micului oraș aveau un aer vechi - verande înalte cu ventilatoare în plafon, acoperișuri de tablă -, dar totul era făcut din plastic, în diferite nuanțe de bej. În centru era o fântână: o broască ghemuită scuipând apă, iar pe fundul bazinului în

carouri albastre zăceau împrăștiate tot felul de monede. Se așeză pe ghizdul fântânii și studie oamenii care făceau cumpărături, pe cei care mâncau înghețată la cornet.

Într-un colț al pieței se ridica o mică biserică de cărămidă, flancată de tufișuri de liliac indian în floare. Nu dădu importanță grupului adunat în fața lăcașului până când nu văzu oameni ieșind cu ambalaje de polistiren și cutii de sucuri. Unii erau slabi, murdari, oameni amărâți de genul celor care trăiau pe jumătate ascunși în orașul universitar de unde venea ea. Mai erau și muncitori din construcții cu căști de protecție și mame grăbite, urmate de copii.

Se gândi să li se alăture. Să stea la coadă, să primească mâncare. Corpul însă refuza să se miște. În lumina înserării văzu trecând o familie și se gândi că pe vremuri ea fusese micuța blondă de pe tricicletă, mergând în fața părinților și cântând de una singură. Cum se răsturnase totul, dintr-odată! Moartea tatălui pe când ea avea zece ani, problemele cu banii în toți anii de liceu, maică-sa remăritându-se, epuizată, închizându-se în sine. Singurul refugiu care îi rămăsese era școala. Dar, în cele din urmă, fusese prea prudentă, incapabilă să-și asume riscurile academice necesare, și rămăsese și fără asta.

Se așeză pe ghizdul fântânii, ca o a doua broască, aplecată asupra propriei senzații de foame, până când orologiul bătu o oră

imposibil de târzie și se trezi complet singură, își suflecă manșetele blugilor și intră în apă. Pipăia cu picioarele goale în căutare de monede, își băga mâna până la umăr să le scoată, dar aproape toate erau lipite de fundul bazinului. După ce terminase de explorat întreaga suprafață, abia obținuse un pumn de monede. Le examină la lumina unui felinar: majoritatea erau de un cent. Hotărî să reia căutarea. Se văzu de la mare distantă: o femeie aplecată deasupra apei care îi vine până la genunchi, culegând dorințele altora.

În cea mai mare parte a zilelor găsea de mâncare - pâine și fructe stâlcite - în ambalaje curate, într-un tomberon din spatele unei băcănii. Își ascunsese mașina în fundul parcării unui supermarket, lângă un bazin de acumulare, protejată de ramurile unui arbore de camfor. Noaptea, parfumul i se strecura în vise și se trezea în clătinarea verde a crengilor, având impresia că e sub apă. Toate astea îi aminteau de un poem de Baudelaire, care i se șterse din minte. Se întreba ce mai dispăruse, poate Goethe, Shakespeare, Montale. Soarele albea și transforma totul în pulbere. Foamea o rodea încontinuu. E vorba de purificare, își spunea. Dacă n-o puteau salva cuvintele frumoase, atunci era mai bine să le piardă.

Odată, în timp ce se cocea la plajă, o frunză îi căzu pe stomac. O luă în mână fără să se gândească și-și dădu seama că nu e frunză,

ci o bancnotă de cinci dolari.

În acea seară, merse la dușurile de lângă o piscină dintr-un complex rezidențial și se spălă pe-ndelete. Când se privi în oglindă, își văzu coastele în partea superioară a pieptului și pielea pulsându-i în dreptul curburii șoldului. Își uscă părul cu un föhn, îl prinse în coadă de cal și se machie cu niște farduri cumpărate în urmă cu câțiva ani. Nu mai semăna deloc cu cea de pe vremuri: îngrijită, aranjată, cu forme ademenitoare. Arăta mai mult a țipă care face surfing sau membra unei surorități, una dintre acele creaturi agitate și pline de prospețime pe care întotdeauna le urâse în sinea ei.

Străbătu cinci kilometri până la un bar de pe plajă ascultând fluxul și refluxul oceanului. Intră pe ușa din spate, înăuntru era plin, pe ecranul uriaș se transmitea un meci de fotbal asurzitor. Altădată s-ar fi implicat, fie și numai pentru că în orașele din sud fotbalul era *lingua franca,* o metodă de a-i destinde pe studenții la informatică sau de a se angaja într-o conversație cu insipida soție a decanului. Dar acum i se părea o prostie, bărbați tineri care se freacă unul de altul, jocuri războinice amortizate în surdină.

Îi ceru barmanului o bere de un dolar și îi lăsă bacșiș un alt dolar. Întinzându-i-1, îi atinse mâna și tresări la contactul cu pielea lui caldă. Jupui eticheta de pe sticlă și respiră profund.

Cineva se urcă pe taburetul de lângă ea. Îl privi în timp ce

comanda două pahare de gin tonic. Era un tânăr blond cu aer cumsecade, urechi clăpăuge roșii, genul de student care la cursurile ei lua mereu note de șapte, în primul rând pentru că era prea serios. Cu un gest timid făcu să alunece unul dintre pahare spre ea, apoi începu să vorbească și nu se mai opri. Era în anul trei în Nord, dar fusese nevoit să lipsească un semestru și în acel moment lucra cu maică-sa, agent imobiliar, ceea ce îi enerva rău pe agenții imobiliari mai vechi din zonă, întrucât comisioanele erau rare, afacerile cu imobiliare se duceau naibii în vremurile astea de rahat. Si așa mai departe. După trei pahare, era mai beată decât își permisese vreodată să fie. Ascultându-l pe băiat, se întreba ce îl obligase să ia o pauză de un semestru. Droguri? Colegi care se legau de el? Note proaste? Când, pe drum, o lipi de metalul rece al unui felinar și o sărută cu o sinceritate mișcătoare, îi simți firele de păr de la baza gâtului și se gândi că a suferit o depresie. Săruta ca un băiețel chinuit de atacuri de panică.

Dar îi plăcea, iar apartamentul lui era curat și drăguț. Simțea în acel mobilier influenta unei mame autoritare. Înainte s-o atingă, îi privi îndelung corpul gol, clipind des. Se văzu prin ochii lui: bikiniul alb strâns pe piele, erotismul contrastului. Recunoscătoare, se apropie de el.

Moliciunea saltelei era insuportabilă. După ce băiatul adormi, se duse la bucătărie și deschise frigiderul. Era plin, iar acea

abundență o liniști. Mâncă o felie de pizza rece, în picioare, în lumina diodelor, deschise un borcan de castraveciori, scoase trei, rupse cu degetele o bucată de cheddar și o înghiți lacomă. Abia când întinse mâna după sucul de portocale îl văzu pe băiat în cadrul ușii. Îi remarcă strălucirea ștearsă a tricoului și, incapabilă să-l privească, închise ochii.

Îl auzi apropiindu-se și se pregătea să fie apostrofată. Dar el îi puse mâna pe șale și șopti. Oh, draga mea. Iar asta fu de o mie de ori mai rău.

Ciclonul care se formă în Caraibe abia atinse malurile Floridei. Dar, când se iscă vântul și se înteți, crengile camforului se abătură asupra capotei, iar mașina începu să se zgâlțâie cu atâta putere, încât îi fu frică să nu se îndoaie metalul și să se spargă geamurile. Bazinul de acumulare dăduse pe-afară și apa ajunsese până la capacele roților. Rămase întinsă pe spate, cât de liniștită putea, ascultând, privind: între ea și inima furtunii nu era decât un înveliș subțire de sticlă și tablă. O simți apropiindu-se, atacând în preajmă. Rămase într-o așteptare încremenită, dureroasă, neîndrăznind să respire. Dar înainte să ajungă, adormise.

Își sună mama de Ziua Recunoștinței, dar îi răspunse tatăl vitreg, care o anunță că maică-sa zace în pat, din nou, din cauza vremii.

Nu că ei i-ar păsa. El și maică-sa au renunțat să mai spere că se va întoarce, dar la naiba, ar putea s-o sune pe maică-sa măcar o dată pe lună, nu?

Întinse receptorul spre autostradă, lăsându-l să vorbească de unul singur, după care profită de o pauză pentru a-i transmite mamei că o iubește și că o va suna din nou cât de curând. Se așeză pentru câteva clipe pe o dună, tremurând în vântul răcoros. Gol și inexpresiv, oceanul nu trăda nicio urmă de simpatie. În cele din urmă, se simți suficient de toropită ca să se ducă în oraș și să se așeze la coada din dreptul bisericii. În acea zi, erau serviți cei așezați la masă, iar coada se mișca foarte încet.

Majoritatea celor de la masă arătau normal. În fața ei se afla o familie: mama, brunetă tunsă șic, tatuată pe omoplați, tatăl, cu o chică șmecherească, cele două fete, cu cleme în breton. Lângă ea era așezată o femeie enormă, al cărei corp se lipea de-al ei, pietros și cald. Tăceau cu toții. Mâncară supă cu legume și tăiței, cu pâine gustoasă, apoi curcan cu garnitură de la conservă: merișoare, piure de cartofi, umplutură, sos, fasole. La final, plăcinte cu pecan și dovleac și cafea.

Când femeia cu bonetă și mănuși de protecție care îi servea se aplecă să ia farfuriile goale, doamna cea corpolentă o apucă de mână. Toate privirile se îndreptară spre chipul surprins al angajatei. Săru' mâna, făcu matahala, a fost tare buuuuun, iar

fetițele izbucniră în râs. Tânăra se așteptă ca servitoarea, jenată, să se grăbească și să se facă nevăzută, dar aceasta își lipi obrazul de capul femeii voinice și o strânse în brațe, și amândouă închiseră ochii, stând lipite una de alta.

În acea zi neobișnuit de caldă își construi ziduri din nisip și făcu ultima baie de soare din acea vară. Ajunsă în fața mașinii, lăsă să-i cadă prosopul, cartea și bidonul de apă, stupefiată. Portierele erau deschise în lături, lucrurile îi zăceau afară. Ca un trup eviscerat. Capota era deschisă, motorul lipsea. Dispăruseră pneurile, capacele de la roți, scaunele din față. Înăuntru se simțea un puternic miros de urină: cineva i se pișase în torpedou. Chitara nu mai era, nici aragazul de campanie, cortul, țestoasa ei de pluș din copilărie, haina de iarnă. *Middlemarch* și toate blestematele ei de lucruri, dispărute! în rucsacul ei se căsca o tăietură lungă.

Recuperă ce se mai putea: sacul de dormit. *Paradisul pierdut,* niște haine, o prelată. Găsi niște ață dentară și un ac și cusu rucsacul. Apoi, scoase actele mașinii din torpedou și le rupse - ude fiind, îi era mai ușor - și aruncă în bazin placa de înmatriculare, care pluti un moment printre ierburi înainte de a se scufunda.

Își închipuise că mai puține bagaje de atât nu se poate. Se înșelase.

Oricum trebuia să plece - vremea se răcise, odată cu vântul care

bătea dinspre ocean. În vitrine apăruseră Moși Crăciun! în mormane de zăpadă artificială.

Pe A1A, mașinile treceau gemând, aruncându-i în față gazele de eșapament. Ținu degetul mare ridicat în sus. O berlină de culoarea caramelului se opri. Șoferul era palid și nervos și undeva în mintea ei se declanșă o alarmă, dar își dădu seama că puțin îi pasă. Îi spuse că merge înapoi în campusul universitar și își aminti de fostul iubit, de prietenii ei, de faptul că ieșise din zona de siguranță. Se surprinse că nici de astea nu-i pasă.

Simți oceanul cum încearcă s-o oprească, dar nici măcar nu se întoarse să-și ia rămas- bun. În definitiv, nu primise de la el ce-și dorea. Mai mult, fusese nepăsător. Merseră de-a lungul canalelor interioare, cu insulele lor minuscule, cu podurile lor de tablă dând în tufișurile de palmieri. La un moment dat, pe când se aflau pe o șosea străjuită de pini dispuși la distanțe perfect egale, bărbatul îi puse o mână pe genunchi, rămânând în același timp concentrat asupra pustiului de asfalt din fața lor. Îi îndepărtă mâna cu blândețe și nu mai avu loc nicio astfel de tentativă. Bărbatul dădu drumul la radio și ascultară cântece de dragoste siropoase. Ajunși în oraș, o lăsă în piața centrală și porni cu un scrâșnet de roți, care le provocă un acces de veselie celor doi domni în vârstă din statia de autobuz. Bătrânii îi zâmbiră și făcură baloane de gumă roz, pe care le sparseră unul după altul.

Chiar înainte să se închidă biblioteca municipală, luă liftul până la ultimul etaj și intră în uriașa sală de conferințe decorată cu vitralii, care era un fel de coroană deasupra clădirii. În spatele unei table negre de lângă un perete, descoperise un dulap neîncuiat în care avea loc să se întindă înfofolită în sacul de dormit. La adăpostul întunericului dinăuntru, mâncă ce găsise în acea zi și ascultă cum se golește biblioteca. Era sezonul citricelor și, pe post de mic-dejun, culesese niște mandarine cărora le scuipă semințele pe sosea.

N-o sună pe mama ei nici de Crăciun, nici de Anul Nou. Când încerca să citească, în timpul zilei, cuvintele își pierdeau înțelesul și îi pluteau pe dinaintea ochilor.

Într-o seară nu ajunse la timp la bibliotecă și tremură de frig toată noaptea în geaca ei de blugi subțire. Trecu pe lângă un club care tocmai se închidea, când dinăuntru ieși un grup de studente în rochii fără bretele, butonând de zor telefoanele.

O recunoscu pe una dintre ele, fostă studentă de-ai ei la cursul de literatură comparată, în urmă cu mai bine de un an. O ființă plăpândă, tăcută și înspăimântată, care meritase șasele primit. Oricât efort depunea, era incapabilă să facă diferența între „dea“ și „de-a“. În acea seară, dacă ea și fătuca aceea ar fi dat nas în nas,

studenta ar fi privit prin ea, fără s-o recunoască pe fosta ei profesoară în acea femeie murdară și obosită. Iar ea, care rostise cuvinte usturătoare pe vremuri, nu ar fi avut ce să-i spună.

Se scrie dea într-un caz și de cratimă a în altul, spuse cu voce tare. Cui îi pasă?

Bărbatul care aduna scaunele de pe terasă o auzi și râse. Niște proști, fu de acord el.

Se aplecă peste îngrăditură și îl privi făcându-și treaba. Era slab, oacheș și incredibil de rapid: deja rulase prețurile de cauciuc și spăla cu furtunul cărămizile când își dădu seama că nu se oprise din vorbit. Uitați la mine ce vă spun, continuă el, din ce în ce mai dobitoci, au în cap numai Tweeter, scuter. Facebook, Starbook și alte prostii din astea. Ridică privirea spre ea și zâmbi. Cei patru dinți lipsă din față îi dădeau aerul unui puști de șase ani răutăcios. Mă cheamă Eugene, dar lumea-mi zice Euclean[22]. Normal, doar fac curat, nu? Trebuie să fac curat în trei cluburi de-astea până dimineață, de-aia nu pot să mă opresc să vorbim.

Nicio problemă, zise ea și dădu să plece, dar el spusese că nu se poate opri, în schimb putea să continue conversația. Pe aici umblă numai imbecili vii și spirite neliniștite, continuă bărbatul. Spiritele sunt gălăgioase și nefericite și își varsă răutatea în acel loc. Misionari spanioli răposați, indieni seminole mușcați de șerpi, *crackers*[23] morți de foame și așa mai departe. El, Eugene-Euclean,

venise aici din Atlanta în urmă cu patru ani, iar spiritele intraseră în el atât de bine, că nu-i mai venise să plece.

Dar acum, spiritele sălășluiau în clubul puțind a alcool, iar Eugene tocmai îi turnase un pahar de suc de merișoare. Începu să curețe pe jos cu înălbitor, atât de puternic, încât femeii îi dădură lacrimile. Ridică privirea spre ea și se opri, ca lovit de o idee neașteptată. Îmi placi, zise el. Nu ești foarte vorbăreață.

Mulțumesc, Eugene, spuse ea.

Nu mi-ar strica un pic de ajutor, adăugă el. E cam greu să cureți trei cluburi până dimineața. Ai putea să te ocupi de toalete, chestii de-astea. Ai job?

Nu.

ÎI aruncă o privire vicleană. Cincizeci de verzișori joia, vinerea și sâmbăta, douăzeci în celelalte zile. Luni, liber.

Se uită la găleata goală pe care i-o întinsese bărbatul. Asociați, conchise el.

Curățenia îi oferea o senzație asemănătoare cu cea care o încerca, în viața de dinainte, când citea cărți prea captivante ca să-și dădea seama când trece timpul. Cuvintele erau spații desprinse din viață, calde și liniștitoare. Spălatul geamurilor până când erau perfect transparente, frecatul emailului, curățatul cu soluții caustice pe podele până străluceau ca dinții; toate astea o făceau să evadeze

din ea însăși. Mușchii i se întăreau pe brațele slăbănoage.

Ieșea în răcoarea dimineții epuizată. Uneori, Eugene-Euclean îi făcea cinste cu micul-dejun, stăteau în boxa lor, puțind a detergenți, învăluiți de mirosul de grăsime caldă și cafea. Voia să râdă cu el, să-i povestească întâmplări oribile prin care trecuse pe când locuia cu maică-sa, voia să-i spună despre gândaci și linoleumul acoperit cu un strat gros de jeg, despre cât de straniu i se pare că face curățenie acum. Dar Eugene vorbea enorm și ea nu mai simțea nevoia să spună nimic. Îi povestea despre câinele vorbitor din copilărie, îi descria momentele lui de iluminare, când lumea încetinea și Diavolul îi șoptea în ureche până când era alungat de strălucirea care creștea înăuntrul lui, ieșind și scăldând lumea în lumină.

Închirie o cameră cu săptămâna într-un motel de beton de la marginea autostrăzii. Pe el scria „Ieftin - Cel mai bun preț - Confort“, dar trebui să împrumute de la Eugene niște substanțe de curățat și cârpe ca să curețe baia, să poată fi folosită. Îi plăceau huruitul camioanelor, ritmul susținut al vocilor din vecini, băieții care își făceau veacul pe lângă standul cu pui la rotisor, fanfaronada lor și hohotele de râs.

Într-o dimineață, pe când se întorcea acasă, în dreptul cafenelei unde pe vremuri corecta lucrări, văzu o bicicletă cunoscută.

Aruncă o privire pe fereastră, ascunzându-și fața îndărătul șepcii de baseball. Doi dintre foștii ei prieteni stăteau la masă, concentrați asupra laptopurilor. Cât de grași și *trandafirii* erau! își țineau cafelele negre cu grijă și își aminti, străbătută de un val de greață, cum se plângeau toți că sunt prea săraci să-și permită cafele cu frișcă. Și de fapt erau bogați. Genul de bogăție de care nu ești conștient până când nu stai afară, în zori, clănțănind din dinți, și vezi cum erai pe vremuri. Unul dintre ei, simțindu-se privit, ridică încet capul. I se puse un nod în gât, dar când bărbatul privi pe lângă ea, la o tânără cochetă care trecea pe bicicletă, nodul se rupse, fărâmițându-se.

Într-o sâmbătă din martie, în timp ce spăla pe jos în ultimul club, îl văzu pe Eugene-Euclean clătinându-se. Privirea îi rămăsese pironită pe conductele de aerisire de deasupra și pe chip i se întipărise o expresie de extaz. Nu ajunse la timp lângă el să-l prindă înainte să cadă. Trupul îi era rigid și maxilarul îi scrâșnea. Se gândi să sune la ambulanță, apoi se răzgândi, pentru că bărbatul nu plătea asigurare medicală: punea bani deoparte să își refacă dantura. Întotdeauna își revenea, îi spusese el. Diavolul nu putea învinge lumina pe care o purta în el. Tot ce putea face ea era să aștepte.

Se întoarse la curățenie. Când termină, spălă paharele și șterse

stratul gros de praf care arăta ca o blană pe sticlele de pe rafturile de sus. Spălă geamurile. Când începură să apară angajați! în haine de lucru, știu că venise momentul. Dar când se apropie de Eugene, simți un miros oribil: făcuse pe el. Îl ridică cu greutate pe un scaun și îl târî până la toaletă, să-l spele pe cât posibil. Îi aruncă pantalonii, chiloții, șosetele și pantofii la gunoi și îi înfășură propriul ei tricou în jurul coapselor. Cu sforțări uriașe, îl târî până în parcare și îl întinse în furgoneta lui, pe un morman de cârpe curate.

Nu știa unde locuiește Eugene sau dacă are pe cineva apropiat. Nu-l întrebase niciodată despre viața lui, se mulțumise să asculte ce considerase el că trebuie să-i povestească. Îi lăsă un bilețel pe piept și încuie furgoneta, dar când reveni, după- amiaza, să vadă ce face, nu mai erau nici el, nici mașina, și îl aștepta la serviciu în fiecare noapte a săptămânii care urmă și nici cei care își pierdeau vremea pe-acolo, nici administratorii localurilor sau cei de la adăpost nu știau ori nu voiau să-i spună unde să-l găsească.

Într-o noapte de aprilie, un vânt înghețat omorî plantele mai fragile. Peste tot prin oraș se înălțau schelete de ferigi, bananieri și camelii. Dimineața, thailandeza cea mărunțică, patroana motelului „Ieftin - Cel mai bun preț - Confort“, îi bătu la ușă și, cu brațele încrucișate, o așteptă să-și strângă lucrurile, să se încalțe,

să îmbrace jacheta și să plece.

La amiază merse în urma paradei domoale de indigeni până în piață și primi un sandvici învelit în celofan și o cutie de suc. La șase seara îi urmă până la biserica metodistă, unde se împărțea lapte fermentat, pe care și-l amintea de la grădiniță, și cartofi copți cu *chilii*.

Se luă după un grup care pleca din dreptul adăpostului pentru oamenii străzii, mereu plin până la refuz după un minut de la deschidere, la ora cinci. Trecură pe lângă vechiul depou, traversară un parc tăiat de garduri de sârmă și plin de movile de pământ. Ajunseră pe pista pentru bicicliști, unde altădată ea și fostul iubit se plimbau ore în șir și se uitau la aligatorii cu spinări lucioase de pe marginile dolinelor înecate de apă. Întunericul domnea în pădurea drapată cu mușchi spaniol și plante cățărătoare care, văzute cu coada ochiului, păreau șerpi. O senzație nouă, o frică ascuțită, i se înălță în piept și încercă să și-o înăbușe. Cei dinaintea ei de pe pista bicicliștilor dispăruseră în adâncul pădurii.

Simți înainte să vadă: miros de urină și fecale, fum, bere vărsată pe jos și fiertură de cereale. Auzi vocile și ajunse într-un luminiș. Corturi se întindeau în umbră, abia ghicite, focuri de tabără ardeau ici și colo.

Un bărbat strigă: Pe mine mă cauți, păpușă? Izbucniră râsete și

desluși o umbră desprinzându-se de lângă focul cel mai apropiat și alunecând spre ea.

Auzi o voce caldă de femeie în spatele ei: Ah, aici erai! și se simți împinsă pe lângă bărbatul care tocmai se apropiase și pe lângă șapte, opt focuri de tabără.

Se opriră. Stai, îi spuse femeia aprinzând cu bricheta un ziar și, cu acesta, niște vreascuri. Focul dezvălui o femeie trupeșă, cu fața ca aluatul necopt și păr roșcat spre roz. Am adus apă, copii, puteți ieși, zise ea. Zgomot de fermoar deschizându-se, patru trupușoare ieșind din cort. La început, imposibil de distins unele de altele, patru făpturi slăbănoage cu păr blond lung.

Se întoarse spre ea: N-ai făcut un lucru deștept, să vii aici singură.

N-aveam unde să mă duc, răspunse ea și propria-i voce îi zgârie auzul.

N-ai familie? O domnișoară curată ca tine?

Nu.

Ai de mâncare? întrebă femeia. Dădu din cap că da și scoase din rucsac ultimele provizii: o bucată de pâine albă, un borcan de unt de arahide, o cutie de brânză, câteva conserve de sardine și trei pungi de ramen semipreparat.

Unt de arahide! strigă unul dintre copii și îi smulse borcanul. Femeia îi zâmbi pentru prima oară: împărți mâncarea și noi

împărțim cortul cu tine, îi spuse.

Mulțumesc, răspunse ea. Când se așezară să mănânce, una dintre fetițe se apropie de ea și îi puse mâna pe laba piciorului. În copilărie, fusese la fel de flămândă după atingere. Inspiră mirosul de fum din părul blond al copilei și cel al pielii, care amintea de cuișoare.

Pe femeia cea corpolentă o chema Jane și băură împreună niște cacao mai mult apă chioară după ce se culcară copiii. Jane îi povesti că o părăsise bărbatul, că își pierduse casa și fusese dată afară de la serviciu din cauza temperamentului. Scoase un oftat. Mereu aceeași poveste, cugetă ea.

Auzea tabăra adunându-se, mirosul de marijuana acoperea putoarea. Un bărbat urla, apoi brusc tăcu. Casa era foarte drăguță, continuă Jane, abătută. Avea piscină și toate alea. Bărbatu-meu mereu zicea că-n Florida, fără piscină, copilăria e degeaba. Pufni și făcu un gest spre copii: acuma suntem în tabără.

De când sunteți aici? vru ea să știe.

Nu era chiar cea mai potrivită întrebare și Jane se încruntă: E temporar, zise ea și se ridică să meargă să-și spele cana. O să ne întoarcem.

Însă, în timp ce se spăla pe dinți, observă că Jane o privește atentă. Pastă de dinți, remarcă ea. Copiii au cam rămas fără. Crezi

că poți să ne dai un pic, mâine? îi răspunse că desigur, iar Jane zâmbi din nou și, când intrară în cort, strecurându-se de o parte și de alta a celor patru copii dormind în poziții lejere, cele două erau din nou prietene.

În lumina strălucitoare a dimineții, învăluită de brumă, tabăra avea un aer inocent, ca dintr-un vis. Aprinse focul, găsi apa potabilă și puse la fiert fulgi de ovăz pentru copii. Ieșiră din cort unul câte unul. Cel mai mare sigur nu avea mai mult de cinci ani, niciunul nu era la vârsta la care se merge la școală. Din celelalte corturi, vocile altor femei se ridicară, vocile altor copii le răspundeau. Un băiețel trecu în fugă, spuse un „salut“ timid și se întoarse cu toată viteza la mama lui.

Înțelese că se afla în partea rezervată familiilor, că siguranța le era asigurată de numărul mare, de reguli și de o luptă tacită împotriva pericolelor care amenințau la câțiva metri mai încolo.

Jane scoase capul din cort, zâmbi și ieși, echipată într-o uniformă de restaurant fastfood.

Ai tu grijă de copii azi? o întrebă. Fata care stătea cu ei a primit un loc în adăpost acum câteva zile și n-as vrea să-i duc iar la bibliotecă.

Eu știu să citesc, spuse fata mai mare. Și eu, se auzi a doua în ordinea vârstei. Așa și așa, a corectat-o prima cu blândețe.

Se uită la cei mici și simți un gol în stomac. Oh, făcu ea.

Jane deveni din nou rece. Ascultă. Dacă nu muncesc, nu plecăm de-aici în veci. Dacă nu-i las cu tine, trebuie să-i duc la bibliotecă și riscăm să se prindă ăia de la serviciile sociale. N-avem de ales.

Bine, răspunse ea. O să am grijă de ei, normal. Jane îi mulțumi, dar îi aruncă o privire plină de amărăciune în timp ce îi descâlcea celei mai mici părul cu un pieptene ud.

Serile, Jane se întorcea puțind a grăsime, cu pungi cu hamburgeri și cartofi prăjiți rămași nevânduți. Își spăla picioarele în apă caldă, gemând, iar după ce adormeau cei mici, vorbea plină de ciudă despre șeful ei. Un mucos pervers, zise ea odată. M-a mamelit în depozit.

Tânăra dădea din cap că înțelege, asculta, fără să spună mai nimic în schimb. Dar Jane părea să găsească o consolare în prezența ei tăcută, o trata ca pe o verișoară întârziată mintal, sărăcuță cu duhul, dar de folos.

Într-o după-amiază, ieșea de la bibliotecă împreună cu copiii, când o văzură peste drum pe Jane, așezată pe o bancă.

Of-of, făcu fata cea mare. Mezina își ascunse căpșorul în spatele fratelui ei.

Stați aici, le spuse și îi lăsă lângă zidul bibliotecii.

Concediată, zise Jane, cu privirea în pământ. M-am enervat. *Ți-*

am zis eu.

Nu-i grav, îi răspunse ea, deși simțea că îi alunecă pământul de sub picioare. O să găsești alt serviciu.

Jane ridică privirea și spuse pe un ton aspru; Ba este. Este foarte grav, în pizda mă-sii. Am dat alaltăieri toți banii pentru un loc în cămin și așteptam vinerea, să dau și restul de bani.

Oftă, trecându-și mâna peste față: întoarceți-vă la cort. O să vin și eu când o să vin.

La cină, pregăti supă de roșii și sandviciuri cu brânză. Le spuse povești din O *mie și una de nopți* și tot așteptând-o pe mama lor, copiii adormiră. Zăbovi în fața focului până rămase fără lemne, în timp ce siluetele din umbră deveneau tot mai amenințătoare. Intră în cort și trase fermoarul, încălzindu-se de la respirația copiilor.

Dimineața, locul lui Jane era încă gol. Îi duse pe copii la cimitir, aflat la jumătatea drumului dintre tabără și oraș. Era locul lor preferat: liniștit, curat, drăguț, cu stejari bătrâni și rânduri de flori de plastic pe care le adunau în brațe și le redistribuiau la mormintele de care nu se mai îngrijea nimeni.

La sfârșitul zilei merse cu ei la poliție și le dădu câte un păhărel de ceai exagerat de dulce și câte o gogoașă cu pudră de zahăr pe care le găsise în sala de așteptare.

Când întrebă de Jane, polițista abia catadicsi să ridice ochii din monitor. Își supse buza, tastă numele lui Jane și spuse: Hm. Arestată ieri, pe la șapte. Prostituție.

Nu, zise ea. Copiii erau la o distanță de la care nu puteau să audă. Imposibil.

Polițista îi aruncă o privire rapidă și se văzu în ochii ei: murdară, slăbănoagă, împuțită, arsă de soare, în mod clar una fără adăpost. Se strâmbă. Și totuși, asta s-a întâmplat, încheie ea discuția și se întoarse la treburile ei.

Tânăra invocă umbra asistentei universitare care fusese pe vremuri și zise pe un ton ferm: Doamnă polițist, vă rog să mă ascultați. Trebuie să contactați serviciul pentru protecția copilului. Acolo sunt copiii lui Jane și eu nu mă pot ocupa de ei în acest moment.

Rămase așezată lângă copii până când o femeie într-un taior negru și cu un aer obosit intră în grabă și se opri să schimbe o vorbă cu polițista de la birou. Angajata de la protecția copilului le spuse celor mici un „salut“ plin de veselie, iar ei ridicară ochii din revistă și o priviră circumspecți pe femeia care își trase ușor pantalonii ca să se poată așeza pe vine în fața lor.

Se ridică în picioare, cu genunchii tremurând, și se îndreptă spre ieșire.

O izbi lumina puternică de afară. Capul îi vâjâia. Nu mâncase

nimic de dimineață. Se întoarse la cort și dormi până la asfințit. Înainte ca tabăra să se trezească la viață își adună lucrurile și porni spre oraș, lăsând cortul lui Jane în picioare, cu lucrurile copiilor puse în ordine în grămezi separate și cu propriul sac de dormit lăsat în mijloc, în chip de scuză pentru lașitatea ei.

Se gândi la maică-sa, încercă să-și imagineze cum se împăca cu dispariția ei. Probabil că poliția descoperise deja mașina abandonată și o identificaseră de proprietară. Probabil că o sunaseră. Mama ei se gândise cu siguranță la crimă sau răpire și aproape sigur se întreba de ce merită un astfel de comportament ingrat din partea fiicei sale. Poate că spaima o smulsese, în sfârșit, din letargie, își spunea tânăra, nu fără un pic de răutate. Poate că în acel moment, răscolea statul în căutarea ei.

Timp de două nopți dormi sub o prelată printre bambușii din vechiul ei cartier. Nopțile erau mai calde în mai, dar încă tremura. Odată, se trezi în fața ochilor verzi, strălucitori ai unei pisici care o privea țintă, dar când o strigă pe nume, felina se făcu nevăzută.

Merse până în campus, amintindu-și că e weekendul din preajma absolvirii și ca atare mulți studenți pleacă. Se gândi că poate să facă rost de niște mâncare, de un alt sac de dormit. Pe vremea când era studentă, văzuse băieții din nu știu care asociație

deschizând ferestrele de la etajul patru și aruncându-și - computerele perfect funcționale. Ea însăși își golise minifrigiderul și aruncase totul la gunoi: iaurturi, mere, pizza congelată. Acum se simțea ca un șobolan strecurându-se prin campus, dintr-un loc întunecat în altul. Dacă ar fi dat nas în nas cu vreo cunoștință. Dacă ar fi mirosit-o careva. Într-o curte, văzu un cort și în lumina amurgului observă că cineva organiza un bufet. Așteptă ca membrii personalului să ia o pauză în spatele furgonetei și își puse pe o farfurie ouă fierbinți, cartofi și cârnați. Când ridică ochii, îl surprinse pe unul dintre angajați cu o cutie de pahare în brațe privind-o. Îi zâmbi, iar bărbatul îi făcu semn să plece, posac.

În fata căminului studenților din ultimul an zări un camion de culoare metalică în care erau cărate saltele, aparate de făcut cafea, scaune. Un scaun de birou se ivi peste marginea unei pubele, dar tânărul care ar fi trebuit să-l prindă înhățase deja o cutie de cabluri electrice și se făcuse nevăzut. Brațele care țineau scaunul începură să obosească. Fără să stea pe gânduri, tânăra se apropie de pubelă și prinse scaunul în mâini. Bărbatul care îl ținea își iți capul dinăuntru și îi zâmbi. Avea părul negru prins în coadă și riduri în colțurile ochilor. Ne dai o mână de ajutor? o întrebă.

Se surprinse că răspunde: Da, sigur.

Îi făcu cu ochiul și îi întinse un covor făcut sul.

Cără cutii cu cărți, o tăblie de pat, o măsuță. La un moment dat, motorul se puse în funcțiune și cineva zise pe un ton jos: Să mergem. Fugi spre camion împreună cu ceilalți și sări înăuntru. O mașină a paznicilor sosi exact când ușile camionului se închideau și porniră. Înăuntru era beznă și motorul gemea din rărunchi. Simțea că se sufocă, atât era de înghesuit. Cineva îi atinse brațul, i-l pipăi până în dreptul mâinii și îi puse în palmă un obiect învelit în hârtie. Era o ciocolată.

În cele din urmă, camionul se opri. Se auzi un clinchet și ușile se deschiseră, lăsând să pătrundă o lumină orbitoare. Se aflau în dreptul unei întinderi de iarbă. Își puse rucsacul în spate și sări pe aleea nisipoasă.

O tânără murdară pe față și cu o coadă împletită lungă se întoarse spre ea și îi spuse: La ora asta e micul-dejun.

O urmă pe o alee nepietruită până ajunseră lângă o clădire întinsă și într-o stare deplorabilă. Ce e aici? vru să știe. Fata îi răspunse: E Casa din Prerie. E pentru oameni fără adăpost. Tu așa faci de obicei, te duci cu oricine fără să știi unde mergi?

În ultima vreme, da. Fata o cercetă cu atenție și spuse: Hm. Nu arăți grozav, iubita. O conduse la un pat, în care se trânti și rămase așa, deși așternutul mirosea puternic a trup străin, și nu avu suficientă energie să-și scoată cizmele.

Dormi toată ziua, noaptea, următoarea zi și se trezi cu capul durând-o de foame. Se strecură pe lângă trupurile întinse pe paturile înguste și saltele și ajunse în bucătărie. Frigiderul plin ochi era respingător, duhnind a usturoi putrezit, dar găsi o caserolă de tocană care încă nu se răcise, înțepenită printre merele încrețite.

Luna se înălțase deasupra preriei și desena umbre pe boschete. Un animal mic își făcu apariția la marginea câmpului, înăuntru îi auzea pe ceilalți respirând și foindu-se în somn. Era cu toate simțurile în alertă, mai mult ca oricând în ultimii ani. Aprinse lumina de deasupra aragazului și constată cu silă că este plin de resturi și pute a grăsime, își spuse că trebuie să se apuce de treabă. Sub chiuvetă găsi produse de curățat, niște mănuși de cauciuc vechi și desperecheate și un burete de sârmă. Începu să frece, centimetru cu centimetru, făcând cât mai puțin zgomot posibil. Evită ferestrele, simțind că dacă se va uita într-acolo, va vedea cohortele de spirite flămânde ale lui Eugene venind dinspre prerie, acei *crackers* cu bicele lor, conchistadorii călare pe ponei, urmăriți de malarie. Sau copiii lui Jane, cu fețișoarele lor lipite de geam.

Până dimineață, aragazul strălucea, frigiderul era și el curat, mâncarea stricată - aruncată, vesela din chiuvetă - spălată, iar chiuveta de inox își recăpătase culoarea din fabricație. Făcuse ordine în dulapuri, le curățase de rahat de șoareci și de gândaci

morți.

Își simțea corpul amorțit din cauza oboselii, dar gândurile îi erau cât se poate de limpezi. Când se întoarse, îl văzu pe bărbatul din pubelă la masă, uitându-se la ea. Uau, de o mie de ori, zise el. Nu țin minte când am văzut bucătăria să strălucească așa.

Mai e mult de făcut, răspunse ea, iar el îi spuse; Stai jos un pic, să vorbim.

Și îi explică regulile: fără cafteală, fără droguri, dormi unde apuci. Lumea vine și pleacă și nimeni nu știe pe toată lumea, așa că dacă are chestii de valoare, ar fi bine să aibă grijă de ele.

N-am nimic, declară ea. Cu atât mai bine, spuse el. Fiecare punea osul la treabă, fie în casă, fie în hambar, unde creaseră o mică afacere prin care vindeau online obiectele recuperate, ceea ce le asigura banii pentru apă, lumină și ceva mâncare în plus față de cea pe care o găseau. Încercau pe cât posibil să trăiască fără bani și se descurcau frumușel.

Se opri și zâmbi.

Asta e tot? vru ea să știe. Chiar și în tabără existau reguli mai puțin implicite.

Da. E raiul pe pământ.

Tânăra se gândi o clipă și completă: Sau iadul.

Nicio diferență, zise el și îi turnă cafea.

Petrecerea se dezvoltă în mod natural, așa cum se întâmpla cu orice lucru la Casa din Prerie. Apăruseră unii care se îmbăiau complet goi, fulguraţii albe în doline, și un butoi încercuit de o ghirlandă de luminițe de Crăciun fusese urcat într-un stejar. Întoarse privirea de la focul de tabără lângă care stătea, cu siluetele care dansau încă întipărite pe retină.

Dincolo se întindea preria, liniștită, impasibilă, întâlnind cerul într-o egală obscuritate. Se surprinse scufundându-se în ea, cu fiecare pas simțindu-se mai ușurată de vocile bete, de fluturași! de hârtie aprinși înălțându-se din foc, de mușcătura vâlvătăii. După primul boschet, negura își genera propria lumină și începu să distingă textura solului. Avansa în tăcere pe deasupra craterelor de nisip, printre palmierii pitici care îi zgâriau gleznele, stranii ochiuri de mlaștină din loc în loc. Mici creaturi fugeau din calea ei și se simți cuprinsă de afecțiune pentru ele, pentru micimea și frica lor.

După zece minute, zgomotele făcute de om nu se mai deslușeau, înlocuite de zumzetul perseverent al insectelor. Era scăldată în sudoare. Se opri, simțind mâncărimea. Rămase nemișcată, fără să scoată un sunet, până când mișcările furișate ale preriei reîncepură. Lumea care, din fața focului liniștitor, părea o tăbliță goală forfotea de viață.

Simți mirosul de putreziciune al șanțului de scurgere pe care

niște idioți bine intenționați îl săpaseră în timpul Marii Crize. Pământul primise și își însușise urmele mâinilor acestora, ca și cum ar fi fost ale lui. Se gândi la șerpii care dormeau încolăciți în vizuinile lor și aligatorii ieșiți la suprafață ca s-o adulmece în întuneric, strecurându-se pe uscat, apropiindu-se nevăzuți. Se gândi că e doar o viețuitoare pierdută printre altele, că natura ei umană nu e cu nimic specială. Simți ceva târându-i-se pe gât.

Nu se mai putea mișca. Sudoarea îi îngheță pe piele și începu să tremure. Nu găsi nicio mângâiere în cerul presărat nedeslușit cu stele, o pânză mai vastă decât și-ar fi putut ea imagina. Nu era nimeni în jur, nimeni care s-o aducă înapoi la semenii ei care ar fi putut s-o consoleze.

Își aminti de acea noapte petrecută în prerie în timpul lungului și epuizantului travaliu în urma căruia o născuse pe fiica ei, ani mai târziu, după înmormântarea mamei sale pe o colină albită de zăpada topită. O injecție în coloană îi luase durerea și simțea cum plutește deasupra ei înseși, ocrotită, în bipul aparatelor.

Curând însă se petrecu ceva groaznic. Neliniștea se întipări pe chipurile infirmierelor, lumea fu cuprinsă de nebunie. O aduseră într-o sală unde era rece. Era în preajma Crăciunului și o crăciuniță într-un ghiveci din colț o făcu să se gândească la pământul care o înconjura, la toată viața care forfotea în el. Trupul

îi tremura cu atâta forță, încât zgâlțâia tabla de aluminiu pe care era întinsă. Simți o presiune insuportabilă când doctorul împinse bisturiul înăuntru. Vechea spaimă se întoarse, întunericul, senzația de a fi pierdută, rănile de colți pe glezne care erau de fapt de la frunzele palmierilor pitici, răsuflarea unui duh rău în ceafă. În acel moment, văzuse lumina focului de tabără și se întorsese împleticindu-se la el. Cât de fragile sunt legăturile care ne unesc. O strălucire în beznă. Pandantivul legănându-se la gâtul unei infirmiere. Trupurile aplecate asupra ei, presiunea care o împiedica să respire, eliberarea.

POVESTI CU ȘERPI

Draga mea, când i-a dus pe Adam și Eva în ispită, Satana a avut un motiv foarte bun să nu se transforme într-o moluscă.

Asta mi-a spus soțul meu odată.

Chestia asta mi se pare acum pe cât de ridicolă, pe atât de periculoasă, ca șarpele de un metru pe care băiatul meu cel mic era cât pe ce să calce ieri, pe stradă, crezând că e un băț.

În Florida, numai ce ieși afară, și dai peste un șarpe care te pândește: în paie, în tufiș, așteptându-te pe gazon să ieși din piscină ca să se înece în ea, cu privirile țintă la gleznele tale drăgălașe și întrebându-se cum ar fi să-și înfigă colții în ele.

Începând din toamnă, în timp ce în lume se întâmplau lucruri îngrozitoare, peste tot în jurul nostru se destrămau căsnicii, fie pentru că cei doi se îndepărtau încet unul de celălalt, fie dintr-odată, într-o deflagrație. În seara în care bărbatul meu mi-a explicat păcatul originar, ne întorceam băuți bine de la o petrecere de Anul Nou. Gazda, Omar Varones, făcuse focul cu canapeaua pe care îl înșelase nevastă-sa, o canapea în stil MCM[24], pe care ar fi putut s-o revândă cu mii de dolari, dar la fel de adevărat e că

flăcările s-au dovedit a fi de un verde delicat, uluitor.

Mă simt ca o trădătoare față de genul meu zicând asta, dar e o senzație fantastică să te plimbi alături de un tip atât de bine făcut, că nimeni nu s-ar pune cu el, să te întorci în pat la vremea când toată lumea doarme, mai puțin broscuțele de copaci și păcătoșii. Mi-e dor de plimbările târzii, de alergatul din zori. Deși cartierul în care locuiesc e un loc minunat, la câteva străzi distanță au avut loc trei violuri în decurs de trei luni. În nopțile în care nu pot să dorm, când nervii mă propulsează de la patul unuia dintre băieți la celălalt, după aceea înapoi în al meu și apoi pe canapea, simt în vene acest nou venin care își face loc în lume, un venin care acționează doar asupra oamenilor, prefăcând ceea ce până atunci nu erau decât niște gânduri rele în acțiuni și mai rele.

Pentru mine, venetică în acest loc, fiică a Nordului cu sentimente ambivalențe, e uimitor să constat că băieții mei crescuți în Florida consideră șerpii niște chestii total obișnuite. Când a scos din rădăcini un piersic victimă a schimbărilor climatice, bărbatu-meu mi-a adus în casă o cazma plină de pui de șarpe coral, veninoși, lucind în lumină. Ce mișto! au comentat băieții, dar în noaptea aceea m-am trezit în plin coșmar, lovind cearșafurile în jur, convinsă că presiunea lor lejeră pe pielea mea era din cauza

șerpilor care se dăduseră jos de pe cazma și cântaseră căldura corpului meu.

În alte nopți revin vechile mele vise cu malaria: tavanul devine un pântec palid, fremătător, care se mișcă la atingerea mâinii mele. Cad pe mine solzi ca niște bucăți de hârtie de mătase, întreaga noapte.

Pur și simplu, nu pot să scap de ei, de șerpi. Chiar și cel mic, care e la grădiniță, a fost obsedat într-un mod bizar de ei tot anul. Fiecare temă pe care și-o alege pentru acasă se învârte în jurul reptilelor.

Tema „Animalul de companie“: *leu crecă kobra vafi un animal rău deoarce măva mușca,* și un desen cu el mâncat de o cobră.

Tema la poezie: *Șerpi mâncă șorcei ei se tărâiește târâiește târăiește și sare din copaci și șșșșșșșșșș,* și un desen cu un șarpe sărind dintr-un copac spre el, care urlă. Sau cel puțin așa pare: fiul meu e în perioada minimalistă, arta lui e compusă din bețe tremurătoare și cercuri.

Când sunt atâtea creaturi minunate pe planeta asta, tu continui să scrii despre șerpi, de ce? îl întreb.

Pen'că îmi plac și ei mă plac pe mine, îmi răspunde.

În timp ce ne întorceam acasă, în dimineața noului an, după ce

asistaserăm la arderea canapelei, i-am spus soțului meu cât de tare detest cuvântul *cuckold*[25], că se referă la ceva care scoate femeia în afara adulterului și se transformă într-o trântă între sot și amant. O luptă de cocoși giganți, dacă vrei. Luptă de cocoși giganți! a exclamat bărbatu-meu râzând, pentru că asta i s-ar părea caraghios în orice situație. Soțul meu e aproape în întregime un om bun, și spun asta fiind sigură că îngerii noștri cei mai buni sunt egalați doar de cei mai răi demoni interiori și că înăuntrul fiecăruia dintre noi se dă o bătălie perpetuă: o luptă de cocoși giganți. În el locuiește o armată de îngeri și, cu toate astea, și el se luptă cu anumite dorințe. De exemplu, nevasta lui Omar, Olivia, e genul de blondă care se îmbracă tot timpul ca la sală, iar bărbatu-meu se învârtea mereu în jurul ei la petreceri, glumeau și pufneau în râs în paharele lor, mai mult timp decât e corect din partea unora care arată bine și sunt căsătoriți cu alții. Uneori, când îi surprindeam privirea, îmi făcea cu ochiul, cu un aer vinovat, dar nu se oprea din râs. De la divorț încoace, după câteva întâlniri stânjenitoare, o văd pe Olivia conducând prin cartier în timp ce-mi plimb câinele și în una din două dăți mă fac că n-o recunosc. Mă uit în jos și mormăi ceva spre câine, care mă înțelege perfect.

Într-o zi în februarie, m-am trezit deprimată rău de tot. La mediu fusese numit unul care tot ce voia era să omoare natura ca pe un

gândac de bucătărie. M-am gândit la lumea pe care o vor moșteni copiii mei, la norii de fluturi monarh pe care nu-i vor vedea niciodată, la zgomotul făcut de peștișorii care mestecă reciful de coral și pe care nu-l vor auzi niciodată.

Am rămas o vreme pe malul iazului cu rațe, iar câinele a înțeles că trebuie să stea cuminte și răbdător. Lebedele erau pe insulița lor împreună cu gâștele, iar un bâtlan măsura cu picioarele apa joasă. L-am privit cum rămâne imobil ca o statuie, apoi își scufundă rapid capul și înhață ceva. Când și l-a ridicat, în plisc ținea un șarpe de apă lung și subțire. L-am privit, încremeniți, cum izbește reptila cu capul de sol de trei ori, până o rupe în două bucăți din care țâșnește sângele. După care a înghițit o jumătate, încă vie: am văzut-o cum coboară zvârcolindu-se în gâtul lung și elegant.

Asta mi-a amintit de *Iliada:* „Oastea din stânga tăind, se ivise-nainte un vultur/ Sus zburător, care-n gheare purta sângerat un balaur;/ El se zbătea încă viu și tot se smuncea între gheare,/ Până ce șarpele capul sucind înapoi înspre pieptul/ Pajurei o mursecă la grumaz. De durere pătrunsă,/ Ea de la sine-l zvârli, de căzu pe la mijlocul oastei;/ Pasărea dusă de vânt după-aceea cu țipete zboară.“[26]

O prevestire, cât se poate de clară.

Grecii nu ținuseră seama de ea și au avut de suferit.

Stai un pic. Știi bine că morala poveștii cu Adam și Eva este că femeii i se pun în cârcă toate păcatele omenirii, îi spuneam lui bărbatu-meu în acea seară când ne întorceam acasă pe întuneric. Am trecut pe roșu, dar oricum nu era nicio mașină și nimeni să vadă micul nostru păcat.

Încă o șmecherie a șarpelui, a încuviințat el, trist.

În ziua în care am descoperit-o pe fată, măcălendrii erau în plină migrație și tufele de liliac indian erau roșii ca focul.

Norii își odihneau pântecele pe clădiri. Am ieșit pentru un jogging scurt, știam că vine ploaia și sunt convinsă de mult că o să mor lovită de un fulger. Mi-a intrat în cap încă de când, într-o zi, după ce traversasem în fugă parcarea grădiniței Montessori unde era înscris băiatul cel mare, eram pe scările de lemn din fata porții și m-am întors și am văzut un fulger izbind și făcând să freamăte asfaltul negru ud în locul în care fusesem doar o clipă mai devreme.

M-am întors când s-a pornit aversa, atât de puternică încât umbrele șirurilor de copaci de o parte și de alta păreau să fiarbă. În spatele cartierului cu *bed-and-breakfas*[27], era o scurtătură, o alee invadată de tufișuri de trandafiri care îți agățau hainele. Am

văzut-o pe fată abia în ultima clipă. A trebuit să sar peste picioarele ei, căzând pe zgură și zdrelindu-mi umărul și soldul. M-am răsucit
pe o parte și m-am târât până la ea. Mă privea cu un aer sumbru și picioarele i-au tresărit. Asta însemna că e vie.

Tricoul îi era sfâșiat. Mâinile îi sângerau, jumătate din față începuse să i se umfle. Acel loc rece care a existat dintotdeauna înăuntrul meu, pe care l-am dus cu mine pe atâtea străzi întunecate și din atâtea orașe, acea parte din mine a știut.

Așteaptă-mă aici, i-am zis, gândindu-mă că mă duc în cartier și chem poliția, o ambulanță, dar fata a spus: Nu, iar în vocea ei răgușită am deslușit o groază teribilă, care m-a făcut să mă uit în jur și să văd că aleea era atât de sufocată de verdeață, cu plantele ei cățărătoare uriașe întinzându-se în toate direcțiile, încât am înțeles că oricine se putea ascunde acolo cu ușurință. Atunci, vino cu mine, o să chem poliția, am reluat, și mi-a răspuns brutal: Nu vreau poliție, în morții mă-sii. Nici ambulanță.

Bine, am zis și mi-am simțit creierul golit. Am adăugat: Te duc la mine acasă. Stau la câteva străzi distanță. A închis ochii. Am luat-o ca pe o acceptare și am ajutat-o să se ridice. Ploaia îi spăla sângele de pe coapse.

Am ieșit pe șosea, unde apa ne-a ajuns rapid la glezne. Șoferii trăseseră pe dreapta, fiindcă nu mai vedeau nimic în față. Fata era

ușoară. Profilul dinspre mine îi era frumos, cu gene lungi, buze pline și o piele perfectă, în nas avea un piercing oribil. Am ajutat-o să intre în casă și am căutat în grabă niște prosoape cu care am învelit-o și i-am uscat părul cât am putut de blând. N-a vrut să-i fac ceai. N-a vrut să chem ajutor. Nici să-i pregătesc de mâncare. M-a repezit: Lasă-mă în pula mea în pace!

Am lăsat-o. A rămas în bucătărie, iar eu m-am așezat lângă ea. Când n-a mai tremurat, am întrebat-o dacă pot s-o duc la spital și abia am auzit-o când a răspuns: Nu. Acasă.

Am pus un prosop pe scaunul pasagerului și am pornit-o pe străduțele pustii, încă ude, străjuite de stejari și palmieri picurând. Am ajuns în cartierul situat între La Pasadita Grille și biserica spaniolă și a zis. La stânga. La dreapta. La stânga. Aici.

În orașul ăsta, după furtună, lumina pare să țâșnească din pământ, ca și cum solul ar iradia, iar frumusețea neașteptată a zidurilor și a mușchiului spaniol te lovește direct în inimă ca un pumn.

Am aruncat o privire la căbănuța vopsită în verde, în mijlocul unei curți cu ierburi sălbatice și portocali lăsați în voia sorții, cu fructele putrezite pline de viespi, totul scăldat de soare și scânteind ca niște obiecte sacre. Când am văzut geamurile sparte și sacul negru din care gunoiul se răspândise pe verandă, am simțit un ghem în stomac. Te rog, lasă-mă să te ajut, am zis. Mi-a

răspuns: Să nu cumva să spui la careva ceva. A coborât din mașină, trântind portiera, a pornit târâindu-și picioarele pe alee și a intrat în cele din urmă în cabană.

Ai mei se întorseseră deja, iar bărbatu- meu le pregătea băieților cina. E mult sânge aici, a zis cel mare arătând spre mormanul de prosoape de pe scaun. Soțul meu mi-a aruncat o privire îngrijorată. Le-am strâns și am plecat cu ele la comisariat, unde am descris-o pe fată, între șaisprezece și douăzeci de ani, fără îndoială din America Latină, dar n-au mișcat un deget, până când un inspector, cedând la insistențele mele de femeie albă, m-a luat cu mașina și am mers împreună la cabană.

Se întunecase deja când am ajuns acolo. Bărbatul și-a aprins lanterna și cercul ei luminos se micșora pe măsură ce se apropia de ușă. A bătut de câteva ori. A încercat clanța și a intrat. Când s-a întors la mașină, mi-a zis: Se pare că te-a pus s-o aduci într-un loc abandonat. Mai târziu, când am ajuns în dreptul mașinii mele, mi-a pus o mână pe umăr și a spus: Oameni ca ăștia... Sunt ca niște copii, n-au niciun fel de... I-am aruncat o privire ucigătoare și a tăcut. Pe urmă, văzând că nu mă opresc din plâns, a reluat nervos: Ascultă, probabil că avea probleme cu Imigrările, nu știu. Dar nu puteți să ajutați oamenii dacă nu vor să fie ajutați.

În dimineața noului an, când eu și bărbatu-meu am ajuns acasă,

cerul prinsese un pic de lumină cenușie într-un colț. Am intrat. Copiii fuseseră duși la bunici, dar noi eram prea obosiți și căsătoriți de prea mult timp ca să profităm de ocazie. Ne-am culcat fără să ne spălăm pe dinți. Am făcut pipi fără ca măcar să aprind lumina, gândindu-mă la singura dată când m-am dus să beau ceva împreună cu Olivia după divorțul ei și mi-a spus că a știut că mariajul ei se va încheia în momentul în care a dat peste un șarpe în vasul de toaletă. Mă cunosc destul de bine ca să știu că, și dacă aș bănui ceva, nu aș verifica în ruptul capului.

Mi-am dat jos hainele și am făcut un duș. Sub jetul de apă fierbinte, mi-am amintit de un tip simpatic cu care fusesem împreună o vară întreagă în Boston, înainte să-l întâlnesc pe soțul meu. Bărbat chipeș, plângea la filme, juca *frisbee* la profesioniști, era socialist și toată lumea era de acord că e un tip de treabă. Într-o noapte, după ce se închiseseră toate barurile, ne întorceam acasă beți și mie mi s-a părut amuzant să strig. Ajutor! Ajutor! Nu-l cunosc pe individul ăsta! Dar el a fost atât de furios, că a luat-o înainte și, când am ajuns acasă la el, era deja în pat. Puteam a transpirație, bere și fum de țigară, așa că am făcut un duș, ca și acum. Pe la jumate, am auzit perdeaua dată în lături și am apucat să spun doar: Stai un pic, că a și intrat în mine, m-a lipit cu obrazul de faianță, am simțit usturimea de la săpunul care îmi intrase în ochi și am numărat până la cinci până a terminat. A ieșit. M-am

spălat fără grabă, până când apa s-a răcit de tot. Când am ajuns în cameră, sforăia. Am rămas o vreme așa, goală, dârdâind, atât de obosită, încât mi-era imposibil să leg niște gânduri, după care m-am dus până la comodă, am tras un sertar, am scos un tricou mirosind a el, m-am întors, strecurându-mă sub plapumă, să mă încălzesc, să fiu capabilă să gândesc din nou, să mă hotărăsc să mă duc la mine acasă. Am adormit. A doua zi dimineață, când ne-am trezit, cele petrecute noaptea trecută păreau departe. N-am vorbit niciodată despre asta. N-am spus nimănui, nici măcar soțului meu. Tipul respectiv m-a părăsit după câteva săptămâni.

Când am ieșit din duș, păsările cântau în magnolia din fața ferestrei și bărbatu-meu sforăia. Mi-am pus capul ud pe pieptul lui, sa trezit, dar cum e un om bun, m-a strâns în brațe și m-a mângâiat pe ceafă. Țineam ochii închiși și aproape că adormisem când l-am întrebat: Tu ce zici, mai există oameni buni pe lumea asta?

Oh, da, a răspuns. Miliarde. Problema e că ăia răi fac prea mult zgomot.

Sper că ai dreptate, am spus eu, apoi am adormit. M-am trezit însă în scurt timp, am verificat toate ferestrele și ușile dacă sunt bine închise, am lăsat capacele peste vasele de toaletă, pentru că, deși eram goală și se lăsase frigul, în această lume a noastră nu poți fi sigur de nimic.

YPORT

Mama vrea să-și ia cei doi băieți în Franța, în august.

Toată primăvara a avut ca un fel de palpitații, care o apucau pe neașteptate. De unde vin, nu știe, dar s-a săturat să o tot ia cu leșin, ba pe culoarul cu produse de curățat de la magazin, ba pe bicicleta eliptică sau pe vreo stradă neluminată pe unde își plimbă spaimele ore în șir, noaptea.

În plus, vara. Florida e un loc în care te îneci încet în căldură. Din cauza umidității, îi apar pete pe piele: roz acolo unde e albă, albe acolo unde e bronzată. Se simte ca un ghepard pe sub haine, deloc sexy.

Toate astea par nesemnificative. Spaime și zăpușeală. Nici familia, nici prietenii n-ar înțelege. Oricum, începând din iarnă, ei și preocupările lor - școală, cercetași, titularizări, yoga -, par foarte departe de ea, pe jumătate dizolvați în crepuscul. Munca ei li se pare ceva misterios, dar îi înțeleg necesitatea. Așa că dau din cap cu aerul că știu despre ce e vorba atunci când le spune că se documentează despre Guy de Maupassant.

Si nu e o minciună. De zece ani e înțepenită în această cercetare. Sau, mai bine spus, Guy de Maupassant s-a înțepenit în ea, ca un os de pește în gât.

Problema cu Guy de Maupassant e gravă.

Mai demult, în lunile cele mai întunecate ale vieții ei, scriitorul însemnase enorm pentru ea. Avea optsprezece ani și participa la un schimb de experiență între studenți la Nantes, în Franța, timp de un an, și nu știa limba atât de bine pe cât își închipuise. A fost înscrisă într-un *collège,* într-o *troisième,* adică o clasă cu copii de paisprezece ani. Nefericită, se refugiase în clătite și brânză franțuzească, se îngrășase și se privea în oglindă ciupindu-și burta, s-o vadă tremurând. Salvarea ei a fost o mică librărie care vindea cărți de buzunar la prețuri mici, cinci franci bucata, educație la un dolar. Prima carte cumpărată a fost o ediție gălbuie, subțirică, din *Contes de la bécasse.* Chiulea de la cursuri ca să meargă în grădina japoneză de pe île de Versailles, unde putea să se facă nevăzută în mijlocul unei frumuseți maiestuoase și impersonale. Adora cartea, și pe scriitor, deoarece cititul cu vocea lui caldă în minte îi dădea sentimentul că nu mai e atât de singură, atât de nelalocul ei.

Încet, încet, continuând să citească, a înțeles felul în care poți fi transformat de exigențele unei limbi. În franceză a devenit o altă persoană: mai distantă, mai elegantă, mai reținută. Și speră că e mai mult ea însăși în franceză.

Cu acest proiect Maupassant, vrea să-l exploreze pe scriitor sau să-l facă să explodeze, nu știe nici ea prea bine. A început ca un proiect de traducere, dar după ce i-a citit peste trei sute dintre

nuvele și a descoperit că îi plac doar câteva, s-a gândit să scrie un roman istoric. Numai că să-și imagineze viața unui scriitor de ficțiune i s-a părut complicat, un fel de diversiune sau prestidigitație. Vremurile sunt prea tulburi pentru așa ceva. În această perioadă presantă vrea adevărul gol-goluț, fără înfloriturі.

Băieții întâmpină cu stoicism vestea că vor pleca în Franța. Nici măcar nu plâng.

Cel mare va împlini șapte ani la sfârșitul lui august. E extraordinar de frumos, încât uneori îi e greu să creadă că ea l-a făcut. E musculos, foarte înalt pentru vârsta lui și are ochi mari, grațioși, de căprioară. Frumusețea îi e contrabalansată de o timiditate dureroasă și o sensibilitate exacerbată.

E ca un lac peste care nu suflă deloc vântul, a spus o dată soțul ei. Dacă arunci un lucru în el și îl privești scufundându-se, te va privi la rândul lui, de pe fundul lacului, tot restul vieții tale.

Cel mic, de patru ani, e diferit. E o ființă solară, strălucitoare. Deși i-au dat cu ojă amară pe unghie, continuă să-și sugă degetul. Târăște peste tot cu el o pisică de jucărie pe care o cheamă Whoopie Pie. Se împrietenește ușor cu oricine. După un zbor interminabil, în care n-a putut să doarmă din cauza vibrațiilor, în expresul de la aeroportul de Gaulle până în arondismentul *onzième,* unde au închiriat un apartament, îi prezintă rucsacul său

roșu, minuscul, unei nemțoaice ciolănoase. Aceasta plânge, dar când i se cațără în poală, sugându-și degetul, și începe să-i mângâie urechea, fata îl prinde strâns în brațe și își afundă fata în părul lui. Maică-sa e îngrijorată că miroase a rânced, de la laptele pe care l-a vărsat pe el în Orlando, în cealaltă viață, din Florida, pe care ea nu regretă că a lăsat-o în urmă. Dar pe nemțoaică se pare că n-o deranjează. Mama și băieții coboară din expres, cel mare îl ține strâns de mână pe celălalt, iar femeia duce bagajele cu brațele ei puternice. Când se întoarce, observă că fata a luat-o de la capăt cu plânsul, consolarea a fost de scurtă durată.

Își petrec prima săptămână la Paris, fiindcă speră că băieții vor prinde franceza cu ușurința cu care se joacă în praf. În fiecare dimineață, îi duce la Poussin Vert, locul de joacă din Jardin du Luxembourg, să interacționeze cu copii francezi și să învețe limba prin osmoză, doar că băieții rămân împreună, se dau cu tiroliana, frățiorul mai mic încercând să-l țină de mână pe cel mare, care transpiră și se concentrează prea mult asupra altui lucru ca să mai aibă grijă de el. La micul-dejun, aleg din meniul vegetarian cu un preț decent de la restaurantul Foyot și, cu toate că nu e trecut de unu, își ia pentru ea o jumătate de carafă de vin alb rece și râde un pic cam tare când le arată băieților cum se Servește *la crème brûlée*.

E derutată să descopere că Parisul a devenit întrucâtva ca Florida, cu toată umiditatea aia și pereții roz și celulita revărsându-se de sub pantalonii scurți. E cu zece grade mai cald decât ar trebui, mai strălucitor și mai gălăgios decât Parisul din amintirile ei. Întotdeauna s-a gândit că aici ar locui în timpul războaielor climatice care amenință viitorul omenirii. Un oraș al apei, înconjurat de câmpie, temperat, cumpătat. Dar poate că nu va mai exista niciun refugiu. Poate că, pe o planetă încinsă, toate locurile vor fi la fel de nefaste, peste tot pustiu și foamete, chiar și aici. În timpul după- amiezilor dogoritoare, îi implică pe băieți în activități turistice, îi duce la teatrul de marionete, la Turnul Eiffel, la muzee, iau masa în locuri pitorești pe malul Senei. Vorbesc cu tatăl lor pe Skype cinci minute în fiecare zi, chiar dacă el de fapt nu are timp. În august, el lucrează optsprezece ore pe zi, băieții îi observă nerăbdarea de a se întoarce la lucru și sunt din ce în ce mai puțin doritori să vorbească cu el pe computer. Femeia li se adresează adulților doar ca să comande una sau alta, franceza ei este ca un clei în mintea sa.

Noaptea, băieții dorm zece ore, în aceeași cameră înghesuită cu ea. Când vrea să fie singură, bea vin și se uită la seriale franțuzești pe laptopul ei, cu căștile pe urechi. De fapt, ar trebui să-l recitească pe Guy, să îi aducă în cadă cu ea pe biografii lui, pe elegantul Francis Steegmuller, pe lascivul Henri Troyat, dar e prea obosită.

O să înceapă de mâine. În fiecare seară își spune că a doua zi vor vizita azilul doctorului Esprit Blanche, unde Guy a murit la patruzeci și doi de ani, de sifilis tertiar. Cu un secol înainte să devină azil de nebuni, acest loc era Palais de Lamballe. Prințesa de Lamballe fusese cea mai dragă prietenă a Măriei-Antoaneta, iar revoluționarii veniți s-o caute au violat-o, i-au tăiat capul, l-au înfipt într-o țeapă și l-au plimbat pe sub ferestrele reginei. În delirurile de la sfârșitul vieții, Guy credea că urina lui conține pietre nestemate, că el însuși este fiul lui Dumnezeu și că prințesa fără cap vine în vizită la el trecând prin ziduri.

Femeia amână mereu să meargă în ultimul loc în care a trăit Guy: sunt prea multe de explicat copiilor, sifilis, nebunie. Revoluție. În loc de asta, în fiecare zi, începând din zori, după buimăceala de la trezire, când îi e o poftă nebună de *pains au chocolat*[28], cafea și fructe, se lasă prinsă în acea viață de joacă și bucurie. Nu mai apucă să vadă unde și-a dat duhul Guy, e prea târziu.

În a șaptea zi se trezesc devreme și iau trenul spre Rouen, unde închiriază din gară un Mercedes ca să se ducă pe Coasta de Alabastru, în Normandia, acolo unde s-a născut și a revenit de nenumărate ori Maupassant. Mama sa, Laure, era de-a locului, ea le-a transmis celor doi fii ai ei dragostea pentru cărți, a făcut turul

Europei de una singură în tinerețe, a îndrăznit să divorțeze într-o epocă în care asta era de neconceput, și-a încheiat zilele în neurastenie, tristețe și singurătate, după ce fiii ei au pierdut lupta cu sifilisul, și a încercat să- și ia viața sugrumându-se cu propriul păr.

Se simte grasă, inutilă și americană în Mercedesul pe care îl conduce. Niciodată n-a înțeles la ce sunt bune mașinile de lux, dar n- ar fi în stare să conducă o mașină cu schimbător de viteze pe șosele înguste de lângă faleze, ar răsturna mașina, omorându-i pe toți.

Drumul n-ar trebui să le ia mai mult de o oră, dar se rătăcesc pe străduțele întortocheate ale unor sătucuri și mezinul a vomitat pe Whoopie Pie, după care a adormit. Cel mare începe să plângă silențios în colțul lui, țipă la el să nu se mai smiorcăie din cauza mirosului, dar deschide geamul pentru că și ei îi e greață și îl ține așa chiar dacă burnița îi vine direct în ochi și trage pe dreapta în Fécamp ca să-i ceară informații unuia care se preface că nu-i înțelege franceza, ceea ce o enervează, fiindcă știe că franceza ei e de fapt foarte bună. Când în sfârșit, după o lungă curbă, ajung la Yport, tremură din toate încheieturile.

E un sat de pescari, cu case numai din cărămidă și silex, străzi pavate cu pietre și coline în jur. O fâșie de plajă în formă de semicerc, acoperită cu pietre cât pumnul, încadrată de faleze

abrupte care – dezamăgire - nu sunt albe, ci dintr-un calcar bej și crem, străbătute de vinișoare de silex cenușiu. Atmosfera, i se pare ei, are ceva vioi, palpitant, îți dă o senzație îmbătătoare, te face să vrei să dansezi și să faci lucruri nebunești imediat ce ai ajuns, dar e din cauză că deja s-a amețit de la o sticlă de șampanie. E mulțumită de ea însăși, până își dă seama că asta e o parafrază din *Boule de suif,* a lui Guy, cea mai bună nuvelă a sa. Parchează în spatele cazinoului și-l așteaptă pe un oarecare Jean-Paul, care trebuie să le arate casa la ora trei. Se dezumflă imediat când se uită la ceas și vede că e abia unsprezece.

Am ajuns! strigă ea.

Unde am ajuns? întreabă fiul mai mare. Se uită amândoi prin parbriz la plaja cenușie și goală, la oceanul cenușiu, la cerul cenușiu de deasupra.

Nicăieri, răspunde tot el.

Cel mic se trezește agitat și strigă: Steaguri!

N-a remarcat, dar da, pe stâlpii subțiri înșirați de-a lungul promenadei de scânduri sunt ridicate vreo douăzeci de steaguri cu extremitățile ferfenițite zbătându-se în vânt. Niciunul american. Locul ăsta e pentru suedezi, danezi, britanici, dar în niciun caz pentru americani. E mulțumită. Când coboară din mașină, vântul e rece, pescărușii țipă, dar își simte încheieturile elastice și un elan sălbatic pe care îl percepe ca pe o eliberare de fatalitatea

întunecată ce-o pândea de după colț acasă, în Florida, și care îi dădea târcoale și la Paris. Yport e atât de mic, de anonim. De când a fost pictat de Renoir, și-a pierdut treptat din celebritate. Spaimele ei preferate nu s-ar gândi s-o caute tocmai aici, în mod sigur.

Pe plajă, băieții aruncă pietre în valurile înspumate. Le place cum sună pietrele lovind valul care se retrage, ca un țăcănit, și zgomotul ca de înghițitură făcut de valul care tocmai se ridică. Se cațără până la o peșteră din faleza care arată ca nava unei biserici gotice, dar se sperie. Mama lor privește încântată cum vântul se joacă în părul celui mare, dar nu observă că mezinul s-a dezbrăcat repede rămânând în chiloți și maiou și s-a aruncat în valuri. Vede o claie de păr blond dispărând sub apă. Intră după el în apă și îl scoate afară. Are pielea și buzele vinete, clănțăne din dinți, dar când frate-său râde de el, îi ține isonul.

Vântul e rece ca gheața. Fusta i s-a făcut leoarcă și băiatul cel mic tremură, dar e prea obosită să se întoarcă la mașină să-și schimbe hainele. Pe plajă sunt chioșcuri de tablă unde se vând suveniruri, fructe de mare, înghețată. Acolo, protejată de o folie de plastic transparentă care lasă să pătrundă aerul, comandă trei *galettes*[29] de hrișcă cu ou și brânză și o clătită cu caramel sărat ca desert. Acasă mănâncă zahăr doar de sărbători sau în caz de urgență - știe

că e otravă curată. Te îngrașă și te țăcănește și în cele din urmă îți pierzi amintirile la bătrânețe, iar unul dintre coșmarurile ei e că ar putea s-o sfârșească într-un azil, bătrână cu părul tern și vorbind ca o moară stricată. Are băieți, nu e proastă, știe că dacă omenirea o mai duce până atunci, bătrânețea ei va fi tristă, pentru că fetele sunt cele care le schimbă scutecele părinților când își pierd controlul sfincterului și niciun băiat nu-și dorește să șteargă vulva mamei - dar vrea ca fiilor ei să le placă Franța și a descoperit că e capabilă să îi mituiască. Îl strânge la piept pe cel mic, pe sub bluză și cardigan, ca să-l încălzească. Celălalt protestează, nu e drept, și lui i-e frig, și îi face loc pe genunchi, îi dă voie să se cuibărească în cardiganul ei. Ca sacul fermecat, cardiganul se lărgește ca să-i cuprindă pe toți. Nu-i e foame, așa că bea cidru făcut în partea locului și lasă alcoolul s-o încălzească. Notele slabe de îngrășământ natural și iarbă ale cidrului îi provoacă greață, dar îi trece când se gândește că e gustul pământului. E ceea ce bea Guy de Maupassant pe vremuri, așezat pe această plajă, în acest aer rece și sărat, își spune ea.

Dintre toate versiunile lui Guy pe care le cunoaște - playboyul parizian care seducea damele bogate din lumea bună, tânărul obscen care făcea canotaj și se futea pe Sena, care naviga cu iahtul pe Mediterană din port în port, urmărit de nebunie -, ei îi place cu adevărat doar Guy cel de pe Coasta de Alabastru. Un băiețandru

al Nordului, cu păr negru și plin de viață, alergând în picioarele goale prin livezi și jucându-se cu copiii de pescari. Și -l închipuie chiar pe această plajă, tânăr, aruncându-se în valuri, în zori. Râzând, cu apa picurându-i din mustăți, îmbujorat. Un Guy puternic ca un taur și un om încă bun.

Pe creasta falezei e o pajiște de un verde- smarald, cu iarba bătută de vânt luând forma unei stranii coafuri. Observă minuscule puncte albe și mijește ochii să vadă mai bine. Vaci sau oi? îi întreabă pe copii, iar ei se hlizesc pentru că e chioară și răspund în cele din urmă: Oi, mamă, e clar că sunt oi, offf...

Îi strânge în brațe și le miroase gâturile și își imaginează o oaie iconoclastă care, după o lungă viață în care a invidiat păsările și zborul lor grațios deasupra valurilor, ia o decizie radicală. Se va preface în pasăre. După aceea, când va cunoaște oceanul, va deveni meduză.

După ce termină ce au de mâncat și mâncarea ei, băieții coboară pe pământ. Cardiganul ei verde-închis e acum murdar de gălbenuș de ou și atât de lăbărțat, că nu-și va reveni niciodată la forma inițială.

În fața cazinoului, băieții sar de pe un zid de piatră scund în mijlocul unui răzor de lavandă survolat de albine aurii. Ea e genul de mamă care își lasă copiii să greșească. Nu vrea ca ei să sufere,

dar n-ar deranja-o să fie mai atenți la posibilele pericole, or lumea e plină de lecții mult mai înțepătoare decât cele pe care le dau albinele.

Un bărbat pe la șaizeci de ani, îndesat, coboară colina și îi salută. Nu poate fi decât Jean-Paul. Chipul îi e plin de riduri, de la vânt și soare. Ochii, dacă îi are, sunt perfect ascunși sub sprâncenele stufoase. Mirosul lui o salută înainte ca el să-i strângă mâna, iz de haine nespălate, de transpirație, sare și balenă. Miroase ca un burlac bătrân.

Își cere scuze că a întârziat atâta, zice că locuința e gata, că se vor simți foarte bine aici. Se miră de franceza ei: Nu-i rău deloc! îi spune că are un cadou pentru ea, că proprietarul casei i-a spus că se documentează despre Guy de Maupassant și... Scoate din buzunarul de la spate al blugilor o foaie de hârtie mototolită, o netezește cu un aer teatral și i-o întinde.

Aruncă un ochi pe ea. E pagina de Wikipedia în franceză despre Guy de Maupassant: Henri René Albert Guy de Maupassant... născut pe 5 august 1850, mort pe 6 iulie 1893... protejat al lui Flaubert... sinucidere ratată... autor de nuvele și romane, reprezentant al naturalismului etc. Jean-Paul așteaptă. Ea își înghite hohotul de râs, îi spune că e un gest foarte drăguț, că nu trebuia să se deranjeze și că îi mulțumește. După toate aparențele, nu e de ajuns. Bărbatul se încruntă, apoi se întoarce și îi ia de mână

pe băieți. Cel mare se lasă ținut de mână atât cât să nu fie considerat nepoliticos, pe urmă și-o retrage, în schimb mezinul continuă să-l țină de mână pe bărbat și se conversează cu el, în ciuda mirosului și a faptului că niciunul nu înțelege o iotă din ce spune celălalt. Urcă niște trepte - șaptezeci și patru, le va număra ea mai târziu - tăiate în panta dealului. Cară toate cele trei bagaje, care sunt grele.

Băiatul cel mare merge alături de ea și îi spune cu jumătate de voce că nu-i place omul ăla, pute și e ciudat.

Eh, nu e chiar atât de rău, îi răspunde. Acum a început să gâfâie. Jean-Paul și mezinul se întorc spre ei și îi privesc urcând, pas cu pas.

Jean-Paul izbucnește în râs și îi strigă că seamănă cu o capră.

M-am răzgândit, gândăcel, îi șoptește băiatului. Nici mie nu-mi place.

Acolo sus, pe înălțime, străzile sunt agitate, riscante, pline de mici dâmburi și alei scurte. Totul e de piatră. La soare, la adăpost de vânt, e foarte bine. Locul e presărat de flori de ciocul-berzei.

Jean-Paul îi dă drumul băiatului, scoate cu un aer solemn o cheie, descuie o ușă de lângă o altă ușă și intră. Le spune că au ajuns, înăuntru nu prea e mobilă, ceea ce ei îi convine, totul e de piatră, lemn și ipsos alb, sunt trei încăperi una deasupra celeilalte, legate de o scară în spirală. Mobilă bătrânească. Detectează un

miros de grăsime și putreziciune care îi amintește de apartamentul din Boston unde și-a petrecut câteva săptămâni în tinerețe și de spaima care a apucat-o când un șobolan a început să roadă în interiorul peretelui. O masă, scaune, o canapea și un televizor la parter, un pat extensibil și o baie la primul etaj și, sus, camera ei albă micuță cu doar un pat, imens. Pervazurile sunt murdare, în chiuvete și în cadă sunt fire de păr și nisip în jurul scurgerilor.

Sus de tot, în camera ei albă și goală, sunt două lucarne, deschise. Scoate capul afară, într-o parte vede doar cerul, oile visătoare de pe faleză. În cealaltă parte, totul e de ardezie, lucind ca pielea udă. Tot ce vede de aici e în dungi: turnul cu ceas din mijlocul orașului, în nuanțe de brun și bej, acoperișurile de tablă în alb și albastru ale chioșcurilor de pe plajă, falezele de culoarea untului cu vinișoarele de silex, oceanul bleumarin pătat cu alb, oamenii minusculi în bluze marinărești mișunând pe promenadă. Vântul îi biciuie obrajii.

Intră înapoi. Jean-Paul e lângă ea. Mirosul lui puternic se amestecă cu cel de animal mort din bucătărie și îi lasă în gură o peliculă dezgustătoare.

Vrea să-i arate cum funcționează televizorul, wi-fi-ul, plita cu gaz, dar ea zice. Nu, nu. Mulțumesc! Nu, nu, nu. Coboară, continuând să-i mulțumească lui Jean-Paul, care o urmează. Din

dreptul ușii de la intrare, îi cheamă pe băieți, care sar din pat, zgâlțâind casa când aterizează. Coboară amândoi bombănind. Trebuie să meargă după cumpărături, le spune; e obligatoriu. Dacă sunt probleme, va lua legătura cu proprietarul. E bucuroasă că l-a întâlnit pe Jean-Paul. Deschide ușa și bărbatul se strecoară afară. Deschide toate ferestrele și așteaptă zece minute, să se asigure că s-a dus total mirosul, apoi le spune băieților să-și pună sandalele.

Vânzătoarea plină de venin de la singura *épicerie*[30] din sat se amuză pe seama ei când încearcă fără succes să îndese toate cumpărăturile în punga reutilizabilă pe care a adus-o din Florida. I se face rușine: a văzut un vin de Burgundia excelent la un preț incredibil, de cincisprezece ori mai ieftin decât în State, și a cumpărat toate cele patru sticle de pe raft. Le bagă în cutia de carton pe care i-o dă femeia, dar sunt grele.

Băieții încetinesc pasul când trec pe lângă brutărie, adulmecând, și îl iuțesc în dreptul măcelăriei, pentru că vitrina e plină de cărnuri moarte. Sunt vegetarieni, sau în orice caz, nu mănâncă nicio creatură care are un chip.

Să ajungă în centru a fost simplu, dar acum pare să se fi rătăcit. Dimineața, când au ajuns, străzile erau tăcute, burnița le dădea un aer straniu, dar acum sunt pline de turiști. Băieții o iau înainte, alergând. Țipă după ei.

să fie atenți la mașinile care se strecoară pe străduțele dintre case. Băieții îi întorc o privire inexpresivă.

Întreabă unde e strada pe care trebuie să ajungă, dar bărbatul, pescar, fără îndoială, îi răspunde într-o franceză imposibilă, care o face să-i fie teamă că a uitat totul. Dialectul localnicilor, va afla mai târziu, este noduros ca o frânghie veche.

Într-un târziu, lasă jos cumpărăturile și își freacă mâinile. Nu, n-o să plângă, își spune ea ferm. Băiatul cel mare a descoperit un stâlp înalt și rotund lângă o scară care duce la o ușă zidită cu cărămidă. Îi arată frățiorului cum se cațără și apoi alunecă în jos. Păr negru, păr blond, negru și iar blond.

Guy a fost și el fratele mai vârstnic și mult iubit al cuiva mai mic și mai blond, Hervé. Dar Hervé era reflexia și mai tragică a fratelui său deja tragic, iar o astfel de paralelă sună ca un fel de blestem pe care îl aruncă asupra propriilor fii, așa că alungă imediat gândul.

Cel mai mic loc de joacă din lume! strigă cei doi alunecând pe stâlp.

Îi privește, simte fiecare alunecare ca și cum ar fi corpul ei. În copilărie, avea niște pinguini de jucărie care se dădeau pe un tobogan sinuos, după care urcau înapoi și o luau de la capăt. Entuziasmul băieților e contagios, adrenalina plutește în aer. Excelent antrenament pentru o viață închinată cărților, cugetă ea.

Urcă pe trotuar, împingând cu piciorul cutia de carton.

Ce e, mami? întreabă cel mic.

Cred că ne-am rătăcit, răspunde. Nu vă faceți griji. Ne descurcăm până la urmă.

Băiatul se strâmbă ca și cum ar fi supt dintr-o lămâie și se lasă să alunece în jos, după care se cațără din nou pe scări.

Fratele lui se apropie și o calcă pe picioare, presându-și capul de sternul ei. Ridică privirea, întrebător.

Nu e pe acolo? spune arătând cu degetul spre un ghiveci uriaș cu flori de ciocul-berzei, lângă care se cască între case un spațiu îngust ducând spre străduța lor. E clar că știa de mai multă vreme unde sunt, dar n-a vrut s-o facă să se simtă prost. Ce copil minunat. Sau, mă rog, nu chiar atât de minunat, pentru că, odată ajunși acasă, în timp ce ea se chinuie să descuie ușa, își împinge frățiorul pe trepte - intenționat sau nu, greu de spus. Grațios ca un prădător, e atent la toate. Scâncetul celui mic reverberează pe strada îngustă, pe genunchi i-a apărut o picătură de sânge. Îi bagă în grabă înăuntru și închide ușa, de teamă să nu audă vecinii.

În timp ce băieții se joacă cu piese Lego, face curățenie în casă, deși ar fi trebuit să fie curată la venirea lor. Că doar de-aia au fost nevoiți să aștepte până la prânz ca s-o ia în primire. Cu mirosul nu are ce să facă, așa că lasă ferestrele deschise în speranța că mortăciunea se va descompune mai repede. Mănâncă paste și

morcovi și se duc să se plimbe înainte să intre în pat. Pe drumul de întoarcere, miroase a mâncare gătită, oamenii își încep seara în țara vacanțelor, soarele încă strălucește deasupra capetelor.

Le cântă copiilor „Book of Love“ a celor de la Magnetic Fields și le citește din *Micul Prinț,* iar ei adorm numaidecât în sacii lor de dormit, pentru că nu înțeleg franceză și ar putea fi foarte bine niște sunete de balene. Dar ea adoră această limbă, felul în care i se rostogolește în gură, os și mătase, vocalele eclatante și frumoasa formă a buzelor ce o pronunță.

Oamenii trec prin dreptul ferestrei de la parter, vorbesc tare. O închide, trage perdelele. Wi-fi-ul nu funcționează, deși a deschis și închis routerul de mai multe ori, deși a urmat instrucțiunile scrise lăsate de proprietar, de fiecare dată tot mai atentă, eșec total. Nu va vorbi cu soțul ei. La ora asta e cel mai prins cu munca, i-ar răspunde sec, ar face-o să se simtă aiurea și i-ar da impresia că n-o mai iubește, dar poate că și ea are niște mesaje importante pe e-mail, n-are de unde să știe. Deschide carnetul de notițe, dar nu-i vine să scrie nimic. Destupă o sticlă din vinul burgund ieftin și, când vrea să-și mai toarne un pahar, își dă seama cu stupefacție că sticla e goală. Înseamnă că în cameră e un alter ego al ei, invizibil, care bea din aceeași sticlă, o geamănă, în pantaloni de yoga, bluză de trening și cu ochelarii murdari, un dublu identic în toate privințele, chiar lângă ea, dar nevăzut. E singura explicație

posibilă.

Poate că își imaginează toate astea pentru că ultimele povestiri ale lui Guy sunt pline de dubluri, iar când boala i s-a agravat, a început să-și vadă propria fantomă. Una dintre multele lui amante a fost Gisèle d'Estoc, bisexuală, demimondenă, faimoasă pentru duelul public cu sânii goi pe care l-a avut cu o iubită de-a ei, într-o confruntare cu spade. Era foarte temperamentală și se bănuia că plasase o bombă în restaurantul Foyot ca să se răzbune pe un critic al naibii. În dezvăluirile ei postume despre povestea de dragoste cu Guy, *Cahier damour,* Gisèle relatează că l-a surprins vorbind cu alter egoul lui:

Povestește că Guy era întins în pat, nemișcat, și ea abia îl distingea în întuneric. Colțurile camerei păreau să freamăte de fantome. Adormise, oare? Deodată, îi aude vocea slabă, sacadată, spunând pe un ton aspru: Asta e a treia oară când mă oprește din lucru. La început avea un chip straniu, nedeslușit, cum vezi în vise, propriu-mi chip, de parcă m-aș fi privit în oglindă. De data asta nu mi-a vorbit. La a doua sa vizită, această fantomă care-mi seamănă mai mult decât fratele meu mi-a apărut chiar și mai reală. A mers prin biroul meu, i-am auzit pașii. Apoi s-a așezat în fotoliu și gesturile îi erau firești, de parcă s-ar fi aflat la ea acasă. După ce-a plecat, sunt absolut sigur că am văzut că îmi umblase prin cărți, prin hârtii și alte lucruri din jurul mesei. Nici de

această dată nu a rostit o vorbă, îi puteam citi pe chip că nu are nimic de-a face cu preocupările mele, cu munca mea. Abia la a treia sa vizită mi-am putut da seama că alter egoul meu are o viață interioară. E furios că mă aflu acolo, mă urăște, mă disprețuiește. Și știi de ce? Crede că el e autorul cărților mele. Mă acuză că i le-am furat!

Uneori, simt nebunia cum îmi dă târcoale în creier, îi șoptește Guy.

Termină a doua sticlă de vin de Burgundia. Foaia din fața ei e în continuare imaculată.

Fir-ar să fie, își spune, e din cauza călătoriei, a stresului în fața noutății, din cauza putorii dinăuntru, și își simte corpul greu, ca și cum ar fi fost umplut cu bolovani în timpul zilei, și toate întâmplările de peste zi au conspirat ca s-o împiedice să lucreze. Nu fără ceva efort, urcă scara în spirală până în camera ei albă și rece, pradă tuturor vânturilor.

E ora zece seara și lumina solară încă pătrunde prin lucarne. Scoate capul afară și privește marea la reflux, cu zonele ei întunecate înspăimântătoare, lucirile sinistre ale unei luni negre. Oameni minusculi își fac drum prin ea ținând în mâini obiecte albe, probabil găleți.

Pe acoperișul casei vecine sunt aliniați pescărușii. Sunt nefiresc

de imobili, stau întorși cu spatele la ea, privesc spre mare. Îi numără, dar când ajunge la doisprezece se oprește, ceva din tăcerea lor o neliniștește - păsările astea țipă trei sferturi din timp, sunt furioase, sunt toate femele, până și masculii sunt mame.

Ceva nu e în regulă, își spune ea.

Nuanțe de roz și bleumarin se răspândesc în curând pe cer, soarele mai strălucește un răstimp și se stinge. A citit undeva că, în zilele foarte senine, marinarii aflați în larg văd uneori o rază verde în momentul în care apune soarele. Tot ce vede ea e fantoma bătrânului soare defunct întipărită pe retine când închide ochii.

Un moment mai târziu, cel mai mare dintre pescărușii își desface aripile. Deodată, toți ceilalți încep să urle, să râdă, să dea din aripi ca nebunii. Sunt asurzitori și, din cauza surprizei, femeia dă cu capul de partea de sus a lucarnei și, când deschide ochii, pescărușii s-au desprins de pe acoperiș, s-au ridicat în bătaia vântului și au pornit spre ea. Își ferește capul și vede câțiva chiar în dreptul ei, cu limbile țâșnindu-le afară din gurile deschise ca niște viermi roz cuprinși de panică.

După care se fac nevăzuți, le mai aude doar strigătele purtate din depărtări de vânt. A început să tremure, dar probabil din cauză că s-a făcut frig. Se bagă în pat să se încălzească și, abia apucă să inspire și să expire de câteva ori, că adoarme.

Dimineața, un trupușor înghețat s-a cățărat în pat și i s-a băgat sub plapumă, apoi încă unul. Băieții se foiesc, dar nu scot un sunet, doar o împung cu umerii și coatele, își reazemă obrăjorii de brațele și pieptul ei. Se uită la cerul limpede prin lucarnă. Mama lor a uitat să închidă lucarnele și e frig în cameră, asta îi amintește de perioada când era mică și familia ei locuia în nordul statului New York, într-o casă veche unde era mereu curent și, în unele nopți, fulgi de zăpadă se strecurau printr-o fantă minusculă, pluteau prin cameră și poposeau în cele din urmă în cămin, formând un strat perfect.

La brutărie îi obligă pe copii să ceară în franceză ce vor. Brutărița o privește cu bunătate și îi ține mâna o clipă când îi întinde punga cu pateuri. Pe drumul de întoarcere, încă îi simte atingerea degetelor.

În Yport, toată lumea, sau aproape toată lumea, doarme încă. Pe stradă, un bărbat își lovește câinele, un cocker spaniel. Pescarii își trag la mal bărcile înfășurând lanțurile lungi în jurul scripeților.

Asta e Franța pe care o adoră. Gustul untului și al pateurilor, pavajul de piatră, răsăritul pitoresc fără aproape niciun francez în peisaj.

Azi vor merge la Étretat. Guy de Maupassant iubea nespus acest sătuc. Maică-sa, Laure Le Poittevin, și-a petrecut cea mai mare

parte a vieții aici. Guy a crescut aici, iar când a avut destui bani, tot aici a ridicat o casă, nu departe de cea a mamei. În narcisismul în care se complăcea, a botezat-o „La Guillette“.

Conduce pe drumul întortocheat până pe culmea falezei, albă în soarele dimineții, un alb orbitor. Aha, își zice ea. Se murdărește pe măsură ce trece ziua, ca noi toți. Uau, face mezinul, pe când cel mare își ține gândurile pentru el, dar e atent. O simte: ceva din el ar vrea ca ea să accelereze și să își ia avânt de pe faleză, doar ca să vadă ce se întâmplă.

O pădurice, pășune, cântec de păsări, sate. Mercedesul intră în Étretat torcând. Se opresc pe strada Guy-de-Maupassant.

Satul e încremenit în raza ca de proiector a soarelui de la primele ore. Dacă s-ar lua după densitatea de buticuri cu suveniruri, foarte curând va fi invadat de turiști. Băieților le e din nou foame. Găsește o brutărie, îi lasă din nou să-și aleagă, doar să ceară în franceză. Cei doi aleg *salambo,* un fel de ecler cu glazură verde, care arată dezgustător, dar, în fine, *Salammbô* îi place cel mai puțin dintre cărțile lui Flaubert și, pe de altă parte, i se pare normal ca băieții să prefere o prăjitură care amintește de Flaubert, mentor și prieten al lui Guy de Maupassant. Ce tragedie: după uriașul roman *Madame Bovary,* să scrie acea melodramă istorică având ca decor Cartagina. E ca și cum creatorul unui android ar începe să se intereseze de ceasuri cu cuc.

Dar Flaubert îl iubea cu adevărat pe băiat, descoperise în el fantoma celui mai bun prieten al său, Alfred Le Poittevin, unchiul lui Guy. Alfred, poet, murise de tânăr, iar Flaubert nu si-a revenit niciodată din socul dispariției lui. Când a mai crescut, Guy s-a apropiat de scriitor și i-a călcat pe urme: disciplinat în stil, obscen în viață. A fost chemat de familia acestuia să-i îmbrace cadavrul când maestrul a murit în urma unui atac de apoplexie. A plâns de furie când a descoperit că groapa în care trebuia să intre coșciugul e prea mică. Mai târziu, îndoliat, îi scria lui Turgheniev: Mărețul suflet bătrân mă însoțește pretutindeni. Vocea sa mă bântuie. Îi aud răsunându-mi în urechi frazele, dragostea-i, pe care o caut și n-o pot găsi, căci e dusă pe veci, a golit totul în jurul meu.

Mama și cei doi fii ies să se plimbe. Pe promenadă, steagul roșu e înălțat, ceea ce înseamnă că nu au voie să se scalde, de parcă vreun om teafăr la minte ar avea chef să facă pe grozavul și să înfrunte valurile furioase care se sparg înspumate, albe. Plaja aici e ca la Yport, doar că mult mai mare. Falezele însă îi taie răsuflarea, sunt magnifice. În partea stângă, e ca un fel de țepușă, o coloană de piatră înaltă, și un fel de arcadă ca sculptată în peretele de piatră de culoarea osului. În dreapta, o altă arcadă, mai mică, e surmontată de o biserică semănând cu o *chapeau*[31] cafenie.

Când se face prea frig, se întorc în sat, dar ceva din înfățișarea

caselor o deranjează, i se par meschine, mediocre. Străzi înguste, peste tot, case cu paiantă și lemnărie aparentă, cu etajul ieșind periculos de tare în afară. Stilul local e atât de ornat, întunecat și sufocant, are un efect aproape arogant. În spatele zidurilor ieșite în afară își imaginează femei care îi urmăresc, șușotind între ele.

Îi duce pe copii la vila Les Verguies, unde, după divorțul părinților, Guy și Hervé au fost crescuți de mama lor bolnavă, dar nu e nimic de văzut acolo, și oricum o barieră blochează intrarea. Așa că urcă toți înapoi în mașină și merg pe drumul spre La Guillette. Dar acolo, tot ce e de văzut e un panou pe care scrie „La Guillette“. Face o poză, pe urmă încă una cu băieții în fața clădirii, apoi, nesimțindu-se în stare să încalce o proprietate, se întorc la mașină. Se pare că un scriitor pe nume Maurice Leblanc e mai mare scofală în Étretat decât Maupassant, a scris ceva romane polițiste cu un anume Arsene Lupin. „Arsenic lup“. Numele ar putea să i se aplice lui Guy, care printre alte doctorii a luat și arsenic pentru sifilisul lui și a fost un prădător sexual, spunându-se despre el că putea avea erecție la comandă.

Îi duce pe băieți până la capela de pe faleză. Îl ia în brațe pe mezin când e prea obosit să poată merge singur și simte plăcuta arsură a mușchilor solicitați. Când nu mai poate, îl preia băiatul cel mare preț de câteva clipe și, oh, îi vine să plângă de atâta dragoste. Sus, în dreptul bisericii de piatră, rămâne lângă faleză ca

un câine de cioban, ca să-i împiedice pe copii să se apropie de margine, dar îi lasă să alerge și să se joace în jurul capelei, să urce scările, să țopăie.

Când coboară, mănâncă o pizza Margarita la prânz. Își cumpără *water shoes*[32], să meargă pe pietrișul de pe plajă, o rogojină să aibă pe ce să stea la soare, brasarde gonflabile și hanorace cu dungi marinărești, pentru că în Florida, cu vara ei infernală, nimeni nu și-ar fi închipuit cât de frig va fi aici. Cumpără pentru tatăl băieților o felicitare, care va rămâne pe fundul genții, pătată și îndoită la colțuri, până vor ajunge acasă.

Au făcut cam tot ce era de făcut, așa că hoinăresc pe promenadă, spre vârful celeilalte faleze, unde șerpuiește o scară cioplită în rocă și e un drumeag neizolat cu gard care să prevină căzăturile fatale de la o sută de metri.

Oh, face băiatul cel mare, încercând să-și smulgă mâna din a ei, dar ea nu-i dă drumul.

Trebuie să mă protejezi, îi spune ea ca să-i dea de lucru, prefăcându-se speriată. Nu vreau să cad.

O țin amândoi de mână și o conduc printre bolovani, îi vorbesc cu tonul blând pe care ține minte că l-au folosit într-o zi când voiau să scoată un boboc de gâscă dintr-un șanț. Au încercat câteva ore, până când, împins de foame, micuțul a țâșnit afară și l-au prins, apoi i-au dat drumul pe iazul cu rațe din vecinătate și nu

l-au mai văzut, în mod sigur l-a mâncat vreun uliu, se gândește ea acum, fiindcă nu a mai fost lângă el gâscă mamă să-l protejeze.

Când traversează un pod îngust deasupra hăului, vântul aproape că îi smulge ochelarii de soare de pe nas și, acolo, chiar i se face frică. Îi strânge tare de mâini pe băieți, își închipuie tot felul de grozăvii, că hanoracele li se umflă de vânt, care îi ia pe sus ca pe zmeie, și pe chipuri li se citește la început surpriza și încântarea, înlocuite încet, încet de teamă, în vreme ce zboară tot mai departe. Dacă s-ar întâmpla asta, i-ar ancora cu trupul ei de pământ.

Nu mi-e frică, se aude băiatul mai mic, care se ține de piciorul mamei.

Nici mie, spune celălalt.

Lui mami îi e frică, reia primul. Dar nouă, nu.

Lui mami îi e frică de orice, spune cel mai în vârstă și o bate consolator pe picior cu mâna liberă.

De aici, vârful de pe care au coborât mai devreme pare dintr-odată periculos, iar biserica - gata să cadă la prima pală de vânt. Nu-i vine să creadă că i-a lăsat pe băieții ei să alerge pe-acolo. Greața i se ridică în gât. Și -a târât copiii la celălalt capăt al lumii. Le riscă viețile, și pentru ce? Pentru un scriitor mort de mult, cu moravuri respingătoare, din a cărui operă îi place cam cinci la sută, un bărbat caucazian arogant, antisemit, misogin și care

justifică violul.

Satul, văzut de aici de sus, pare răuvoitor, o excrescență a inimii bolnave a lui Maupassant.

Greața o ține până la coborâre, când ajung la mașină. Părăsesc Étretat ușurați. Băieții adorm. Odată ajunși în parcarea cazinoului din Yport, începe să citească - băieții sunt tare frumușei cum dorm așa, pe fețele lor e atâta liniște, că nu vrea să-i deranjeze.

La capătul promenadei de la Yport, lângă înfricoșătoarea peșteră căscată în faleză, e un carusel cu niște imitații nereușite ale unor personaje de la Disney, cu nacele care se ridică la doi metri și jumătate când băieții apasă pe un buton.

Femeia care i-a vândut douăzeci de bilete este frumoasă, vopsită blond și cu niște sâni imenși. Locuiește într-o remorcă, în spatele caruselului, împreună cu un tip gras, mereu la bustul gol. Nu vorbește. Poate că e din Europa de Est, își spune ea. Femeia se strâmbă pe la spatele părinților care cumpără bilete, apoi, înainte ca aparatul să-și înceapă traseul, se duce și smulge aceleași bilete din mâinile micuțe ale copiilor, cu răutate.

Băieții se instalează în nacela Dumbo. Trec prin dreptul ei, o dată, de două ori, mai întâi jos, pe urmă la înălțime, iar țipetele lor încântate le acoperă pe Spice Girls.

În anul în care a studiat în străinătate, în acel sat de lângă

Nantes, la prima familie care a primit-o, gazda ei de paisprezece ani punea aceeași melodie iar și iar, în camera ei încuiată pe dinăuntru când îl primea pe iubitul ei în vârstă de optsprezece ani, care era în armată, la marină, și purta o beretă cu pompon, ridicolă. Îi auzea gemând, în ciuda muzicii. „I'll tell you what I want, what I really really want…“ O melodie pe care ea acum o asociază cu violul consimțit.

La terminarea turului, băieții coboară și cel mic aleargă spre ea, își îngroapă căpșorul auriu în pulpele ei, și abia atunci pricepe că plânge, tot timpul cât a zburat pe carusel a țipat de groază. Nu din cauza înălțimii, butonul roșu e de vină, își dă ea seama. Frate- său i-a zis că, dacă îl atinge, Dumbo va exploda.

N-o să explodeze, îți garantez, gândăcel, îi spune ea.

Dar dacă e o bombă? oftează băiatul.

Și -a jurat să spună doar adevărul. Trebuie să găsească o modalitate să-l lămurească. Ei bine, da, dacă ar fi o bombă, ar exploda. Dar cine ar vrea să pună o bombă într-un carusel pentru copii?

Nimeni?

Exact, ți-ai răspuns singur.

Adevărul e că lumea e plină de teroriști. Adevărul e că nu mai merge la cinematograf, iar când intră într-un restaurant, primul lucru pe care-l face e să caute din ochi ieșirea de urgență. Mai

profundă, mai rea ca oricând, moartea e pretutindeni, lovituri de precizie chirurgicală, drone. Alep, un oraș superb, acum distrus. Alungă toate aceste gânduri. Dacă ar putea, și-ar petrece toată ziua în pat.

Mezinul o privește. Mai vrea.

L-aș urmări pe tipul care a încercat să te omoare cu bomba și l-aș pocni în față, zice ea. Și în penis.

Ba nu poți, spune el, dar tot râde. Cuvântul „penis“ e ridicol, ideea însăși e grotescă, evocarea ei garantează râsul oricând.

Cine e mai iute, eu sau tata? Cine câștigă când alergăm în parc?

Tu, oftează băiatul.

Vezi? Sunt cea mai tare mămică din lume. N-o să las pe nimeni să-ți facă vreun rău. Nu- și dă seama dacă spune sau nu adevărul, e o promisiune foarte complicată, viitorul e atât de amenințător.

Mai sunt trei ceasuri până la apus, dar cerul a prins deja o culoare rozalie, iar cea mai scurtă cale spre fericire este zahărul, deci cumpără înghețată pentru toți trei. Cu ciocolată pentru ea, cu aromă de rom și stafide pentru ei. Mănâncă așezați pe o barcă răsturnată.

Băieții se agită până li se opresc motorașele, unul după altul. Pe unul îl duce în spate, celălalt a luat-o înainte, pufnind tot drumul până acasă.

Îi culcă în paturile lor. Nu se obosește să aprindă lumina. Îi place umbra lugubră pe care o lasă perdelele în camera de la parter. În plus, vrea să țină la distanță pescărușii, să stea departe de concertul lor târziu.

Privește paginile albe ale carnetului de notițe, până când acel vid i se imprimă în creier, deschide o sticlă de vin și o bea, apoi mai deschide una, de ce nu?

Vecinii iau masa în curte. Și -o imaginează plină de *bougainvillea,* de căsuțe pentru păsări, o masă veche și lungă. Argintărie de familie, desperecheată. Discută despre imigranți și războiul din Siria. Trebuie să se concentreze: au un debit fenomenal și vorbesc în timp ce mănâncă.

E o adevărată invazie, spune cineva. Altul chicotește. Niște nenorociți, arabii ăștia, ați văzut cum se poartă cu femeile lor? se aude o altă voce. Dacă le hărțuiește vreun unchi bătrân, le omoară cu pietre. Sunt vândute de la opt ani unor bătrâni, să le fută. Niște barbari.

Termină a doua sticlă, încearcă din nou wi-fi-ul, fără succes, nu se hotărăște să dea drumul la televizor, iar toate cărțile pe care le-a adus sunt pline de Guy și în seara asta nare chef de tâmpeniile lui, nu după ce a trecut prin ce-a trecut la Étretat.

O să se culce, își spune. Se ridică în picioare, hotărâtă. Dar privirea îi cade pe ușă, unde distinge silueta unui bărbat în spatele

perdelelor de la geam. Își mișcă brațul.

Dacă nu a încuiat ușa? Nu-și mai amintește. E sigură că n-a făcut-o.

Îți ține respirația, corpul i se ghemuiește în spatele canapelei. Se aude o singură bătaie în ușă, apoi doar tăcere.

Se holbează la clanță, alungită, curbată, o vede mișcându-se, dar mișcarea e doar în mintea ei. Clanța rămâne nemișcată.

O clipă mai târziu, bărbatul pleacă. Se aude un fluierat exersat, pași. Vecinii vorbesc deja mai încet, nu mai înțelege ce spun. Oricum, nu mai vrea să asculte.

Încuie ușa cu cheia, după care proptește un scaun sub clanță. Închide ferestrele. Fetele copiilor ei sunt doar niște pete albe în întuneric. Rămâne în dreptul lor, privindu-i, până când unul se plânge, în somn, de lumina care vine de pe hol. Urcă greoi scara în melc până în dormitor, unde încă e lumină, pe care o blochează trăgând plapuma peste cap.

Se trezește de mai multe ori tresărind, vede o siluetă în mijlocul camerei, dar când își pune ochelarii pe nas, se dovedește a fi rochia pe care a pus-o să se usuce pe spătarul unui scaun, se lasă păgubașă în cele din urmă și adoarme fără să-și mai scoată ochelarii, iar dimineața are o dungă roz de-a lungul tâmplei, dureroasă la atingere.

După trei zile, în sfârșit înfruntă apa. Nu e chiar atât de frig, cel puțin nu după ce încep să respire din nou, după momentul de șoc. Energie maximă! strigă ea ca să-i atragă pe copii, care repetă la rândul lor. Energie maximă!, ca să descrie toate lucrurile neplăcute pe care trebuie să le suporte până să ajungă să se distreze cu adevărat. Dușul de seară, călâu, pe dalele neregulate. Morcovii mici și leșinați pe care i-a cumpărat pentru că i-a plăcut conserva. Din nou paste, pentru că e greu să fii vegetarian în satul ăsta, îndelunga așteptare, dimineața, până deschide la *boulangerie*.

De fiecare dată când ies din apă, se înfășoară toți trei în prosoapele de voiaj aduse de acasă și așteaptă să le treacă tremuratul.

Băiatul cel mare, care a început să citească *Astérix* în chioșcul de tablă cu rol de bibliotecă gratuită, construiește un menhir din pietrele de pe plajă. Pietrele, a reținut ea, se numesc în franceză *galets*. Cel mai mult îi plac cele cu aspect de cretă, ca niște oase sparte din care se văd vinișoarele cenușii, ca măduva.

Cel mic se îndreaptă spre o fetiță de vârsta lui, ca întotdeauna își face prieteni.

Mama lor stă la soare, își bronzează pielea plină de pete. Somnolează și din când în când se uită să vadă ce face mezinul. Ceva straniu se petrece în capul ei, ca și cum un nor i-a intrat în

ureche și acum refuză să se evapore la soare.

Ultima dată când a verificat unde e fiu- său, acesta plecase de lângă fată, care are un costum de baie cu volănașe ridicol, și vorbea cu părinții ei. Femeia, brunetă, are un aer băiețesc, energic. Tatăl e fermecător și are maxilarul prea mare proporțional cu capul. Amândoi poartă niște slipi atât de mici, că se ferește să-i privească în ochi. În afară de câteva fraze banale adresate vânzătorilor, n-a mai vorbit cu adulți de prea multă vreme, nici nu știe ce ar putea să le spună.

Rămâne în picioare, fără să scoată o vorbă, un pic mai mult decât ar fi normal.

Salutare, zice bărbatul în cele din urmă. Ne distrăm de minune cu băiatul dumneavoastră.

Bună ziua! Da, așa e el. Distrează pe toată lumea. Sper că nu v-a deranjat.

Nici vorbă! intervine bruneta. E foarte amuzant micuțul. Ne-a pus o întrebare interesantă. Ne-a întrebat dacă timpul se va opri atunci când universul își va înceta expansiunea.

Îi ia ceva timp să reflecteze la asta.

Și ? Așa se va întâmpla? întreabă ea.

Spațiul și timpul sunt de aceeași factură. Sunt întrețesute, spune bărbatul.

Așa. Deci, răspunsul este da? vrea ea să știe, dar ceilalți doi doar

schițează un zâmbet în colțul gurii.

Așteaptă să spună mai multe, dar cei doi tac. O întrebare ciudată pentru un copil de patru ani, desigur. Mă întreb de unde i-a venit.

Oh, face tatăl. I-am spus că sunt astrofizician. Cei de vârsta asta de obicei nu știu ce înseamnă, așa că i-am spus că studiez spațiul. Stele, găuri negre, chestii de genul ăsta.

Nici *eu* nu știu ce-i un astrofizician, spune ea în glumă, iar cei doi se uită unul la celălalt. Ar vrea să adauge: Oh, Doamne, bineînțeles că știu ce e un astrofizician. Condescendenta europenilor față de americani nu e întotdeauna justificată, ea e romancieră, cu alte cuvinte, o colecție de cunoștințe care nu folosesc nimănui. Ar putea să-i învețe o chestie, două. Dar știe că asta ar face-o și mai jalnică în ochii acestor oameni care se poartă cu mănuși cu ea. Cei trei adulți îi privesc în tăcere pe copii cum se întorc la activitatea lor, care constă în spargerea pietrelor cretoase cu ajutorul celor cenușii.

Poate că ar mai putea să salveze situația, își imaginează că o invită la ei la un ceai și brioșe cu cremă de unt, iar copiii aleargă prin grădină căutând ceva inefabil - fantome, zâne, ultimele convulsii ale culturii imperialiste -, așa că se prezintă și spune că se află în Yport împreună cu copiii ei fiindcă se documentează în legătură cu Guy de Maupassant.

În unele pături ale societății să zici că ești scriitor suscită entuziasmul. Nu și pentru acea pătură, din câte se pare. Nici măcar nu sau prezentat. În schimb, tatăl spune: Oh, *asta* era. Chiar ne întrebam cum ați ajuns aici. Venim verile în vacanță la Yport de zece ani încoace și n-am întâlnit niciodată americani.

Nu ratați mare lucru, glumește ea. Dar el răspunde: într-adevăr!

Se lasă păgubașă. Îl cheamă pe băiat, îi spune că e timpul să se întoarcă acasă, să mănânce. Băiatul îi întinde ciocanul lui de silex fetei și ea îl acceptă cu un aer serios.

Voiam să vă zic, începe pe un ton jos cealaltă femeie, ținându-și mâna streașină la ochi. Micuțul dumneavoastră mi se pare un pic anxios. Dar probabil că sunteți conștientă de asta.

Anxios? repetă mama, surprinsă. Mezinul e o ființă solară ca nimeni alta. Nu, el nu, zice ea. Arată spre băiatul cel mare, încruntat dinaintea sculpturii lui, care deja e mai înaltă decât el. Cel mare, da, desigur, însă cel mic e mai degrabă fericit.

Oh? Dumneavoastră îl cunoașteți cel mai bine, spune tatăl. Noi doar ne îngrijoram din cauză că ne-a întrebat ce s-ar întâmpla dacă ar veni în toiul nopții un tsunami.

I-am spus că sperăm din tot sufletul să nu vină! adaugă femeia.

Pe urmă i-am explicat că majoritatea caselor se află mult deasupra nivelului unde ar ajunge apa și că, în cel mai rău caz, ar fi înghițite doar promenada, caruselul și câteva restaurante, zice

bărbatul. Dar nimeni nu locuiește la nivelul mării, i-am zis. Deci, nimeni n-ar avea de suferit.

Copiii s-ar trezi cu crabi și stele-de-mare pe treptele casei! completează soția acestuia.

O aventură. Niciun motiv de îngrijorare. Nu-i așa, Ellie? o întreabă tatăl pe fetiță, care îi zâmbește cu un aer înțepat, apoi oftează.

Mama își ia la revedere, dar spune în sinea ei. Să vă fut cu tot cu spațiu-timpul vostru, și își ia în brațe băiatul adorabil, dulce și perfect normal. Pustiul își încolăcește brațele în jurul ei. Ea îi temperează avântul. Senzația neplăcută îi stăruie în suflet până ajung acasă. Sacii de gunoi au dispărut, dar sticlele de vin goale și borcanele au fost lăsate pe trepte. N-are loc nici să pună piciorul, să urce și să descuie ușa. S-a înroșit toată. După ce ajung înăuntru, le pune băieților un film pe iPad, deși nu i-au cerut-o, și se apucă să strângă sticlele și borcanele în saci de plastic și îi ascunde în spatele etajerei, lângă ușă. Băieții n-au văzut-o, își închipuie ea, dar după ce a terminat și s-a spălat pe mâini, în timp ce se șterge, observă că cel mare o urmărește printre șuvițele bretonului.

Bea șampanie direct din sticlă. E mai bună așa, mai rece și cu mai multe bule, și după o săptămână de stat aici, vrea să simtă răcoarea în toate colțișoarele ființei, până în măduva oaselor.

Jos, lângă căsuțele de tablă de lângă promenadă, o formație interpretează melodii de Eagles, Led Zeppelin și Pink Floyd, binișor, deși accentul solistului dă cuvintelor o sonoritate de cauciuc, respingătoare.

Spectacolul exagerat al apusului o face nostalgică. Ca o arsură, totul e roșu, până la pielea de țiglă a acoperișurilor. Culoarea tinereții.

Rând pe rând, pescărușii se aliniază pe acoperișul de vizavi. Unul, gigantic, flutură din aripi și se așază pe horn, lăsându-se învăluit de lumină.

Sunt doar niște păsări, își spune ea.

În șirul lung, la mijloc, e unul mic și pricăjit. Înghesuit de vecinii lui, e prea plăpând ca să se simtă bine, ca ceilalți.

Au tăcut din nou. La început, nu înțelege ce vede: cel din stânga pescărușului debil pare să-și încline capul spre mica ființă tremurătoare, după care cel din dreapta face la fel, amândoi se apleacă iar și iar. Poate că cel mic e un fel de prinț, iar ceilalți își prezintă astfel omagiile, se gândește ea, nedumerită, apoi vine un altul din apropiere și lasă capul în jos și abia atunci își dă ea seama că păsările nu se înclină în fața pescărușului celui mic și slab, ci îl omoară cu lovituri de cioc.

Dacă aruncă o sticlă înspre ei, se vor opri, desigur. Dar a rămas înlemnită, iar treaba se termină atât de repede, în scurt timp nu

rămâne decât o grămăjoară de pene însângerate care cad și nu se mai văd.

Totul s-a întâmplat în tăcere, deși în urechi i-a urcat, dinăuntru, un fel de zumzet. Pescărușul cel mic n-a scos niciun țipăt. A acceptat cu blândețe, părând să se ofere celorlalți. Ar fi avut dreptul măcar să țipe. Chiar dacă nu putea evita deznodământul, ar fi putut măcar să protesteze.

Pe țărm, formația a intrat în Cașmir[33].

I am a traveler of both time and space[34]: I yam a traveler of boat I'm and spice.

Închide ferestruica, își înfundă dopurile în urechi, peste care pune două perne, iar muzica și țipetele pescărușilor rămași fără soare devin doar o rumoare în centrul creierului, unde căldura pulsează fără întrerupere.

Drumul face o curbă și în acel moment apare lanul de porumb, care-ți ajunge până la piept și e ordonat în șiruri de parcă a trecut prin el un pieptene uriaș. Când mașina cotește încă o dată, șirurile se contopesc din nou.

Băieții vor să vorbească cu tatăl lor. A trecut mai mult de o săptămână. Își tot zice că trebuie să repare wi-fi-ul sau să-l roage pe proprietar s-o facă, dar mereu se ia cu altele și uită. În Florida e foarte devreme, cinci și jumătate, dar în august, soțul ei lucrează

din zori până în noapte și dacă ea și copiii ar fi acolo, n-ar face decât să-l deranjeze. Știe că e deja treaz și-și bea cafeaua făcându-și griji.

Merg la giganticul Carrefour de pe autostradă, un fel de băcănie uriașă care are și magazin cu brânzeturi, cabinet de optică, o secțiune cu reviste și o cafenea. Au și wi-fi, nu încape îndoială. Va cumpăra semipreparate. S-a săturat să gătească doar cu două tigăi, una mai mică decât alta. Ar putea să cumpere DVD-uri în franceză pentru băieți. Și vin, ca să nu mai suporte strâmbătura lui madam de la *épicerie* când își îndeasă sticlele în sacoșă, făcându-le să zăngănească. Și șosete, fiindcă n-a adus și pentru cei mici, iar sandalele lor contribuie cu un strat suplimentar de putoare în casă. Centrele astea comerciale: un fel de invazie din partea Statelor Unite.

Când ajung înăuntru, îl apelează pe bărbatu-său pe Skype, dar sună și nu răspunde nimeni.

Unde e? întreabă cel mic.

A ieșit să alerge, îi răspunde, veselă. Le cumpără o porție de *chausson aux pommes*[35]*,* să împartă între ei.

Coridor, capăt. Dulceață, brioșe, ouă, brânză.

Coridor, celălalt capăt. Vin, castraveți murați, salată de morcovi la pachet, fructe. E foarte reconfortant, cu toată această curățenie, ordine.

Mai încearcă o dată și încă o dată și încă o dată și doar sună, până când se pierde semnalul.

Pe bancheta din spate, cel mare își privește mâinile.

Ce s-a întâmplat, gândăcel? îl întreabă.

Nu vrea să vorbească cu noi, îi răspunde băiatul, abia șoptit.

Nu-i adevărat, zice ea. Tați te iubește. E mereu bucuros să vorbească cu tine.

Atunci, nu vrea să vorbească cu tine.

Nici asta nu e adevărat. Își alege rapid cuvintele. A ieșit să ia micul-dejun, asta e. Știi bine că nu și-l face singur dacă nu suntem acolo.

Nici măcar cereale? zice băiatul pe un ton sceptic.

Probabil e numai piele și os, reia ea. Terminat. Doar scheletul din ce-a fost odată.

Nu cred. Sunt convins că mănâncă *burritos* de trei ori pe zi, spune el, luminându-se. Fac pariu că-i supergras. Și că n-o să-l recunoaștem când o să-l vedem. O să plesnească hainele pe el.

Pun pariu că e mort, spune mezinul și chicotește.

Hei! Nu-i frumos! zice maică-sa.

N-am zis că *vreau,* am zis *că fac pariu,* explică băiatul.

Fac pariu că e la Bill and Carol's, spune celălalt. Fac pariu că și-a luat omletă și multe clătite și un biscuit cu unt și miere și pâine prăjită și cafea și suc de portocale și crochete de cartofi și bagă în

el ca în locomotivă. Bagă atât de mult, încât îi iese înapoi.

Bleah, se strâmbă mezinul.

Și *milkshake* și *banana split*[36] și tort vegan de ciocolată și *nuggets* de porumb și *tempeh Reuben*[37] și cartofi pai și sos picant. Supă de homar și cartofi copți și broccoli și *tacos.*

Când cel mare e într-o astfel de dispoziție, aproape zâmbitor, ei îi vine să îi ia în mâini fețișoara aia de căprior și să nu-i mai dea drumul.

Mezinul vomită în poală.

Dimineața, pe treptele din fața casei sunt din nou sticle, fără număr, fantome ale nopților ei. Cineva încearcă să-i transmită un mesaj. Le ia și le aranjează înăuntru, lângă ușa de la intrare. Grămada aia o exasperează.

E prea multă gălăgie și ceață în capul ei ca să iasă afară în această dimineață, așa că după micul-dejun, îi lasă pe băieți să se uite la *Tintin,* în pijamale.

Se simte obligată să se ocupe de Guy. Nu suportă biografiile, omul urât și posac din ele o îngrețoșează, așa că se întoarce la Guy care îi place, tânărul care a scris una dintre povestirile ei preferate, „Histoire dune fille de ferme“. Proza e frumoasă, simplă. E povestea unei slujitoare de la fermă care, într- o zi de lenevie, își face siesta într-o văgăună parfumată de o puzderie de violete.

Citește și-și imaginează chipul pătrățos al lui Guy tânăr în fața ferestrei deschise. E 1881, la Étretat, într-o zi relativ caldă de început de martie. Încăperea se umple de zgomotul căruțelor și țipetele pescărușilor. Hârtia respiră sub o greutate de piatră. Cu mâna lui mică, plină de bătături, își răsucește nervos mustața. E pe cale să dea naștere unei povești, cea a unei tinere lungite într-o văgăună umedă, străbătută de fiorul dorinței carnale. În mintea lui Guy, fata imaginară e cât se poate de reală. În gândurile mamei, Guy e real.

Tintin s-a terminat și băieții au venit în fugă la ea. Cel mic trage un vânt și ridică două degete în chip de armă: *Un pistolet!*[38]

Când, în sfârșit, ies la plajă, e reflux, s-a creat un tărâm negru și verzui. Cel mare zice cu vocea căpitanului Haddock: *Mille milliards de mille sabords!*[39]

Cu toate acestea, nu pleacă, rămân la adăpost de vânt în biblioteca gratuită. Supraveghetorul adolescent care e acolo zi de zi îi lasă să facă ce vor. Femeia descoperă cărți de Marguerite Duras, Michel Houellebecq, J.- M.G. Le Clézio. Băieții s-au cufundat în *bandes dessinées*[40]. Mama lor a întors spatele raftului cu Maupassant care se holbează la ea și se apucă de citit. A ales *Moderato cantabile*[41], o carte pe care a disprețuit-o dintotdeauna, prea cinică pentru a putea fi considerată veridică. Cartea n-are niciun strop de afecțiune, nici măcar din partea mamei pentru fiul

ei inteligent și neascultător.

Din când în când, ridică privirea spre micuțele siluete de pe marginea zonei de reflux și apoi se întoarce la lectură.

Soarele a început să ardă mai tare. Își scoate jacheta.

Ceva în ea bate cu putere, îndărătul gândurilor și cuvintelor întinse din carte, ceva teribil, imposibil de privit în față. Dacă ar privi într-acolo, acel lucru s-ar apropia și mai mult, s-ar freca de ea, și nu poate lăsa să se întâmple asta, nu acum când e singură în acel loc rece, doar cu micuții ei.

Cel mare i s-a așezat pe labele picioarelor și-și lasă capul brunet pe genunchii ei. Vântul i se joacă în păr, dar pe ea n-o lasă să i-l atingă. După un moment, îi simte trupușorul încordându-se. Mezinul strigă: Prietenul meu!

În fața ei apar galoșii, blugii peticiți în genunchi, burdihanul revărsat peste curea. Jean-Paul. Zâmbește larg și dinții îi sunt plini de tartru până la gingii. Cel mic o agită pe Whoopie Pie spre el.

Alors![42] exclamă Jean-Paul. I-a văzut de departe și și-a zis că ei trebuie să fie, a trecut să dea bineț̦e, să întrebe cum mai merge cu documentarea, dacă puștilor le place satul, casa îi tratează cum se cuvine, totul e în regulă, dacă îi mai poate ajuta cu ceva.

Totul e minunat, extraordinar, răspunde ea. Își amintește de wi-fi, dar nu vrea ca Jean- Paul să intre în casă, așa că nu spune o vorbă despre asta.

Se holbează la ea, sau așa i se pare ei, probabil din cauza ochilor înfundați în grăsime. Le arată băieților găleata lui. Înăuntru, cochilii se mișcă abia sesizabil. Îi spune femeii că se numesc *bulots*.

Inițial își închipuie că a zis *boulots,* adică joburi, ceea ce n-are niciun sens. Pe urmă își dă seama că așa le zice acelor creaturi marine. Sunt melci-de-mare.

Mezinul își vâră mâna în găleată, fericit, în timp ce frate-său scoate un sunet politicos și se lipește și mai tare de picioarele maică-sii.

Nu mai e nimic de adăugat. Jean-Paul le oferă niște melci-de-mare, dar ea îl refuză: Nu, mulțumesc! Bărbatul glumește cu băieții, care nu înțeleg o iotă, și când nu mai zice nimeni nimic, se răsucește pe călcâie și se depărtează. Îl văd cum ridică o piatră pestriță.

Erau vii? întreabă cel mare.

Da, răspunde ea. Oamenii îi mănâncă cu unt și usturoi.

Oh, face mezinul. Apoi: De ce?

Fără îndoială pentru că sunt delicioși.

Melcii? zice el, strâmbându-se. Îl privește cum reflectează la cele spuse. Se gândește, cu siguranță, la melcul care parc-ar vrea, parcă n-ar, parc-ar vrea, parcă n-ar vrea să danseze în *Alice în Tara Minunilor*. Melcul care refuză să fie aruncat în mare. E o încântare

să știi pe de rost toate referințele literare ale altcuiva. E ca și cum i-ai cunoaște limbajul personal secret.

Mai târziu, la restaurantul cu acel minunat meniu cu preț fix, fratele cel mare e invidios pe îndemânarea cu care mezinul își desface midiile și le înghite lacom, una câte una, așa că se apleacă spre el și îi spune: Astea au fost și ele vii. Acum sunt moarte. Bagi în tine mortăciuni. Ai midii mici moarte în burtă.

Cel mic lasă jos cochilia pe care o folosește să scoată carnea și strigă: Ba nu!

Ba da, spune celălalt calm și revine la mâncarea lui. Pe fată i se citește bucuria că l-a necăjit pe mezin și râde când maică-sa îi aruncă o privire furibundă. Femeia speră că nu e sociopat. Doar un frate mai mare. Ea are un frate mai în vârstă care s-a transformat într-o persoană plăcută, un doctor bun la suflet care are grijă de veterani și a devenit feminist odată cu apariția pe lume a fiicelor lui, dar care în copilărie a fost mereu crud cu ea. Băiatul ei mai mare doar rareori dă dovadă de cruzime.

Mezinul i se urcă în poală și începe să plângă lipit de pieptul ei.

Oh, ursulețu' lu' mama, nu-i nimic, îi spune și-i mângâie căpșorul. Frate-său îi culege cartofii prăjiți din farfurie, alt lucru pe care nu-l face niciodată acasă.

Ba e, răspunde cel mic. Nu e bine să mănânci ființe vii.

Nu ești obligat s-o faci dacă nu vrei, îi spune ea.

După un timp, băiatul se calmează. Îl cară în brațe până acasă, pentru somnul de după- amiază, dar când îl pune în sacul lui de dormit, copilul îi întoarce fața și îi șoptește în ureche, fierbinte și lipicios: Dacă și *pe mine* vrea să mă mănânce cineva? Și ea nu poate să-i spună că nimeni nu vrea să-l mănânce, pentru că nu-i adevărat. Chiar și ea vrea uneori să-l mănânce, să muște din cărnița lui perfect netedă ca dintr-o brioșă.

Guy a avut trei copii cu o femeie pe nume Joséphine Litzelmann. Nu l-a recunoscut pe niciunul, toți au murit bastarzi, fără să poarte numele tatălui lor. Cât de trist pentru micuți să nu aibă un tată. Cât de trist pentru Guy că n-a învățat niciodată să iubească, nici măcar pe propriii copii. Îl mângâie pe cap pe băiat până adoarme.

Adoarme și ea. Afară a ieșit luna, înăuntru e o lumină ternă. Era prea obosită să închidă ferestrele. Voia răcoare. În visul ei, ceva cade în mijlocul încăperii.

Ceva enorm. Cel mai mare pescăruș. Îl privește.

Propriul trup e imobil și greu. Abia mai respiră.

Pasărea nu schițează nicio mișcare. Stă pur și simplu acolo, scăldată în lumina argintie.

Se întreabă dacă o să spună ceva, că doar asta fac păsările în povești, iar limba pe care ea însăși o vorbește cel mai bine e cea a poveștilor. Ar avea o voce profundă, de bărbat. Chiar și acum,

după tot ce a citit și a învățat, vocea naratorului e implicit masculină. Dar pasărea tace.

În cele din urmă, pleoapele îi devin grele și adoarme.

Dimineața, băieții se strecoară sub plapumă, le simte membrele reci. Stau cuminți. Cel mic își suge degetul, suspinând. Femeii îi trebuie un efort uriaș ca să deschidă ochii.

Am avut un vis astă-noapte. O pasăre uriașă a intrat în cameră și stătea acolo și se uita la mine.

Îți miroase gura, zice băiatul cel mare. Zici c-a murit ceva înăuntru.

Putem să ne uităm la *Tintin?* vrea să știe cel mic.

Își trage picioarele sub plapumă, și le încălzește lipindu-le de ale copiilor, care încep să țipe când simt răcoarea ca de gheață a oaselor ei. La naiba, de ce nu! spune ea.

Si-a adunat forțele cât să se poată mișca și se ridică din pat. Puțin lipsește să calce într-un găinaț uriaș, care lucește în mijlocul parchetului, injectat de sânge ca un ochi.

Chelnerița i-a spus că Fécamp a fost bombardat intens în timpul războiului.

În ciuda tonului vesel, probabil că s-a simțit jignită, pentru că nu s-a mai întors după ce le-a adus comanda. Tot ce întrebase fusese de ce nu sunt clădiri vechi aproape deloc. Dar probabil că

din tonul ei se înțelesese că n-a văzut în viața ei o localitate atât de urâtă.

Ziua are culoarea taninului. Plaja de aici e mai mare, iar prin comparație, falezele din capete par mai mici, arată de parcă ar fi fost adăugate mai târziu. La unul dintre capetele promenadei au văzut un mic bâlci, acoperit cu prelate. Proprietarii stăteau așezați pe scaunele lor de plastic, fumând încruntați.

Băieții au implorat-o să-i ducă să vadă atracțiile, dar bâlciul nu se deschidea decât după ora amiezii, iar ea și-a spus că o să moară de tristețe dacă o să mai rămână mult în acel loc. I-a târât într-un restaurant care arată mai puțin rău decât celelalte.

Băieții s-au săturat de atâtea *galettes* și *pommes frites*[43], dar orice altceva din meniu a fost odată viu, iar ea se vede nevoită să capituleze. Nu mai are nicio putere, acceptă să le dea înghețată cu fistic la prânz. Cupele sunt aduse cu mici artificii, copiii se luminează la față, fericiți pe moment. Ei și-a comandat o carafă de cidru și ciugulește fără chef din omleta arsă.

De-a lungul promenadei, aceleași steaguri care apar pretutindeni pe coastă se zbat în bătaia violentă a vântului, profilându-se pe cerul posomorât.

Turiștii de aici par lipsiți de chef, se grăbesc să intre în restaurante, își încălzesc mâinile pe cratițele mici de cupru pline de midii în sosuri groase, de abia își vorbesc unii altora.

Ea e timidă, dar tare îi vine să se ducă să se așeze la una dintre mesele acestor morocănoși, să vorbească fără să respire despre orice, politică, bani, Dumnezeu, subiecte pentru adulți, să-și silească limba să exprime gânduri. Singurătatea e periculoasă pentru cineva care lucrează cu mintea. Avem nevoie în jurul nostru de oameni care gândesc și vorbesc.

Când rămânem prea mult timp singuri, ne populăm golul cu fantome. Maupassant a zis asta în *Le Horla*.

Pe tot parcursul celor trei sute de metri de-a lungul promenadei sunt locuri de joacă cu aparate sportive și se hotărăște să transforme acea zi într-o ședință de antrenament ca să nu considere că a venit chiar degeaba. Părinții o urmăresc cu coada ochiului, stupefiați, cum face genuflexiuni, tracțiuni și flotări și aleargă, în timp ce odraslele ei fac o gălăgie de nedescris, se cațără pe aparate și se joacă de-a v-ați ascunselea, ignorându-i complet pe ceilalți copii.

Niciunul dintre chioșcurile de pe promenadă nu e deschis, dar continuă să le citească anunțurile cu oferte în timp ce face genuflexiuni combinate cu sărituri.

O *coupe américaine e* o înghețată cu opt arome diferite, frișcă, banană și trei feluri de sosuri separate.

Un *hot-dog américain e* un crenvurști de treizeci de centimetri vârât într-o jumătate de baghetă și acoperit cu cașcaval *gruyère*

ras, gratinat.

O chestie asemănătoare cu o funie, de vreun metru, multicoloră și umplută cu cremă colorată e numită *réglisse américaine*.

După cât se pare, toate chestiile grețoase sau care te omoară sunt americane.

Ei bine, ea e de acord.

Sar ca niște broaște de la un aparat la altul. În ciuda răcorii, transpiră, la fel și copiii. Soarele anemic iese dintre nori și brunurile din jur se transformă în bej.

Sunt atât de singură, fir-ar să fie, își zice.

Ajung lângă un far aflat la capătul unui canal, unde nave mari de un gri metalic și pe alocuri ruginite odihnesc într-o relativă siguranță. În zona unde stăvilarul se detașează de canal pentru a se întinde în larg se izbesc valuri sălbatice, ucigașe. Pietrele - *les galets* - fac salturi în apă ca somonii. Dacă te-ai aventura în acel loc, ai fi lapidat. Sunetul valurilor care se retrag seamănă cu niște aplauze asurzitoare. Amețită de atâtea exerciții, femeia se înclină, mulțumesc, mulțumesc, dar băieții nu râd. Privesc salturile pietrelor, nemișcați, o vreme. Cu harta deschisă pe ecranul telefonului, mama strigă: Uitați-vă acolo! și le face semn spre port, unde e un grup de case de secol al XIX- lea pe partea cealaltă a canalului, înghesuite una în alta, neîncrezătoare față de industria de secol XXI care le înconjoară.

Casa aia de acolo - arată ea spre Quai Guy-de-Maupassant - e casa unde s-a născut Guy de Maupassant, zic mulți. Nimeni nu e sigur. Mama lui era ambițioasă și închiriase un castel, Château de Miromesnil. O să ne cazăm acolo când o să terminăm cu Yport...

M-am săturat de Yport, o întrerupe băiatul cel mare.

Si eu! îi tine isonul frate-său.

...Oricum, maică-sa zicea că băiatul ei s-a născut la Miromesnil, dar alții că de fapt s-a născut aici și ea mințea pentru că era groaznic de snoabă.

Guy, Guy și iarăși Guy, zice cel mare. Numai de ăsta vorbești.

Nici măcar nu știu cine e Guy de Cutărică ăsta, se aude și mezinul.

Mă doare-n cot! zice băiatul mai mare.

Și pe mine, adaugă frate-său. Îi aruncă o privire piezișă maică-sii și continuă: îl *urăsc!*

Și eu, spune celălalt.

Îl urâți? repetă mama și, pronunțând acel cuvânt, își dă seama că și ea îl urăște pe Guy, că deși încearcă să scrie despre el de zece ani încoace, ceea ce simte nu mai e iubire, ci ură. E simplu: omul ăsta nu avea niciun Dumnezeu, era antiteza a tot ce ea iubește și respectă, atât la oameni, cât și în literatură. De fapt, îl detestă de multă vreme. Gel puțin de când a citit într-una dintre biografii o poveste de pe când Guy era tânăr și lucra la ministerul marinei,

când la sfârșit de săptămână ieșea cu desfrânații lui de prieteni. să dea la vâsle, să reguleze și să mănânce prăjeli pe Sena. Era printre ei un tânăr care voia să facă parte din acel grup, un băiat dulce și palid ca lumânarea, iar pentru perverși precum Guy și prietenii lui, el reprezenta o victimă. Îl urau. Îl porecliseră *Moule à b., o* obscenitate, ceva de genul Fraier de Futut.

Așa că se hotărâseră să-l umilească. Au așteptat să vină noaptea. Apoi l-au imobilizat pe Moule à b. la pământ. La început l-au masturbat cu mănuși de scrimă. După aia iau băgat o riglă în fund. A murit trei zile mai târziu, la birou. N-a fost clar dacă din cauza rănilor cauzate de viol. Guy scria o scrisoare cu ocazia asta: „Vești extraordinare!!! Moule à b. a murit! Căzut la datorie pe câmpul de luptă, adică așezat pe curul lui gras de birocrat, pe la orele trei ale amiezii, sâmbătă. Când a intrat stagiarul la el să-i spună că-l cheamă șeful, a găsit micul, bietul trup nemișcat, cu nasul în călimară. Au încercat să-i facă respirație artificială, dar nu și-a recăpătat cunoștința. A ieșit vâlvă mare la minister, iar cineva a zis că *persecuția noastră* i-ar fi scurtat zilele. [...] Mort, mort, mort; ce cuvânt dens și uimitor; mort, adică n-o să-l mai vedem niciodată; mort, nu e nicio glumă, e mort, mort. Moule à b. al nostru a încetat să mai existe. Crăpă. Dădu ortu' popii. Pop. Popo. Pop. Măcar o fi făcut «pop» când a crăpat?“

Și eu îl urăsc pe Guy de Maupassant, spune femeia încet.

Băieții o privesc surprinși. „Ură“ e cel mai oribil cuvânt pe care-l cunosc.

Atunci, ce mai căutăm aici? întreabă cel mare. Dacă-l urăști atâta pe Guy Mopârțan ăsta? Nu înțeleg.

Te-ai supărat pe tati? întreabă frate-său.

Oh, Doamne, nu, spune ea. Apoi își amintește că trebuie să spună numai adevărul și adaugă: Adică, nu mai mult ca de obicei.

Atunci, de ce am venit aici? insistă băiatul cel mare.

Enumeră pe degete: Unu, ca să învățați franceză. Doi, ca să mă documentez despre Guy de Maupassant, pe care îl urâm cu toții. Trei, ca să scăpăm din Florida, pentru că e atât de cald, că-mi vine să mor.

Fără să rostească: Patru, pentru că am o povară pe inimă și sper să scap de ea venind în Franța.

Ei bine, pe mine frigul mă face să vreau să mor, zice băiatul. Urăsc Franța.

Femeia oftează.

Îl vreau pe tati, zice frățiorul mai mic. Îi vreau pe prietenii mei și pe buni și pe tati și în tabără. E săptămâna piraților... Cred.

Cel mare îl ia pe după umeri. În tabără e tot timpul săptămâna piraților, spune el cu tristețe.

Și-au luat bilete pentru carusel, dar cei mici sunt prea bosumflați

ca să profite de ele.

Nu vor decât să stea pe scaunele de plastic și să se uite la ceilalți cum se învârt și se tot învârt. Sunt murdari la gură de înghețată verde cu fistic.

Măcar mama lor are o carafă plină ochi cu vin rosé la cină și muzica dată foarte tare acoperă țipetele păsărilor mării. Cerul a prins deja o culoare roșiatică: amurgul va dura câteva ore în această seară. Simte că n-are stare. Se așază lângă copiii ei și se uită la mica formație de șase, șapte băieței blonzulii care cântă pe dig. Sunt tunși periuță și la jumătate dintre ei le curg mucii până în bărbie. Câțiva sunt fete, se gândește ea. În dreptul sânilor se văd mici protuberanțe.

O infinită oboseală o cuprinde în timp ce privește acele corpuri de copii țopăind pe dig. Emană o strălucire pală, ca îngerii, își spune ea. Poate de la malnutriție.

Nu se poate abține să nu-și închipuie că cei născuți acum vor fi ultima generație de oameni. Fiii ei au fost norocoși până acum, dar fără îndoială că suferința nu-i va ocoli în viitor. O simte apropriindu-se - noaptea omenirii. Lumea lor e atât de plină de frumusețe, de această ultimă strălfulgerare de frumusețe înainte să cadă întunericul cel fără capăt.

Să-și refuze plăcerea de a urmări un astfel de apus, briza răcoroasă, oceanul, caruselul, înghețata i se pare dintr-odată

profund imoral.

O foame, pe care n-o poate localiza înăuntrul ei, o copleșește, simte că tânjește după ceva, dar nu știe după ce. Poate după o dovadă de bunătate, de un simț moral limpede, răsunător și mai presus de ea, ceva care s-o învăluie, nu, nu, ceva în care să se ascundă pentru a fi în siguranță câteva clipe.

Se ridică în picioare, amețită de băutură, se îndreaptă spre formația de copii de pe dig și îi întinde unuia dintre ei, cu sânii abia înmuguriți, biletele pentru carusel. Copila o cercetează cu privirea, îi zâmbește cu strungăreață și sare de pe dig. Restul puștanilor o urmează.

Micul grup aleargă spre blonda cu sâni mari, care se încruntă la ei, le înhață biletele mormăind, pe urmă fata spune ceva, iar femeia se uită în direcția mamei, în cealaltă parte a caruselului, cu un aer disprețuitor. Copiii tunși chilug nu urcă în nacele. Se fac nevăzuți.

Atunci înțelege că a fost o proastă. Ăia sunt copiii tipei. O privește cum îi întoarce spatele și știe, chiar și fără să vadă, că băiatul ei cel mic a început să bâzâie din cauză că i-a lăsat fără bilete, iar frate-său are un aer buimac. Iar a dat-o în bară, una dintre greșelile pe care nu i le va uita vreodată.

Sunt la Yport de zece zile deja, când, în sfârșit, observă un afiș care

anunță wi-fi gratis în piațeta de lângă biserică.

Îl roagă pe cel mare să-i citească frățiorului dintr-o carte, iar acesta mormăie așezat pe bordură, fiindcă singura bancă din zonă e deja ocupată de porumbei și de o femeie care moțăie. Are mii de mesaje pe e-mail. Trece peste ele în viteză, șterge spamurile, mesajele de la școală, cele în care i se cer diverse lucruri, cele de la admiratori prea înflăcărați. Chestiile legate de serviciu le pune într-un folder separat, să le citească mai târziu, sau poate să nu le mai citească niciodată.

Sunt zece mesaje de la bărbatul ei, pline de semne de exclamare.

Încearcă să dea de el pe Skype, reducând sunetul la zero ca să nu le dea speranțe copiilor, dar soțul nu răspunde și, drept răzbunare, nici ea nu-i răspunde la e-mailuri. Lasă-l să se perpelească.

Apoi descoperă cinci mesaje de la diferite persoane și care au ca subiect numele unui prieten comun. Acest prieten e cel mai bun om de pe pământ. E subțire, modest, vegan, bărbos. Are tatuaje pe care și le-a desenat singur în tinerețea lui petrecută într-o comunitate punk-rock. În prezent e bibliotecar, desenator și scriitor. Întotdeauna s-a gândit că tipul e poate prea drăguț ca să devină un mare scriitor, dar că asta ar putea să se schimbe cu vârsta. Din experiență proprie știe că oamenii se acresc pe măsură ce îmbătrânesc. Într-o zi în care nu se simțea în apele ei, el tocmai

trecea cu bicicleta și s-a oprit când a văzut-o, ea i-a mărturisit tristețea ei, sentimentul de zădărnicie care o chinuia și cel al unui pericol iminent care pândea din umbră, iar atunci el a îmbrățișat-o și, în acea seară, i-a lăsat pe treptele din fața ușii un tort vegan cu ciocolată întreg. După ce bărbatul ei s-a dus la culcare, a mâncat o jumătate din tort și, deși imediat după aceea s-a simțit mult mai rău, când a deschis cutia și a descoperit magnificul tort strălucitor, s-a simțit iubită.

În urmă cu un an a participat la nunta lui din sudul Floridei, s-a căsătorit cu iubirea lui din liceu, complet tatuată, ca și el, o Bettie Page subțire, cu un ruj foarte roșu și rochie albă cu guler. S-au mutat în Philadelphia. Au avut un copil. I-au dat numele unuia dintre personajele din ultima ei carte, de fapt, cel mai puternic, cel mai dur, cel mai tare personaj din carte, cel cu care toate celelalte au o legătură, deși poate că nu era decât o coincidentă.

Toate mesajele zic același lucru: că acest om bun și liniștit s-a sinucis.

Se aude ceva ca o aspirare. Când ridică ochii, marginile piațetei au devenit neclare. E aici. Teroarea a găsit-o din nou, în Yport, în acest loc pe care l-a considerat lipsit de orice importanță.

Când se vor întoarce acasă, în Florida, va fi o ceremonie de comemorare la Thomas Center și ea se va adăposti de arșiță lângă o coloană de piatră și se va simți intimidată de toată acea durere

colectivă. Văduva prietenului ei și fiica lui adolescentă dintr-un alt mariaj vor fi acolo. Bebelușul va fi acolo. Îi va atinge bebelușului căpșorul perfect și îi va simți căldura. Își va aminti atunci strălucirea de recunoștință și va înțelege răul pe care i l-a făcut bebelușului în acel moment, păcatul sentimentului de ușurare încercat, pentru că acel lucru teribil s-a întâmplat la periferia universului ei, nu în centru. Pentru că e o tristețe căreia îi va supraviețui.

Se apropie de copii și îi cuprinde pe amândoi pe după umeri. O lasă să-i strângă la piept, nedumeriți. Miros a mâncare și le-ar trebui un duș și probabil că ar face bine să le arunce încălțările alea jegoase. Sau mai bine, nu, își zice. Lasă-i să pută.

Mama și cei doi fii se întorc la Paris să-și petreacă ultima săptămână în Franța.

Dar mai întâi, după ce părăsesc Yport, merg până la Dieppe, unde încă se mai văd urmele celui de Al Doilea Război Mondial. Dieppe nu e foarte departe de Calais, unde, va afla ea mai târziu, imigranții care vor să ajungă în Anglia sunt adunați într-un lagăr uriaș căruia i se spune Jungla. În micul lor Mercedes, cei trei nu văd astfel de oameni disperați. Peisajul de țară normand arată straniu, ca și cum ar fi depopulat. Trec cu mașina pe drumuri înguste între câmpuri verzi și aurii, traversează sate splendide,

pline de flori și sclipind de curățenie, spre Château de Miromesnil, unde li se dă camera din turn, plăcut mirositoare și curată și albă și liniștită și foarte scumpă. Aici e locul unde s-a născut Guy, dar își dă seama că deja nu-i mai pasă nici cât negru sub unghie.

După zgomotul necontenit al mării, al pescărușilor, valurilor, muzicii și al turiștilor, castelul cuibărit între câmpuri e aproape înfricoșător de tăcut.

Se aud păsări, dar cântecul lor e melodios. Grădinile, vaste, te îmbie la visare. *Les potagers*[44] uriașe sunt atât de bine îngrijite, că o apucă plânsul dintr-un impuls de tandrețe nelalocul ei. Peri aranjați pe spaliere lângă un perete au fructe aproape coapte. Tot pe un spalier, un soi de măr pitic îți ajunge până la genunchi. Dalii negre, vinete lucioase, fluturi de o imposibilă nuanță de verde-mentă. Băieții agită vechiul clopot din capelă, trăgând de funie cu toată puterea din corpurile lor mici. Le face poze lângă un bust al lui Maupassant, plin de licheni, și în toate băiatul cel mare iese încruntat.

Nu e niciun restaurant deschis în preajmă la ora cinei și singurul loc unde se găsește de mâncare e o brutărie la vreo zece kilometri distanță, de unde cumpără ce-a mai rămas pe rafturi, pateuri, pâine, dulceață și mănâncă în grădină în timp ce pleacă și ultimii vizitatori.

Cei mici aleargă în sus și în jos pe alei, le spune să fie atenți, să

nu atingă nimic, să nu strice nimic. Niște copii buni, inteligenți. Încă mai e timp, speră ea, să se transforme în niște bărbați cumsecade. Se întorc la ea în fugă, să- și termine laptele, să-i sară în brațe, ușurați probabil că nu le mai e atât de frig. Celui mare îi cade un măr în cap, se uită la ea de parcă l-a trădat lăsând să se întâmple asta, după care se înmoaie și pufnește în râs.

Noaptea se iscă furtuna, arborii biciuie grădina întunecată, băieții sunt culcați pe jos în sacii lor de dormit, cu mama înghesuită între ei.

Nu poate să adoarmă și se gândește la Laure Le Poittevin, mama lui Guy. Ce îngrozitor trebuie să fi fost pentru ea să le supraviețuiască ambilor fii, morți de tineri din cauza sifilisului contractat în urma relațiilor sexuale dubioase, boală care, în vreme ce li se răspândea în corp, le afecta rațiunea. Cât de singură trebuie să se fi simțit să trăiască în această lume a tenebrelor fără ei, reflectă femeia privindu-și copiii.

Continuă să-i privească până când îi trezește lumina dimineții. E ruptă de oboseală. Fiecare ar trebui să stea în patul lui, acasă, acolo îi e locul. Iar ea n-are - și probabil niciodată n-a avut - ce căuta în Franța. Fără îndoială că a fost mereu ea însăși, cea nevrozată și plină de defecte, chiar și când a vorbit în franceză. Dintre toate locurile din lume. Florida e cel de care aparține. Ce deprimant e să descopere asta.

Și totuși, nu e cel mai important lucru din aceasta excursie.

Două amintiri vor zăbovi.

Ultima lor seară la Yport: se întorc de la restaurant, unde au mâncat clătite cu cremă de caramel sărat. Vede un bărbat scoțând dintr-o cutie așezată la picioarele lui niște borcane și băgându-le în containerul verde de lângă cazinou. O apucă râsul. Reciclare. Normal. Când băieții adorm în cele din urmă și străzile se scufundă în tăcere, iese cu brațele încărcate cu sacii de plastic plini de sticle goale, fuge cât o țin picioarele până la poalele colinei, ținându-și respirația și sperând să nu ia foc casa ori să se trezească vreunul dintre băieți c-a visat urât și s-o strige și ea să nu fie acolo unde ar trebui să fie.

Aruncă sacii și aleargă într-un suflet acasă. Cei mici dorm în paturile lor, netulburați.

La miezul nopții, când tocmai a terminat ultima sticlă de vin, continuând să *nu* scrie, cineva bate la ușă. Se simte curajoasă, ușoară ca fulgul, și deschide ușa. Jean-Paul, pe scări, ține pumnul ridicat, tocmai vrea să bată din nou, dar pare că vrea s-o lovească. Aproape că se ghemuiește în fața lui. Bărbatul are un aer stingher și în cealaltă mână ține o hârtie.

Se scuză, speră că au petrecut un sejur plăcut, are ceva pentru ea, dar ea nu trebuie să citească ce îi dă decât după ce pleacă el.

Crede că e foarte înțelegătoare.

Dar ea e departe de a se simți așa.

îi pune hârtia în mână, i-o strânge și dispare.

E o poezie, are și rime. E vorba despre ea.

Nu citește decât prima strofă, însă n-o lasă inima să arunce hârtia la gunoi.

Începe să râdă și nu se mai oprește, nici când o apucă durerea de burtă și i se încețoșează privirea. Futu-i, încă un scriitor. Tot ce-avea lumea nevoie.

Și amintirea care îi va rămâne în minte pentru totdeauna. E pe plajă, pe porțiunea abia părăsită de flux, se ghemuiește lângă mezin. Mareea a săpat în nisip un ocean în miniatură. Un melc își retrage cornițele când îl gâdilă cu o pană, o anemonă-de-mare pulsează dezvelită de apa care se retrage, alge cu păr verde le dau senzația de mătase pe degete. Băiatul stă nemișcat, cu soarele lucindu-i pe corpul bronzat. Frate-său s-a aventurat printre stânci, spre faleză. Are dimensiunile mâinii ei. O să-l cheme înapoi la un moment dat. Deocamdată îl lasă.

Ea și cel mic privesc ființe fantomatice cu siluete argintii care îi ciupesc de glezne. Nu știe dacă sunt creveți sau pești. Știe atât de puține lucruri despre această lume uluitoare.

Dacă vine un meteorit acum, murim? întreabă băiatul.

Depinde de meteorit, cred, răspunde ea.

Unul uriaș.

Atunci, probabil că da, zice ea foarte încet.

Băiatul își suge buzele. Ca dinozaurii, spune el.

Poate că adevărul e moral, dar nu e întotdeauna și drept. Reia: Ei bine. Partea bună e că nu știm niciodată ce și cum. Acum stăm la soare, ne bucurăm de ocean, de o înghețată, de nani, de iubire. După aia, nimic.

Sau paradis, reflectă el.

Sau așa, spune ea, cuprinsă de tristețe.

Băiatul mai mare e acum de mărimea unui deget. E prea departe ca să-l salveze dacă se întâmplă vreo catastrofă. Vreun tsunami sau vreun om care răpește copii. Dar nu-l strigă. Are ceva hotărât în atitudine. Nu pleacă nicăieri, doar s-a depărtat puțin. Îl înțelege.

Când se întoarce spre mezin, acesta ține o piatră deasupra capului. Țintește spre melc. Bum, spune în șoaptă. Rămâne cu mâna în aer, cu degetele strânse pe piatră.

MULȚUMIRI

Îi mulțumesc Floridei, cel mai însorit și mai straniu stat american. Lui Bill Clegg și lui Marion Duvert. Lui Sarah McGrath, Jynne Dilling Martin, Danya Kukafka, Geoff Kloske, Anna Jardine și celorlalte lumini strălucitoare de la editura Riverhead. Lui Kevin A. Gonzalez, Elliott Holt, Ashley Warlick și Laurel van den Berg. Editorilor revistelor și antologiilor în care au apărut prima oară povestirile. Celor de la MacDowell Colony, pentru timpul prețios acordat. Lui Ragdale și Oliviei Varones. Părinților și socrilor mei. Doicilor, profesorilor, corectorilor, câinilor care au fost cumințI, prietenilor și cititorilor din întreaga lume.

Mulțumiri și vouă. Clay și Beckett. Și nu în ultimul rând lui Heath, copilul meu din Florida, căruia îi e dedicată această carte.

NOTE

[1] Mișcare internațională de protest social împotriva inegalităților sociale și economice.
[2] Cuvânt cu mai multe sensuri, printre care: „spărgător (de nuci)"; „petardă"; „minciună gogonată"; „fanfaron".
[3] Este vorba despre melodia „Graceland" de pe albumul omonim din 1986 al lui Paul Simon.
[4] Denumirea în engleză a acestei specii de rechin este *cookie-cutter shark, cookie cutters* fiind forme de tablă cu care se taie aluatul pentru biscuiți sau fursecuri.
[5] „Pivnițe" (în franceză, în original).
[6] „Frumoasa doamnă făr-de milă" (în franceză, în original). Titlul original al unei balade scrise de poetul englez John Keats în 1819, inspirat de cel al unui poem, din secolul al XV-lea, al lui Alain Chartier („La Belle Dame sans Mercy").
[7] Adaptare a unor versuri din poezia „The Love Song of J. Alfred Prufrock", de T.S. Eliot.
[8] În original, „It's all about the Benjamins", titlul unui single de pe albumul No Way Out (1996), al rapperului Puff Daddy. Benjamins este un termen argotic pentru „bani", având în vedere că pe bancnota de 100 de dolari se află imaginea lui Benjamin Franklin, unul dintre Părinții Fondatori ai Statelor Unite ale Americii.
[9] „Chibrituri" (în franceză, în original).
[10] Basm simfonic compus de Serghei Prokofiev în 1936.
[11] Cântec popular francez din secolul al XVIII-lea, cu autor necunoscut.
[12] În traducere liberă: „A zis la rândul lui,/ Deschideți ușa, în numele zeului iubirii." (în franceză, în original.)
[13] „Pentru numele lui Dumnezeu" (în franceză, în original).
[14] „A face focul (cu ajutorul unui amnar)", dar și, literal, „a bate amnarul". De asemenea, este o expresie care înseamnă „a-ți târșâi picioarele", „a merge lovindu-ți gleznele".
[15] „Mulțumesc" (în portugheză, în original).
[16] William Bartram (1739-1823), naturalist, botanist și artist american care i-a influențat puternic pe romanticii englezi și francezi
[17] Joc de cuvinte bazat pe paronimia cu numele lui Hannibal Lecter, personaj din romanul *Tăcerea mieilor* care la un moment dat este pus într-o cămașă de forță.
[18] În original, *the Deep South,* sintagmă care desemnează zona care a fost cea mai dependentă de sclavie. „Costumul" băiatului amintește de îmbrăcămintea membrilor organizației rasiste Ku Klux Klan.
[19] Melodie de pe albumul cu același titlu, lansat în 1982, al lui Michael Jackson.
[20] Populație amerindiană care s-a stabilit, în secolul al XVIII-lea, în Florida, unde i s-au alăturat sclavi fugari.
[21] În original. *Everlasting Gobstoppers,* bomboane colorate inspirate din invenția cu același nume a lui Willy Wonka, personaj din *Charlie și fabrica de ciocolată,* de Roald

Dahl. *Vezi* ediția în limba română, traducere de Christina Anghelina, Arthur, București, 2020

[22] *Eu* din *Eugene* se citește aproximativ ca *you* („tu"), iar *clean* înseamnă „(a face) curat".

[23] Denumire peiorativă, *crackers* se referă la populația de albi săraci și lipsiți de maniere din sudul rural al Statelor Unite, până în prima jumătate a secolului al XX-lea.

[24] Acronim de la *Mid-century Modern,* curent american de design de interior, arhitectură, urbanism etc. care s-a întins de la Sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial până la finalul anilor 1960.

[25] „Încornorat" (în engleză, în original).

[26] Homer, *Iliada,* traducere de George Murnu, Univers, București, 1985, p. 487.

[27] Locuințe particulare cu camere de închiriat, în prețul cărora este inclus și micul-dejun.

[28] Un fel de pateuri cu umplutură de ciocolată.

[29] Un fel de plăcinte (în franceză, în original).

[30] „Băcănie" (în franceză, în original).

[31] „Pălărie" (în franceză, în original).

[32] Încălțăminte specială, elastică și cu aspect de adidași, destinată în special pentru mersul pe fundul pietros al apei.

[33] Aluzie la „Kashmir", melodie de pe albumul *Physical Graffiti* (1975) al formației Led Zeppelin.

[34] Versuri din melodia menționată: „Sunt călător deopotrivă în spațiu și în timp."

[35] Un fel de colțunași cu umplutură de mere.

[36] Desert tradițional american constând dintr-o banană despicată în lungime, peste care se pune înghețată, ciocolată caldă și frișcă.

[37] *Tempeh* este un ingredient originar din Indonezia, făcut din boabe de soia fermentate. *Tempeh Reuben* mai poate avea pe lângă acesta sos rusesc făcut în casă și pâine de cereale.

[38] „Un pistol!" (în franceză, în original.)

[39] „O mie de miliarde de mii de saborduri!" (în franceză, în original.) Căpitanul Haddock este un personaj din *Les aventures de Tintin,* serie de benzi desenate creată la sfârșitul anilor 1920 și adaptată pentru teatru, cinematografie și televiziune de nenumărate ori

[40] „Benzi desenate" (în franceză, în original)

[41] Roman de Marguerite Duras, publicat în 1958. Apărut și în limba română, cu același titlu, în traducerea Carmeliei Leonte, la Editura Cartier, București, 2006

[42] „Ei, poftim!" (în franceză, în original.)

[43] „Cartofi prăjiți" (în franceză, în original).

[44] „Grădinile de zarzavaturi" (în franceză, în original)